Manuale ad usum insignis ecclesie Sar. Pa-
risius nuper impressum impensis honesti viri
Anthonij verard mercatoris librarij in eadem urbe
iuxta ecclesiam beate Marie moram trahentis.

Omnibus dñicis diebus per annũ et in festis simplicibus in dñicis contingentibus: post p̄mã et cap̄lm vel missam in capitulo si habeatur: tres cā-pane breuiter pulsentur singulatim ad aquam benedictam incipiēdo a maiore campana: deinde in fine processionis cũ dicitur antiphona / in introitu chori pulsatur ad tertiã dicto modo: nisi sermo diceretur ad populũ. tunc in fine sermonis pulsatur ad tertiã nisi in duplicibus festis et in dominica in ramis palmarum a sacerdote ebdomadario alba et cappa serica rubea induto cum diacono et subdiacono textus deferentibus cum thuribularijs et duobus ceroferarijs et acholito crucem deferente. omnibus albis cũ amictibus indutis in medio presbyterij ad altare cõuersis: ac etiam cum duobus pueris quorum alter scilicet puer qui ad aquam scribitur in tabula in sale tenendo et aquam benedictam gestando: alter scilicet puer ebdomadarius lector ad matutinas in librũ tenendo eidem sacerdoti in superpellicijs ministrent: et ad gradũ chori fiat benedictio salis et aque hoc modo

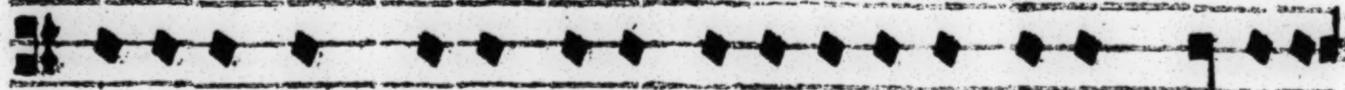

Exorciso te creatura salis: per deum ✠ viuum:

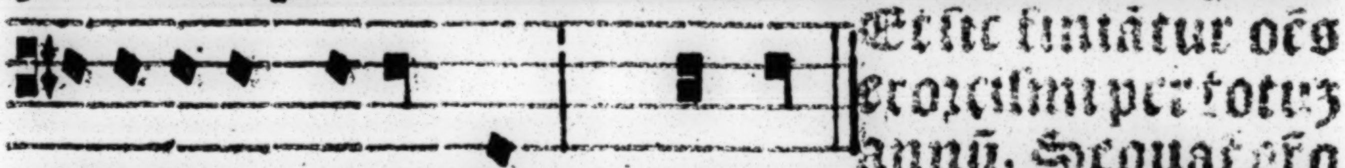

per deum ✠ verum / per deum ✠ sanctum: per deũ qui te per helyseum prophetam in aquã mitti iussit vt sanaretur sterilitas aque: vt efficiaris sal Hic re-

spiciat sacerdos sal. exorcisatum in salutem creden-
tium. Et sis omnibus te sumentibus sanitas anime
et corporis: et effugiat atq; discedat ab eo loco quo asp
sum fueris: omnis fantasia et nequitia vel versutia
diabolice fraudis: omnisq; spiritus immundus adiu
ratus. Et finiatur hoc modo.

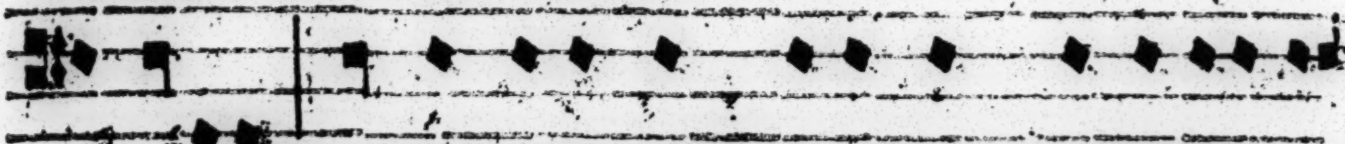

Per eum qui venturus est iudicare viuos et mortuos

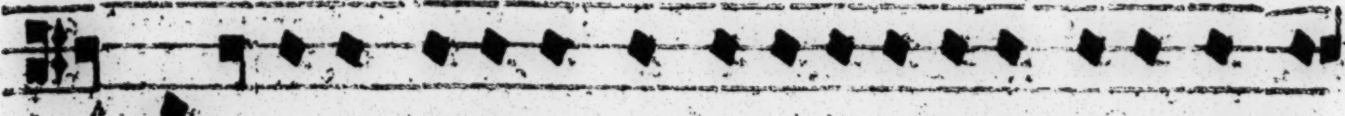

Et sic finiatur oēs exorcismi per totū annū. Sequat exo
et seculum per ignem. R. Amen. sine Dñs vobiscū. sed tā tū cū. Oremus.

Immensam clementiam tuam om
nipotēs eterne deus humiliter im
ploramus Hic respiciat sacerdos sal. vt
hanc creaturam salis quā in vsum hu
mani generis tribuisti: bene✠dicere et sancti✠fi-
care tua pietate digneris: vt sit omnib' sumētibus
salus mentis et corporis. et quicquid ex eo tactum vel
respersum fuerit: careat omni immundicia omniq;
impugnatione spiritualis Et sic tantūmodo finit.

nequicie. Per dominū nostrum iesam christū filium

tuum qui tecū viuit et regnat in vnitate spiritus san-

cti deus: per omnia secula seculorum. ℟. Amen.

Sub eodem tono finiantur omnes orationes sequẽtes; et etiam orationes post aspersionem aque benedicte sequatur exorcismus aque.

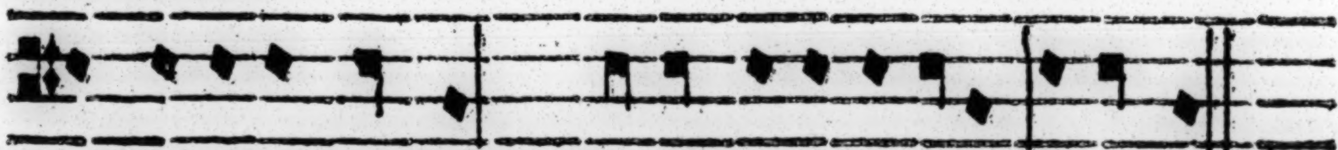
Exorciso te creatura aque in nomiẽ dei pa ✠ tris omnipotentis: et in nomine ie ✠ su christi filij eius domini nostri: et in virtute spiritus ✠ sancti: vt fias aqua exorcisata ad effugandam omnez potestatem inimici: et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas cum angelis suis apostaticis. Per virtutem eiusdem domini nostri iesu christi: qui venturus est iudicare viuos et mortuos et seculum per ignem. ℟. Amen. Sequatur oratio sine. Dominus vobiscũ Sed tantum cum Oremus. Oratio.

Deus qui ad salutem humani generis maxima queq sacramenta in aquaruz substantia condidisti: adesto propicius inuocationib⁹ nostris: et elemẽto huic Hic respiciat sacerdos aquã. multimodis purificationib⁹ preparato: virtutez tue bene ✠ dictionis infunde: vt creatura tua misterijs tuis seruiens ad abijciendos demones morbosq pellendos diuine gratie sumat effectuz. vt quicquid in domibus vel in locis fideliũ hec vnda resperserit: careat omni immundicia/ liberetur a noxa. nõ illic resideat spiritus pestilens nõ aura corrumpens: discedant omnes insidie latẽtis inimici: et si qd est qd aut incolumitati habitãtiũ inuidet aut quieti: aspersione huius aque

effugiat. vt salubritas per inuocationē tui noīs expe-
tita: ab omnib⁹ sit impugnationib⁹. Et finiatur sic.

defensa. Per dn̄m nr̄m iesum christū filiū tuuz. &c.
Hic mittat sacerdos sal in aquam in modum crucis:
priuatim ita dicens. Commixtio salis et aque pari-
ter fiat. In nomine patris et filij ✠ spiritussancti. R℟.
Amen. Sequatur benedictio salis et aque pariter
hoc modo.

Domin⁹ vobiscū. R℟. Et cū spiritu tuo. Orem⁹. Oro.
DEus inuicte virtutis auctor ✠ insuperabilis i-
perij rex ac semp magnificus triumphator qui
aduerse dn̄ationis vires reprimis/ q̄ inimici rugien-
tis seuiciā superas/ qui hostiles nequicias potēs expu
gnas: te dn̄e trementes et supplices deprecamur ac
petim⁹: vt hanc Hic respiciat aquā sale mixtā. crea-
turam salis et aq̄ue dignāter accipias/ benign⁹ illu-
stres pietatis tue more san ✠ ctifices. vt vbicūq̧ fue
rit aspersa per inuocationem sancti tui nominis oīs
infestatio immundi spiritus abijciatur/ terrorq̧ ve-
nenosi serpētis procul pellatur: ✠ presentia sancti spi
ritus nobis misericordiam tuam poscentibus vbiq̧
adesse dignetur. Per dominū nostrum iesum christū
filium tuū: qui tecum viuit et regnat in vnitate spi-
ritussancti deus: per omnia secula seculorum. Amen.

Bene ✠ dic domine creaturam istam panis: sicut benedixisti quinque panes in deserto. vt omnes ex eo gustantes tam corporis quam anime accipiant sanitatem. In nomine pa ✠ tris/ et fi ✠ lij/ et spiritus ✠ sancti. Amen. Tunc aspergatur aqua benedicta super panem et distribuatur.

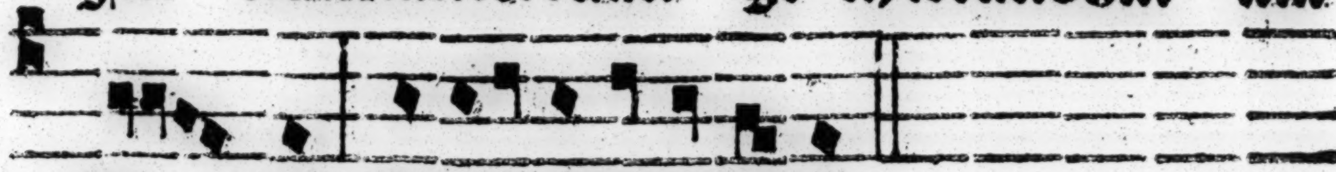
¶ In nocte natiuitatis domini dum canitur nonum ℟. cum suo versu et Gloria patri. procedat diaconus cum subdiacono et thuribulario et ceroferariis. et accolito crucem deferente omnibus solenni apparatu indutis: ad thurificandum altare. et accepta benedictione ab executore officij: per medium chori in pulpitum accedat ad cantandum euangelium hoc modo incipiendo.

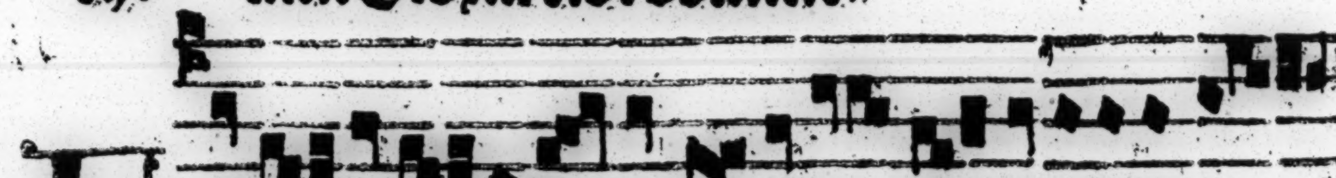
Dominus vobis cum. Et cum spiritu tu o.

Ini tium sancti euan ge lij secundum ma

the um. Gloria tibi domine.

Liber generationis iesu christi filij da.

uidfi lij abra ham. Abrahā autem genu

it ysa ac. Isaac au tem ge nuit ia cob.

Iacob autem genuit iudam et fratres

eius. Iudas au tem genuit phares et zaram

de tha mar. Phares au tem ge

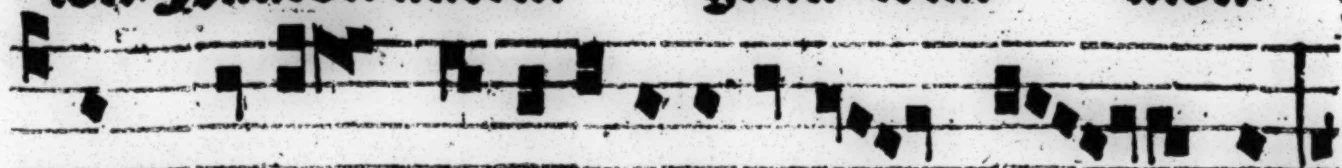
nuit es rom. Esrom autem ge

nuit a ram. Aram autem genu it ami

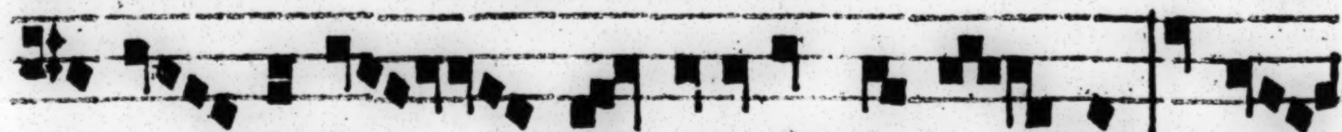
na dab. Aminadab autem ge nuit na a

son. Naason autem genu it sal mon.

Salmon au tem genuit boos de ra ab.

Boos autem genuit obeth ex ruth. O beth

autem genuit ies se. Jesse autem ge nuit

da uid regem. Dauid autem rex genuit sa-

lomonem ex e a que fuit vri e. Salomon

autem genu it robo am. Roboam au

tem genu it abi am. Abias au tē ge-

nuit a siam. Asias au tem genuit

iosa phat. Iosaphat autem ge nuit

io ram. Ioram autem genuit ozi am. Ozias

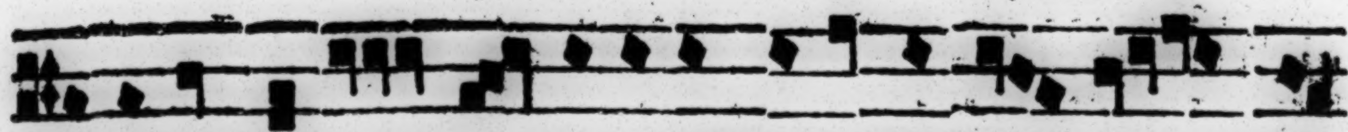
autem genuit ioa than. Ioathas au

tem genuit a chaz. Achas au tem genuit

ezechi am. Ezechias autem ge

nuit manas sen. Manasses au tem ge

nuit a mon. Amon autē genuit iosi am.

Josias autem ge nuit iechoniam et fra tres

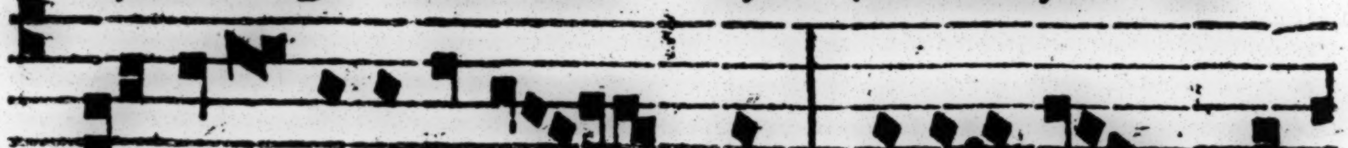
e ius in transmigratio ne babi lonis.

Et post transmigra ti onem babi lo nis ie

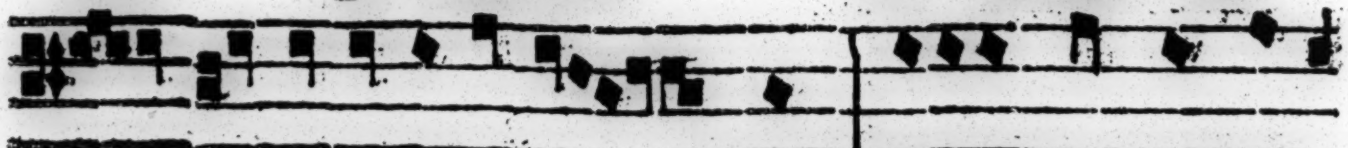
chonias ge nuit sala thiel. Salathiel au

tem genuit zoroba bel. zorobabel au

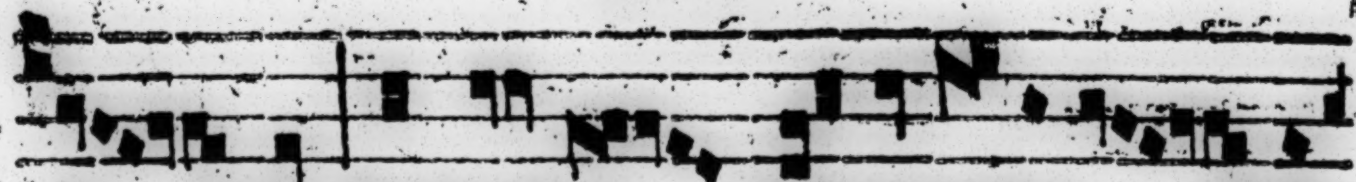
tem ge nuit abi ud. Abiud au

tem genuit elia chim. Eliachim autem

genuit a zor. Azor au tem ge nuit

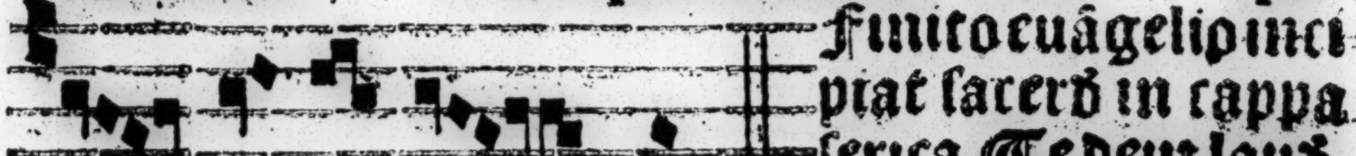

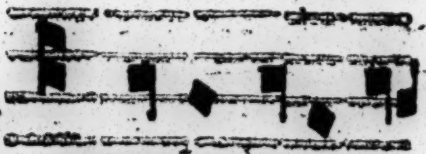

Finito euãgelio inci piat sacerd in cappa serica Te deum laud. Quo dicto rectores chori incipiant missam ad quã missam duo clerici de scda forma in cappis sericis in pulpito simul cantent istam lectionem.

cam per secula qui me plasma uit in manu dexte

ra atq3 rede mit cruce pur pu rea sanguine

Hic cā tetur alt̃na

na ti. tim. Lectio esa ie prophete. In qua

christi lucida vaticinatur nati ui tas. Hec di-

cit domin⁹. Pater filius sanctus spirit⁹ in quo sunt

omnia condita super na atq3 ĩma. Populus

gentium qui ambulabat in tenebris. Quē creasti

quem fraude sub dola hostis expulit paradi so

bi

et captiuatū secū traxit ad tarta ra. Vidit lu

cem magnā. Hi viserūt et imania nocte media pa

storibus lu mina. Habitātibus in regione vm

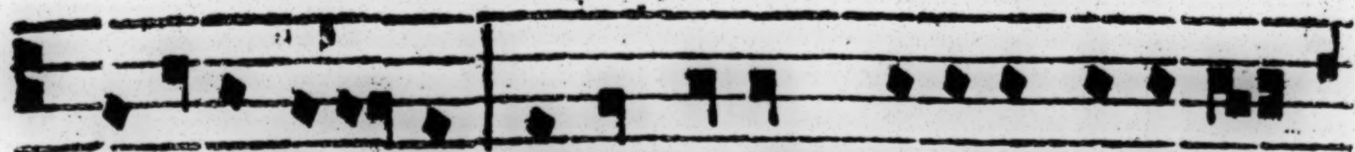
bre mortis lux. Sempiterna & redēptio vere noua.

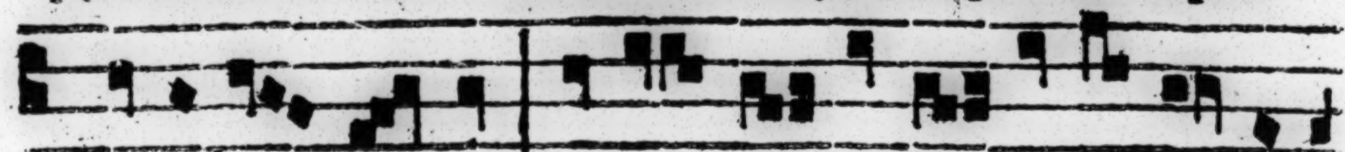
Or ta est eis. Ostupen da na tiui

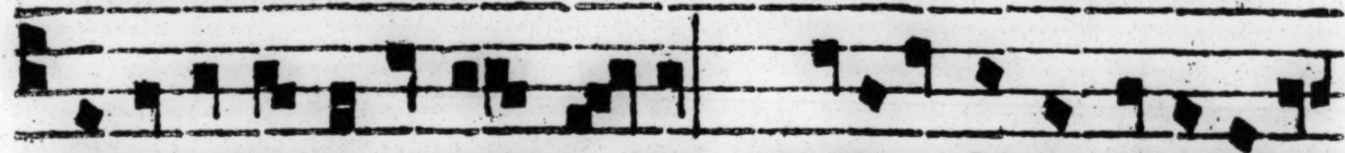
tas. Paruulus enim natus est nobis. Magn⁹ hic

erit iesus filius dei. Et fi lius. Patris
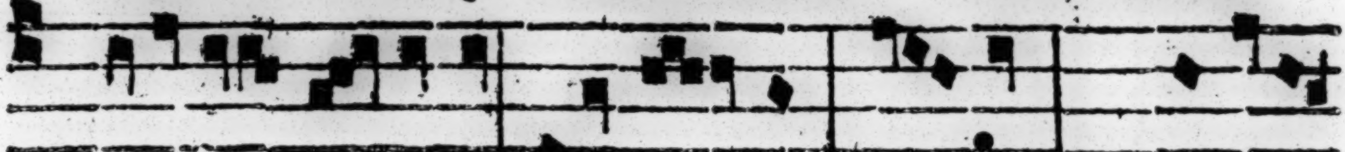
summi. Na tus est nobis. Ab arce summa

predictũ sic erat. Et factus est principatus super

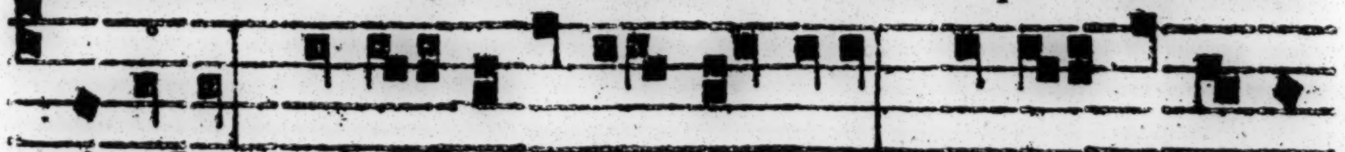

humerum eius. Ut ce los regat atq; arua.

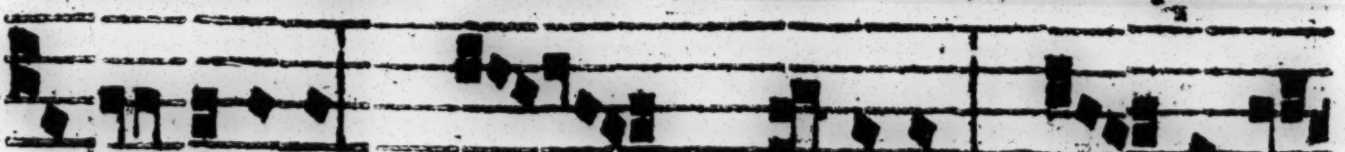

Et vocabitur nomẽ e ius. Messias soter ẽmanuel

sabaoth adonay. Admirabilis. Radix dauid.

C onsili a rius. Dei pa tris. De us. Qui crea-

uit omnia. Fortis Baratri claustra perimens te-

terrima. Pater futuri se culi. Rex omnipotens

et cũcta regẽs. P rin ceps pacis. Hic et in

cuum. Multiplicabitur eius imperium. In hie-

rusalem/iudea/siue sama ria. Et pa cis non

erit finis: Per secla sempiterna. Sup solium

dauid et sup regnum eius sede bit Et regni me

ta sui non erit aliqua Et confirmet illud. In

fi dei pignore. Et corroboret in iudi

cio et iusticia. Iudex cū venerit iudicare

seculū. Amodo. Il li debet glo ria laus

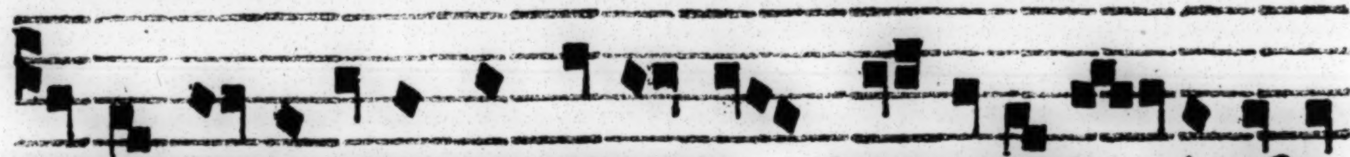

et iubil atio. Et usqz in sempi

Hic cã-
tent si-
mul us-

ternũ. qz i finẽ. A boztu solis usqz occiduos ad

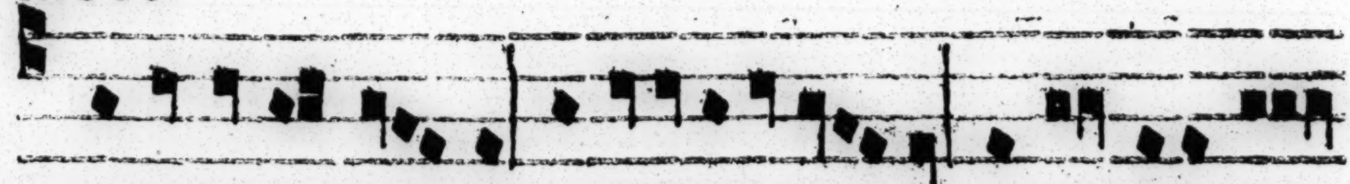
fines mũdi ozbis per climata laus creato ri reso-

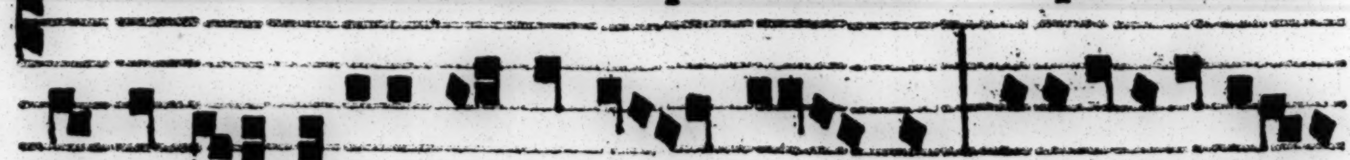
In nocte ẽpypha
nie dñi dũ cantat
ix. ℟. cũ suo ℣. et

net congrua amen dicãt omnia. Glozia patri et fi.

procedat diaconus cum subdiacono ⁊ thuribulario ⁊ ceroferario et acolito crucem deferente: omnibus so-lenni apparatu indutis ad thurificandum altare. et accepta benedictione ab executoze officij per mediũ chozi accedat ad cantandum hoc euangelium hoc modo.

Dominꝰ vobiscũ. Et cũ spiritu tuo Sequẽtia san-

cti euan ge lij secundum lu cam. Gl'ia tibi dñe.

FActum est autem cū baptisaretur omnis populus et ie su baptisato et o rāte apertum est celum. Et descendit spiritus sanctus corpo rali spe cie sicut colūba in ipsum et vox de ce lo fa cta est. Tu es filius meus dilect? in te compla cuit michi. Et ipse iesus erat in cipiens quasi annor triginta: vt putaba tur fili us io seph. Qui fu it hely qui fuit matah qui fu . it le ui.

Qui fuit melchi qui fu it ianne qui fu it io

seph. Qui fuit mathathie qui fuit a mos.

qui fuit naũ. Qui fu it hely qui fu it nagge

qui fu it ma that. Qui fuit mathathie

qui fu it semei qui fu it ioseph. Qui fu it

iuda qui fuit iohanna qui fu it resa. Qui

fuit zorobabel qui fu it salathiel qui fu it

ne ri. Qui fu it melchi q̃ fu it addi q̃ fu it

co san. Qui fu it helmadã q̃ fuit her
qui fu it iesu. Qui fu it heliezer qui fu it
iorim qui fu it ma that. Qui fuit leui
qui fu it simeon qui fu it iuda. Qui fu
it ioseph qui fuit io na qui fu
it eliachim. Qui fu it melca qui fu it mẽna
qui fu it mata tha. Qui fuit nathan qui
fu it dauid q̃ fu it ies se. Qui fu it obeth

qui fuit booz qui fu it salmon.

Qui fu it naason q̄ fu it aminadab q̄ fu it

a ram. Qui fuit esrō q̄ fu it phares q̄ fu it

iu de. Qui fu it iacob q̄ fuit ysa ac qui

fuit abrahe. Qui fuit thare q̄ fu it nachor qui

fu it se ruch. Qui fuit ragau q̄ fu it pha-

lech q̄ fu it heber. Qui fu it sale q̄ fuit ca

ynam qui fu it arphaxat. Qui fu it sem q̄

fu it noe qui fu it la meth. Qui fuit

matusale qui fu it enoch qui fu it iareth.

Qui fu it malaleel qui fuit cay nam qui

fu it enos. Qui fu it seth qui fu it adā qui

fu it de i. Jesus au tem plenus spiritu

sancto regressus est a ioꝛ dane.

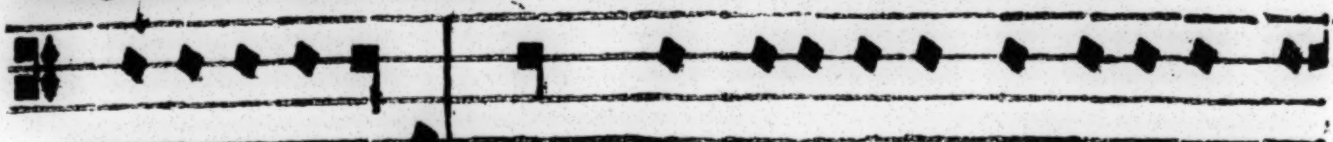
Finito euāgelio incipiat sacerdos i cappa serica. Te deū.

In purificatione btē marie cātata hoꝛa sexta. fiat benedictio luminis solenniter ab epō vel a sacerdote cappa serica induto cū alijs īdumētis sacerdotalib⁹ sup gradū altaris supmū cōuerso ad partem australem sic i-cipiē do.

D ominus vobiscū. Oꝛemus.

Benedic dn̄e iesu xpe hāc (creaturā ce

rei supplicātib⁹ nobis: & īfunde ei p virtutē sctē crucꝭ bn̄dictionē celestē: vt q̄ eā ad repellēdas tenebras hu mano vsui tribuisti: talē signaculo sancte crucis tue fortitudinem & bene✠dictionē accipiat: vt quibuscūq; locis accēsa siue apposita fuerit: discedat diabolus. & contremiscat & fugiat pallidus cum omnibus ministris suis de habitationibus illis: nec presumat amplius inquietare Et finiatur hoc modo.

seruientes tibi. Qui cum deo patre et spiritu sancto

cto viuis & regnas deus per omnia secula seculorum

Omnes orationes cum. Oremus. sub eodem tono dicantur. ¶ Non dicatur Dominus vobiscū nisi ante primam orationem tantū: sed Oremus. Oro.

℟. Amen.

DOmine sancte pater omnipotens eterne deus qui oīa ex nichilo creasti: et iussu tuo per opera apum hunc liquorem ad perfectionem cereorum per uenire fecisti: et qui hodierna die petitionem iusti simeonis implesti: te humiliter deprecamur / vt has candelas ad vsum hominum & sanitatem corporum et animarum preparatas: siue in terris siue in aquis per inuocationem sanctissimi nominis tui et per intercessionem sancte marie semper virginis cuius hodie festa deuote celebrantur / et per preces omnium

sanctorum tuorum bene ✠ dicere / et san ✠ ctificare digneris. vt & huius plebis tue deuote que illas honorifice in manibus portare desiderat / teq̧ laudando exultare: exaudias voces de celo sancto tuo et de sede maiestatis tue. Et propicius sis omnibus clamantibus ad te: quos redemisti precioso sanguine filij tui Qui tecum et cum spiritusancto viuit et gloriatur deus. Per oīa secula seculorꝝ. Amen. Oremus. Orō.
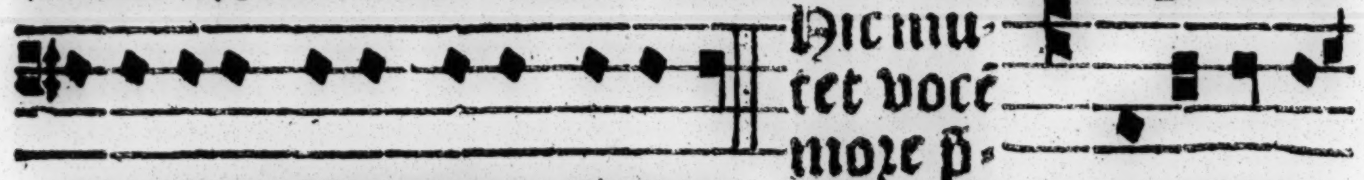
Omnipotens sempiterne deus qui hodierna die vnigenitum tuum vlnis sancti symeonis in tēplo sancto tuo suscipiendum presentari voluisti: tuā supplices deprecamur clementiam: vt hos cereos siue has candelas quos nos famuli tui in tui nominis magnificentia suscipientes gestare cupimus luce accensos: bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare: atq̧ lumine superne bñdictiōis accēdere digneris: quatenꝰ eos tibi dño deo nostro offerēdo digni: & sancto igne dulcissime tue claritatis succēsi: in templo sancto glorie tue

representari mereamur. Per eundē dominū nostruꝫ

iesum christū filiū tuum. Qui tecū viuit & regnat in

vnitate spiritussancti deus. Hic mutet vocē more ꝑfationis. Per omnia

secula seculorũ. Amẽ. Dominus vobiscũ. Et cum

spiritu tuo. Sursum corda. Habemus ad dominum

Gratias agam⁹ dño deo nostro. Dignũ et iustũ est.

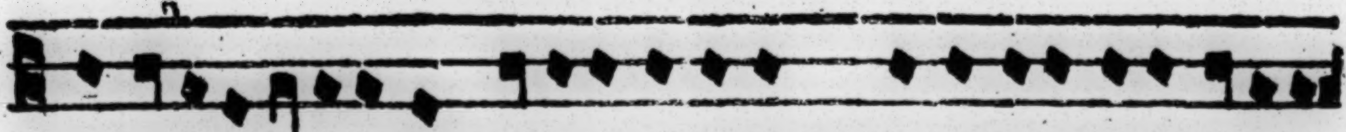
Vere dignũ et iustũ est equũ et salutare: nos tibi

semp et vbiqz grãs agere: dñe sctẽ pater oĩpotẽs etne

de⁹. Fons et origo toti⁹ lumĩs q̇ mũdũ illustrasti luĩe

tue claritatis mittẽdo nobis vnigenitũ tuũ p vterũ

intemerate virginis. Et quẽ lõge ante pmisisti pro-

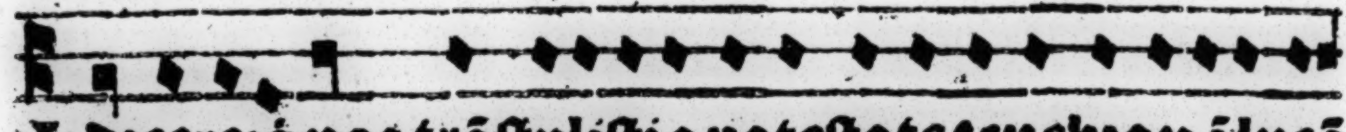
phetaꝝ oracul: tēporib⁹ nouissimis misisti lucē pplis

sedētib⁹ in tenebris. Te ergo dn̄e depcamur vt has

cādelas noī tuo ꝓparatas tua bn̄dictiōe digneris bn̄

✠ dicere: q̄ nos trāstulisti a potestate tenebraꝝ ī lucē

dilecti filij tui ⁊ regnū. Per quē exortū est ī tenebris

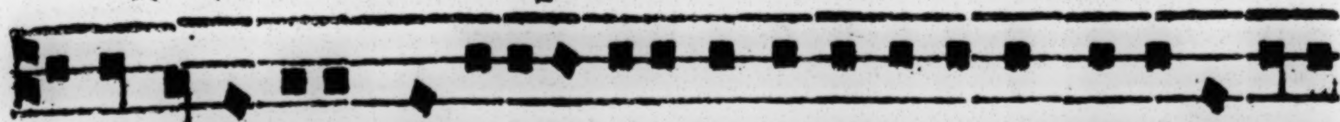
lumē rectis corde ⁊ gaudiū salutis eterne: Et tq̄ iusti

simeōis īplesti expectationē vt nō pri⁹ videret mortē

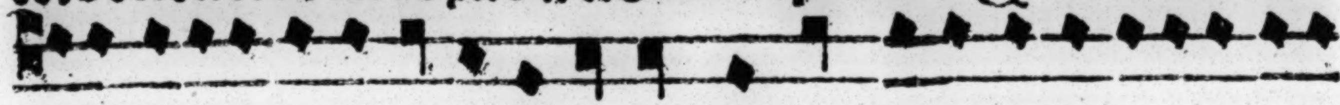
q̄ eiusdē xp̄i filij tui visibilē īcarnationē toti⁹ mūdi

lumē ꝗ ſalutē: nos luce tue claritatis ſic repleas ꝗ oēs

īfidelitatis tenebꝛas a nobis repellas. Et ſicut ſeruū

tuū hodie dimiſiſti in pace: ſic nos in pace eccleſie tue

ſancte digneris gubernare: vt poꝛtū quietis eter

ne valeamus intrare. Quatenus radiis vere lucis

perfuſi: ibi in die examinis leticum hymnidicis

angeloꝛum choꝛis valeamus videre faciem inde

feſſi ſolis. Hic mutet vocem quaſi legendo.

Qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritussancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen. Cantata prefatione tunc aspergentur candele aqua benedicta: et thurificentur. Deinde sequantur due orationes cum. Dominus vobiscum. et Oremus.

¶ Oratio.

Domine sancte pater omnipotēs: lumen indeficiens: qui es conditor omnium luminum: bene ✠ dic hoc lumen tuis fidelibus in honorem nominis tui portandū: quatenus a te sanctificati atq; benedicti: lumine tue claritatis accendamur et illuminemur: et propicius concedere digneris vt veluti eodem igne quondam illuminasti moysen famulum tuū: ita illumines corda nostra et sensus nostros quatenus ad visionem eterne claritatis peruenire mereamur. Per christum dominum nostrum. Amen.

Oremus. Alia oratio.

Omnipotens sempiterne deus: qui vnigenitum tuum ante tempora de te genitum: sed temporaliter de maria virgine incarnatum lumen verum et indeficiens ad repellendas humani generis tenebras: et ad incendendum lumen fidei et veritatis misisti in mundum: concede propicius: vt sicut exterius corporali: ita etiam interius luce spirituali irradiari mereamur. Per eundem dominum nostrum iesum christum filium tuum. Qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritussancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen.

Postea accendantur candele: et distribuātur cantore incipiente antiphonam.

Lumen ad reuelationē gentiū et gloriã plebis tue israel. Ps. Nunc dimittis seruū tuū dn̄e scd̄m verbū tuū in pace. Repetat an̄. Lumē. totus ps dicatur cū Gloria pr̄i. vt in processionalibus continetur.

¶ Feria.iiij.ī capite ieiunij post sextā in primis fiat sermo ad ppl̄m si placuerit: deide psternāt se clerici i choro et dicāt.vij.ps penitētiales.cū Glia et cū an̄ Ne reminiscaris. Excellētior pbr̄ sacerd. indut᷒ cappa serica rubea cū alijs vestib᷒ sacerdotalib᷒/cū diacono a dextris et subdiac. a sinistris et ceteris ministris altaris q̄ oēs sint albis cū amictib᷒ induti a vestibulo ad gradū altaris pcedāt et ibi dicāt per se an̄ altare septē psalmos penitētiales in pstratiōe vt supra dictū est Finitis psalmis dicat an̄ Ne reminiscaris dn̄e delicta nr̄a vel parentū nr̄orum neq̄ vindictā sumas de pctīs nostris. Kyrieleyson. Christe eleysō. Kyrieleyson. Et hec oīa dicant sine nota ta a sacerdote q̄ a toto choro. deinde erigat se sacerdos cū diacono et subdiacono: et dicat sup populū cōuersus ad australem coram dextro cornu altaris. Pater nr̄. Et ne nos iducas in tentationē. Se dlibera nos a malo Saluos fac seruos tuos et ancillas tuas. Deus

me⁹ sperātes ī te. Mitte eis dñe auxiliū de sācto. Et de syon tuere eos. Cōuertere dñe vsqꝫquo. Et deprecabilis esto sup seruos tuos. Adiuua nos de⁹ salutaris noster. Et ꝑpter gl'iam noīs tui dñe libera nos: et propicius esto peccatis nr̄is ꝑpter nomē tuuz. Dñe exaudi orōnem meā. Et clamor meus ad te veniat.

Exaudi dñe ꝑces nr̄as: et cōfitentiū tibi parce peccatis: quos ꝯsciētie reat⁹ accusat: indulgētia tue miserationis ab- Dominus vobiscū. Oremus. Et finiatur sic

Et dicātur omnes orōnes seqntes cū Orem⁹. Nō dicatur

absoluat. Per christū dñm nostrū. Domin⁹ vobiscū nisi ante primam orationem tantum. Oratio.

Adsit q̄sumus dñe deus famulis tuis inspiratio gr̄atie salutaris: q̄ corda eorū fletuū vbertate resoluat: sicqꝫ macerando ꝯficiat vt iracundie tue mot⁹ ydonea satisfatione cōpescat. Per christū.

Da q̄sumus dñe deus noster his famulis tuis ꝯtinuā purgatiōis sue obseruātiā penitendo gerere: et vt hoc efficaciter implere valeant: gratia eos tue visitationis et preueniat et sequatur. Per christum dominum nostrum. (Oremus Oratio.

Preueniat hos famulos tuos quesum⁹ domine misericordia tua: vt omēs iniquitates eorum celeri indulgentiā deleantur. Per christuz. Oratio.

Adesto dñe supplicationib⁹ nostris: nec sit ab his famulis tuis clemētie tue longinqua mi-

seratio. sana vulnera eoꝝ: remitte peccata: vt nullis iniq̃tatibus a te separati: tibi dn̄o semp̄ valeant adherere. Per christum dominū nostrū. ¶ Oratio.

Domine deus nr̄ qui offensione nr̄a nō vinceris sed satisfatione placaris: respice q̄s sup̄ hos famulos tuos q̄ se tibi grauit̄ peccasse ↄfitent̄: tuū est em̄ absolutionē criminū dare ⁊ veniā p̄stare peccātib⁹: q̄ dixisti penitētiā te malle pctōꝝ q̄ mortē. Cōcede ergo dn̄e his: penitētie vt tibi excubias celebrēt et correctis actionib⁹ suis cōferri sibi a te sempiterna gaudia gratulent̄. Per christū dn̄m nostrū. Oro

Deus cuius īdulgētia oīs hō indiget: memento famuloꝝ famularūqꜫ tuaꝝ: ⁊ q̄ lubrica terrena qꜫ corporis fragilitate nudati virtute ī mlt̄is deliq̄rūt: q̄s vt des veniā ↄfitētib⁹/ p̄cās supplicib⁹. vt q̄ suis meritꜫ accusant̄: tua miseratiōe saluēt̄. Per xp̄z

Hic nō dicat Dn̄s vobiscū. neqꜫ Orem⁹. sꜫ vertat se sacerd̄. ad pp̄lm ⁊ extendēs manū dicat sup̄ eos absolutionē hoc modo. Absolutio.

Absoluimus vos vice beati petri apl̄oꝝ principis cui collata est potestas a dn̄o ligandi atqꜫ soluendi: et quātū ad vos pertinet accusatio ⁊ ad nos remissio: sit vobꜫ omnipotens deus vita ⁊ salus: ⁊ oīm pctōꝝ vestrorum pius indultor. Qui viuit ⁊ regnat cū deo patre in vnitate spiritussancti de⁹. ¶ Tūc surgant oēs a p̄stratione osculātes formulas vel terrā: sacerd̄. dicēte sic. Qui viuit. vt s̄. deinde fiat bn̄dictio cineꝝ a sacerd̄. sine Dn̄s vobis. ⁊ sine. Orem⁹. hoc m̄ō icipiet̄.

Omnipotēs sempiterne de⁹ qui misereris oīm ⁊ nichil odisti eoꝝ que fecisti: dissimulās peccata

hominū ꝓpter penitētiā: qui etiam subuenis in necessitate laborātib⁹: bene ✠ dicere ⁊ san ✠ ctificare digneris hos cineres quos causa humilitatis et sctē religionis ad emūdāda nr̄a delicta: sup capita nr̄a more niniuitarū ferre ꝯstituisti: ⁊ da per īuocationē sancti tui noīs: vt oēs qui eos ad deprecandā miam tuā sup capita sua tulerint: a te mereant̄ oīm delictorū suorū veniā accipere: ⁊ hodie sic eorū sctā īchoare ieiunia: vt ī die resurrectiōis purificatis mētib⁹ ad sanctū mereant̄ accedere pascha ⁊ in futuro ꝑpetuā acipere gloriā. Per xp̄m. Hic aspergant cineres aqua bn̄dicta: deiñ dicat Dn̄s vobiscū ⁊ Ore⁹. Orō.

D Eus q̄ nō mortē sed penitētiā desideras pctōrū fragilitatē cōditionis humane benignissime respice: ⁊ hos cineres quos causa ꝓferēde humilitatis atq; ꝓmerēde venie capitib⁹ nr̄is imponi decreuimus: bn̄ ✠ dicere pro tua pietate digneris vt q̄ nos cineres esse monuisti/ ⁊ ob prauitatis nr̄e meritum in puluerē reuersuros cognoscim⁹: pctōrū oīm veniā ⁊ p̄mia penitētib⁹ repromissa misericorditer cōseq̄ mereamur. Per dn̄z. Postea distribuant cineres hoc mō. Executor officij in sede ep̄ali ⁊ due excelētiores ꝑsone stolis amicti ex vtraq; ꝑte chori ī stallis suis capita quorūcūq; ad se veniētiū signo crucis cinerib⁹ signēt dicēdo. Memento homo quia cinis es ⁊ in cinerē reuerteris. In noīe patris ⁊ filij ⁊ spūs scti. ⁊c. Interim cātent̄ aītie vt in ꝑcessionali cōtinet. Percātatis aītis dicat sacer. ad grad chori. Dn̄s vobiscū. ⁊ Orem⁹. Orō

D Eus q̄ iuste irasceris clemēter ignoscis: afflicti populi tui lacrimas

et iram tue īdignationis quā iuste meremur ꝓpiciatus auerte. Per christum dominū nostrū. Oremꝰ.

Concede nobis q̄s dn̄e p̄sidia militie xp̄iane scā ctis īchoare ieiunijs. vt cōtra sp̄uales neq̄cias pugnaturi: ꝯtinētie muniamur auxilijs. Per dn̄m.

Tunc eat processio vt in ꝓcessionalibus cōtinetur.

¶ Dominica ī ramis palmaꝝ post asp̄sionē aque benedicte legatur hec lectio ante graduz altaris ab accholito alba īduto: ⁊ hec ex parte australi / sup flores et frōdes cū suo titulo hoc modo. Lectio libri exodi.

In diebꝰ illis. Venerūt filij israel ī helym: vbi erāt duodecī fōtes aquaꝝ ⁊ septuagita palme ⁊ castrametati sūt iuxta aquas. Profectiq3 sūt de helym ⁊ venit oīs multitudo filioꝝ isrl' in desertū syn q̄d est inter helym ⁊ synai: q̄ntodecīo die mēsis scd̄i postq̄ egressi sūt de t̄ra egipti. Et murmurauit oīs cōgregatio filioꝝ israel ꝯtra moysen ⁊ aarō ī solitudine. Dixerūtq3 ad eos filij isrl'. Utinā mortui essemꝰ per manꝰ dn̄i ī terra egypti. quādo sedebamus sup ollas carniū ⁊ comedebamꝰ panes ī saturitate. Cur induxistis nos ī desertū istud: vt occideret3 oē3 multitudinē hāc fame. Dixit aūt dn̄s ad moysē ⁊ aarō. Ecce ego pluā vobis panes de celo. egrediat' populꝰ ⁊ colligat q̄ sufficiūt p singl'os dies: vt tentē eū vtrū ambulet ī lege mea an nō. Die aūt sexta parēt q̄d iferāt: ⁊ sit duplū q̄ colligere solebāt p singulos dies. Dixerūtq3 moyses ⁊ aaron ad oēs filios isrl'. Uespe scietis q̄ dn̄s eduxerit vos de t̄ra egypti: ⁊ mane videbit3 gl'ia3 dn̄i. Audiuit em̄ murmur vr̄m ꝯtra dn̄3. Nos v̄o q̄d sumꝰ q2 mussitatis ꝯtra nos. Et ait moy

les. Dabit vobis dn̄s vespere carnes edere: et mane panes in saturitate: eo q audierit murmurationes vr̄as quib⁹ murmurati estis ɔtra eū. Nos em̄ q̄d sumus? Nec ɔtra nos est murmur vr̄m: sed cōtra dn̄m Dixitq3 moyses ad aarō. Dic vniuerse cōgregatiōi filiorum isrl̄. Accedite corā dn̄o: audiuit em̄ murmur vestrū Cūq3 loqueret aarō ad vniuersū cetū filiorum israel: respexerūt ad solitudinē. Et ecce gl̄ia dn̄i apparuit in nube. Statim sequat euāgeliū et legat in eodē loco a diacono ad orientē ɔuersō more simplicis festi: post acceptā bn̄dictionem cū Dn̄s vobiscū et Gloria tibi dn̄e. more solito ¶ Scd̄m iohannem.

In illo tp̄e. ¶ Turba multa q̄ cōuenerat ad diē festū: cū audisset q2 iesus venit hierosolimā: acceperunt ramos palmarum et ꝓcesserūt obuiā ei: et clamabant. Osanna: bn̄dictus q̄ venit in noīe dn̄i: rex israel. Et inuenit iesus asellū: et sedit super eū: sicut scriptū est. Noli timere filia syō: ecce rex tuus venit tibi mā suetus: sedens super pullū asine. Hec nō cognouerūt discipuli ei⁹ primū: sed quādo glorificat⁹ est iesus: tūc recordati sunt q2 hec scripta erāt de eo: et hec fecerunt ei. ¶ Testimoniū ergo perhibebat turba q̄ erat cū eo quādo lazarum vocauit de monumēto: et suscitauit eū a mortuis. Propterea et obuiā venit ei turba: quia audierūt eū fecisse hoc signū. Pharisei ergo dixerūt ad semetipsos. Videtis q2 nichil ꝓficitis. ecce mūdus totus post eū abijt. Finito euāgelio: sequat bn̄dictio florum et frōdiū a sacerdote cappa serica rubea īduto sup gradū altaris ad australem cōuerso. coram dextro cornu altaris hoc modo.

Exorciso te creatura floꝝ ⁊ frondiū in noīe dei pa ✠ tris oīpotentis: ⁊ in noīe iesu ✠ christi filij eius dñi nři. ⁊ in virtute spūs ✠ sancti. Proinde oīs virtus aduersarij / oīs exercit⁹ diaboli / oīs potestas inimici / oīs incursio demonū eradicare ⁊ explātare ab hac creatura floꝝ ⁊ frondiuꝫ. vt ad dei gratiam festinantium vestigia insidiando non assequaris.

Per eum qui venturus est iudicare viuos ⁊ mortuos ⁊ seculū per ignē. ℟. Amē. sub tono lectionis.

Deīn sequant̄ ne seq̄ntes orōnes sine Dñs vobiscū. sed tm̄ cū Oremꝰ. ⁊ finiāt

Orō.

Omnipotēs sempiterne de⁹ q̄ in diluuij effusiōe noe famulo tuo p os colūbe gestātis ramū oliue pacē terris redditā nūciasti: te supplices exoramꝰ vt hāc creaturā floꝝ ⁊ frondiū. vt spatulasq; palmarū seu frondes arboꝝ quas ante cōspectum glorie tue offerimus: veritas tua san ✠ ctificet. vt deuotus populus in manib⁹ eas suscipiēs: bñdictiōis tue grām cōsequi mereatur. Per christū dñm nostrū. ❡ Orō.

Deus cuius fili⁹ pro salute generis humani de celo descēdit ad terras: et appropiquāte hora passionis sue hierosolimā in asino sedēs venire et a turbis rex appellari ⁊ laudari voluit: auge fidē in te sperātiū ⁊ supplicū p̄ces clemēter exaudi Ueniat q̄s

dñe sup nos mīa tua: ꝛ hos palmaꝝ ceteraꝝq3 arbo
rū ramos bñ✠dicere dignare. vt omēs q̄ eos laturi
sūt: bñdictiōis tue dono repleant. Cōcede ergo vt si
cut hebꝛeoꝝ pueri osāna i excelsis clamātes eidē fi-
lio tuo dño nr̄o cū ramis palmaꝝ occurrerīt: nos ita
q3 arboꝝ ramos gestātes: cū bonis opib⁹ occurram⁹
obuiā xp̄o ꝛ ꝑueniam⁹ ad gaudiū sēpitnū. p. x. Oro

D Eus q̄ dispersa ɔgregas ꝛ ɔgregata ɔseruas: q̄
populis obuiā xp̄o iesu ramos palmaꝝ poꝛtā
tib⁹ ceterarūq3 arboꝝ bñdixisti: bñ✠dic etiā ꝛ hos
ramos palmaꝝ ceteraꝝq3 arboꝝ quos tui famli ad
tui nois bñdictionē fideliter suscipiūt. vt i quēcūq3
locū itroducti fuerint: tuā bñdictionē hītatoꝛes il-
lius loci oēs ɔsequant. ita vt oī aduersa valitudine
effugata: dextera tua ꝓtegat quos redemit. Per eū
dē xp̄m. Hic aspgant floꝛes ꝛ frōdes aqua bñdicta ꝛ
thurificent. deīn dicat Dñs vobiscū. ꝛ Oꝛem⁹. Oro

D ñe iesu xp̄e mūdi cōditoꝛ ꝛ redēptoꝛ: q̄ nr̄e libe-
ratiōis ꝛ saluatōis grā: ex sūma celi arce descē
dere ꝛ carnē sumere ꝛ passionē subire dignat⁹ es: q̄q3
spōte ꝓpꝛia loco eiusdē ꝓpinquās passiōis: a turbis
cū ramis palmaꝝ obuiātib⁹: bñdici laudari ꝛ rex bñ-
dict⁹ q̄ veit i noīe dñi veniēs clara voce appellari vo
luisti tu nūc nr̄e ɔfessiōis laudationē acceptare ꝛ hos
palmaꝝ ceteraꝝq3 arboꝝ ac floꝝ ramos bñ✠dicere
ꝛ scti✠ficare digneris. vt q̄cūq3 i tue virtutꝫ obseq̄o
exīde aliq̄d tulerit: bñdictione celesti sctificatus: pec
catoꝝ remissionē ꝛ vite eterne p̄mia ꝑcipere mereat
Per te iesu chꝛiste saluatoꝛ mundi rex gloꝛie: q̄ cū pa
tre et spiritusancto viuis ꝛ regnas de⁹. ℟. C. His itaq3

peractis statī di-
stribuant palme:
& iterum cantent
he due ātiphone. Pueri hebreorū tollētes ramos oli

uarū obuiauerūt domino claman tes et di cen-

tes osanna in excelsis. Alia ā. Pueri hebreorū ve

stimēta psternebāt in via & clamabāt dicētes osāna

filio dauid benedict⁹ qui venit in nomine domini.

¶Feria.v.in cena dñi. In primis fiat reconciliatio penitētiū hoc modo. nona cātata eat pcessio sicut i capite ieiunij. Pergat excellētior sacerd. ad ostium ecclesie occid. induct⁹ vestib⁹ sacerdotalib⁹ in cappa serica rubea cū duob⁹ diaconis albis cū amictib⁹ in dutis absq3 subdiacono & sine cruce p medium chori precedēte vexillo cilicino: sintq3 p̄sentes i atrio q̄ re cōciliādi sūt. Et si eps adest: pricipal' archidiacon⁹ ex pte penitētiū.s.extra ostiū eccl'ie i cappa serica le- git hāc lectionē sequentē: q̄ non legat epo absente.

ADest tempus o venerãde põtifex votiuũ affli
ctis cõgruũ penitẽtib⁹ optabile tribulatis.
Assunt filij tui pater quos deo p spiritũsanctũ vera
mater ecclesia cum leticia pepit: sed iterum suadẽte
diabolo / a sua integritate corruptos autez miseros
factos exules: nouis quotidie dolorib⁹ ingemiscit.
Pro his suppliciter orãt quicũqz felices in sinu suo
remãserint: quiqz diuina ptegẽte se clementia fide
stabiles pstiterũt. Parce hodie pr̃: et toto bonitatis
tue impetu fluat nobis fons ille dauid: patẽs ĩ ablu-
tione mẽstruate mulieris. nulli ĩproperãs nullũ re-
ijciẽs nullũ excludens. Quãuis enĩ a diuitijs supne
pietatꝫ nichil tpis vacet: nũc tñ largior est assũptio
per ĩdulgẽtiã remissio pctõꝝ: et copiosior est p grãm
renascẽtiũ. Accepisti a dño anulũ discretionis et ho-
noris: vt q̃ signãda sũt signes: et q̃ apiẽda sũt prodas
et q̃ ligãda sunt liges. et q̃ soluẽda sũt soluas. atqz cre
dẽtib⁹ fidẽ baptismatis lapsis aũt et penitẽtib⁹ per
misteriũ recõciliatiõis ianuas regni celestis apias.
Lauãt aq̃ lauãt lacrime. Maria fleuit et suscepta est
Negauit apl'us: et qr fleuit amarissime restitut⁹ est.
Publican⁹ de theloneo apl'atũ meruit: latro de crũ-
ce paradisũ ĩtrauit. Suscept⁹ a pr̃e clemẽtissimo fi-
lius ille iunior q̃ tã porcos pauit: q̃ pat̃ne hereditatꝫ
preciosa stipẽdia ĩfeliciter dissipauit Jnde etiã est q
hodie tui supplices posteaq̃ ĩ varias formas crimi-
nũ neglectu mãdatoꝝ celestiũ et moꝝ pbabiliũ trãs
gressiõe ceciderũt: humiliati atqz pstrati pphetica
voce dicẽtes. Peccauim⁹ cũ prib⁹ nr̃is: iniuste egim⁹
iniq̃tatẽ fecim⁹. Mãducauerũt sicut scriptũ est: pa-

nez doloris: lacrimis stratũ rigauerũt/ cor suũ luctu/ corpus suum afflixerunt ieiunijs: vt aiaꝝ reciperẽt quã perdiderant sanitatẽ. Plorat cũ istis immo pro istis plorare ꝛ orare nõ desistit mater sancta ecclesia et lacrime ei⁹ in maxillis ei⁹: qꝛ tempus miserendi ei⁹. Moueat pietatez tuã pater vox fidelis ꝛ flebilis. moueat gemitus ꝛ habitus ipse miserorum.

Finita lectione incipiat episcopus antiphona. scilicet infra predictum ostiũ cõuersus ad borialem signum faciendo cum manu sua dextera ad penitentes quasi illos vocando.

Venite venite venite.

Deinde ex parte penitentium scilicet extra ostiũ dicat ita diacon⁹. Flectam⁹ genua

Ali⁹ diacon⁹ ex pte epi dicat. Leuate

Ita fiat trib⁹ vicib⁹: ita tñ qꝫ post terciã repetitionẽ añ non dicat Flectamus genua. sed chorus sequat totã antiphonã cãtore icipiẽte hoc modo.

Filii audite me timorẽ domini docebo vos

ps. Benedicã dñm in oĩ tpe semp laus ei⁹ in ore meo Tot⁹ ps dr sine Glĩa pri. ꝛ post vnũquẽqꝫ v. repetat

añ Venite. Dū ps cātat a choro cū. ā. sp manuatim penitētes ab aliquo pbr̃o de choro: habitu nō mutato reddātur sacerdoti executori officij: & ab ip̄o restituātur ecclesie gremio. ¶ Tamē si ep̄s presens fuerit: penitētes a presbiteris archidiacono: & ab archidiacono reddant ep̄o: & ab ipso eccl'ie gremio. Quibꝰ expletis processio more solito i chor redeat. Deide psternāt se oēs clerici & dicāt septē p̄os penitentiales in choro. Sacerd. vero cū suis mistris per se añ altare dicat cū Glia patri. Sicut erat. & cū añ. Ne reminiscaris. Qua finita sequatur. Kyrieleyson. Christe eleyson. Kyrieleyson. Pater noster. Et hec oia sine nota dicunt: tā a sacerdote cū suis mistris q̄ a toto choro. Deide erigat se sacerdos & dicat sup pp'lm cōuersus ad australez coram dextro cornu altaris sic.

Et ne nos inducas in tentationē. Sed libera nos a malo. Saluos fac seruos tuos & ancillas tuas. Deus meꝰ sperātes i te. Cōuertere dñe vsq̄quo. Et dep̄cabilis esto sup seruos tuos. Mitte eis dñe auxiliū de sctō. Et de syō tuere eos. Adiuua nos deꝰ salutaris noster. Et ppter gl'iam noīs tui dñe libera nos & propicius esto pctīs nrīs ppter nomen tuū. Dñe exaudi orōnem meā. Et clamor meus ad te veniat. Dñs vobiscum. Et cū spiritu tuo. Oremꝰ. Oratio.

Adesto dñe supplicationibꝰ nrīs: & me q̄ etiam mia tua primus indigeo clemēter exaudi. vt quē nō electione meriti: sed dono grē tue cōstituisti

hui⁹ operis ministrũ: da fiduciã tui muneris exeq̄ndi: ⁊ ipse in nr̃o ministerio qđ tue pietatis ⁊ sic finit. Per dñm nr̃m. ⁊c. ⁊ dicunt oẽs orõnes sequẽtes cũ Orem⁹. ⁊ finiant sub tono supradicto. Nõ dr̃ Dñs vobiscum. nisi est operare. ante primã orationẽ ꝫ tantũ. Alia orõ.

Deus humani generis benignissime cõditor ⁊ misericordissime reformator: q̄ hoiem ĩuidia diaboli ab eternitate deiectũ / vnici filij tui precioso sanguine redemisti. viuifica hos famłos tuos quos tibi nullaten⁹ mori desideras. ⁊ q̄ nullũ derelinq̄s: deuios assume correctos. Moueãt pietatẽ tuã q̄s domine hoꝝ famuloꝝ tuoꝝ lacrimosa suspiria. tu eoꝝ medere vulneribus. tu iacentib⁹ manũ porrige salutarẽ: ne eccłia tua aliqua sui corporis portiõe vastetur / ne grex tu⁹ detrimẽtũ sustineat. ne de familie tue damno ĩimicus exultet. ne renatos lauacro salutari mors secũda possideat. Tibi ergo dñe supplices preces cordis ⁊ fletuum effundimus: tu parce cõfidentibus. vt sic in hac mortalitate peccata sua te adiuuante defleant: quatenus in tremẽdi iudicij die sentẽtiã damnationis eterne euadãt et nesciãt pijssime pater: qđ terret in tenebris: qđ stridet ĩ flãmis. atq; ab erroris sui via ad iter reuersi iusticie: nequaq̄ vltra vulnerib⁹ saucient: sed integrũ sit eis atq; ppetuũ qđ gr̃a tua cõtulit: ⁊ qđ misericordia reformauit. Per xp̃m dñm. Oremus. Oratio.

Domine sancte pater oĩs eterne de⁹ q̄ vulnera nr̃a curare dignat⁹ ẽs: te supplices exoram⁹ ⁊ petimus nos humiles tui sacerdotes: vt nostris pre

cibus aurem tue pietatis iclinare digneris: atq3 ad penitētiā cōfessione mouearis/ remittasq3 oīa crimina et pctā vniuersa ꝯdones. desq3 his famulis tuis dñe pro suppliciis veniā/ p merore leticiā: p morte vitā. Ut qui ad tantā opē celestis apicis deuoluti sunt: de tua misericordia confidentes: ad bona pacifici premij tui: atq3 ad celestia dona peruenire mereantur. Per. ꝛc. Hic nō dicit. Orem⁹ sed Absolutio.

Absoluimus vos vice bti petri aplorū princi pis cui dedit dñs potestatē ligandi atq3 soluendi. et q̄tū ad vos ptinet accusatio et ad nos remissio: sit vobis oīps de⁹ vita et salus et oīm pctōꝝ vestróꝝ pius indultor. Qui viuit et regnat cū deo patre. et sic surgāt oēs a pstratiōe osculātes terrā vel formulas sacerdote sic dicēte. Qui viuit. ꝛc. Tamē si episcop⁹ adest: fiat benedictio sup populū adhuc in pstratione hoc modo. Benedictio dei patris omnipo ✠ tentis et filii ✠ et spi ✠ ritus ✠ sancti descēdat sup vos et maneat semper. ℟. Amē. Deinde incipiat missa vt in graduali cōtinetur. Et postea tres pueri ante olei consecrationem in supplicijs. ad gradum chori stantes simul cantent hunc hymnum.

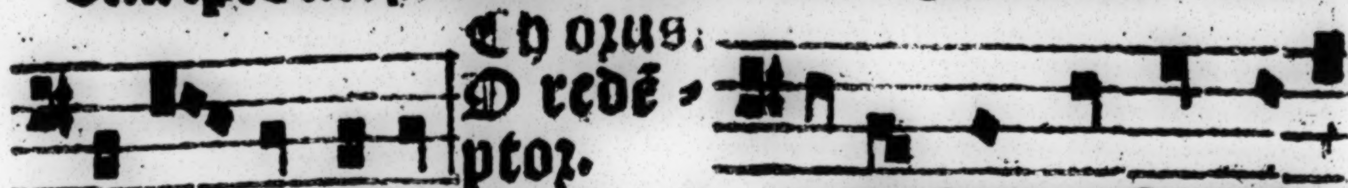
O Redemptor sume carmen temet concin

Chorus idē repetat post vnūquēq3 ℣.

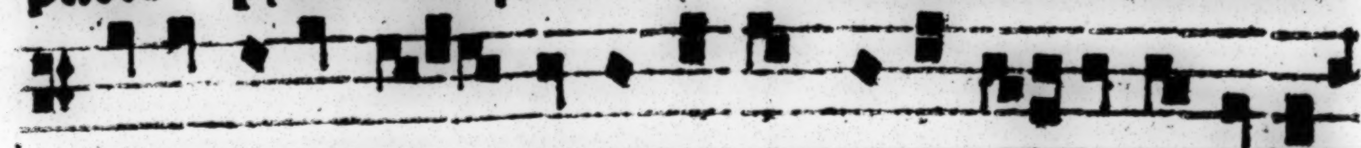
nentiū. Pueri. ℣. Audi iudex mortuorum

vna spes mortalium audi voces proferentũ donũ

pacis premium. Pueri. ℣. Annuit flamen sacrosan

ctuz olim per diluuiũ qui ramũ tulit oliue ad archã

ec clesie. Pueri. ℣. Arbor feta alma luce hoc sa-

crandũ ptulit: fert hoc pna presens turba saluato-

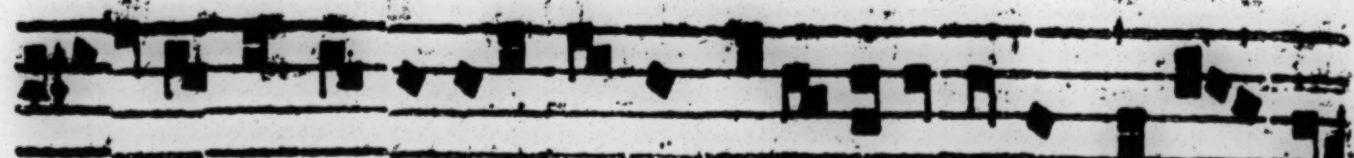
ri seculi. Pueri. ℣. Consecrare tu dignare rex

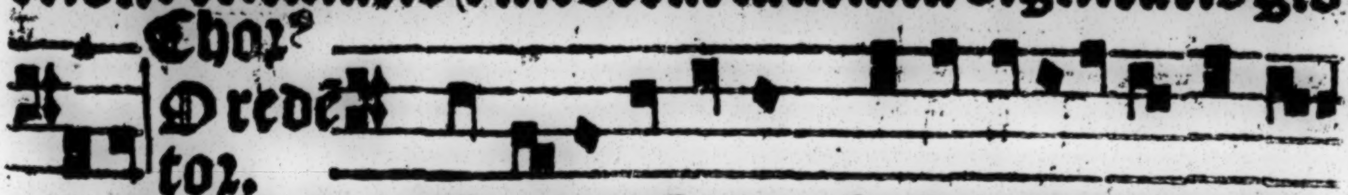
perennis patrie hoc oliuum signum viuum contra

iura demonũ. Pueri. ℣. Ut nouetur sex⁹ oĩs vn-

ctione crismatis ⁊ medetur sauciata dignitãtis glo

ria. Pueri. ℣. Stãs ad arã ymo suplex ĩfulat⁹ põti-

fex debitũ psoluat om̄e cõsecrato crismate eri. ℣.

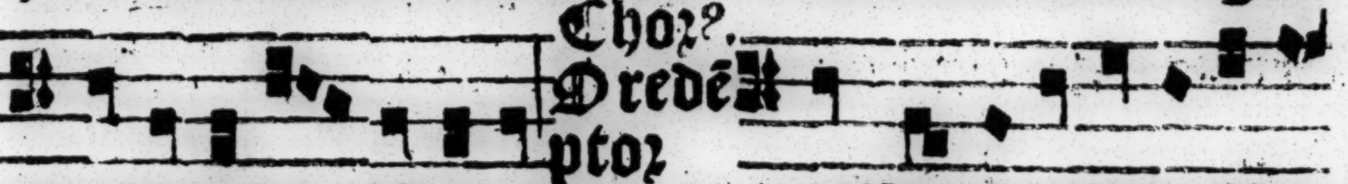
Uota mẽte sacro fõte aufugant crimia viua mẽte

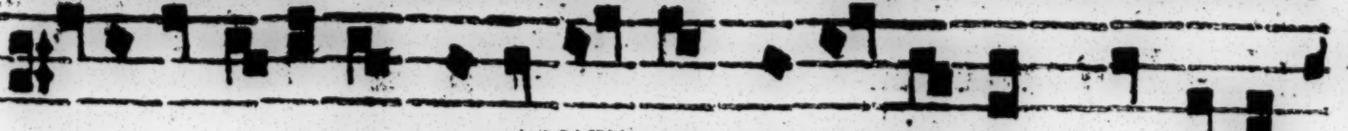
sacrosancta ĩfluunt ca rismata. Pue. ℣. Sit dies

hec festa nobis seculoꝝ secul' sit sacrata laude digna

nec senescat tẽpore. Pue. ℣. Sit hec dies leta cũct;

festiua fidelibus auge fidem dona pacem in nostris

tẽ porib⁹. Pue. ℣. Laus perẽnis deo patri gloria

q̃ filio honor virt⁹ & potestas ambor̃ pa raclito.
Chorus O redẽptor. Post prandiũ conueniant oẽs clerici ad eccl'iam ad altaria abluenda & ad mandatũ faciendũ vt in pcessionalib⁹ cõtinetur. Peracta ablutione pedum ad mandatũ dictoq̃ sermone: accipiant charitatis potũ. Quib⁹ rite peractis: vnus sacerdotũ dicat preces has modo sequenti.

Suscepimus deus misericordiam tuam. In medio templi tui. Tu mandasti mandata tua custodiri nimis. Ecce q̃ bonũ & q̃ iocundũ. Habitare fratres ĩ vnũ. Domine exaudi orationem meam. Et clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum. Oremus.
Adesto q̃sum⁹ dñe officio seruitutis nr̃e: q: tu pedes lauare dignat⁹ es tuis discipulis: ne despicias opera manuũ tuarũ que nobis retinẽda mãdasti: & sicut hec exteriora abluunt̃ inq̃namẽta corpor̃: sic a te oĩum nr̃or̃ interiora mundent̃ peccata. Qđ ipse p̃stare digneris qui cũ p̃re & sp̃ũsancto viuis et gloriaris deus. Per omnia secula seculorũ. Amẽ. Si vero null⁹ assit cleric⁹ sermonẽ faciẽs: ceteris vt

prius peractis post ablutionē pedū dicūtur pces pdi
cte. Deinde legat sequens euangelium a quodā dia
cono de scda forma in supplelicijs ad modū lec. cum
suo titulo. benedictione prius petita ab excellētiore
fratribus interim caritatis potum sumētibus. et le-
gatur vsq3 ad illum locum. Surgite eamus hinc. et
ita recedant. Euangelium Secundum iohannem.

In illo tēpore: Dixit iesus discipulis suis. Amē
amē dico vobis: nō est seru⁹ maior dño suo: ne-
q3 apostolus maior eo q̄ misit illū. Si hec scitis beati
eritis si feceritꝫ ea. Nō de oībus vobis dico. Ego scio
quos elegerim: sed vt impleat scriptura. Qui mādu
cat panē mecū leuabit cōtra me calcaneū suū. Amo
do iā dico vobis priusq̄ fiat: vt cū factū fuerit creda
tis quia ego sum. Amē amē dico vobis: q2 qui accipit
si quē misero me accipit, qui autē me accipit: accipit
eū qui me misit. Cū hec dixisset iesus: turbat⁹ est spū
et ptestat⁹ est et dixit. Amē amē dico vobis: q2 vn⁹ ex
vobis me tradet. Aspiciebāt ergo adiuicē discipuli:
hesitātes de quo diceret. Erat aūt recūbens vnus ex
discipulis ei⁹ in sinu iesu. Innuit ergo huic simō pe-
trus: et dixit ei. Quis est de quo dicit? Itaq3 cum recu
buisset ille supra pect⁹ iesu: dicit ei. Dñe quis est? Re
spōdit iesus. Ille est cui ego itinctū panē porrexero.
Et cū intinxisset panē: tradidit iude symonis scario
this. Et post bucellā. tūc itroiuit in illum sathanas.
Et dicit ei iesus. Quod facis fac citi⁹. Hoc aūt nemo
sciuit discumbentiū: ad quid dixerit ei. Quidā autē
putabant quia loculos habebat iudas quia dixisset
ei iesus. Eme ea que vobis opus sunt ad diem festuꝫ

aut egenis vt aliq̃d daret. Cum ergo accepisset ille
bucellam: exiuit cõtinuo. Erat autem nox. Cũ autẽ
exisset dixit iesus. Nunc clarificatus est filius homi
nis: ⁊ deus clarificatus est in eo. Si deus clarificat⁹
est in eo: ⁊ deus clarificabit eũ in semetipso: ⁊ conti-
nuo clarificabit eũ. Filioli: adhuc modicũ vobiscum
sum. Queretis me: ⁊ sicut dixi iudeis/ quo ego vado
vos nõ potestis venire: ⁊ vobis dico modo. Mãdatũ
nouum do vobis: vt diligatis inuicẽ sicut dilexi vos
vt ⁊ vos inuicẽ diligatis. In hoc cognoscent omnes
quia discipuli mei estis: si dilectionez habueritis ad
inuicẽ. Dicit ei symon petrus. Dñe quo vadis? Re-
spondit iesus. Quo ego vado non potes me modo se
qui: sequeris autẽ postea. Dicit ei petrus. Quare nõ
possum te modo sequi: animã meam pro te ponam.
Respondit iesus. Animã tuam pones pro me. Amẽ
amen dico tibi: nõ cantabit gallus donec ter neges
me. Et ait discipulis suis. Non turbetur cor vestrũ
neq3 formidet. Creditis in deuz: ⁊ in me credite. In
domo patris mei mansiones multe sunt. Si quomi
nus dixissem vobis: quia vado parare vobis locum.
Et si abiero ⁊ preparauero vobis locum: iterum ve-
niam ⁊ accipiam vos ad meipsum: vt vbi ego sum ⁊
vos sitis. Et quo ego vado scitis ⁊ viã scitis. Dicit ei
thomas. Dñe nescim⁹ quo vadis. Et quomodo pos-
sumus viam scire? Dicit ei iesus. Ego sum via veri-
tas et vita. Nemo venit ad patrem nisi per me. Si
cognouissetis me: et patrem meum vtiq3 cognouis-
setis. Et amodo cognoscetis euz: ⁊ vidistis eũ. Dicit
ei philippus. Domine ostende nobis patrẽ: ⁊ sufficit

nobis. Dicit ei iesus. Tãto tpe vobiscũ sum: et nõ cognouistis me. Philippe: q̃ videt me videt et prẽm meum. Quomodo tu dicis: ostẽde nobis prẽm? Nõ creditis quia ego in patre: et pater i me est? Verba q̃ ego loquor vobis a meipso non loquor. Pater aũt in me manẽs ipse facit opera. Nõ creditis quia ego i patre et pater i me est? Alioq̃n ꝓpter ipa opa credite. Amẽ amẽ dico vobis: q̃ credit in me: opa q̃ ego facio et ipse faciet: et maiora horum faciet quia ego ad patrẽ vado. Et q̃dcũq3 petieritis patrẽ in noīe meo: hoc faciã vt glorificet̃ pater in filio. Si q̃d petieritis patrẽ in nomīe meo: hoc faciã. Si diligitis me: mãdata mea seruate. Et ego rogabo patrẽ: et aliũ paraclitũ dabit vobis: vt maneat vobiscũ in eternũ. Spiritũ veritatis quẽ mũdus nõ potest capere: quia nõ videt eũ nec scit eũ. Vos autẽ cognoscetis eũ. quia apud vos manebit et in vobis erit. Nõ relinquã vos orphanos veniam ad vos. Adhuc modicũ et mũdus iã nõ videt me. Vos aũt videbitis me: quia ego viuo et vos viuetis. In illo die vos cognoscetis quia ego sum i patre meo: et vos in me: et ego in vobis. Qui habet mãdata mea et seruat ea: ille est q̃ diligit me. Qui autẽ diligit me: diliget̃ a patre meo. Et ego diligã eũ: et manifestabo ei meipsum. Dicit ei iudas: non ille scariothis: Dñe q̃d factũ est: q2 manifestatur9 es nobis teipm̃ et nõ mũdo? Respõdit iesus: et dixit ei. Si q̃s diligit me sermonẽ meũ seruabit: et pater meus diliget eũ: et ad eũ veniem9: et mãsionẽ apud eũ faciem9. Qui nõ diligit me: sermones meos nõ seruat. Et sermonẽ quẽ audistis nõ est me9: sed ei9 q̃ misit me patris. Hec lo-

cut⁹ sum vobis: apud vos manēs. Paraclit⁹ aūt spi-
ritussanct⁹ quē mittet pater in noīe meo: ille vos do
cebit oīa & suggeret vobis oīa q̄cunq3 dixero vobis.
Pacē relinquo vobis: pacē meā do vobis. Nō quomō
mūdus dat: ego do vobis. Non turbet cor vr̄m: neq3
formidet. Audistis quia ego dixi vobis: vado & venio
ad vos. Si diligeretis me gauderetis vtiq3: q2 vado
ad patrē: quia pater maior me est. Et nūc dixi vobis
priusq̄ fiat: vt cū factū fuerit credatis. Jā nō mlta
loquar vobiscū. Uenit eīm princeps mundi huius: &
in me non habet quicq̄. Sed vt cognoscat mundus
quia diligo patrem: & sicut mandatum dedit michi
pater sic facio. Surgite eamus hinc.
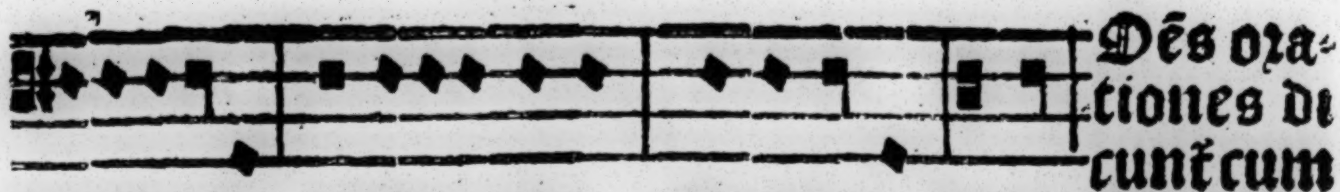
¶ Sabbato in vigilia pasche: cōgregatis clericis in
choro / dictaq3 hora. ix. executor officij idut⁹ vestibus
sacerdo. in cappa serica rubea / diaconus dalmatica /
subdiacon⁹ tunica iduant cū ceteris ministris alta
ris / albis cū amictib⁹ indutis. sine lumine in cereis:
et sine cruce & sine igne in thuribulo. quidā etiā de. i.
forma scil3 acolitus in superpelliceo cereū extinctum
ex trib⁹ cādelis tortis in vnū in pte iferiori: & insup
ab iuicē diuisis: sup quandā hastā deferēs. & pcessio
pcedēs post portitorē aq̄ bn̄dicte per mediū chori ad
fontes & ad nouū ignē bn̄dicēdū pcessionaliter eāt
choro sequēte: habitu nō mutato. excellētiorib⁹ pce-
dētibus. & ad columnā ex parte australi iuxta fontē
vbi sacerdos executor officij ignē bn̄dicat qui accē-
dat ibidē videl3 in medio iter duas colūnas. In eū-
do vero dr̄ ps. **Dn̄s illuminatio.** sine nota. & sine **Glo-
ria patri.** alternatim a toto choro. ¶ Hoc modo fiat

statio ad ignem benedicendū. Sacerdos vero iuxta ignem stet ad orientem conuersus: et ad sinistrū ei⁹ stet diaconus. subdiaconus ad sinistrū diaconi. vn⁹ vero ceroferarius stet sacerdoti opposit⁹. ad dextrū cuius stet puer ferens librū proximior sacerdoti. ali⁹ vero cerofer. stet retro sacerdotem. ad dextrū cuius stet portitor aque proximior sacerdoti ⁊ vltimo loco retro oēs a parte occidentali stet portitor haste cū cereo. ⁊ ex alia parte ignis: videlʒ ex parte australi stet thuribulari⁹ ad accipiēdū ignē in thuribulū post bn̄dictionē. oīb⁹ istis mīstris ad sacerdotē ꝯuersis choro interī circūstāte videlʒ ex parte boriali. vt patʒ vbi protrahitur statio.

Sequat̄ benedictō ignis solēniter a sacerd. incipiente sic. Dominus vobiscum. Oremus.

Domine deus noster pater omnipotens: lumē indeficiens conditor omniū luminū: exaudi nos famulos tuos ⁊ bene✠dic hunc ignē: q̄ tua sanctificatione atq; benedictione cōsecretur. tu illuminans omnem hominem venientem in hunc mundum. illumina conscientias cordis nostri igne tue caritatis vt tuo igne igniti / tuo lumine illumīati: expulsis a cordib⁹ nr̄is pctōꝝ tenebris: ad vitā te illustrātē ꝑuenire mereamur eternam. ⁊ sicut illuminasti ignem moysi famulo tuo per columnā ignis ambulāti in mari rubro: ita illustra nostrum lumē ⁊ cādelam que de eo fuerit accensa: in honore maiestatis tue semper perseueret benedicta. vt quicunq; ex eo lumine portauerit: sit illuminat⁹ lumine gratie

Oēs orationes dicunt cum spiritualis. p dn̄m nr̄m. et sclecꝰ. Amē. Oremus. sub tono p̄dicto. Hic aspergatur aqua benedicta sup ignem. deinde dicat. Dn̄s vobiscū. et Oremꝰ. Oro.

DOmine sancte pater omnipotēs eterne deus bene ✠ dicere et sanctificare dignare ignē istū quem nos indigni per inuocationem vnigeniti filij tui dn̄i nostri iesu christi benedicere presumimus. tu clementissime pater eū tua benedictione san ✠ ctifica: et ad profectū generis humani peruenire concede. Per eundem christum dn̄m nostrum. Oremus.

CElesti nos lumine q̄s dn̄e semp et vbiqꝫ p̄ueni: vt misteriū cuiꝰ nos pticipes esse voluisti: et puro cernamꝰ ītuitu: et digno pcipiamꝰ effectu. Per. d.

Deiñ sequat bn̄dictio thimiamatꝫ siue icēsi hoc mō.

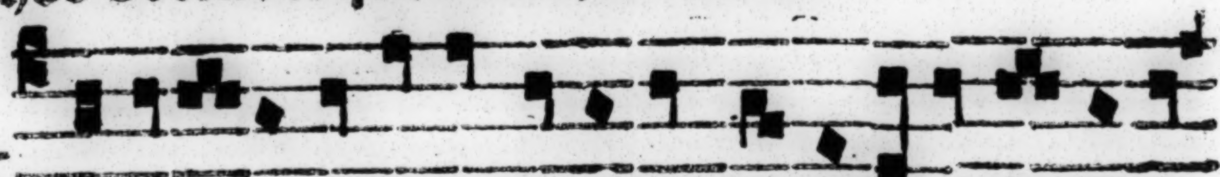
EXorciso te imūdissime spūs et oē fantasma inimici. In noīe dei pr̄is oīpotētis et in noīe filij eius iesu christi dn̄i nostri: vt exeas et recedas ab hac creatura thimiamatis siue īcēsi: cū oī fallacia atqꝫ neq̄cia tua. vt sit hec creatura sanctificata ī nomīe eiusdē dn̄i nostri iesu christi vt oēs gustātes: tangētes siue odorantes eā: virtutē et auxiliū pcipiāt spūs scti. ita vt vbicūqꝫ hoc icēsum vel thimiama fuerit ibidē nullatenꝰ appropiquare audeas/ nec aduersa īferre p̄sumas. sed q̄cūqꝫ spūs imūde es cū oī ꝯsutia tua pcul inde fugias atqꝫ discedas adiuratꝰ. p virtutē et nomē dei patris oīpotentis: et iesu xp̄i filij eiꝰ dn̄i nr̄i. q̄ vēturꝰ est in spūsctō iudicare viuos et mor-

tuos et te preuaricatorem: et seclm per ignem. Amen. Oremus.

Eternam ac iustissimam pietatem tuam dne deprecamur scte pater omnipotens eterne deus: vt bn ✠ dicere digneris hanc timiamatis vel icensi speciem: vt sit incensum maiestati tue in odorem suauitatis acceptum sit a te hec species benedicta sit per inuocationem sancti nominis tui sctificata. vt vbicumqz fumus eius peruenerit: extricetur et effugetur omne genus demoniorum sicut icensum iecoris piscis quem raphael archangelus thobiam famulum tuum docuit: cum ascendit ad sare liberationem. Per xpm dnm nrm. Oremus.

Descendat bndictio tua dne sup hanc speciem icensi et thimiamatis: sicut in illo die de quo dauid propheta tuus cecinit dicens. dirigatur oro mea sicut icensum i conspectu tuo. sit nobis odor consolationis suauitatis et gre: vt fumo isto effugetur omne fantasma iimici mentis et corporis: vt simus pauli apostoli voce bonus odor deo. Effugiant a facie huius incensi et thimiamatis: oes demonis incursus: sicut puluis a facie venti: et sicut a facie ignis Presta hoc pijssime pater boni odoris icensum ad opus eccl'ie tue ob causam religionis iugiter permanere. vt mistica nobis significatione spualium virtutum fragrans ostendat odor suauitate. Tua ergo qs omnipotens deus imense maiestatis dextra hanc creaturam bn ✠ dicere ex diuersarum rerum commixtione confectam dignare: vt i virtute scti tui nois oes imundorum spirituum fantasticos incursus effugare: oesqz morbos reddita sanitate expellere. vt vbicumqz fumus aromatum eius afflauerit: mirabiliter possit atqz in odore fragrantissimo tibi perpetua suauitate redolere. Per xpm dnm nrm. Amen. Postea impleat thuribulum de
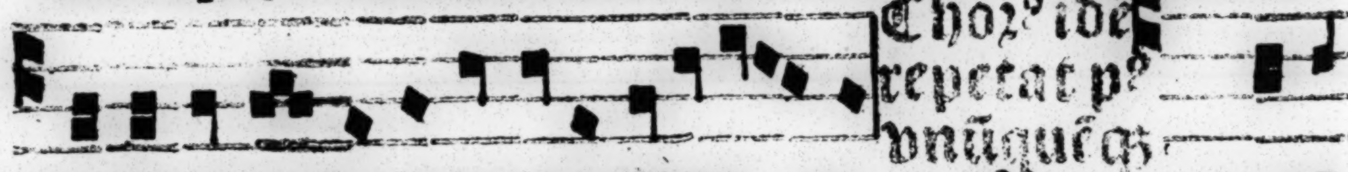
carbonibus cū incenso: ⁊ incenset nou⁹ ignis: deinde accendatur cereus sup hastā de nouo igne: ceterꝫ luminaribus prius extinctis: ⁊ redeat ꝓcessio more solito in chorū. In redeundo duo clerici de secunda forma in suppellicijs post sacerdotē incedentes: cantent hos versus sequentes hoc modo.

Inuētor rutuli dux bone luminis q̄ certis vici-

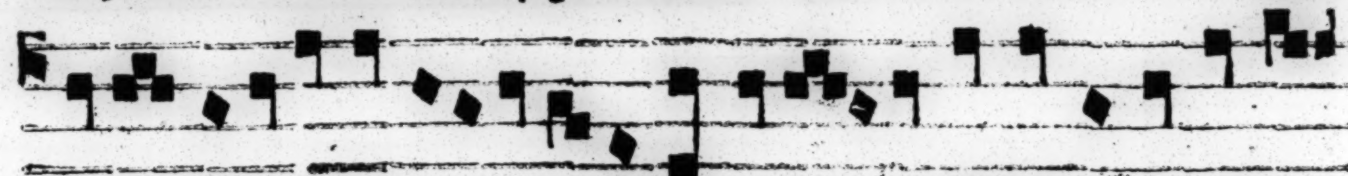

bus tēpora diuidis merso sole chaos in gruit horri

Chor⁹ idē repetat p⁹ vnūquēqꝫ

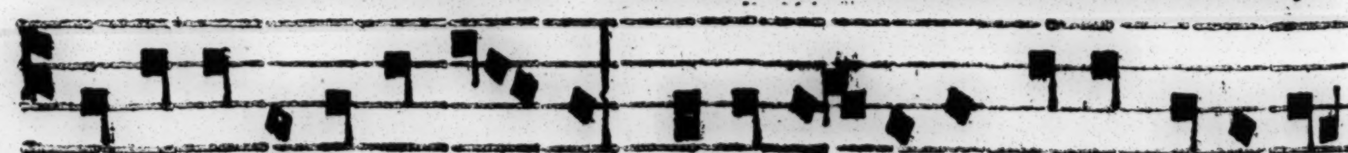
dum lucē redde tuis xp̄e fideli b⁹. ℣. clerici ℣. Quā

uis ī nūero sydere regiā lunariqꝫ polū lāpade pinxe-

ris incussu silicis lu mina nos tamē mōstras saxi

geno semine querere. Ne nesciret homo spē sibi lu-

minis in chꝛisti solido coꝛpoꝛe conditam qui dici

stabilem se voluit petrā nostris igniculis vn

de genus ve nit. Splendent ergo tuis mune-

ribus pater flammis mobilibus scilicet atria ab-

sentemq3 diem lux agit emula quā nox cum la-

cero victa fugit pe plo. Per quē splendoꝛ honoꝛ

laus sapientia maiestas bonitas et pietas tua re-

gnum contineat nu mine triplici texēs purpureis

Quo cantato sequatur bn̄dictio cerei paschal'. ab ip̄o diacono ad ꝓces: induto: post acceptā bn̄dictionē ad

secula secu lis

borialē conuerso ad gradū p̄sbiterij cerofer. diacono assistentib⁹ vno a dextris reliquo a sinistris ad ip̄m cōuersis/ cereis extinctis. subdiaco. vero textū tenens stet ei oppositus. iuxta quē stet portitor haste ex vna parte: ⁊ ceroferarius cuiuscūqꝫ p̄-ui cerei ad fōtes bn̄dicendos ex altera parte eodē modo conuersi. post diaconū vero stet thuribulari⁹. Diaconus accepta prius benedictione a sacerdote executore officij dicat. Exultet iam angelica turba ce ⁊c. quam zozinius [redacted] constituit sic.

Exultet iā angelica turba celo rū exultent diui

na miste ria et ꝓ tanti regis victo ria tuba in

tonet salu ta ris. Gau deat se tell⁹ tātis ir-

radiata fulgo rib⁹ ⁊ eterni regis splēdore lustrata

toti⁹ orbis se sentiat a misisse ca ligi

nem. Letetur et mater ecclesia tan ti lumīs adorna

ta fulgorib⁹ et magnis populor vocib⁹ hec aula re
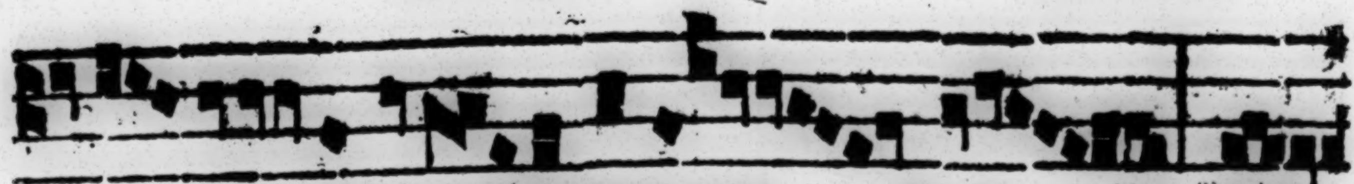
sul tet. Quapropter astātib⁹ vobis frēs carissimi

ad tā mirā sācti hui⁹ lumīs clarita tē vna mecū q̄
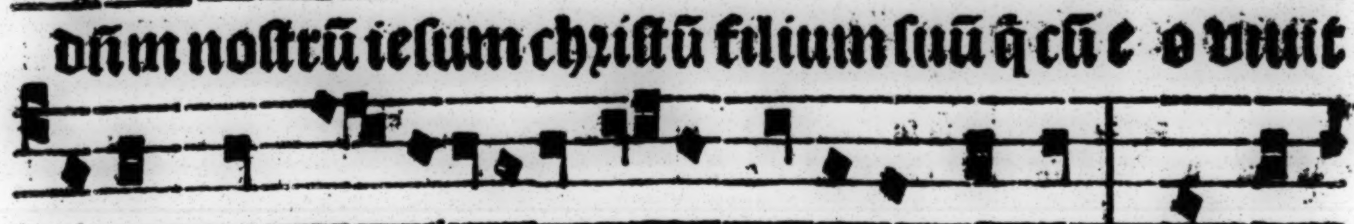
so dei omīpotētis misericordiā inuo ca te. Ut

q̄ me nō meis meritis ītra leuitar numer ag-

gregare dignatus est luminis sui gratia infūdente
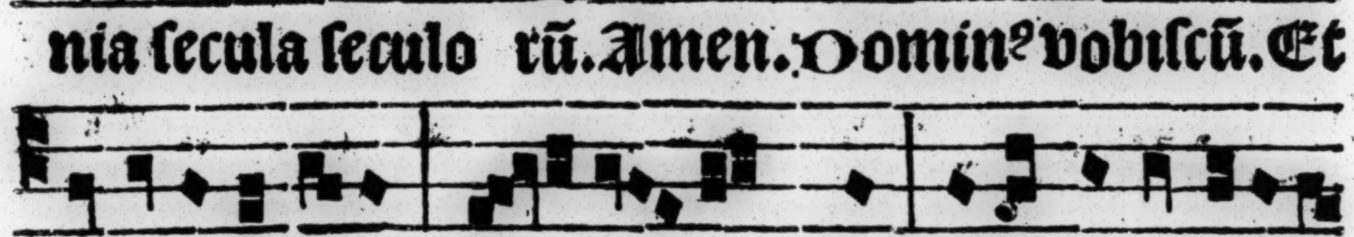

cere i huiꝰ laudē cōplere per fi ci at. Per
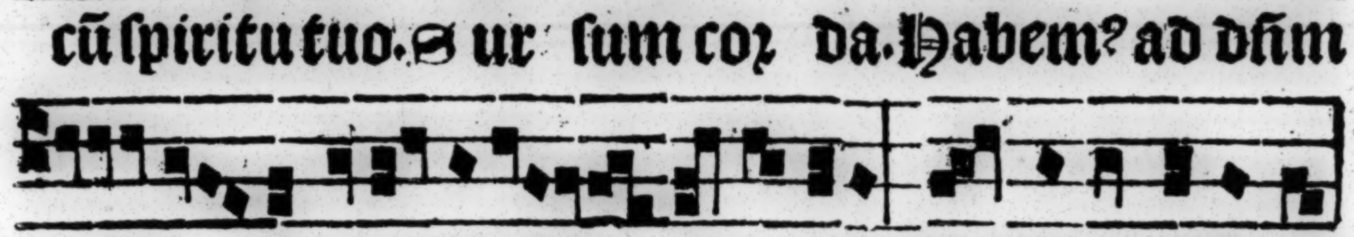

dn̄m nostrū iesum christū filium suū q̄ cū e o viuit
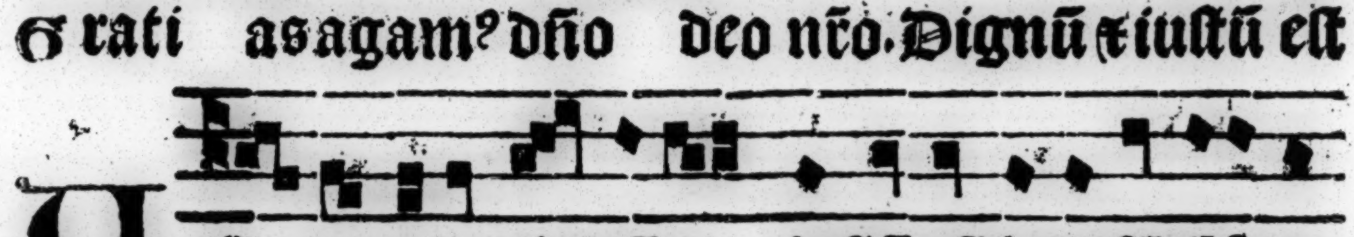

et regnat deus in vnitate spiritus sancti. Per om-
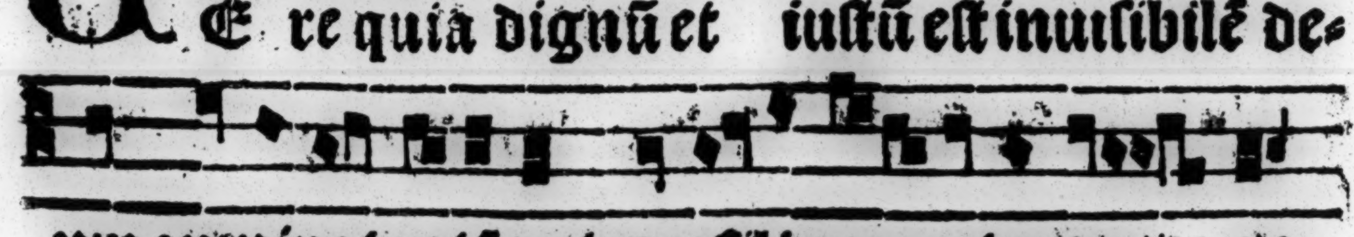

nia secula seculo rū. Amen. Dominꝰ vobiscū. Et

cū spiritu tuo. Sur sum cor da. Habemꝰ ad dn̄m

Grati as agamꝰ dn̄o deo nr̄o. Dignū et iustū est

Ve re quia dignū et iustū est inuisibilē de-

um omnipotentē patrem filiumq; eius vni ge-

nitū dñm nostrū ie sum xp̄m cum sancto spiritu

toto cordis ac mētis af fectu et vocis ministerio

persona re. Qui p nobis etno p̄ri ade debitum sol

uit & veteris piaculi caucionē pio cruo re deter

sit. Hec sunt em̄ festa pa schalia in quib⁹ verus il

le agnus oc ciditur eiusq; sanguine postes con-

secran tur. Hec nox est in qua primū

patres nostros filios israel eductos de egy pto ru-

bꝛum mare sic co vestigio transi re feci sti.

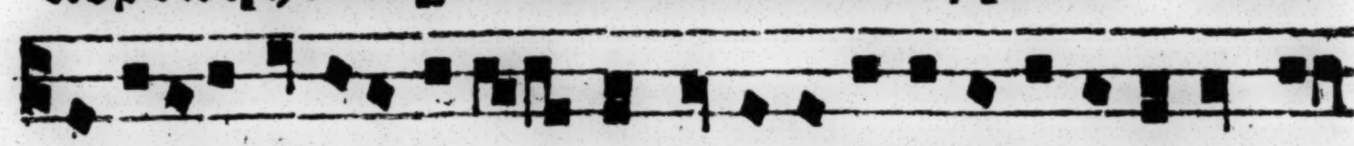
Hec igitur nox est q̄ peccatoꝝ tenebꝛas colũ

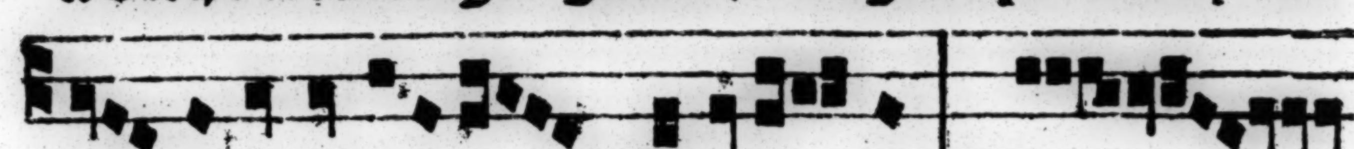
ne illuminatio ne purga uit. Hec

nox est q̄ hodie ꝑ vniuersũ mũdũ in xp̄o cre dẽtes

a vicijs seculi segre gatos ⁊ caligine peccatoꝝ red

dit gratie sociat sanctita ti. Hec

nox est i qua destructis viculis moꝛ

tis chꝛistus ab inferis victoꝛ ascen dit. Ni chil

eũ nobis nasci ꝓfuit: nisi redimi ꝓfuisset. O

mi ra circa nos tue pietatis digna tio.

O inestima bi lis dilectio charitatis: vt

seruũ redimeres filium tradi disti. O certe

necessariũ ade pec catũ et nr̃m qđ christi morte-

dele tũ est. O felix culpa q̃ talem ac tantũ

meruit habere redempto rẽ. O

certe beata nox que sola meruit scire tempus et

horam in qua christus ab in feris resurre

xit. Hec nox est de qua scriptū est

et nox vt dies illuminabit ⁊ nox illuminatio mea

in deli cijs me is. Hu ius igitur sanctifica

tio noctis fu gat scelera culpas lauat ⁊ reddit

innocentiam lapsis ⁊ mestis leticiam: fugat odia:

concordiam parat et curuat impe ria. In

huius igitur noctis gratia su scipe

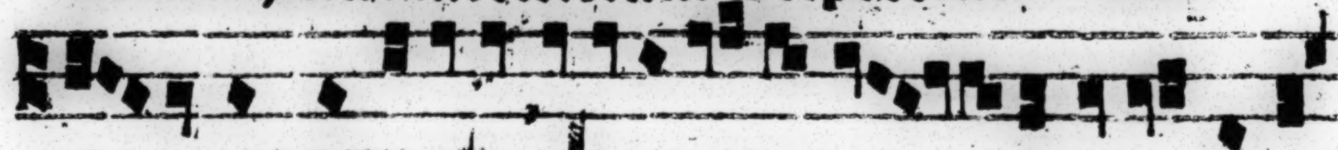

Hic ponatur incensum ab ipso diacono in cereum siue in candelabrū in modū crucis: similiter in paruū cereum portitore accedente.

sancte pater

incensi huius sacrificium vespertinū. Quod

ti bi in hac cerei oblatio ne so lenni per mini

strorū man⁹ de operibus apū sacrosancta reddit ec

cle sia. Sed iā colūne hui⁹ pconia no

uimus quam in honorē dei rutilās i gnis accendit.

Hic accendat̄ cere⁹ paschal̄ et sic ardeat cōtinue vsq3 post cōpletoriū i die pasche. accēdat̄ etiā quotid. p ebdo. pasche ad mat. et ad miss. et ad vespas silr̄ fiat in octa. pasche. Dibus vero dñicis ab oct. pas. vsq3 ad ascen. dñi ad miss. tm̄ accendat̄. In die vero ascen. dñi sicut in oct. pasche accēdat̄ etiā in his festis. s marci euāg.

philippi et iacobi t.m. In annūciatiōe vero btē marie quādo post octa. pasche celebratur et in inuentione cruc: sicut in octaua pasche accenditur. Qui licet diui-

Hic accendātur oīa luminaria

sus in partes per ecclīam. mutuati lu minis

detrimēta non nouit alitur liquantibus ceris quas

in substātiā pcio se hui9 lampadis apes mater e-

du xit. O beata nox q

expoliauit e giptios ditauit hebreos. nox ī qua ter

renis celestia iungun tur. O ramus

te do mine vt cereus iste in hono rē no

e ij

minis tui con se crat⁹ ad noctis huius caliginem

destruendā indeficiēs pseue ret. In odorem sua

uita tis ac ceptus super nis luminaribus

miscea tur. Flammas eius lucifer matuti-

nus inue niat. Il le inquā lucifer qui nescit

occa sum. Il le qui regressus ab inferis hu-

mano generi serenus illu xit. Precamur

ergo te do mine vt nos famulos tuos om-

nem clerum et deuotissimum populũ vna cum [redacted] Rege nr̃o

[redacted] N. atqȝ re ge nostro N.

necnõ et episcopo nr̃o N. quiete tempoꝛũ con

cessa in his pascha libus gaudijs cõserua re di

gneris. Qui sem per viuis regnas imperas nec

nõ et gloꝛia ris solus de us solus al tissi mus

ie su chꝛi ste cum san cto spiri

tu in gloꝛia dei pa tris. A men.

ptism⁹ est Janua om̄ sacramētorū

pōt aliqs baptism̄ suscipere ... a matre ... utero existēs

...hocasin⁹ est ... instructio ... ad fidē ... de fide ... ante baptismū.

¶ Notandum est q candelabrū cum cereo paschali debet ammoueri feria. vi. in crastinū ascēsionis dn̄i ante missam. Cere⁹ iste christū designat siue colūnā que fuit hebreis: scilicet lux noctis et vmbra diei.

¶ Ordo ad cathecuminū faciendū. In primis deferat infans ad valuas eccl'ie: et inquirat sacerd. ab obstetrice vtrū sit infās mascul⁹ vel femina. deinde si infās sit baptisat⁹ domi: et quo noīe vocari debeat. licz ei baptisat⁹ fuerit domi propter periculū mort(is): tn̄ totū habeat subseq̄ns seruitiū preter imersionē aq̄ et quo noīe dz vocari. Mascul⁹ aūt statuet a dextris sacerdot(is) mulier vero a sinistris. his q̄sitis faciat signū crucis cū pollice in frōte infātis ita dicēs. Signū saluator(is) dn̄i nr̄i iesu xp̄i in frontē tuū pono. et postea ī pectore, ita dicēdo. Signum saluatoris dn̄i nostri iesu christi in pectus tuum pono. Deinde tenens manū dexterā super caput infantis dicat. Dominus vobiscum. et Oremus.

Omnipotēs sempiterne de⁹ pater dn̄i nostri iesu christi: respicere dignare sup hunc famulū tuū vel hanc famulā tuaz. Hic primo inquirat sacerdos nomē infant(is): et respondeāt patrini. N. quē vel quā ad rudimenta fidei vocare dignat⁹ es: oēm cecitatē cordis ab eo vel ea expelle. disrumpe om̄s laqueos sathane: q̄bus fuerit colligatus vel colligata. aperi ei dn̄e ianuā pietatis tue: vt signo sapiētie tue imbut⁹ vel imbuta oīm cupiditatū fetorib⁹ careat: et ad suauem odorē preceptorū tuor(um) let⁹ vel leta tibi i eccl'ia tua deseruiat: et proficiat de die in diē: vt idoneus vel idonea efficiatur accedere ad gratiā baptismi tui percepta medicina. Per eundē christū dn̄m nr̄m. Amē.

Deinde dicat' oro sine Dñs vobis. sed cū Oremꝰ. Oro.
PReces nr̃as q̄s dñe clemēter exaudi. ⁊ hunc vel hāc electū vel electā tuū vel tuā. Hic patrini ⁊ matrine nominent puerū. N. crucis dñice: cuiꝰ impressione. Hic faciat sacerđ. crucē in frōte infātis cū vel eam signamꝰ virtute custodi. vt magnitudinis glorie tue rudimēta seruās: per custodiā mandatoꝝ tuoꝝ ad noue regenerationis gloriā peruenire mereatur. Per christū dominū nostrū. Oremus. Oro.
DEus qui humani generis ita es conditor vt sis etiam reformator: propiciare populis adoptiuis: ⁊ nouo testamento sobolē noue prolis ascribe: vt filij promissionis quod nō potuerunt assequi per naturā: gaudeant se recepisse per gratiā. Per dominuʒ nostrū iesum christū. Exorcismus salis sine Oremꝰ.
EXorciso te creatura salis in noīe dei patris omīpotentis: ⁊ in charitate dñi nostri iesu xp̄i: ⁊ in virtute spiritus sancti Exorciso te per deū viuū: per deū verū: per deū sanctū. per deū q̄ te ad tutelā humani generis ꝓcreauit: ⁊ populo veniēti ad credulitatē per seruos suos cōsecrari precepit: vt in noīe sācte trinitatis efficiaris salutare sacramentū ad effugandū inimicū. Proinde rogamꝰ te dñe deꝰ noster: vt hāc Hic respiciat sacerdos sal. creaturā salis sctificādo scti ✠ fices: bñdicendo bñ ✠ dicas. vt fiat oībus accipiētibꝰ ꝑfecta medicina ꝑmanēs ī visceribꝰ coꝝ in noīe eiusdē dñi nr̃i iesu xp̄i: q̄ venturꝰ est iudicare viuos ⁊ mortuos ⁊ sclm per ignē. R. Amē. Postea īterroget sacerđ. nomē pueri: ⁊ ponat de ipo sale ī ore eius dicendo. N. accipe sal sapiētie vt propiciatꝰ sit

tibi deus in vitā eternā. Amē. post salē datū dicat sacerdos sup masculū vel feminā. Dñs vobiscū. et Oremus. oro

Deus patrum nostrorum: deus vniuerse conditor creature te supplices exoramus: vt hūc vel hāc famulū vel famulā/ tuū vel tuā. N. respicere digneris ppicius: et hoc primū pabulū salis gustātē nō diutius esurire pmittas: quominus cibo expleatur celesti. quatenus sit semp dñe spū feruēs/ spe gaudēs/ tuo noi seruiēs. et pduc eū vel eā/ ad noue regeneratiōis lauacrū. vt cū fidelibus tuis pmissionū tuarum eterna premia consequi mereatur. p dñm. Sequatur oro sup masculū tm. sine Dñs vobiscū Oremus. verte ad feminā.

Deus abrahā deus ysaac deus iacob. deus q moysi famulo tuo in mōte synai apparuisti: et filios israel de terra egypti eduxisti: deputans eis angelū pietatis tue: qui custodiret eos die ac nocte. te quesumus dñe vt mittere digneris sanctum angelū tuū qui similiter custodiat et hunc famulū tuum. N. et pducat eum ad gratiā baptismi tui. sine per christum Adiuratio super masculum et feminam sine Dominus vobiscum. et sine Oremus.

Ergo maledicte dyabole recognosce sententiā tuā. et da honorem deo viuo et vero: da honorē iesu christo filio eius et spūisancto: et recede/ ab hoc famulo vel ab hac famula/ dei. N. quia istum vel istā/ sibi deus et dñs noster iesus christus ad suā sanctā gratiā et benedictionē fontēqz baptismatis dono spūssancti vocare dignatus est: et hoc signū sancte ✠ crucis. Hic faciat sacerdos signū crucis cū police i frōte infantis dicendo. quod nos fronti eius imponimus tu

maledicte diabole nunq̄ audeas violare. Per eū q̄
vētur⁹ est iudicare viuos ⁊ mortuos ⁊ seculū p ignē.
Amē. sequat oro sup masculū tm̄ sine. Orem⁹. Oro.

DEus immortale p̄sidiū oīum postulantiū libe
ratio supplicū / pax rogātiū / vita credētiū / re
surrectio mortuorꝝ: te inuoco sup hūc famulū tuū. N.
qui baptismi tui donū petens eternā cōsequi grām
spūali regeneratiōe desiderat. accipe eū dn̄e: ⁊ quia
dignatus es dicere: petite ⁊ accipietis / q̄rite ⁊ inue-
nietis / pulsate ⁊ apiet vobis: petēti premiū porrige:
et ianuam pāde pulsanti. vt eternā celestis lauacri
benedictionē cōsecutus: p̄missa tui muneris regna
percipiat. Qui viuis ⁊ regnas cū deo patre in vnita
te spūssancti de⁹ per omnia secula seculorū. Amen.

Adiuratio sup masculū tātū sine Orem⁹ hoc modo.

AUdi maledicte sathana adiurat⁹ per nomen
eterni dei et saluatoris nostri filij eius cū tua
victus inuidia tremēs gemensq̄ discede. nichil tibi
sit cōmune cum seruo dei. N. iā celestia cogitāti / re-
nūciaturo tibi ac seculo tuo: ⁊ beate imortalitati vi
cturo. Da igitur honorē aduenienti spūisancto: q̄ ex
summa celi arce descēdens pturbatis fraudib⁹ tuis
diuino fonte purgatū pect⁹ id est sanctificatū deo tē
plum ⁊ habitaculum perficiat: vt ab omnibus peni
tus noxijs preteritorum criminū liberatus: hic ser-
uus dei gratias perenni deo referat semper: et bn̄di
cat nomen eius sanctum in secula seculorum. amē.

Exorcismus super masculum tantū sine Oremus.

EXorciso te immūde spiritus in nomine dei pa-
tris ⁊ filij et spiritussancti: vt exeas et recedas

ab hoc famulo dei. respice. N. ipe em̄ tibi īperat ma-
ledicte dānate atqꝫ dānāde q pedib⁹ sup mare ābula
uit: ꝛ petro mergēti dexterā porrexit. sequat adiura
tio. Ergo maledicte. vt s. Hec oratio sequens dicat
super feminam tantum sine. Oremus. Oratio.

1 Deus celi: deus terre: deus angelorum: deus ar
changelorū: deus ꝓphetarū: deus apostolorū
deus martyrū: deus cōfessorū: deus virginū: de⁹ om
niū beneuiuētiū: deus cui oīs lingua cōfitet ꝛ omne
genu flectit celestiū terrestriū ꝛ infernorū: te inuoco
dn̄e sup hāc famulā tuā respice. N. ꝛ perducere eam
digneris ad gratiā baptismi tui. sequat adiuratio.
Ergo maledicte. vt supra. Sequens oratio dicitur
super feminas tantum. cum Oremus. Oratio.

2 Deus abrahā deus ysaac ꝛ deus iacob. de⁹ q̄ tri
bus israel de egyptia seruitute liberasti: ꝛ per
moysen famulū tuū de custodia mādatorū tuorum
in deserto monuisti: ꝛ susannam de falso crimine li-
berasti: te supplex deprecor dn̄e vt liberes ꝛ hanc fa-
mulā tuam respice. N. ꝛ perducere eam digneris ad
gratiā baptismi tui. sequatur adiuratio. Ergo ma-
ledicte. vt s. Exorcism⁹ sup feminā tm̄ sine Orem⁹.

3 Exorciso te imunde spūs per patrē ꝛ filiū ꝛ spiri
tū sāctū: vt exeas ꝛ recedas ab hac famula dei
respice. N. ipe em̄ tibi imperat maledicte dānate at
qꝫ damnāde: qui ceco nato oculos aperuit ꝛ quatri-
duanū lazarū de monumēto suscitauit. sequatur ad
iuratio Ergo maledicte. vt s. Exinde tā sup mascu
los q̄ sup feminas dicāt orones sequētes sine. Dn̄s
vobiscū. ꝛ sine Orem⁹. Hic faciat sacerdos crucē cū pol

lice i frōte ifantis: tenēsq manū sup caput ei⁹, dicat

Eternam ac iustissimā pietatē tuam deprecor dñe sancte pater omnipotēs eterne deus: q̄ es auctor luminis ꝛ veritatis: sup hunc famulū tuum vel hanc famulā tuam respice. N. vt digneris illū vel illam illuminare lumine intelligentie tue mun da eum vel eā/ ꝛ sancti ✠ fica. da ei sciētiam veram vt dignus vel digna efficiatur accedere ad gratiā baptismi tui. teneat firmā spem/ consilium rectum doctrinam sanctam. vt aptus vel apta/ sit ad perci piendam gratiam baptismi tui. Per christum dñm nostrum. sine. Oremus. Oratio sequatur.

Nec te latet sathana iminere tibi penas imine re tibi tormenta: iminere tibi diem iudicij diē supplicij sempiterni/ diem qui vēturus est velut cli banus ardēs: in quo tibi atq vniuersis angelis tuis eternus superueniet interit⁹. Et ideo pro tua nequi tia damnate atq damnande da honorem deo viuo et vero: da honorem iesu christo filio eius: da honorē spiritui sancto paraclito: in cui⁹ nomie atq virtute precipio tibi q̄cunq es spūs immūde: vt exeas ꝛ re cedas ab hoc famulo dei vel ab hac famula dei. respi ce. N. quē vel quā/ hodie idē deus ꝛ dñs noster iesus christus ad suā sanctā gratiam ꝛ benedictionē fon tēq baptismatis vocare dignat⁹ est. vt fiat eius tē plū per aquā regenerationis in remissionē oīm pec catorū suorū in nomine eiusdē dñi nostri iesu christi Qui vēturus est iudicare viuos ꝛ mortuos et seculū per ignē. ℟. Amen. His dictis dicat sacerd. Domi nus vobiscum. Euangelium secundum matheum.

In illo tēpoꝛe: Oblati sunt iesu paruuli: vt ma
nus eis imponeret ⁊ oꝛaret. Discipuli autē eiꝰ
increpabāt eos. Iesus autē ait illis. Sinite paruulos
⁊ nolite ꝓhibere eos venire ad me. Talium est eniꝫ
regnū celoꝝ. Et cū imposuisset eis manū: abijt inde
Deinde spuat sacerdos in sinistra manu ~~⁊ tāgat au-
res ⁊ nares infantis cuꝫ~~ pollice suo dextero de ~~sputo
dicendo ad aurem dexterā~~. Effeta quod est adapire.
~~ad nares~~. In odoꝛem suauitatis ~~ad aurem sinistrā~~.
Tu autē effugare diabole appꝛopinquabit enim iu
dicium dei. ~~Postea dicat sacerdos compatribus ⁊ cō
matribus~~ vna cū omnibꝰ circunstantibꝰ vt ipsi di-
cant adinuicē. ~~Pater noster et Aue maria et Cre-
do in deum~~ quas etiā ipse sacerdos dicat cunctis au
dientibus videlicet modeste ⁊ distincte sic.

Pater noster qui es in celis sanctificetur nomē
tuū. Adueniat regnū tuū. Fiat voluntas tua
sicut in celo ⁊ in terra. Panē nostrū quotidianuꝫ da
nobis hodie. ⁊ dimitte nobis debita nr̄a. sicut et nos
dimittimus debitoꝛibus nostris Et ne nos inducas
in tentationem. Sed libera nos a malo. Amen.

Aue maria gratia plena dominus tecum. be-
nedicta tu in mulieribus et benedictus fru-
ctus ventris tui iesus. Amen.

Credo in deum patrem omnipotentem creato
rem celi et terre. Et in iesum chꝛistum filium
eius vnicum dominuꝫ nostrum. Qui conceptus est
de spiritu sancto/natus ex maria virgine. Passus
sub poncio pylato. Crucifixus moꝛtuus et sepultus
Descendit ad inferna. Tertia die resurrexit a moꝛ-

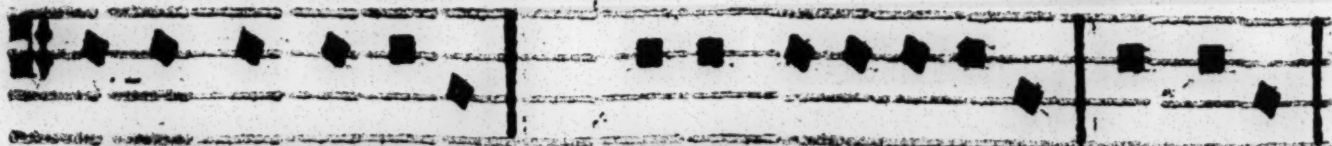
tuis. Ascēdit ad celos: sedet ad dexterā dei patris oīpotētis. Inde venturus est iudicare viuos ⁊ mortuos. Credo in spiritū sanctū / sanctā ecclesiā catholicam sctōrum cōmunionē: remissionē pctōrum: carnis resurrectionē: ⁊ vitā eternā. amē. ~~His dictis faciat~~ sacerdos signū ~~crucis in manu dextera infantis~~ interrogato eius noīe ita dicens. N. Trado tibi signaculum dñi nostri iesu christi in manu tua dextera vt te signes ⁊ te de aduersa parte repellas: ⁊ in fide catholica permaneas ⁊ habeas vitā eternā: ⁊ viuas ī secula seculorum amen. ~~Postea dicat~~ sacerdos benedicendo infantem sic. Benedictio dei patris omnipotētis ⁊ filij ⁊ spūssancti descēdat super te ⁊ maneat semper. R. Amen. Postea ~~introducat cathecuminū per manū dexteram in ecclesiam~~ / interrogato nomine eius dicens. N. Ingredere in tēplum dei vt habeas vitam eternam ⁊ viuas in secula seculorum amē. Quādo fuerit fons mundandus ⁊ de pura aqua renouādus qd sepe debet fieri propter aque corruptionem: tūc dicatur sequēs letania ⁊ benedicatur fons modo sequenti. Et nota quod aqua baptismatis non debet trāsmutari propter honorem alicuius potentis nisi fuerit corrupta. ¶ Nota quod aqua benedicta fontium in vigilia pasche ⁊ penthecostes nō aspergatur per ecclesiam: sed aliqua alia aqua benedicta more solito sicut in alijs dñicis diebus. Memoraliter retinendū est quod aqua benedicta circa fontes est aspergēda sed non aqua fontium vtrum crismate fuerit sanctificata vel non. Quoniā in decretis originalibus sanctorum patrum clementis et paschasii paparum in

uenit q aqua fontiũ nõ est aqua aspersionis sed baptismatis et purgatiõis. Unde caueat unusquisq sacerdos ne illa aqua tãgat nisi quos baptizat: qr non est opus ut baptisati iterũ baptisent. Cesset ergo stulta psumptionis aspsio tam in vigilia pasche et penthecostes q in omnibus ceteris dieb⁹: quia per ecclesiã romanam cunctis christianis sub pena excõmunicatiõis maioris est ihibita. ¶ Sequit letania hoc mõ.

Kyrie eleysõ. Christe eleyson Christe audi nos. Pater de celis de⁹ miserere nobis Fili redẽptor mũdi deus: miserere nobis. Spiritus sancte deus: miserere nobis.
Sctã trinitas un⁹ de⁹ miserere nobis.
Sctã maria. ora p nobis
Sancta dei genitrix or
Sctã virgo virginũ or
Sancte michael or
Sancte gabriel or
Sancte raphael or
Omnes sancti angeli et archãgeli: Orate pro nobis
Oẽs scti beator spirituũ ordines orate pro nobis
Sctẽ iohãnes baptista or
Omnes sãcti patriarche et prophete: orate p nob
Sancte petre or
Sancte paule or
Sancte andrea or
Sancte iohannes or
Sancte iacobe or
Sancte thoma or
Sancte philippe or
Sancte iacobe or
Sancte mathee or
Sancte bartholomee or
Sancte simon or
Sancte thadee or
Sancte mathia or
Sancte barnaba or
Sancte marce or
Sancte luca or
Omnes sancti apostoli et euangeliste orate p nob
Omnes sãcti discipuli domini et inocẽtes orate p n.
Sancte stephane or
Sancte line or

Sancte clete or̄
Sancte clemens or̄
Sancte fabiane or̄
Sancte sebastiane or̄
Sancte cosma or̄
Sancte damiane or̄
Sancte prime or̄
Sancte feliciane or̄
Sancte dionysi cum sociis tuis ora pro nobis
Sancte victor cum sociis tuis ora pro nobis
Oēs scti martires orate
Sancte siluester or̄
Sancte leo or̄
Sancte hieronime or̄
Sancte augustine or̄
Sancte ysidore or̄
Sancte iuliane or̄
Sancte gildarde or̄
Sancte medarde or̄
Sancte albine or̄
Sancte eusebi or̄
Sancte swithine or̄
Sancte birine or̄
Oēs scti cōfessores orate
Omnes sancti monachi et heremite orate ꝑ nobis
Sancta maria magdalena ora pro nobis
Sancta maria egyptiaca ora pro nobis
Sancta margareta or̄
Sancta scolastica or̄
Sancta petronella or̄
Sancta genouefa or̄
Sancta praxedis or̄
Sancta sotheris or̄
Sancta prisca or̄
Sancta thecla or̄
Sancta affra or̄
Sancta editha or̄
Oēs scte virgines. orate.
Omnes scti. orate ꝑ no.

His itaq; ꝯpletis accedat sacerdos ad fontiū ꝯsecrationem quā semꝑ dicat sine cātu: nisi tm̄ in vigilia pasche et penthecostes. tūc cū cātata sc̄da letania icipiat sacerdos ad hūc locū et cātet modesta voce hoc modo

Dominus vobiscū. ℟. Et cū spiritu tuo. Oremus.

Omnipotēs sempiterne deus adesto magne pietatis tue mysterijs: adesto sacramentis: et ad recreādos nouos populos quos tibi fons baptismatis parturit: spiritum adoptionis emitte. vt qđ nostre humilitatis gerēdū est mysterio: tue virtutis impleatur effectu. Per dn̄m nr̄m iesum christū filiū tuum Qui tecū viuit et regnat i vnitate eiusdē spūssctī de⁹
Hic mutet vocem prefationis sic.

Per omnia secula seculoꝝ. Amē. Dn̄s vobiscū

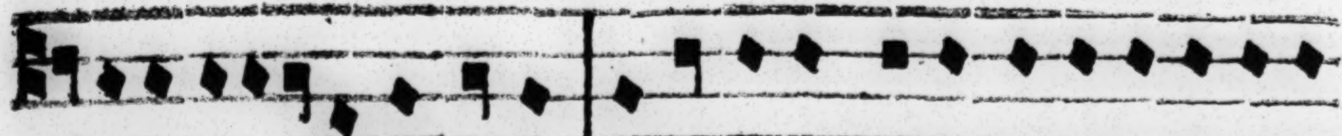
Et cū spū tuo. Sursum corda. Habem⁹ ad dominū.

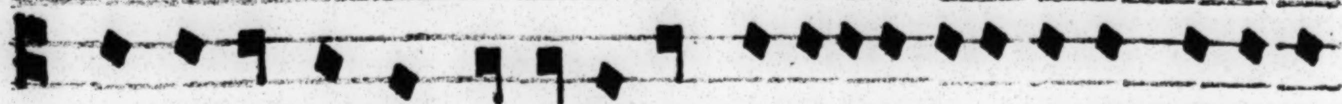
Gratias agamus dn̄o deo nr̄o. Dignū et iustum est.

Uere dignū et iustū est equū et salutare nos tibi

semp et vbiqꝫ gr̄as agere dn̄e sctē pater omp̄s eterne

de⁹. Qui inuisibili potētia sacramētoꝝ tuoꝝ mira-

biliter oparis effectū. Et licet nos tātis misterijs exe

quendis sim⁹ indigni tu tamē grē tue dona nō dese

rēs etiā ad nr̄as pces aures tue pietatꝫ īclines. De⁹

cui⁹ spūs sup aquas inter ipa mūdi primordia fere

bat: vt iā tūc virtutē sāctificatiōis aquarū natura

cōciperet. Deus q̄ nocētis mūdi crimina per aquas

abluens regenerationis speciē in ipsa diluuij effu-

sione signasti: vt vni⁹ eiusdēqꜫ elemēti mysterio et

fi

finis esset vicijs et origo virtutib⁹. Respice q̄sumus

domine in faciē ecclesie tue: et multiplica ī ea regene

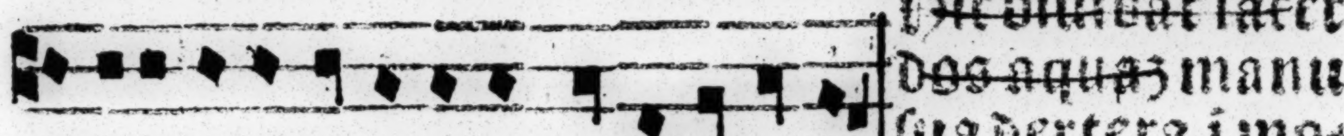
ratiōes tuas q̄ grē tue affluētis īpetu letificas ciuita

tē tuā: fontēq3 baptismatꝫ apis toto orbe terrarū gē

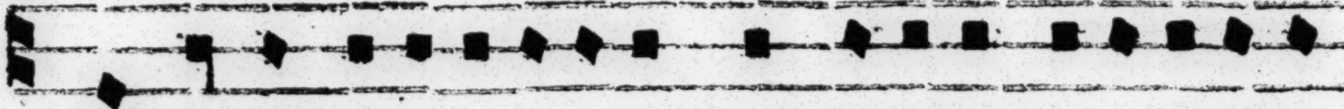

tib⁹ īnouādis vt tue maiestatis impio sumat vni-

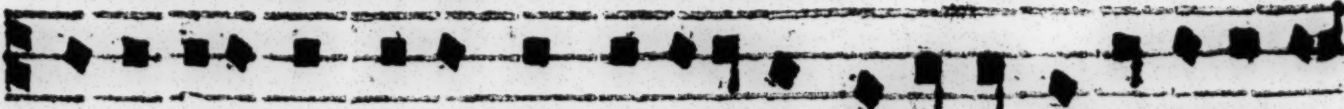

Hic diuidat sacerdos aquā manu sua dextera ī mo-dum crucis sic.

geniti tui gratiā de spiritusancto.

Qui hāc aquā regenerādis hominib⁹ preparatā ar

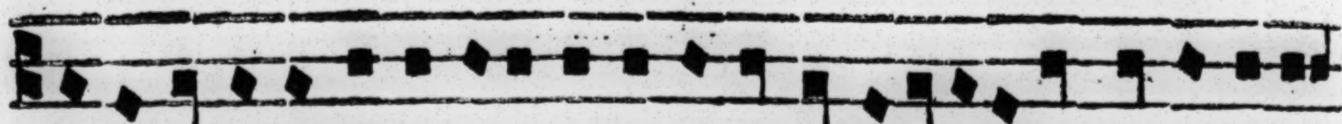

chana sui luminis admixtione fecūdet vt sāctifica-

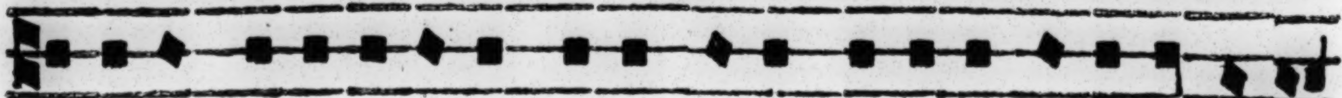

tione cōcepta ab immaculato diuini fontis vtero ī
nouā renata creaturā ꝓgenies celestꝫ emergat. Et
quos aut sexus ī corpore aut etas discernit in tēpo-
re omnes in vnam pariat gratia mater infantiā.
Procul ergo hinc iubente te domie omnis spiritus
immundus ascedat procul toto nequicia diaboli
ce fraudis absistat. Nichil hic loci habeat cōtrarie
virtutꝫ admixtio: nō insidiādo circūuolet: nō latēdo

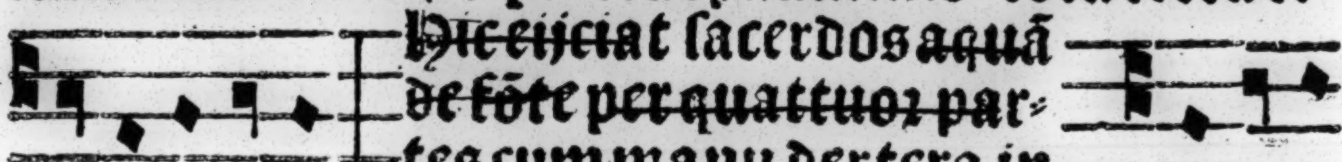
surrepat: nõ inficiẽdo corrũpat. Sit hec sctã ⁊ innocẽs creatura libera ab om̃i ĩpugnatoris ĩcursu ⁊ totius neq̃tie purgata discessu. Sit fons viu⁹ aqua regenerãs vnda purificãs. Ut omnes hoc lauacro salutifero diluẽdi opante ĩ eis spũ scto ꝑfecte purgationis indulgẽtiã cõsequant. Unde bene ✠ dico te creatura aque per deum vi ✠ uũ. per deũ ve ✠ rũ per deũ sã ✠ ctũ. p deũ q̃ te in pricipio verbo separa-

uit ab arida: cui⁹ spirit⁹ sup te ferebat: q̄ te de paradi

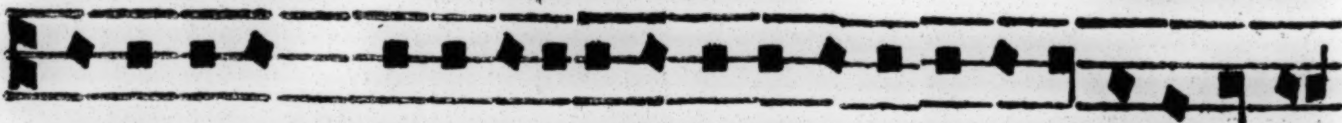

so manare fecit: & ĩ quattuoꝛ fluminib⁹ totã terrã ri-

Hic eijciat sacerdos aquã de fõte per quattuoꝛ partes cum manu dextera in modum crucis.

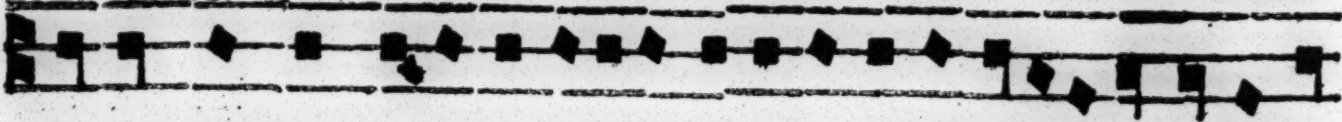
gare p̄cepit. Qui te in

deserto amaram suauitate indita fecit esse potabi-

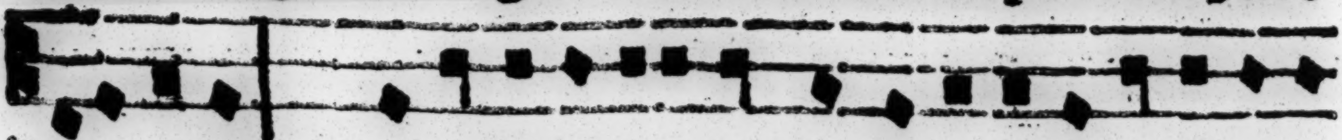
lem & sitienti populo de petra pꝛoduxit. Bene ✠ di-

co te per iesum xp̄m filiũ eius vnicũ dñm nr̄m q̄ te

in chana galilee signo admirabili sua potẽtia ꝯuer

tit ĩ vinũ. Qui pedib⁹ sup te ambulauit & a iohãne

in iordane ĩ te baptizat⁹ est. Qui te vna cũ sangui

ne de latere suo produxit ⁊ discipulis suis iussit vt

credẽtes baptisarent̃ i te dicẽs. Ite docete oẽs gẽtes

bapeisãtes eos ĩ noĩe pa ✠ tr̃ ⁊ fi ✠ lii ⁊ spi ✠ rit⁹ scĩ.

Hic mutet sacerdos vocẽ quasi legendo ⁊ dicat sic. Hec nobis precepta seruantib⁹ tu deus omnipotẽs clemens adesto: tu benignus aspira. Hic aspiret sacerdos ter in fonte in modũ crucis: deinde dicat legẽdo sic. Tu has simplices aquas tuo ore benedicito: vt preter naturalẽ emundationẽ quã lauandis possint adhibere corporib⁹: sint etiã purificandis mentibus efficaces. Hic stillet sacerdos de cereo in fontẽ in modũ crucis: ⁊ postea dicat more prefationis.

Descendat in hãc plenitudinẽ fõtis virt⁹ spũs sãcti

totāq; huiꝰ aq̄ substātiā regenerādi fecūdet effectu

Hic diuidat sacerdos aquā cum cereo ī fonte in modū cruc; dicendo. Hic omniū pctōꝝ macule deleāt.

Hic tollat sacerđ cereū de aqua et tradat clerico a quo ibidē ꝯtra fōtes teneatur donec finiatꝛ tota pfa. Hic natura ad imaginem

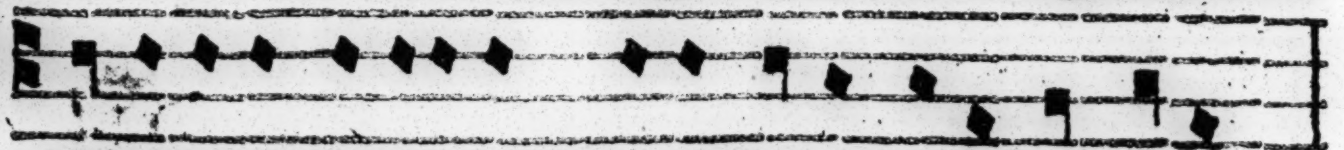
tui condita ⁊ ad honorē sui reformata principij cū-

ctis vetustatis squaloribus emundetur. Ut omnis

homo hoc sacramentū regenerationis ingressus: in

vere innocentie nouam infantiam renascatur.

Hic mutet vocē quasi legēdo. Per dn̄m nostrū iesu; christū filiū tuū qui tecu; viuit ⁊ regnat in vnitate eiusdē spūssancti deus: per oīa secula seculoꝝ Amen

Nō pcedat vlteri⁹ i hoc officio i vigilia pasche ⁊ pē thecostes nisi aliqs esset baptisād⁹ vt postea patebit ¶ Nota q̄ i vigilia pasche ⁊ pēthecostes ꝯsecratis fō tib⁹ nō infundet oleū neq̄ crisma: nisi assint aliqui qui debeāt baptisari: sed lintheamīe mūdo coopian tur: ⁊ vsq̄ ad cōpletū pasche vel pēthecostes reserue tur. vt si forte his dieb⁹ aliqs baptisand⁹ aduenerit fecūdatis tamē ⁊ sanctificatis fontib⁹ olei ⁊ crisma tis ifusione baptiset. Post hec mittat sacerdos oleū sanctū cū ipsa billione q̄ est i vase eius i aquā signū crucis faciēs ⁊ dicēs. Coniunctio olei vnctiōis ⁊ aq̄ baptismatis. In nomine patris ⁊ filij et spūssancti. amē. Simili modo mittat crisma dicēs. Fecūdet ⁊ sanctificet fons iste hoc salutifero crismate salutis. In noie pris. ⁊c. Postea mittat simul oleum cū cris mate modo supradicto dicēs. Coniūctio crismatis sanctificatiōis ⁊ olei vnctionis ⁊ aque baptismat. In noie pris. ⁊c. Tūc portet itans ad fontes ab his qui eū suscepturi sunt ad baptismū. ipsisq̄ eundē puerū sup fontes iter man⁹ tenētib⁹: ⁊ ponat sacer dos manū dexterā sup eum: ⁊ interrogato eius noīe respōdeant qui eū tenēt. N. Itē sacerdos dicat. N. Abrenuncias sathane. Respōdeāt cōpatrini ⁊ com matrine. Abrenuncio. Item sacerdos. Et omnibus operibus eius. R. Abrenuncio. Item sacerdos. Et omnib⁹ pōpis eius. R. Abrenuncio. Postea tangat sacerd. pect⁹ infantis ⁊ iter scapulas de oleo scō cru cē faciēs cū pollice dicēs. N. ⁊ ego linio te sup pectus oleo salutis iter scapulas In christo iesu dño nr̄o vt habeas vitā eternā ⁊ viuas in secula seculorū amē.

Deide iterrogato noīe eiꝰ respōdeāt. N. Itē sacerd.
N. Credis in deū patrē oīpotentē creatorē celi ⁊ tre
Respōdeāt. Credo. Itē sacerdos. Credis ⁊ ī iesum
christum filiū eius vnicū dn̄m nostrū natū ⁊ passum
Respondeāt. Credo. Item sacerdos. Credis ⁊ ī spi
ritū sanctū sanctā ecclesiā catholicā sanctoꝝ cōmu-
nionem: remissionem peccatoꝝ / carnis resurrectio
nem / ⁊ vitā eternā post mortē. Respondeat Credo
Tūc interrogat sacerdos nomē infantis dicens: q̄d
petis. Respondeāt baptismū. Item sacerd. Vis ba-
ptisari? Respondeāt. Volo. Deinde accipiat sacerd
infantē per latera in manibꝰ suis ⁊ iterrogato noīe
eiꝰ baptizet eū sub trina imersione tātū sctām trini
tatē iuocādo ita dicens. N. Et ego baptizo te ī noīe
patris. ⁊ mergat eū semel versa facie ad aq̄lonē ⁊ ca
pite versus orientē. et filii / ⁊ iterꝝ mergat semel ver-
sa facie ad meridiē. et spūssancti amen. ⁊ mergat ter
cio recta facie versus aquā. Tūc patrini accipiētes in-
fantem de manibꝰ sacerdotis leuent eū de fonte. vt
aūt surrexerit a fōte: accipiat sacerd de crismate cū
pollice suo dicens. Dn̄s vobiscū. ⁊ Oremus. Oratio.

Deus omnipotēs pater dn̄i nr̄i iesu christi: qui
te regenerauit ex aqua ⁊ spiritusancto quiq;
dedit tibi remissionē omniū peccatorū tuorum. Di-
liniat īfantē de ipso crismate cū pollice in vertice in
modū crucis dicens. Ipse te linit crismate salutis in
eodē filio suo dn̄o nostro iesu christo: in vitā eternā
amen. Postea iduatur infans veste crismali sacerdo
te iterrogāte nomē eius ⁊ dicēte sic. N. Accipe veste
candidam sanctam et immaculatā: quam perferas

ante tribunal dñi nostri iesu christi vt habeas vitā eternam et viuas in secula seculorum amen. Licitū est enim pannū crismalē secundo linire crismate et sup alium baptizatū imittere: tamē ad cōmunes vsus nō debet pānus ille assumi sed ad ecclesiā reportari et in vsus ecclesie reseruari. Deinde quesito noīe ponat cereum ardentem in manu īfantis dicens. N. Accipe lampadem ardentē et irreprehensibilē custodi baptismū tuū serua mandata: vt cū venerit dñs ad nuptias possis ei occurrere vna cū sanctis in aula celesti vt habeas vitā eternā: et viuas ī secula seculorum amē. Si episcopus adest statim eū confirmari oportet et postea cōmunicari: si etas ei' id deposcat sacerdote dicēte. Corpus dñi nostri iesu christi custodiat corpus tuum et animam tuam in vitā eternam amen. Si infans sit iniūgatur patri et matri vt cōseruēt puerum ab igne et aqua et omnibus alijs periculis vsqz ad etatem septē annorum: et si ipsi nō faciāt patrini et matrine tenentur. Item cōpatribus et cōmatrib' iniūgatur vt doceāt infantē Pater noster. et Aue maria et Credo in deum. vel doceri faciāt. et qꝫ crismale deferatur ad ecclesiā. et qꝫ confirmetur quāciti' episcopus aduenerit circa partes per septem miliaria. Deinde dicatur hoc sequens euāgeliū sup infantem si placuerit: quia secūdum doctores maxime valet pro morbo caduco. Dñs vobiscū. R. Et cum spū tuo. Sequentia sancti euangelij scdm marcum. R. Gloria tibi dñe.

In illo tēpore: Respōdens vnus de turba dixit ad iesum. Magister attuli filiū meū ad te habētem spiritū mutū: qui vbicūqz apprehēderit allidit

eum ⁊ spumat ⁊ stridet dentibus ⁊ arescit. Et dixi di-
scipulis tuis vt eijcerẽt illũ ⁊ nõ potuerunt. Qui re-
spõdẽs eis dixit. O generatio incredula ꝙ diu apud
vos ero: ꝙ diu vos patiar? Afferte illũ ad me. Et at-
tulerũt eũ. Et cũ vidisset illũ: statī spũs conturbauit
eũ. Et elisus in terra: volutabať spumãs. Et interro-
gauit patrẽ eius. Quãtũ tẽpoꝛis est ex quo ei hoc ac-
cidit. At ille ait. Ab īfantia. Et frequẽter eũ in ignẽ
et in aquas misit: vt eum perderet. Sed si q̇d potes
adiuua nos misertus nostri. Iesus autem ait illi. Si
potes credere: omnia possibilia sunt credenti. Et cõ-
tinuo exclamãs pater pueri cum lachꝛymis aiebat.
Credo dñe: adiuua īcredulitatẽ meã. Et cũ vidisset
iesus cõcurrentẽ turbã. cõminatus est spiritui īmũ-
do dicens illi. Surde ⁊ mute spirit⁹ ego tibi pꝛecipio
exi ab eo ⁊ amplius ne introeas in eũ. Et clamans ⁊
multũ discerpens eum exijt ab eo. Et factus est sicut
moꝛtuus: ita vt multi dicerẽt qꝛ moꝛtuus est. Iesus
aũt tenẽs manũ eius eleuauit eum: ⁊ surrexit. Et cũ
introisset in domũ: discipuli eius secreto interroga-
bant eũ. Quare nos nõ potuim⁹ eijcere eũ? Et dixit
illis. Hoc genus in nullo potest exire: nisi in oꝛatiõe
et ieiunio. Et postea dicatur hoc euãgelium sequẽs
sub foꝛma pꝛedicta. videlicet Secundum iohannẽ:

IN pꝛincipio erat verbum et verbũ erat apud
deum: et deus erat verbum. Hoc erat in pꝛinci-
pio apud deum. Omnia per ipsum facta sunt: ⁊ sine
ipo factũ est nichil. Qđ fctm̃ est ī ipo vita erat: ⁊ vita
erat lux hoim. Et lux in tenebꝛis lucet: ⁊ tenebꝛe eã
nõ cõpꝛehẽderũt. Fuit homo missus a deo: cui nomẽ

erat iohānes. Hic venit ī testimoniū vt testimoniū phiberet de lumīe: vt oms crederēt per illū. Nō erat ille lux: sed vt testimoniū perhiberet de lumīe. Erat lux vera que illuminat omnē hominē venientez in hūc mundū. In mundo erat: & mund⁹ per ipm fact⁹ est & mūdus eū nō cognouit. In propria venit: et sui eū non receperunt. Quotquot aūt receperūt eū: dedit eis potestatez filios dei fieri: his q̄ credunt in nomine ei⁹. Qui nō ex sanguinib⁹ neq3 ex volūtate carnis: neq3 ex voluntate viri: sed ex deo nati sunt. Et verbū caro factū est: & habitauit ī nobis. Et vidim⁹ gloriā ei⁹ gloriā quasi vnigeniti a patre. Plenū grē: & veritatis. ¶ Notandū est q᷑ quilibet sacerdos parrochialis debet parrochianis suis formaz baptizandi in aqua pura naturali & recenti & nō in alio liquore frequēter in dieb⁹ dn̄icis exponere vt si necessitas emergat sciant paruulos in forma eccl̄e baptizare pferendo formā verborū baptismi in lingua materna distincte & aperte & solum vnica voce nullomodo iterando verba illa rite semel plata vl' silia sup eundem sed sine aliqua additione/ subtractione/ iterruptione verbi pro verbo positiōe mutatiōe corruptione seu trāspositione: sic dicendo. I cristene the N. in the name of the fadir and of the sone and of the holi gost amen. vel ī lingua latina sic. Ego baptiso te N. in noīe patris & filij & spūssancti. amē. Aquā sup paruulū spargendo vel in aquā mergendo ter vel saltē semel. Et si puer fuerit baptizat⁹ secundū illā formā: caueat sibi vnusquisq3 ne iterū eundē baptizet: sed si huiusmodi paruuli cōualescant deferantur ad

ecclesiam ⁊ dicant sup eos exorcismi ⁊ cathecismi cū vnctionib⁹ ⁊ oībus alijs supradictis preter imersionē aquā ⁊ formā baptismi q̄ oīno sunt omittēda videlz **quid petis.** et ab hinc vsq₃ ad illū locuz quo sacerdos debeat paruulum crismate linire. Et ideo si laicus baptisauerit puerū anteq̄ deferatur ad ecclesiam: interroget sacerdos diligēter quid dixerit ⁊ quid fecerit: ⁊ si inuenerit laicum discrete ⁊ debito modo baptizasse: ⁊ formam verbo⁊ baptismi vt supra in suo ydiomate integre protulisse: approbet factum ⁊ nō rebaptiset eū. Si vero dubitet rationabiliter sacerdos vtrum infans ad baptisandū sibi oblatus prius in forma debita fuerit baptizatus vel nō: debet omnia perficere cum eo sicut cū alio quē constat sibi nō baptisatū: preter qd̄ verba sacramētalia essentialia proferre debeat sub cōditione: hoc modo dicēdo. **N. Si baptizatus es ego non rebaptizo te: sed si nondū baptizatus es: ego baptizo te in nomine patris et filij et spiritussancti amen.** sub aspersione vel immersione vt supra. Et est obseruandum tam de baptismate q̄ de confirmatione: q̄ quandocunq₃ dubitatur: sine dubitatione conferantur. quia non dicitur iteratum: qd̄ nescitur fuisse collatum. et ideo sub forma predicta baptizentur infantes expositi de quo⁊ baptismo probabiliter dubitatur: siue inueniant cū sale vel sine sale. Notandum est etiam q̄ si infans sit in periculo mortis: tunc primo introducatur ad fontem ⁊ postea baptisetur incipiendo ad hunc locū **Quid petis.** et si post baptismū vixerit: habeat totuz residuum seruitium supradictum. Hoc autem in

quolibet sacramento obseruet᷑: q̄ quandocū́q̄ꝫ p̄iculum videt᷑ imminere: semp̄ incipiat᷑ ad substātiā illius sacramenti: et postea residuum compleat᷑ si poterit. ¶ Non licet aliquē baptizare in aula/ camera vel in aliquo loco p̄uato: sed dūtaxat in ecclesijs in quib⁹ sunt fontes ad hoc specialiter ordinati. nisi fuerit filius regis vel principis. aut talis necessitas emerserit ꝑpter quā ad ecclesiā accessus absq̄ꝫ periculo haberi nō potest. ¶ Presbiter autē si poterit semp̄ habeat fontem lapideū integrū ⁊ honestum ad baptizandum. si aūt nequiuerit: habeat vas conueniēs ad baptismū quod alijs vsib⁹ nullatenus deputetur: nec extra ecclesiam deportetur. ¶ Solennis baptismus celebrari solet in sabbato sancto pasche ⁊ in vigilia pēthecostes ⁊ ideo pueri nati infra octo dies ante pascha/ vel infra octo dies ante pēthecostem debēt reseruari ad baptizandū in sabbato sancto pasche ⁊ in vigilia pēthecostes: si cōmode ⁊ sine periculo valeāt reseruari. Ita q̄ tēpore medio inter natiuitatē puerorum ⁊ hui⁹ baptismi p̄fectū recipiant cathecismū. solaq̄ꝫ dieb⁹ predictis baptismi ꝯsecratis fontibus sit immersio facienda. Alij aūt qui alijs anni tēporibus nati extiterint: incōtinenti cū nati fuerint propter mortale periculū qd̄ sepe pueris imminet īprouisum baptisent᷑. Uerūtamen in sabbato sancto pasche ⁊ in vigilia penthecostes peracta cōsecratiōe fontiū nō infundet᷑ oleū neq̄ꝫ crisma: nec vlterius in officio baptismi p̄cedat᷑ nisi forte aliquis assit baptizandus: sed lintheamine mundo cooperiantur: ⁊ vsq̄ꝫ ad cōplet. pasche ⁊ pēthecostes reseruet᷑. vt si forte

his dieb⁹ aliquis baptisandus aduenerit: fecũdatis ⁊ sctificatꝫ fontib⁹ olei ⁊ crismatis infusione baptizet. Et nota ꝙ de aqua sctĩaficata ĩ fonte baptismali in sabbato sctõ pasche ⁊ ĩ vigilia pẽthecost. nũꝙ debet popul⁹ aspgi post aque crismationẽ. nec añ. Nõ licet laico vel mulieri aliquẽ baptisare nisi in articulo necessitatis. Si ꝟo vir ⁊ mulier adessent vbi ĩmineret necessitatis articul⁹ baptisandi puerꝝ ⁊ nõ esset ali⁹ minister ad hoc magis ydoneus ꝑsens vir baptiset ⁊ non mulier: nisi forte mulier bñ sciret verba sacramẽtalia ⁊ nõ vir: vel aliud ĩpedimentũ subesset. Similiter pater vel mater nõ debet proprium filiũ de sacro fonte leuare nec baptizare: nisi in extreme necessitatꝫ articulo. tũc eñ bene possunt sine ꝑiudicio copule cõiugalis ipsum baptizare: nisi fuerit aliqͣs alius ꝑsens qui hoc facere sciret ⁊ vellet.

Preterea vir ⁊ vxor nõ debent simul leuare puerꝝ alterius de sacro fonte. Nulli religiosi debẽt admitti in patrinos: qd̃ de monialib⁹ obseruãdũ est. Uiri autem ⁊ mulieres qui suscipiũt pueros in baptismo cõstituuntur corꝝ fideiussores apud deum: ⁊ ideo frequenter debent eos admonere cum adulti fuerint seu discipline capaces: vt castitatem custodiant/ iusticiam diligãt/ charitatẽ teneãt: ⁊ ante omnia orationẽ dñicalem/ ⁊ salutationẽ angelicã/ simbolum fidei/ ⁊ signaculo sancte crucis se signare eos docere teneant. Unde non debẽt recipi in patrinos nec admittantur: nisi qui sciunt predicta. quia patrini debent instruere filios suos spũales in fide. que facere non possunt nisi ipsimet in fide prius instruerent

Si baptisandus nõ poterit loq̄ vel quia paruulus vel qꝛ mut⁹/ vel qꝛ egrotãs aut aliũde impotẽs: tũc debent patrini ꝓ eo respõdere ad omnes interrogationes in baptismo. Si autẽ loqui poterit: tunc ꝓ se ipso respõdeat ad singulas interrogationes nisi ad interrogationes sui nominis tãtum: ad quas semꝑ patrini sui respondeãt pꝛo eo. Qui suscipiunt pueros de sacro fonte nõ debẽt eos tenere coꝛã episcopo in cõfirmatione: nisi cogẽte necessitate. Nõ plures q̄ vnus vir ⁊ vna mulier debẽt accedere ad suscipiẽdum paruulũ de sacro fonte. vnde plures ad hoc simul accedẽtes peccãt faciendo cõtra ꝓhibitionẽ canonis nisi alia fuerit cõsuetudo appꝛobata. tamen vltra tres amplius ad hoc nullatenus recipiantur.

Monendi sunt etiã laici q̄ paruuli sint cõfirmati tertia die post cõfirmationẽ depoꝛtent ad ecclesiã: ⁊ frontes eoꝝ per man⁹ sacerdotis ꝓpter crismatis reuerẽtiã in baptisterio abluant: ⁊ ligature eoꝛũ tunc igne ꝯburant. Itẽ nullus debet admitti ad sacramẽtũ coꝛpoꝛis et sanguinis chꝛisti iesu extra moꝛtis articulũ nisi fuerit cõfirmat⁹ vel a receptione sacramẽti cõfirmationis fuerit rationabilit̄ impeditus.

Non debet sacerd̄. pꝛochial̄. esse sine crismate. sed debet q̄libet sacerd̄ parrochial̄. a suo episcopo nõ ab alio in ꝓpꝛia ꝑsona sua vel ꝑ aliũ sacerdotẽ diaconũ vl̄ subdiaconũ crisma petere singul̄ ãnis añ pascha.

Sacerdos q̄ de veteri crismate vngit baptizatum nisi i articulo necessitatis deponẽd⁹ est: ⁊ ideo debet omni die cene dñi nouũ crisma ab episcopo cõfici: et vet⁹ remoueri ⁊ cõcremari. Itẽ tã sacrũ oleũ q̄ cris-

ma sub fideli custodia claue adhibita debēt obseruari ne ad illa possit manus temeraria extendi ad aliqua nefaria exercenda. ¶ Nota ꝙ tēpore interdicti generalis licite possunt conferri baptismus ⁊ cōfirmatio tam adultis ꝙ paruulis sed nōdum pulsatis cāpanis neqꝫ alta voce. ¶ Ordo ad purificādū mulierē post partū ante ostiū ecclesie. Primo sacerdō. et ministri eius dicāt psalmos seque̅tes. ps. Leuaui oculos. Beati oēs. Gloria patri. Sicut erat. Sequatur Kyrie eleysō. Xpe el'. Kyrie el'. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera nos. Dn̄e saluā fac ancillam tuam. Deus meus sperantem in te. Esto ei dn̄e turris fortitudinis. A facie inimici. Dn̄e exaudi orationē meā. Et clamor meus ad te veniat. Dn̄s vobiscū. Oremus. Oro.

Deus qui hanc famulā tuam de pariendi periculo liberasti: ⁊ eam in seruitio tuo deuotā esse fecisti: cōcede vt tēporali cursu fideliter peracto sub alis misericordie tue vitā ppetuā ⁊ quietā consequatur. Per xp̄m. ⁊c. Tunc aspergat mulier aqua benedicta: deinde inducat eam sacerdos p manū dexterā in ecclesiam dicens. Ingredere in templum dei vt habeas vitam eternam: et viuas in secula seculorum amen. Nota ꝙ mulieres post prolem emissam quandocunqꝫ ecclesiam intrare voluerint acture gratias purificari possunt: et nulla pinde peccati mole grauantur: nec ecclesiarum aditus est eis denegandus: ne pena illis cōuerti videat in culpā. Si tamē ex veneratione voluerit aliq̄diu abstinere: deuotionem eorum nō credimus improbandā. de. pu. post p. ca. vno

Ordo ad faciēdū sponsalia. In primis statuātur

vir ⁊ mulier ante ostiū eccl'ie corā sacerdote ⁊ populo vir a dextris mulieris ⁊ mulier a sinistris viri. Et sciendū est ꝙ licet omni tēpore possunt cōtrahi spōsalia ⁊ etiam matrimoniū qđ fit priuatim solo consensu: tamē traditio vxor ⁊ nuptiarum solennitas certis temporibus fieri prohibentur. videlicet ab aduentu dñi vsqꝫ ad octabas epyphanie: ⁊ a septuagesima vsqꝫ ad octa. pasche. ⁊ a dñica ante ascensionē dñi vsqꝫ ad octa. penthecostes. In octaua die tamen epyphanie licite possunt nuptie celebrari: quia non inuenitur prohibitum. Quis ī octabis pasche hoc facere non liceat. Similiter in dñica proxima post festum penthecostes licite celebrant̄ nuptie. quia dies penthe. octauū diē nō habet. Tunc interroget sacerdos bāna dicens in linguamaterna sub hac forma. Ecce cōuenimus hic fratres corā deo ⁊ angelis ⁊ omnibus sanctis eius in facie ecclesie ad coniungendū duo corpora: scilicet huius viri ⁊ huius mulieris. Hic respiciat sacerdos psonas suas. vt amodo sint vna caro ⁊ due anime in fide ⁊ in lege dei ad promerēdā simul vitā eternam quicqđ ante hoc fecerūt. Admoneo igit̄ vos oēs. vt si quis est ex vobis q̄ aliqđ dicere sciat quare isti adolescentes legitime contrahere nō possunt: modo confiteatur. Eadem admonicio fiat ad viru ⁊ ad mulierē: vt si quid ab illis occulte actum fuerit vel si quid deuouerint vel alio modo de se nouerint quare legitime contrahere non poterint: tūc cōfiteat̄. Si vero aliquis impedimentum aliqđ proponere voluerit et ad hoc probandum cautionē pstiterit: differant̄ spōsalia quousqꝫ rei ꝟitas cognoscat̄

Si vero null⁹ īpedimētū ꝓponere voluerit: interro
get sacerdꝰ dotē mulieris videlꝫ arras sponsales. ⁊ di
cunt arre anuli vel pecunia vel alie res dande spōse
per spōsum q̄ datio subarratio dicit: p̄cipue tū qn̄ fit
per anuli dationē: ⁊ tunc vulgariter desponsatio vo
cat. Non fidabit sacerdꝰ nec consentiet ad fidationē
inter virū ⁊ mulierē ante tertiū edictū bannoꝝ. De
bet enim sacerdos banna in facie ecclesie īfra missa-
rū solēnia cū maioꝛ populi affuerit multitudo p tres
dies solēnes ⁊ disiūctos īterrogare ita vt vnū quēqꝫ
diem solēnē cadat ad min⁹ vna dies ferialis. Debet
etiā sacerdos terminū p̄ꝛefigere ꝯpetentē infra quē
qui voluerit et valuerit legitimū opponat impedi-
mentū. ⁊ si cōtrahētes diuersaꝝ sint parrochiaꝝ: tūc
in vtraqꝫ eccl'ia p̄ꝛochiaꝝ illaꝝ sunt bāna īterrogā-
da. Si aūt vni⁹ ⁊ eiusdē sint p̄ꝛochie: tūc tm̄ in eccle
sia illius p̄ꝛochie bāna interrogent. Sacerdos vero
qui cōtractib⁹ matrimonialib⁹ ante trinā solēnem
interrogationē bānoꝝ vt p̄ꝛedictum est p̄ꝛesumpse-
rit interesse: penā suspensionis ab officio p trienium
incurrit. Similiter sacerdos p̄ꝛochial' q̄ m̄rimo-
nia clādestina in p̄ꝛochia sua ꝓhibere cōtēpserit: ab
officio p triēniū dꝫ suspēdi: ⁊ grauī⁹ est puniēd⁹ si cul
pe qualitas id reqrat. Pꝛohibēt aūt clādestina m̄ri-
mōia duplici rōe. videlꝫ ne sub spe m̄rimōij ꝯmittat
foꝛnicatio: ⁊ ne m̄rimonialit ꝯiūcti iiuste separent.
Sepe em̄ ī m̄rimonio occulto alter ꝯiugū mutat ꝓ-
positū: ⁊ dimittit reliquū ꝓlatiōib⁹ destitutū et sine
remedio restitutiōis. ⁊ iō ꝓhibeāt sacerdotes frequē
ter p̄ꝛochianos suos ne dēt sibi fidē mutuo: sed coꝛaꝫ

publicis et honestis psonis ad hoc cōstitutis. Quisq̄ etiā sacerdos seu sclaris seu rlaris extiterit q̄ solēnizationē mrimonij extra ecclīam prochialē vel capellā habētē iura parrochie sibi cōpetētia ab ātiquo absq̄ diocesa ī loci licētia speciali celebrare p̄sūpserit aut celebrationi interesse: ipso facto per annū integrum ab officio est suspēsus. Postea dicat sacerdos ad virum cūctis audientib⁹ in lingua materna sic N. Uis habere hanc mulierē in spōsam et eā diligere / honorare tenere / et custodire sanā et infirmā sicut spōsus debet sponsam: et oēs alias pp̄ter eā dimittere et illi soli adherere q̄diu vita vtriusq̄ vestrū durauerit. Respōdeat vir. Uolo. Item dicat sacerdos ad mulierē hoc modo. N. Uis habere hūc virū in sponsum et ei obedire / seruire / et eū diligere / honorare ac custodire sanū et infirmū sicut spōsa debet sponsum: et oēs alios propter eū dimittere et illi soli adherere: q̄diu vita vtriusq̄ vestrū durauerit. Respōdeat mulier Uolo Deinde detur femina a pr̄e suo vel ab amicis eius: q̄ si puella sit discoopertā habeat manū. si vidua tectā quam vir recipiat in dei fide et sua seruādā sicut vouit corā sacerdote. et teneat eā per manū dexterā in manu sua dextera: et sic vir det fidē mulieri v̄bis de p̄senti ita dicēs docēte sacerdote. I N. take the N. to my wedded wif to haue and to holde fro this day for ward for bettere for wers for richere for pouerer: in sykenesse and in hele tyl deth us departe ȝif holy chirche it wol ordeyne ād ther to y plight the my trouthe. manū retrahēdo. Deinde dicat mulier docēte sacerdote. I N. take the N. to my wed-

ded housebonde, to haue and to holde fro this day for warde for bettre for wors: for richer for pouerer: in sykenesse and in hele to be bonere and buxum in bedde and atte borde til dethe us departe zif holy chirche it wol ordeyne and ther to y plight the my trouthe. manū retrahēdo. deīn ponat vir aurū/argentū/ & anulū sup scutum vel librū: & querat sacerdos si anulus antea fuerit benedictus vel non. si dicatur q̄ non: tunc benedicat sacerdos anulū hoc modo cū. Dominus vobiscum. & cum Oremus. Oratio.

Creator & cōseruator humani gener᷑ dator gratie spiritualis: largitor eterne salutis: tu dn̄e mitte benedictionē tuā sup hūc anulū. respice vt q̄ illū gestauerit sit armata virtute celestis defensiōis et proficiat illi ad eternā salutem. Per xp̄m. Oremus.

Bene ✠ dic dn̄e hūc anulū. respice quē nos ī tuo sancto noīe bn̄dicim⁹: vt quecūq3 eū portauerit in tua pace ꝯsistat: & in tua volūtate ꝑmaneat: & in tuo amore viuat & crescat & senescat: & m̄ltiplicet̄ in lōgitudinē dierū. Per dn̄m. Tūc aspgat aqua bn̄dicta sup anulū. Si aūt antea fuerit anulus ille bn̄dict⁹: tūc stati post q̄ vir posuerit anulū sup librū: accipiēs sacerdos anulū tradat ipm viro: quē vir accipiat manu sua dextera cū trib⁹ principalib⁹ digitis a manu sua sinistra: tenēs dexterā sponse docēte sacerdote dicat. With this ryng. I. the wedde and this gold and siluer. I. the zeue. and with my bodi. I. the worschipe. and with al my worldliche catel. I. the endowe. et tūc pferat spōsus anulū pollici sponse dicēs. In noīe patris. deinde secūdo digito

dicens. et filii. deinde tertio digito dicēs. et spiritus sancti. deinde quarto digito dicens. amen. ibiq; dimittat anulum. quia in medico est quedā vena procedens usq; ad cor: et in sonoritate argenti designat interna dilectio que semp inter eos debet esse recēs. Deinde inclinatis eorum capitibus dicat sacerdos benedictionem super eos. Benedicti ✠ sitis a domino qui fecit mundum ex nichilo amen. Postea dicatur iste psalmus sequens hoc modo.

Manda deus virtutem tuā confirma deus hoc quod operatus es in nobis a templo tuo ī hierusalem tibi offerent reges munera. Increpa feras arundinis congregatio tauroꝝ in vaccis populoꝝ: ut excludāt eos qui ꝓbati sunt argento. Gloria pri. Sicut erat. Kyrieleyson. Christe eleysō. Kyrieleyson. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. Benedicam⁹ patrē ⁊ filiū cum sancto spiritu. Laudemus ⁊ superexaltemus eū in secula. Laudemus dn̄m quem laudant angeli. Quem cherubin ⁊ seraphin sanct⁹ sanctus sanct⁹ ꝓclamant. Dn̄e exaudi orationē meam Et clamor meus. Dominus vobiscum. Oremus.

Deus abrahā deus ysaac de⁹ iacob sit vobiscū: et ipse vos coniungat: impleatq; benedictionem suam in vobis. Qui viuit ⁊ regnat cum deo patre in vnitate spiritussancti deus. Per omnia secula seculorum. Alia oratio cum. Oremus.

Bene ✠ dicat vos de⁹ pater: custodiat vos iesus xp̄s. illuminet vos sp̄ussanct⁹: ostēdatq; dn̄s faciē suā in vobis ⁊ misereat vestri. cōuertat dn̄s vultū suū ad vos: ⁊ det vobis pacē. ipleatq; vos oī benedi-

ctione spūali in remissionē oīm pctōꝝ vestroꝝ: vt ha
beatis vitā eternā: ⁊ viuatis in secula seculoꝝ amē.
Hic intrēt ecclesiā vsqꝫ ad gradū altaris: ⁊ sacerdꝰ in
eūdo cū suis ministris dicat hūc psalmū sequentem.

BEati omnes qui timēt dn̄m: qui ambulant in
vijs eius. Labores manuū tuarū quia mādu-
cabis: beatꝰ es et bene tibi erit. Uxor tua sicut vitis
abundans: in laterib' domus tue. Filij tui sicut no-
uelle oliuarū: in circuitu mense tue. Ecce sic benedi
cetur homo: q̄ timet dn̄m. Benedicat te dn̄s ex syon:
vt videas bona hierusalē oīb' dieb' vite tue. Et vi-
deas filios filioꝝ tuoꝝ: pacem sup̄ israel. Gloria pr̄i.
Sicut erat sine nota cū Kyrieleysō. Christe eleisō.
Kyriel'. Tūc p̄stratis sponso ⁊ spōsa ante gradum
altar': roget sacerdos circūstātes orare p̄ eis dicēdo.
Pater noster. Et ne nos. Sed libera nos. Saluum
fac seruum tuū ⁊ ancillam tuam. Deus meus sperā-
tes in te. Mitte eis dn̄e auxiliū de sancto. Et de syon
tuere eos. Esto eis dn̄e turris fortitudīs. A facie ini-
mici. Dn̄e exaudi orōnē meā. Et clamor meus ad te
veniat. Dn̄s vobiscū. Et cū spū tuo. Oremus. Orō.

BEnedicat vos dn̄s ex syon: vt videatis que bo-
na sunt hierusalē omnibus diebus vite vestre:
et videatis filios filiorum vestrorum ⁊ pacem super
israel. Per christum dominum nostrum. Oremus.

DEus abrahā deus ysaac deꝰ iacob: bene✠dic
adolescētes istos ⁊ semina semē vite eternę ī mē
tibꝰ eoꝝ. vt quicqd p̄ vtilitate sua didicerit: hoc fa-
cere cupiāt. Per iesum xp̄m filium tuū recuperatorē
hoim. Qui tecū viuit ⁊ regnat ⁊c̄. Oremus. Oratio

Respice dñe de celis: ⁊ bñ✠dic ꝯuentionē istā: ⁊
sicut misisti sctm̄ āgelū tuū raphaelē ad tobiā
⁊ sarā filiā raguelis: ita digneris dñe mittere bñdi-
✠ ctionē tuā sup istos adolescētes: vt ī tua volūtate
ꝑmaneāt ⁊ in tua securitate ꝑsistāt. ⁊ ī amore tuo vi-
uāt ⁊ senescāt: vt digni atq̃ pacifici fiāt: ⁊ multipli-
centᷣ ī lōgitudinē dieꝝ. p xp̄m dñz nr̄m. Oremꝰ. Oro

Respice dñe ꝓpiciꝰ sup hūc famulū tuū respice.
⁊ sup hāc famulā tuā respice. vt ī noīe tuo bñ-
✠ dictionē celestē accipiāt: ⁊ filios filioꝝ suoꝝ ⁊ filia-
rū suaꝝ vsq̃ ī terciā ⁊ quartā ꝓgeniē incolumes vi-
deāt: ⁊ ī tua volūtate ꝑseuerēt: ⁊ ī futuro ad celestia
regna perueniant. Per christum. Oremus. Oratio.

Omnipotēs sempitne deꝰ qui primos parentes
nr̄os adā ⁊ euā sua virtute creauit: ⁊ in sua scti
ficatione copulauit. ipe corda ⁊ corpora vr̄a sanctifi
cet ⁊ bñdicat: atq̃ ī societate ⁊ amore vere dilectiōis
cōiungat. Per xp̄m. Deinde bñdicat eos dicēs. Oreᵒ

Benedicat vos deꝰ omps omī bñdictione celesti
efficiatq̃ vos dignos ī cōspectu suo: supabun-
det in vobis diuitias grē sue: ⁊ erudiat vos in verbo
veritatis: vt ei corpore pariter ⁊ mēte cōplacere va-
leatis. p d. Finitis orꝝ. q̄ dicebantᷣ sup eos ꝓsternētes
ad gradᷣ altarꝫ. et ītroductis illis ī ꝑbiteriū scz inter
choꝝ ⁊ altare ex pte eccl'ie australi ⁊ statuta muliere
a dextris viri videlz inter ipm ⁊ altare: īcipiatᷣ offm

Benedi cta sit san cta tri nitas atq̃

indi ui sa v ni tas cõ fi tebi mur e i

quia fecit no bi scũ miseri cor diã su am

In tẽpor paschali finiatur hoc mod. allelu ya alle luya ps. Benedicamus

Nõ dicat vltius Kyrie. cũ suis ꝟ. dicatur. Ad hãc

patrẽ et filium cum sancto spiritu. missã seruet modus et ordo per oĩa sicut in duplicibus festis hoc modo.

G Loria in excel sis deo. Glori a

in excelsis deo. G Loria in excelsis deo.

Et in terra pax hoib' bone voluntatis. Laudamus te. Bñdicim' te. Adoramus te. Glificam' te. Gras agimus tibi ppter magnã gliam tuã. Dñe de' rex celestis de' pater omps. Dñe fili vnigenite iesu xpe Dñe de' agn' dei fili' pris. Qui tollis pctã mũdi miserere nobis. Qui tollis pctã mũdi suscipe depcationẽ nraz

Qui sedes ad dexterā prīs miserere nobꝫ. Qm̄ tu sol⁹ sanct⁹. Tu solus dn̄s. Tu solus altissim⁹ iesu christe. Cū sctō spū in gloria dei patris amē. Iste due orones sequētes dicant sub vno Orem⁹. ⁊ sub vno Per dn̄z

O Mn̄ps sempiterne de⁹ q̄ dedisti famulis tuis ī cōfessione vere fidei eterne trinitatꝫ gloriā agnoscere ⁊ ī potētia maiestatꝫ adorare vnitatē: q̄sum⁹ vt eiusdē fidei firmitate ab oīb⁹ sp muniamur aduersis

Exaudi nos omn̄ps ⁊ misericors de⁹ vt (Alia or. qd̄ nr̄o ministrat officio: tua bn̄dictiōe potius impleat. Per dn̄m nostrū iesum xp̄m. Ad corinthios.

FRatres. Nescitis qm̄ corpora vr̄a mēbra sunt christi? Tollens ergo membra christi: faciem membra meretricis? Absit. An nescitis qm̄ qui adheret meretrici: vnū corpus efficit. Erūt inquit duo in carne vna. Qui autē adheret deo vn⁹ spūs est. Fugite fornicationē. Om̄e em̄ peccatū quodcūqꝫ fecerit homo. extra corpus est. Qui aūt fornicat: in corpus suū peccat. An nescitis quoniā mēbra vestra tēpluz sunt spiritussancti q̄ in vobis est. quē habetis a deo et nō estis vestri? Empti em̄ estis precio magno: honorificate ⁊ portate deū in corpore vestro. Gradale.

Bene di ctus es domine qui

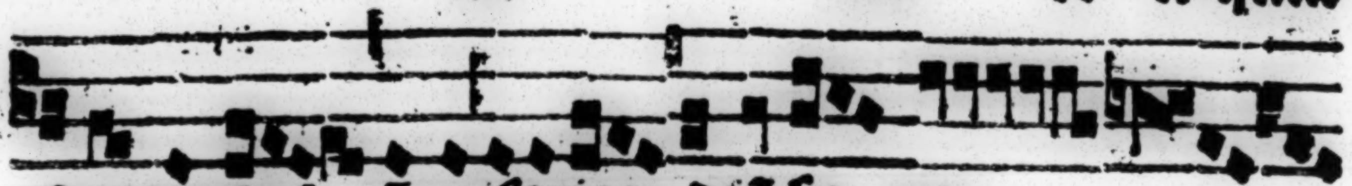
intueris abis sos et sedes su-

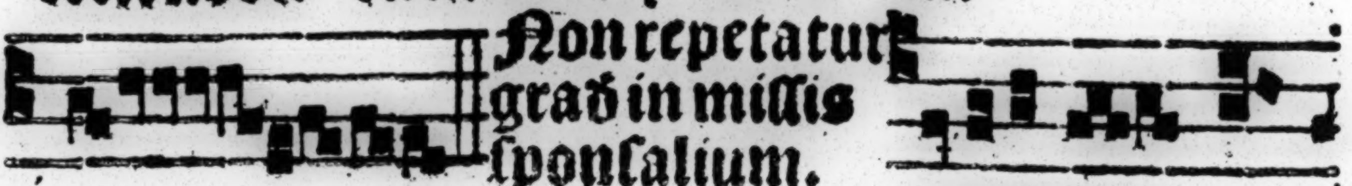
per cheru bin. ℣. Benedicite

de um ce li quia

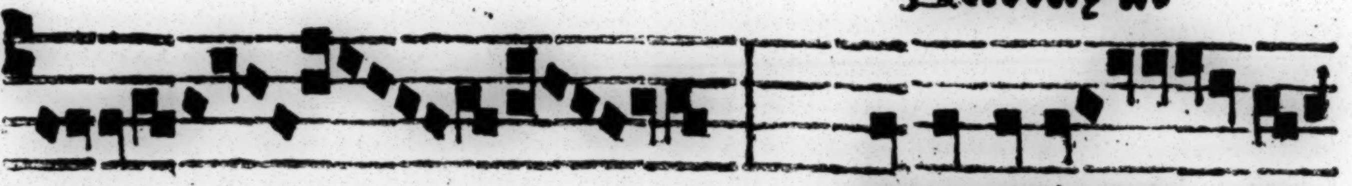

fecit nobis cū misericoꝛ diā su am

Non repetatur grad in missis sponsalium.

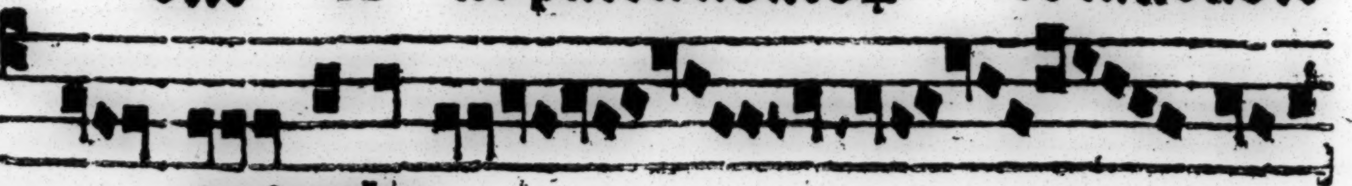
Alleluya.

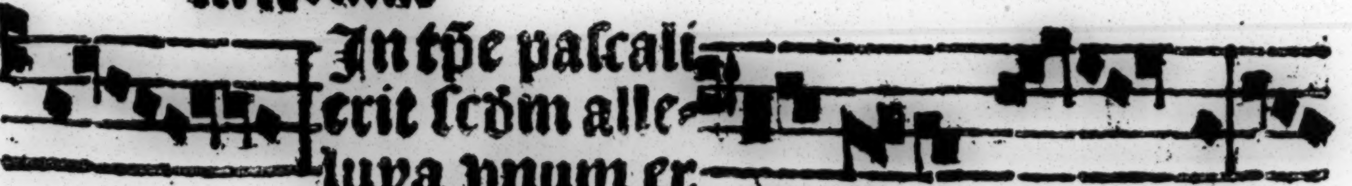
Benedictus es

dñe de us patrū nostroꝝ et laudabil'

in secula:

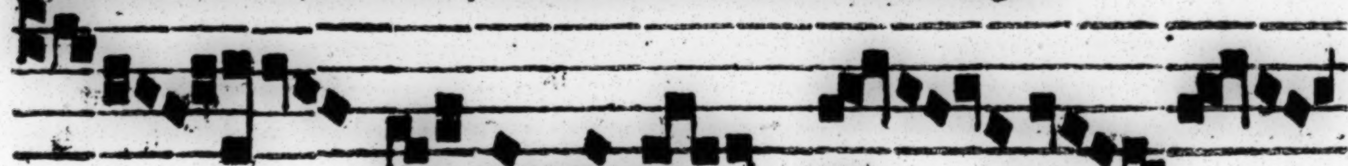

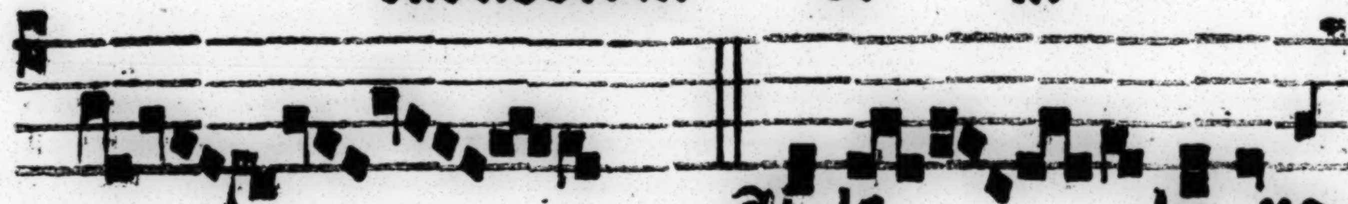
In tpe pascali erit scdm alleluya vnum ex istis seqntibus

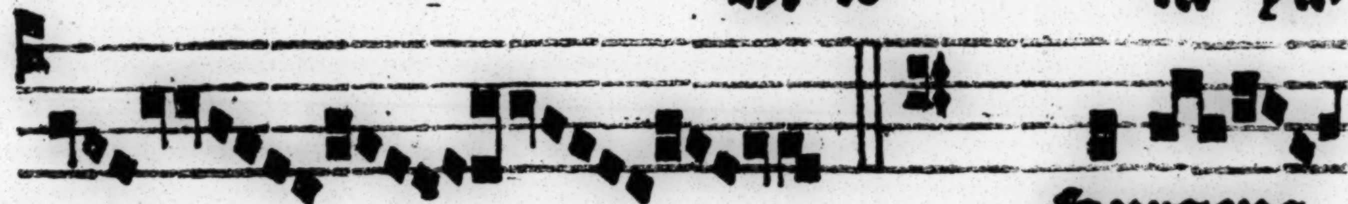
Al le lu ya.

Nonne cor

nostrũ ardẽs erat ĩ nobis de iesu dũ loq̃re

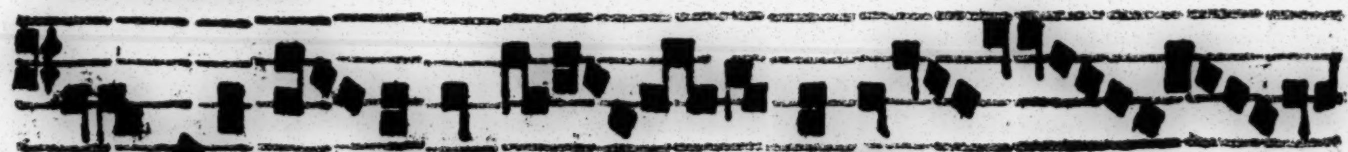

tur nobis in vi a.

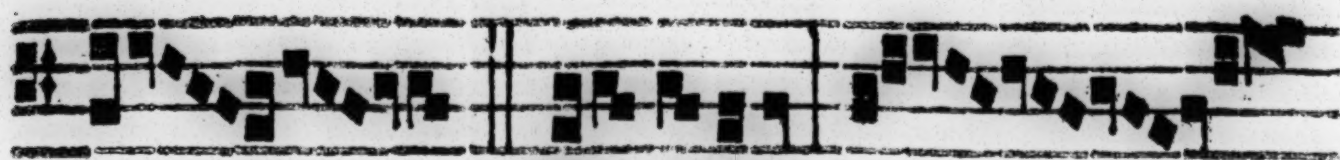

Al le lu ya.
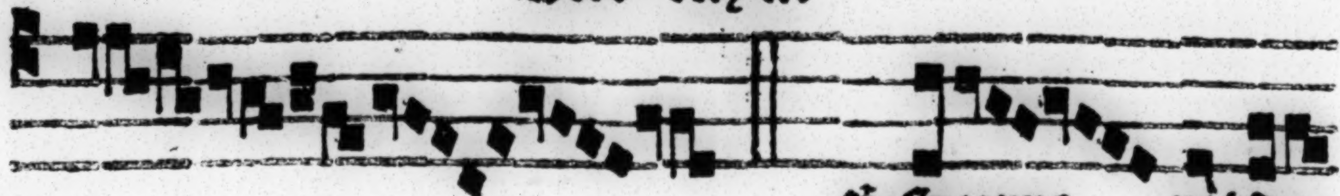

Surgens

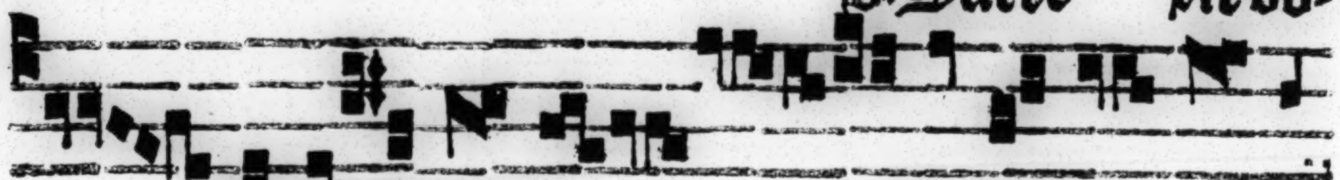

iesus domin⁹ no ster ste tit ĩ me dio

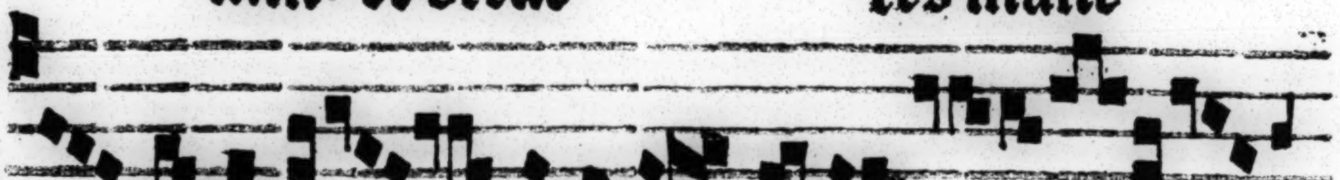

discipulo

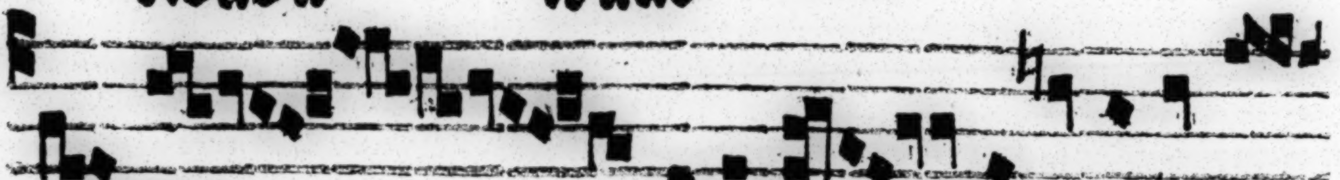

rum suor dixit pax vobis

Alle luya.

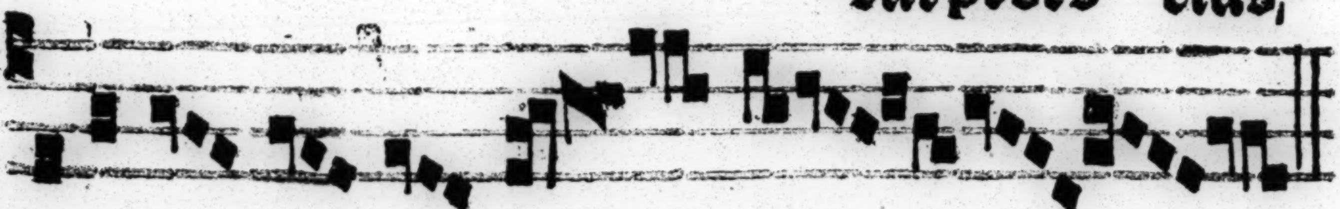

℣.Surre xit do=

min⁹ et occur
rẽs mulie

ribus a
it aue

te tunc
accesse
runt et tenue

rũt pedes eius

Allelu
ya.

℣. In die resurrectionis mee dicit dominus prece dam vos in galileam.

Alleluya.

Dicite in gentibus quia dominus regnavit a ligno.

Alleluya.

℟. Christus resur gens ex mor tuis iam nō morit mors il li vltra nō do minabitur. Seque tia.

Alma chorus domini nunc pangat noīa sūmi Messias sother ēmanuel sabaoth adonay Est vnigenit⁹ via vita manus homo vsyon. Prin cipium primogenitus sapiētia virtus. Alpha ca

put finisq3 simul vocitatur et est oo. Fons et ori-

go boni paraclitus ac mediator. Agnus ouis vi-

tulus serpens aries leo vermis. Os verbum splen-

dor sol gloria lux et imago. Panis flos vitis mons
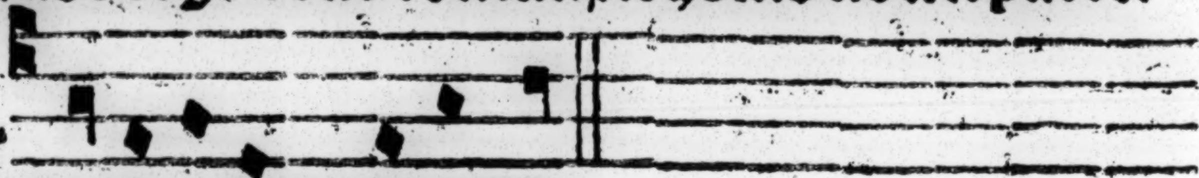
ianua petra lapisq3. Angelus et sponsus pastorq3

propheta sacerdos. Athanathos kyros theon pan-

ton craton et ysus. Saluificet nos. Sit cui secla.

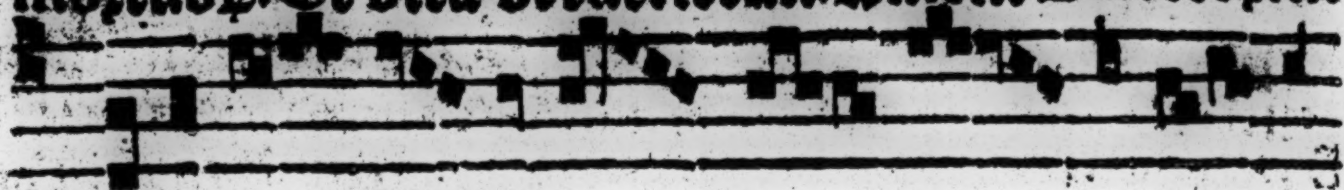
Per omnia dona. Secundum matheum.

IN illo tēpore: Accesserūt ad iesum scribe ⁊ pharisei: tentantes eū ⁊ dicētes. Si licet homini dimittere vxorē quacūqꝫ ex causa? Qui respōdēs ait illis. Non legistis quia qui fecit ab initio masculū et feminā fecit eos? Et dixit eis. Propter hoc dimittet homo patrem ⁊ matrē ⁊ adherebit vxori sue: ⁊ erunt duo in carne vna. Itaqꝫ iā nō sunt duo: sed vna caro. Quod ergo deus coniunxit homo non separet.

CRedo in vnum deum.
Patrem omnipotentē: factorem celi ⁊ terre: visibilium oīm ⁊ inuisibiliū. Et in vnum dn̄m iesum christum filium dei vnigenitū. Et ex patre natum ante omnia secula. Deū de deo lumē de lumine deū verū de deo vero. Genitū nō factū consubstantialē patri per quē omnia facta sunt. Qui ꝑpter nos homines et ꝑpter nostram salutē: descendit de celis. Et incarnat⁹ est de spiritu sancto ex maria virgine: et homo factus est. Crucifixus etiā pro nobis sub poncio pylato: passus ⁊ sepultus est. Et resurrexit tertia die secūdū scripturas. Et ascēdit in celū sedet ad dexterā patris. Et iterū ventur⁹ est cū gloria iudicare viuos et mortuos. Cuius regni nō erit finis. Et in spiritū sanctū dn̄m ⁊ viuificantē. Qui ex patre filioqꝫ ꝓcedit. Qui cū patre ⁊ filio simul adorat ⁊ cōglorificat. Qui locut⁹ est per ꝓphetas. Et vnā sanctā catholicam ⁊ apostolicā ecclesiā. Confiteor vnū baptisma in remissionē peccatorꝝ. Et expecto resurrectionem

mortuoꝝ. Et vitā venturi seculi. Amen. Offertoriū.

Benedi ctus sit de us pa ter

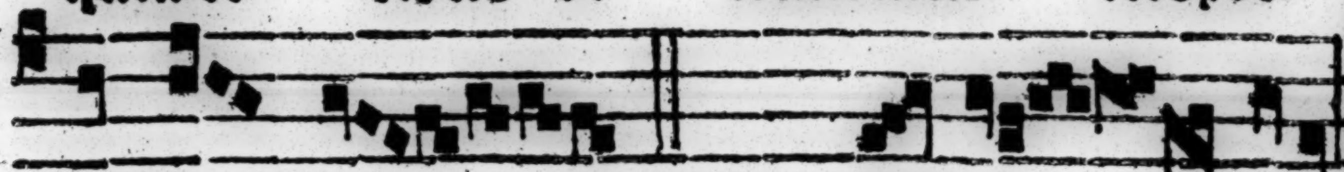
vnige ni tusq; de i fi li

us san ctus quo q; spi ritus

quia fe cit no bi scum mise ricordi

am su am. tpē pasch. Alle luya.

Nota ꝙ odor thuris bñdicti nunꝙ̄ dat in ecclesia sponso ⁊ spōse. Inde est ꝙ oblato thure benedicto super altare si descēdat thuribul'. ad clericos vel ad laycos: aliud thus est apponendū ⁊ hoībus offerendum.

Sanctifica q̄sumus dñe deus noster (Secretū. trinitas sancta: per tui sancti nominis īuocationē hui⁹ oblationis hostiā: ⁊ cooperāte spiritusctō per eā nosmetipsos tibi perfice mun⁹ eternū.

Adesto domine supplicationibus (Aliud secre.

nostris: & hanc oblationem quam tibi offerimus pro famulis tuis quos ad statum maturitatis & ad diem nuptiarum perducere dignatus es/ placat⁹ ac benignus assume. Per dñm. Prefatio Qui cū vnigenito Post Sanctus prosternant se sponsus & spōsa in oratione ad gradū altaris extenso super eos pallio quod teneant quattuor clerici per quattuor cornua in superpelliciis nisi alter eorū prius fuerit desponsatus & bñdictus: q2 tūc nō habeat palliū super eos nec dicat sacramētalis bñdictio vt postea patebit. Deinde dicto Per oīa secula seculorū amē: post Pater nr̄ anteq̄ dr̄ Pax dñi sit semper vobiscū/ fctā fractiōe eukaristie more solito dimissaq3 hostia in trib⁹ fractiōib⁹ super patenam dicat sacerdos conuersus ad illos oratiões sequentes sub tono lectionis: illis interim genuflectentibus sub pallio sacerdote sic dicente.

Dominus vobiscum. Oremus.

PRopiciare dñe supplicationibus nostris: & institutis tuis quibus propaginem humani generis ordinasti benignus assiste: vt qđ te auctore cōiungitur te auxiliante seruetur. Per christū dominū nostrū. Orem⁹.

DEus qui potestate virtutis tue de nichilo cuncta fecisti: q̄ dispositis vniuersitatis exordijs/ hoī ad ymaginē dei facto ideo inseparabile mulieris adiutoriū cōdidisti vt femineo corpori de virili carne

dares principiũ docẽs quod ex vno placuisset institui: nunꝙ liceret disiũgi. Hic icipit bñdictio sacramẽtal. Deus qui tam excellẽti mysterio cõiugalẽ copulam consecrasti: vt christi ⁊ ecclesie sacramẽtũ ꝑsignares in federe nuptiaꝝ. Hic finit bñdictio sacramẽtalis. Deus per quẽ mulier iungitur viro ⁊ societas principaliter ordinata ea benedictione ✠ donatur que sola nec per originalis peccati penaz nec per diluuij est ablata sentẽtiã. respice Respice propicius super hanc famulã tuã que maritali iungẽda est cõsortio: tua que se expetit ꝓtectione muniri. Sit in ea iugũ dilectiõis ⁊ pacis: fidelis ⁊ casta nubat ĩ christo: imitatrixq̧ sanctaꝝ ꝑmaneat feminaꝝ. Sit amabilis vt rachel viro/ sapiẽs vt rebecca: lõgeua ⁊ fidelis vt sara. Nichil ĩ ea ex actib⁹ suis ille auctor ꝑuaricationis vsurpet: nexa fidei mãdatisq̧ ꝑmaneat vni thoro iuncta contactus illicitos fugiat: muniatq̧ infirmitatẽ suã robore discipline. Sit verecũdia grauis/ pudore venerabilis/ doctrinis celestib⁹ erudita. Sit fecũda in sobole/ sit ꝓbata ⁊ innocẽs: ⁊ ad optatã ꝑueniat senectutẽ ⁊ videat filios filioꝝ suoꝝ vsq̧ in tertiam ⁊ quartam ꝓgeniẽ: ⁊ ad beatoꝝ requiem atq̧ ad celestia regna ꝑueniat. Per dñz. ⁊c̃. Per oĩa sc̃la sc̃loꝝ. Amẽ.

Notãdũ ꝙ hec clausula. Deus q̃ tam excellẽti/ vsq̧ Deus per quem mulier. nõ dicatur in secundis nuptijs. vir enim aut mulier ad bigamiã trãsiens non debet iteruz a sacerdote benedici. quia cum alia vice

benedicti sint eorum bñdictio nõ debet iterari: quia caro bñdicta trahit ad se carnẽ nõ benedictã. Notãdũ est aũt quod inhibitũ est per caplm extra de scdis nuptijs: ne benedictio detur i scdis nuptijs. qđ etiã testatur beatus ambrosius qui ait. Prime nuptie a dño sunt cõstitute. Secunde vero pmisse. Prime nuptie sub omni benedictione celebrantur. Secũde vero carẽt omni benedictione. sed quia plures benedictiões sunt in nuptijs celebrãdis scilicet in introitu ecclesie et sup palliũ et post missam et sup thorum i sero. Querẽ q̃ benedictio sit iterãda in secũdis nuptijs/ et que nõ. Sciendũ est quod in hac oratione que sic icipit. Deus qui potestate. etc. tres sunt bñdictiões ibidẽ q̃ idẽ habẽt principiũ. scz Deus. media aũt est omittẽda scz ista Deus qui tam excellẽti. vsqz Deus per quẽ mulier. quia in ista benedictione agitur de vnitate xpi et ecclesie: que figuratur in primo matrimonio non autẽ in secundo. vnde apostolus ad corinthios ait Erũt inqt duo in carne vna et hoc notatur extra de bigamis. capitulo Debitũ. et sit vir vnius vxoris. et hoc pro primo matrimonio. sed qui adheret pluribus dissoluit vnitatẽ vel fedus vnitatis: et ideo illa benedictio que agit de vnitate scilz. Deus qui excellenti misterio. et cetera. non dicetur in secũdis nuptijs. et hoc est verũ tam i viro bigamo q̃ in muliere vidua: quia caro bñdicta trahit ad se carnem nõ benedictã. sed omnes alie benedictiões siue orationes debẽt dici indifferẽter scdm curiam romanam et scdm hostiensem et thomã alquinũ et morandum doctorem. Et questio ista discussa erat et determinata in sacro palatio dñi [illegible] et trãslata i anglicã

per magistrū iohannē haysted. anno dñi. M.ccc.xxi. et causa discussiōis erat: quia multitudo sacerdotuȝ tūc tēporis ad sedē apostolicā cōuolarūt causa obtinēde absolutionis bñficiū pro benedictionib⁹ in secundis nuptijs indiscrete collata. Jdeo super hoc statuit cōstitutio noua Johānis [illegible].xxii. q̄ sic incipit.

Concertationi ātique finē imponere cupiētes presenti declaram⁹ edicto: ꝙ licet vir vel mulier ad bigamiā vel ad scđas nuptias trāsierit: benedici nō debēt cū fuerit alias bñdicti. ꝙ si forsan alter eoꝝ vel ambo essent ad secūdas nuptias trāseuntes ⁊ in primis nuptijs bñdicti nō fuerint: danda est eis bñdictio in secūdis nuptijs. Sane volētes antiquū rigorem temperare cōcedimus ꝙ presbiter qui secūdas nuptias benedixerit scienter ad sedē apostolicā ex hoc venire minime teneatur: sed a pena suspēsionis hoc casu a iure indicta: per suos possunt diocesanos absolui. Si qui vero iuxta opinionē quorūdam hactenus ex hoc se nō reputantes suspensos ordines quoslibet seu queuis bñficia receperint: diocesani eorum a pena suspēsionis p̄dicta ipsos absoluere ac super executione ordinum ⁊ retentione beneficioꝝ huiusmodi cum eis valeāt licite dispensare. Hic [illegible] poterit quare secunde nuptie non [illegible]: Ad hoc dico ꝙ scđm matrimoniū q̄uis in se [illegible] sit perfectum sacramentū: tamē in or[illegible] ad primū sacramentū cōsideratū: aliquid habet de [illegible] sacramēti. quia non habet ple[illegible] significationē cum nō sit vna caro sicut est in matrimonio [illegible] et ratiōe huius defectus bñdictio a [illegible] sub-

trahitur. Sed hoc est intelligendũ quãdo secũde nuptie sunt scõe ex parte viri & ex parte mulier; tũ pñe Si enim virgo contrahat cum illo qui habuit aliam vxorem: nichilominus nuptie benedicunt. saluatur et aliquo modo significatio etiam in ordine ad primas nuptias. quia episcopus & si vnam ecclesiam habeat sponsam: habet tamen plures personas desponsatas in vna ecclesia: sed anima non potest esse sponsa alterius q̃ christi quia cũ demone fornicatur. nec est matrimoniũ spirituale & propter hoc quando mulier secundo nubit: nuptie non benedicuntur ꝓpter defectum sacramenti. ¶ Post hec vertat se sacerdos ad altare et dicat. **Pax domini et Agnus dei.** ¶ Tunc amoto pallio surgant ambo sponsus & sponsa & accipiat sponsus pacem a sacerdote et ferat sponse osculans eam & neminem alium nec ipse nec ipsa: sed statim diaconus vel clericus a presbytero pacem accipiens ferat alijs sicut solitum est. Communio.

Benedicimus de um ce li et coram om nibus viuen tibus confite bimur e i quia fe cit nobis cum mise ricor diam

su am. ¶ Tpe pasch alleluya al le lu ya.

Proficiat nobis ad salutem ¶ Postcōmunio. corporis et anime dn̄e deus huius sacramenti susceptio: et sempiterna sancte trinitatis eiusdemq̄ indiuidue vnitatis confessio. Alia postcommunio.

Quesumus omnip̄s de⁹ i̅stituta p̄uidētia tue pio amore comitare vt quos legitima societate cō nectis: lōgeua pace custodias. p dn̄m. Post missā bn̄dicat panis et vinū vl' aliud q̄d potabile i vasculo et gu stēt i noīe dn̄i sacerdote dicēte Dn̄s vob. Orem⁹. orō

Bene ✠ dic dn̄e panem istum et hunc potū et hoc vasculum sicut benedixisti quinq̄ panes in de serto et sex ydrias i chana galilee: vt sint sani et sobrij atq̄ imaculati omnes gustantes ex eis saluator mū di. Qui viuis et regnas cum deo patre in vnitate spi ritussancti deus. Nocte vero sequente cum sponsus et sponsa ad lectum peruenerint: accedat sacerdos et benedicat thalamū dicēs Dn̄s vobiscū. Orem⁹ Orō

Bene ✠ dic dn̄e thalamū istū et oēs habitātes in eo: vt in tua pace cōsistāt et in tua volūtate per- maneant et in amore tuo viuant et senescant et mul- tiplicētur in longitudinem dierum. Per dominum. ¶ Itē bn̄dictio sup lectū cū Dn̄s vobiscū. et Orem⁹.

Bene ✠ dic dn̄e hoc cubiculū. respice qui nō dor mis neq̄ dormitas / q̄ custodis israel custodi fa mulos tuos i hoc lecto quiescētes ab oīb⁹ fantasma- ticis demonū illusiōib⁹. custodi eos vigilātes vt i pre

ceptis tuis meditentur dormiẽtes ⁊ te ꝑ soporẽ sentiãt vt hic ⁊ vbiq3 defensiõis tue muniantur auxilio. ꝑ do. Deinde fiat bñdictio sup eos in lecto tm cũ Oremus

B Ene ✠ dicat de⁹ corpora vr̃a ⁊ aĩas (bñdictio. vestras ⁊ det sup vos bñdictionẽ sicut bñdixit abrahã ysaac ⁊ iacob amẽ. Alia bñdictio cũ Orem⁹.

M Anus dñi sit sup vos mittatq3 angelum suu3 sanctum qui custodiat vos omnibus dieb⁹ vite vestre amen. Alia benedictio cum Oremus.

B Ene ✠ dicat vos pater et filius et spũssanctus q̃ trin⁹ est in numero ⁊ vn⁹ est in numine amẽ. His pactis aspergat eos aqua bñdicta: ⁊ sic discedat et dimittat eos in pace. Ordo ad seruitiũ peregrinoꝝ faciendum. In primis confiteantur peregrini de oĩbus peccatis suis: deinde dicantur sup eos corã altari prostratos: psal. ⁊ preces sequentes: ⁊ post vnũquẽq3 psalmũ dicitur. Glia patri. ps. Ad te dñe leuaui. et ps. Miserere. Reqre in vigilia mortuoꝝ. Psalm⁹.

Q Ui habitat in adiutorio altissimi: in ꝓtectiõe dei celi cõmorabitur. Dicet dño susceptor meus es tu ⁊ refugiũ meũ de⁹ me⁹: sperabo in eũ. Quoniã ipse liberauit me de laq̃o venãtiũ: et a verbo aspero. Scapulis suis obũbrabit tibi: ⁊ sub pẽnis ei⁹ spabis. Scuto circũdabit te veritas ei⁹: nõ timebis a timore nocturno. A sagitta volãte in die a negocio ꝑambulante in tenebris: ab incursu ⁊ demonio meridiano. Cadẽt a latere tuo mille ⁊ decẽ milia a dextris tuis: ad te autem nõ appropinquabit. Uerũtamẽ oculis tuis cõsiderabis: ⁊ retributionẽ peccatorũ videbis. Qm̃ tu es dñe spes mea: altissimũ posuisti refugiu3

tuū. Non accedet ad te malū: ⁊ flagellū nō appropinquabit tabernaculo tuo. Quō ī angelis suis mādauit de te: vt custodiāt te in oībus vijs tuis. In manibus portabūt te: ne forte offendas ad lapidem pedē tuū. Sup aspidē ⁊ basiliscū ambulabis: ⁊ cōculcabis leonem ⁊ drachonē. Quō ī in me sperauit liberabo eum: protegā eū qm̄ cognouit nomen meū. Clamauit ad me ⁊ ego exaudiā eū cū ipso sum ī tribulatiōe: eripiā eū ⁊ glorificabo eū. Longitudine dieꝝ replebo eū. ⁊ ostendā illi salutare meū. Gloria patri. Kyrieleyson. Christe eleyson. Kyrieleyson. Pater noster. Et ne nos. Sed libera nos. Ego dixi dn̄e miserere mei. Sana aīam meā qꝛ peccaui tibi. Uias suas dn̄s demōstret tibi. Et semitas suas doceat te. Gressus tuos dn̄s dirigat secundū eloquium tuum: vt nō dominent̄ tibi omnes iniusticie. Utinā dirigantur vie tue. Ad custodiendas iustificationes dn̄i. Perficiat dn̄s gressus tuos in semitis suis. Ut nō moueantur vestigia tua. Bn̄dictus dn̄s de⁹ die quotidie prosperū iter faciat tibi. De⁹ salutariū tuoꝝ. Angelus dn̄i bon⁹ comitet̄ tecū. Et bene disponat itinera tua ⁊ act⁹ tuos: ⁊ iterū cū gaudio reuertaris ad ppria. Beati imaculati in via. Qui ambulāt in lege dn̄i. Nichil pficiat īimic⁹ tibi. Et fili⁹ iniq̄tatis nō apponat nocere tibi. Exurge dn̄e adiuua nos. Et libera nos ppter nomē tuū. Dn̄e de⁹ virtutū cōuerte nos. Et ostēde faciē tuā ⁊ salui erimus. Dn̄e exaudi orationē meam. Et clamor meus ad te veniat. Dn̄s vobiscum. Et cum spiritu tuo. Orem⁹.

Adesto dn̄e supplicationib⁹ nr̄is: et viā famuli tui. N. in salutis tue psperitate dispone: vt in

ter oēs vie ⁊ vite huius varietates: tuo semper pro-
tegatur auxilio. Per christū dn̄m nr̄m. Oremꝰ. Oro
Deus qui ad vitā ducis et cōfidētes in te pater-
na protectiōe custodis: q̄sumus vt huic p̄senti
famulo tuo. N. a nobis egredienti angelicū tribuas
comitatū. vt auxilio tuo protectus nullius mali con
cutiatur formidine/ nullo cōprimat̄ aduersitatis lā
guore: nullis irruentis inimici molestet̄ insidijs: sed
spacijs necessarij itineris proprio gressu peractis p
prijsq̄ȝ locis restitutꝰ recipiatur sospes ac debitas ex-
oluat tuo nomini gratias. Per christū. Oremꝰ Oro
Deus qui diligētibꝰ te miam tuā semp impen-
dis: ⁊ a seruiētibꝰ tibi in nulla es regione lon-
ginquus: dirige viam huiꝰ famuli tui. N. in volūta
te tua. vt te protectore te duce per iusticie semitas si-
ne offensiōe gradiat̄. Per dn̄m no. Hic surgā[illegible]
ni a p̄stratiōe: ⁊ benedicit sacerdos peras [illegible]
culos suos dicens Dn̄s vobiscum. Oremus. Oro
Domine iesu xp̄e qui ineffabili tua miseratiōe
ac p̄ris iussione sp̄ūsq̄ȝ sc̄ti coopatione de celo
descēdere voluisti ouēq̄ȝ perditā diabolica seductiōe
voluisti q̄rere atq̄ȝ pp̄rijs humeris ad celestis patrie
gregē referre: q̄q̄ȝ p̄cepisti filijs matris eccl'ie orando
petere bene viuēdo q̄rere ac pulsando p̄seuerare: vt
citiꝰ īuenire valeāt salutaris p̄mia vite: te huīliter ī-
ploramꝰ quatenꝰ sc̄tificādo bn̄ ✠ dicere digneris hāc
perā ⁊ hūc baculū. vt quicūq̄ȝ eā ī tui noīs amore ad
instar huīlis armature lateri suo applicare atq̄ȝ col-
lo suo suspēdere/ siue ī manibꝰ suis gestare: sicq̄ȝ pe-
grinādo suffragia sc̄tōꝝ huīli comitāte deuotiōe stu

duerit q̄rere: dextere tue ꝓtecti munimine ꝑuenire mereant ad gaudia mãsionis et̃ne. Per te saluatoꝛ mũdi. qui cũ pr̃e. ꝛc̃. Hic aspgat aquã bñdictã sup pe ras ꝛ baculos ꝛ ponat singulis pegrinis perã ad col- (lũ dicẽs.

IN nomine dñi nr̃i iesu chꝛisti accipe hanc peram habitũ peregrinationis tue: vt bene castigatus ꝛ saluatus ꝑuenire merearis ad limina sanctoꝝ quo pergere cupis: ꝛ peracto itinere tuo: ad nos reuertaris incolumis. Per eundem dominũ ꝛc̃. deinde tradat singulis eoꝛum baculum ita dicẽs

ACcipe hũc baculũ sustẽtationis itineris ac laboꝛis peregrinatiõis tue: vt deuincere valeas oẽs cateruas iimici: ꝛ peruenire secur⁹ ad limina sãctoꝝ quo ꝑgere cupis ꝛ ꝑacto obediẽtie cursu ad nos reuertaris cũ gaudio. Per dñm no. Si ꝯo aliq̄ illoꝝ ꝓfecturi sint hierl̃m: tũ c habeãt ipi vestes cũ cruce signatas: ꝛ bñdicãt cruces hoc mõ. cũ Dñs vob. Oꝛe⁹.

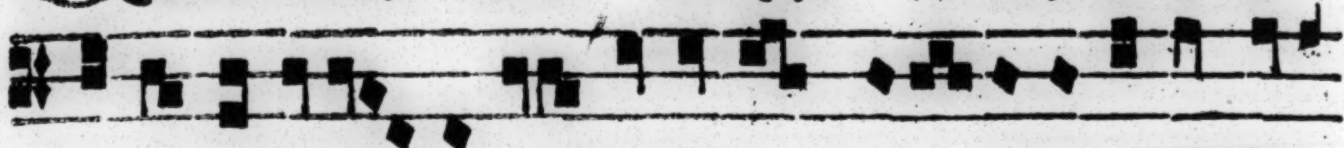
DEus inuicte potẽtie ꝑetatis imense atq̃ peregrinãtiũ totius cõsolationis auxiliũ qui famulis tuis victricia arma tribuis: q̄sumus vt has cruces deuote humilitatis bñ ✠ dicere digneris: vt venerãde crucis vexillũ cui⁹ i eis est designata figura: sit iuictissimũ robur seruoꝝ tuoꝝ cõtra antiq̄ hostis nequissima tẽtamẽta: sit in via defensio: sit i domo ꝓtectio: sit vbiq̃ ꝑsidiũ. Per dñm. Hic aspergat aqua bñdicta super cruces ꝛ det singulis peregrinis sic ꝓfecturis vestis cũ cruce signata dicẽte sacerdote Oꝛ.

ACcipe vestimentũ cruce dñi nostri saluatoꝛis signatũ: vt per illud salus bñdictio et virtus ꝓspere ꝓficiscendi ad sepulcrũ ipsius tibi comitet̃.

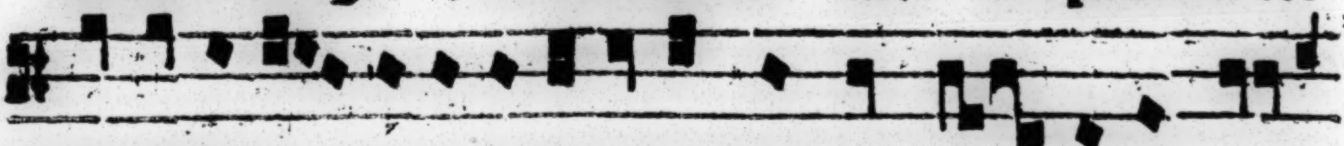
Qui cū deo patre ꝛ spū sancto viuit ꝛ regnat deus p.
His finitis: dicatur missa pro iter agentibus.
Ad missam officium hoc modo incipitur.

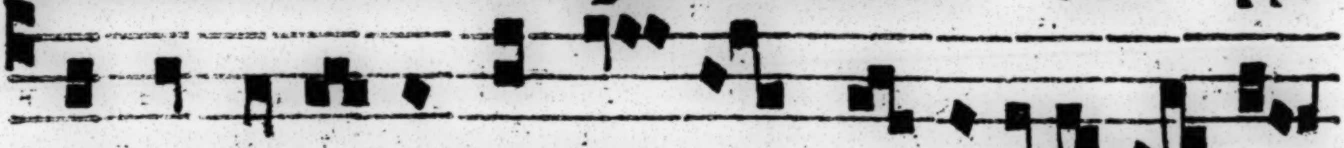
Esto michi in de um pro tectorem et in

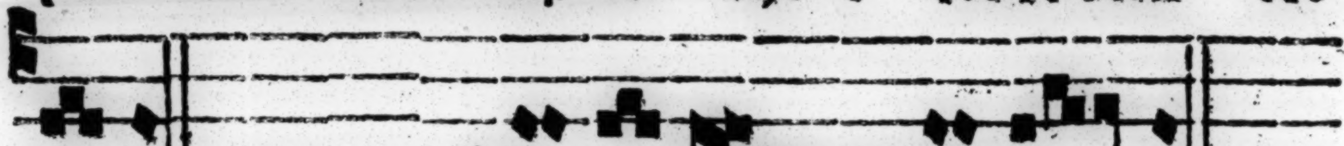
locum refugi j vt saluū me faci as quoniā fir

mamētū meum et refugium meum es tu et pro

pter nomē tuum dux mi chi e ris et enu tri

es me. Tpe paschalle luya alleluya. ps.

In te dn̄e speraui nō cōfundar in eternū: in iusticia

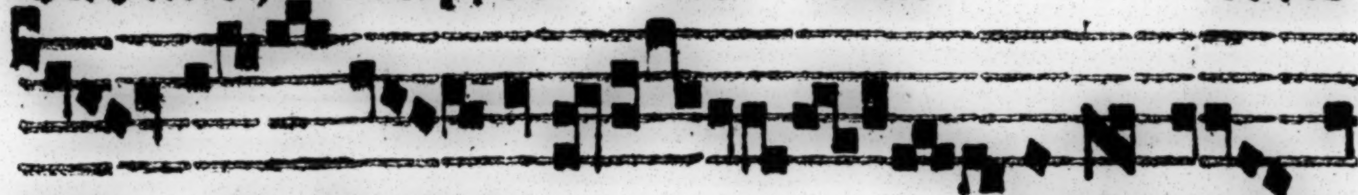
tua libera me ꝛ eripe me.

Adesto dn̄e supplicationibus nostris: et viam famuli tui. N. in salutis tue prosperitate dis-

pone: vt inter omnes vie et vite huius varietates: tuo semper protegatur auxilio. Per dominū nostrū iesum christum filium tuum. Lectio libri genesis.

IN diebus illis: Locutus est abrahā dicens. Dominus de⁹ celi qui tulit me de domo patris mei et de terra natiuitatis mee: qui locutus est michi et iurauit dicens. Semini tuo dabo terram hanc: ipse mittat angelum suum coram te. Gradale.

Repetatur gradale

Alle lu ya. ℣.

Multi ment
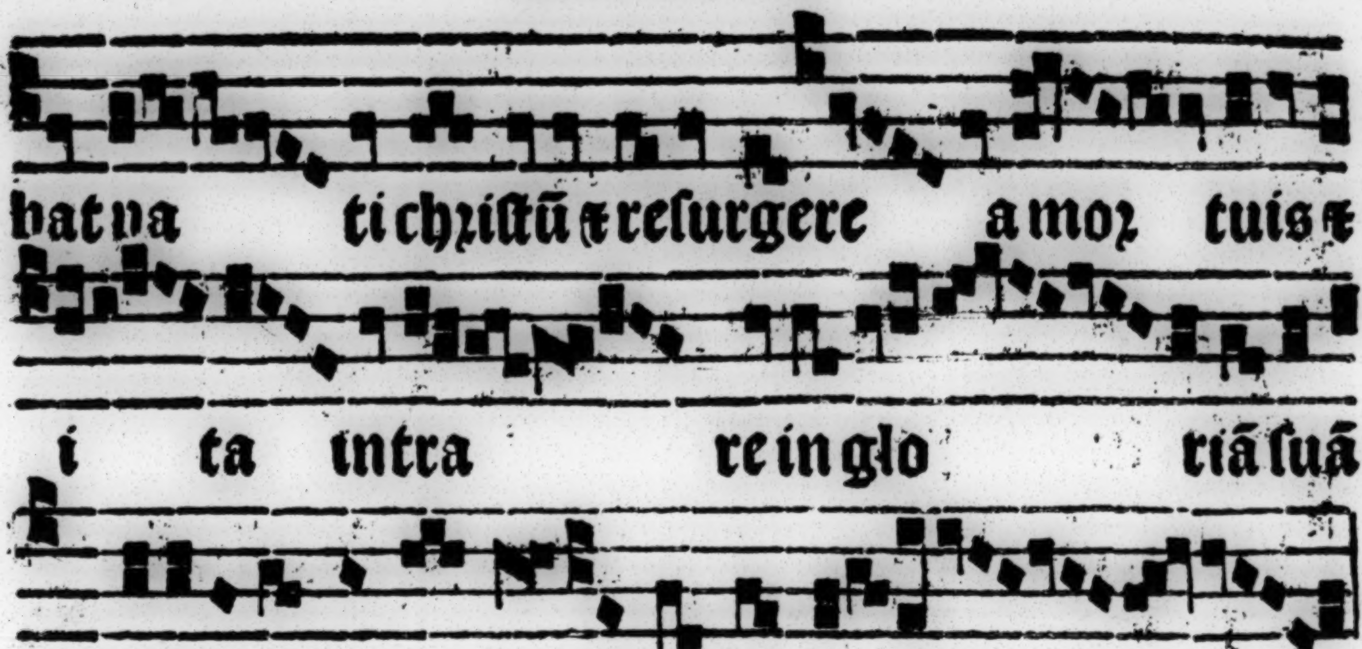
do minum sperent in e um

adiu tor et prote

ctor eo rum est.

Si in tpe paschali ꝯtigerit: tūc erit scdm allā vnum ex sequentibus. Alle luya.

℣. Opor te

vel All'a. Surrexit altiſſim⁹ vel. All'a. Xp̄s moꝛtu⁹ ē require in grad. Euangelium Secundum matheū.

In illo tēpoꝛe: Dixit ieſus diſcipulis ſuis. Euntes pꝛedicate dicētes: quia appꝛopinquabit regnū celoꝝ. Infirmos curate/ moꝛtuos ſuſcitate/ lepꝛoſos mundate/ demones eiicite. gratis accepiſtis gratis date. Nolite poſſidere aurū neq; argentū in zonis veſtris. Non perā nō calciamenta/ neq; duas tunicas habeatis: neq; virgā. Dignus eſt operarius mercede ſua. In quācūq; aūt ciuitatē aut caſtellum intraueritis: īterrogate q̄s in ea dign⁹ ſit. Et ibi manete donec exeatis. Intrātes aūt domū: ſalutate eā dicētes. Pax huic domui. Et ſiquidē illa domus fuerit digna: maneat pax veſtra ſup eam. Si autem nō fuerit domus digna. pax veſtra ſup vos reuertet. Et quicūq; nō receperit vos: nec audierit ſermones veſtros: exeuntes de domo vel de ciuitate excutite puluerem de pedibus veſtris ſup eam. Amen dico vobis tolerabilius erit terre ſodomoꝛum ⁊ gomoꝛreoꝛū in

die iudicij: q̄ illa ciuitati.

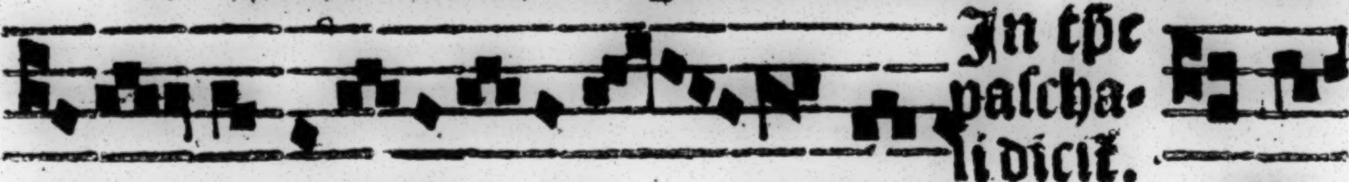
Offertx. Spe rent in te omnes qui nouerunt no- men tu um domi ne quoniā non de re linquis queren tes te psal li te domi no qui ha bitat in syon quoniam non est obli tus orationem pauperum.

In tē pore pascali. al le lu ya. Hic offerāt pegrini. Secr.

Propiciare q̄s domine supplicatiōibus nr̄is & has oblationes quas tibi offerim⁹ p famulis tuis benign⁹ assume vt viā illor̄ precedēte grā tua dirigas: & subsequēte comitari digneris: vt de actu atq; icolumitate eor̄ secūdū mie tue p̄sidia gaudeam⁹. p dn̄m nr̄m iesum xp̄z

Cōmunio. Tu mādasti māda ta tu a custodi-

In tpe paschali dicit.

Sumpta q̃s dñe ℭ Postcõio. celestis mysterij sacramẽta ad ꝓsperitatẽ itineris famuli tui proficiant: et eũ ad salutaria cuncta ꝑducãt. Per dñz Post missã dicat sacerd̃ has orõnes sequẽtes sup̄ pegrinos corã altare ꝓstratos: siue ꝓfecturi sint hierl̃m siue ad sctm̃ iacobũ vel ad aliaz peregrinationẽ cũ Dñs vobiscũ ⁊ cũ Oremus. Orõ

Deus infinite misericordie ⁊ maiestatis imẽse quem nec spacia locoꝝ nec interualla tempoꝝ ab his quos tueris abiũgunt: respice adesto famulis tuis ⁊ presta: vt in te vbiq3 cõfidentib⁹: ⁊ p̄ oẽm quã ituri sunt viã dux eis et comes esse dignare: nichil illis aduersitatis noceat nichil difficultatis obsistat. cũcta eis sint salubria/ cũcta sint ꝓspera. vt sub ope mie tue q̊cq̃d iuste petierĩt desiderio celeri et ꝓspero cõsequantꝛ effectu. Per xp̃m Alia orõ cũ: Orem⁹. orõ

Omñs de⁹ q̃ est via veritas ⁊ vita iter tuũ ĩbeneplacito suo disponat: ãgelũ suũ raphaelẽ ĩ hac pegrinatiõe tui custodẽ adhibeat: q̃ ad loca desiderata cũ pace eũdo te ꝑducat: ⁊ cũ salute iterũ te ad nos redeũdo reducat. Sit iteruentrix tui beata dei geni

trix maria cum vniuersis angelis et archangelis patriarchis quoque et prophetis: sint intercessores tui sancti apostoli petrus paulus et cum ceteris apostolis martyribus confessoribus atque virginibus obtineantque tibi sancti quorum queris vestigia cum omnibus sanctis iusta desideria et prosperitatem remissionemque omnium delictorum ac vitam eternam. Per dominum. Deinde coicent et ita recedat in nomine domini.

Benedictio ensis noui militis fiat hoc modo. inter rigenuflectente ipso milite coram altari. Primo dicat sacerdos sine nota. Dominus vobiscum. et Oremus. Oratio

DEus cunctorum in te sperantium protector: adesto supplicationibus nostris: et concede huic famulo tuo qui sincero corde gladio se primo nititur precingere militari. vt in omnibus galea tue virtutis sit protectus: et sicut dauid et iudith contra gentis sue hostis fortitudinis potentiam victoriam tribuisti: ita tuo auxilio munitus contra hostium suorum seuiciam victor vbique existat: et ad sancte ecclesie tutelam proficiat. Per christum. Alia oratio cum Oremus.

DEus qui trinos gradus hostium post lapsum ade in toto orbe terrarum constituisti quo plebs tua fidelis imunis ab omni impetu nequicie secura et quieta permaneret: adesto supplicationibus nostris et hunc ensem quem inuocatione tui sanctissimi nominis benedicimus: bene✠dicere dignare vt famulus tuus cui eum te largiente concedimus ac accingimus sic eo vtatur: Hic succingat sacerdos militem cum ense. quatenus et hostes ecclesie insidiantes reprimat: et seipsum ab omni inimico tua protectione potenter defendat. Per christum

Deinde aspergat sacerdos militem ense succinctum aqua benedicta: et recedat miles in nomine domini.

Bñdictio carniũ i die pasche cũ Dñs vob. Orem⁹.

DEus celi terreq; dominator qui das escã omni carni ꝛ imples omne animal benedictione: bene✠dic ꝛ sancti✠fica hãc creaturam carnis vt nobis dona tua sumẽtibus anime et corporis sanitatẽ cõcedas. Per xp̄m dñm no. Alia orõ cũ Orem⁹ Orõ.

DEus qui vniuerse carnis es cõditor qui noe et filijs suis de mũdis ꝛ imũdis animalibus p̄cepta dedisti: quiq; sicut olera herbaꝝ humano generi quadrupedia mũda edere permisisti/ et qui agnũ in egypto moysi ꝛ populo tuo in vigilia pasche comedere precepisti in figura agni dñi nostri iesu christi cui⁹ sanguine omnia primogenita tibi de mũdo redemisti ꝛ nocte illa omne primogenitũ in egypto pcutere precepisti seruãs populũ tuũ agni sanguine p̄notatũ: dignare dñe deus oipotẽs bñdi✠cere ꝛ sancti✠ficare has carnes vt quicunq; ex populo tuo fideli ex illis comederit: omni bñdictiõe celesti ꝛ grã tua saturati repleant in bonitate per quẽ hec oĩa dñe cõdita sunt ꝛ ab iitio creata: saluator mũdi. Qui viuis ꝛ regnas cũ deo prẽ ꝛc. Hic aspgat aqua bñd sup carnes

Benedictio carnis casei butiri ouoꝝ siue pastillorum in pascha cũ Dñs vobiscũ Oremus Oratio.

DOmine de⁹ omnipotẽs qui fecisti ꝛ creasti cũcta viuẽtib⁹ tue largitatis alimoniã humanũq; gen⁹ spũalibusq; escis ac poculis tuoꝝ preceptoꝝ crenisq; substãtijs donoꝝ tuoꝝ idesinẽter reficis: te oipotentẽ deum obnixe petim⁹: vt hec dona tua carnis casei butiri vel ouoꝝ siue cuiuscũq; alteri⁹ cibi q̄ tui p̄e creasti ꝛ nobis donasti ppetua claraq; benigni

tate sanctificare ac bñ ✠ dicere digneris: vescētib⁹ q̃ ex eis largā tue benedictiōis sanitatē in visceribus eorꝫ clemēter collata: ⁊ p̄sentis vite sospitatē ⁊ future beatitudinē misericorditer īdulge. Per dñm. Deinde aspgat sacerdos aquā bñdictā. ¶ Bñdictio nouorꝫ fructuum quorūcunq; cū Dñs vobiscū ⁊ Oremus: Orō.

Domine sancte pater omnipotens eterne deus qui benedixisti quinq; panes in deserto ⁊ duos pisces vnde saturati sunt q̃nq; milia hoim: sic bñ ✠ dicere ⁊ sanctificare digneris hūc fructū quē accipiamus in tuo sctō noīe ⁊ filij tui dñi nr̄i iesu christi: vt q̄ sumpserint ab eo accipiāt saturitatē mētis ꝓtectionē corporis tutelā salutis ⁊ securitatē spei corroborationē fidei ⁊ eternitatē spūsscti. Per eūdē dn̄. In vnitate eiusd̄. Hic aspgat aqua bñdicta. ⁊c. ¶ Bñdictio ad oīa q̄cunq; volueris cū Dñs vobiscū. ⁊ Ore⁹. orō.

CReator ⁊ ꝯseruator humani generis dator grē spūalis largitor eterne salutis tu dñe mitte spiritū sanctū tuū super hāc creaturam. N. vt armata virtute celestis defensiōis quicūq; ex ea gustauerit: proficiat illis ad salutē ⁊ tā corporis q̄ aīe recipiant sanitatē. Per dñm. Hic aspgat aqua bñdicta sup ea. ¶ Bñdictio seminis cū Dñs vobiscū. ⁊ Orem⁹ Orō

OMnipotens sempiterne de⁹ creator generis humani suppliciter tuā clemētiā exoram⁹ vt hoc semen qd̄ in tuo sctō noīe serēdi sum⁹ in agros nr̄os: celesti bñdictiōe bñ ✠ dicere ⁊ multiplicare digneris: atq; ad maturitatē ꝑducere: vt ꝑ vniuersum orbē terrarꝫ collaudetur dextera tua. Per dñm nr̄m. Deinde aspgat aqua bñdicta super semē. ¶ Bñdictio pomorꝫ [illegible]

sancti iacobi: cū Dñs vobiscum. et Oremus. Oratio

Domine scte pater oīps eterne de⁹ q̄ ad infirmi mūdi ornatū die tertia lignū pomiferꝝ facere fructū in principio pcepisti: q̄cq3 amarū vetiti pomi saporē antiqui serpētis suasu a patrib⁹ nr̄is gustatū vnigeniti filij tui dñi nr̄i iesu xp̄i passiōe salutari nō sentire posteros filios naturaliter voluisti a quo sanitas ⁊ omne medicamētū venit: q̄sum⁹ inenarrabilē pietatem tuam: vt hūc nouoꝝ pomoꝝ fructum tuo cōspectui oblatum: bene ✠ dicere et sanctifi ✠ care digneris: quaten⁹ scti apostoli tui iacobi ⁊ martyris tui xp̄ofori quoꝝ hodie festa celebram⁹: oīmq3 sctōꝝ tuoꝝ meritis ac pcib⁹ q̄cūq3 fideles tui cū grāꝝ actione ex eo gustauerint: sanitatē mentis ⁊ corporis operāte in eis spū scto pcipere mereant. Per eundē dñm In vnitate eiusdē spūssancti de⁹. ⁊c. Itē benedictio pomorū cum Dominus vobiscū. et Oremus. Oratio

TE deprecamur oīpotens de⁹ vt bene ✠ dicas hunc fructū nouorū pomorū. vt q̄ esu arboris letalis ⁊ pomo in primo parente iusta funeris sententia multati sum⁹ per illustrationē vnici filij tui redēptoris dei ac dñi nostri iesu christi et spūssancti bn̄dictione sanctificata sint oīa atq3 bn̄dicta: depulsisq3 primi facinoris intētatoris insidijs salubriter ex huius diei anniuersarijs solēnitate diuersis terris edēdis germinibus sumamus. Per eundē dñm. In vnitate eiusdem. Deinde sacerdō aspgat ea aqua bened.

Bn̄dictio elemosine cū Dñs vobiscū. ⁊ Orem⁹. Or.

DEprecor te dñe scte pater oīpotens eterne de⁹ vt istā elemosinā bn̄ ✠ dicere ⁊ sanctificare di

gneris pro anima famuli tui. N. ad remediū et remissionem peccatorum suorum: vt in luce tue amenitatis sine fine letetur. Per dn̄m. Deinde aspergat sacerdos super ea aquā benedictā. ¶ Benedictio panis in diebus dn̄icis. In primis sacerdos legat euāgeliū scd̄m iohēm. In principio. et postea dicat. ℣. Sit nomē dn̄i benedictū. Ex hoc nūc et vsqz in sclm. Deinde dicat sic. Dn̄s vob. Oremus. oro

Bene ✠ dic dn̄e creaturā istam panis sicut benedixisti quinqz panes in deserto: vt omnes ex eo gustātes tam corporis q̄ anime accipiāt sanitatem. In noīe patris et filij et spūssancti. Tunc aspergatur aqua bened super panem et distribuatur. ¶ Benedictio scuti et baculi ad duellū faciendū. In primis dicat sacerdos pstratus ante altare psalmos sequētes: cum Gloria patri. pugnaturo interim genuflectente retro sacerdotem. ps. Deus in adiutoriū. reqre in visitatione infirmorum. Benedicā dn̄m. Judica dn̄e nocentes me. Qui habitat. vt s. in officio peregrinorum. ps. Quicūqz vult. ā. Ne reminiscaris dn̄e delicta nr̄a. et c Kyrieleysō. Christe el. Kyrie el. Pat nr̄. Et ne nos. Sed libera. Dn̄e nō scd̄m peccata nr̄a facias nobis. Neqz scd̄m iniqtates nostras retribuas nobis. Dn̄e ne memineris iniquitatū nostrarum antiquarum. Cito anticipent nos misericordie tue quia pauperes facti sumus nimis. Adiuua nos deus salutaris noster. Et propter gloriā nois tui libera nos et propicius esto peccatis nostris ppter nomē tuū. Saluū fac seruū tuū. Deus meus sperantem in te. Mitte ei dn̄e auxiliū de sancto. Et de syon tuere eum. Esto ei dn̄e turris fortitudinis. A facie inimici. Conuertere domine vsqz

quo. Et despcabilis esto sup seruū tuum. Dn̄e exaudi orōnē meā. Et clamor. D n̄s vobiscū. Orem⁹. Orō.

Omnīps sempiterne de⁹ q̄ mūdū ex informi materia fecisti ⁊ vnicū filiū tibi coeternū p generis humani redēptione spū̄sancto cooperāte incarnari atq̧ de hoste antiquo triūphare fecisti: te suppliciter petimus vt hoc scutū atq̧ baculū istū dextera potentie tue bn̄di ✠ cere digneris: vt sint arma inuincibilia. respice. atq̧ triūphare potētia / te adminiculāte victricia: quaten⁹ q̄cūq̧ his armis pugnauerit: tua protectiōe munitus tā corporis q̄ aīe salutē pcipiat: atq̧ victoriosum de hoste reportās tropheū bello peracto: tibi creatori oīm grās referat cuȝ filio tuo dn̄o nr̄o iesu xp̄o q̄ tecuȝ ⁊ cū eodē spū̄sctō vi. ⁊ re. d. p oīa. ⁊c̄. Hic aspgat sacerdō scutum ⁊ baculū aqua benedicta: deinde resurgēte pugnaturo: tradat ei sacerdos scutum dicendo. Accipe hoc scutū ad corporis tui protectionē. In noīe patris. ⁊c̄. Itē dicat sacerdos. Protegat te christus filius dei viui. Amē. Deinde tradat ei sacerdos baculū dicens. Accipe hunc baculum ad hoc duellum preparatum: cum quo valeas tibi rebellantē prosternere et insurgentē conterere: habeasq̧ victoriā. In noīe prīs. ⁊c̄. Deinde tenēs pugnatur⁹ scutum ⁊ baculū iterum genuflectat corā altari: dicēte super eū sacerdote Dn̄s vobiscū. Oremus. Orō

Confortator ⁊ corroborator sustentamētumq̧ tuor̄ fideliū adonay indeficiēs iterminabilis inenarrabilis pater eterne de⁹ q̄ gētes magnas ⁊ reges fortes corā populo tuo israel destruxisti et vicisti: quiq̧ puero tuo dauid de gygāte te blasphemāte at-

qꝫ in sua virtute cõfidente triũphare cõcessisti: te sup plices exoramꝰ: vt hũc famulũ tuũ. N. in te cõfiden tē: bñdicere adiuuare ꝓtegere cõfortare ⁊ cõseruare atqꝫ sctõꝝ tuoꝝ angeloꝝ ꝑsidio eũ vallare digneris: presta ei dñe fidē rectā spem firmā cordis fiduciā cor poris fortitudinē oīmqꝫ mēbroꝝ valitudinē quate nꝰ te adiuuāte hostē ꝓsternere atqꝫ victoriā capesce re mereat: tibiqꝫ soli deo oīpotēti bello triũphaliter peracto grās ⁊ laudes referat. Per christũ dñm nr̃m Deinde sacerdos dās ei bñdictionē dicat hoc modo.

COnfortare ⁊ esto robustꝰ: spera in dño ⁊ fac bo nitatē ⁊ noli obliuisci oēs retributiōes eiꝰ. ipse det tibi vitā ⁊ victoriā ⁊ bñdi✠ctionē in sclm scli. ā. Bene✠dicat te deꝰ pater. amen. Custodiat te iesus christus. amen. Confortet te spiritussanctus. amen. Prestet tibi victoriā trinus ⁊ vnꝰ deꝰ. Qui viuit ⁊ re gnat per oīa secula seculoꝝ. amē. Deīde aspergat sa cerdos eũ aqua benedicta: ⁊ ita recedāt in noīe dñi.

¶ Benedictio oculorum infirmorum: potest fieri in hunc modum si necessitas inducat ⁊ deuotio alicuiꝰ illā deposcat. In primis genuflectat īfirmꝰ corā alta ri: deinde dicat sacerđ. Dñs vobiscũ. ⁊ Oremꝰ. Oro

DOmine iesu xp̃e q̄ aperuisti oculos ceci nati: se rena huiꝰ famuli tui oculos dans in eis visum perspicacē sufficientē ydoneũ cõpetētem ī obsequiũ tuũ per virtutē huiꝰ sacramenti ⁊ per hoc signũ sctē crucis tue. Hic signet sacerđ oculos īfirmi signo san cte crucis cũ corporalibꝰ ⁊ cũ eisdē vētulet ī oculis eiꝰ dicens. In noīe patris ⁊ filii ⁊ spiritussancti. amen.

¶ Bñdictio nauis cũ. Dñs vobiscũ et Oremꝰ. Oro.

Deus cui⁹ ꝓuidentia vniuersa reguntur ⁊ cōseruantur: qui dn̄aris potestatis maris et mitigas motū fluctuū ei⁹: qui noe famulo tuo ne gen⁹ humanū totū periret in diluuio archā facere p̄cepisti: qui vētis ⁊ tēpestatib⁹ iperas ⁊ obediūt: qui petrū super aquas maris ambulātē ne mergeretur erexisti: tuā domine clemētiā obnixe petim⁹ ⁊ humiliter iploram⁹: quaten⁹ hāc nauiculā ꝑ virtutē sctē crucis ⁊ ꝑ itercessionē beate ⁊ gloriose marie semꝑ virginis ⁊ oīm sāctorꝝ tuorꝝ tua dextera digneris bene✠dicere oēsqꝫ insidias hostiū visibiliū ⁊ inuisibiliū ab ea repellere: vt in ea sub tua ꝓtectione nauigātes: nullis illudantur fantasmatib⁹ nullis deijciantur aduersis/ non eos vorago terribilis sorbeat. nō tēpestas ipellat/ nō frāgat scopulus/ nō iuadat aduersarius: sed vniuersis expedita terrorib⁹: nomē tuū collaudātes ad ꝓpria cū gaudio reuerti mereantur. Per te saluator mūdi qui cū deo patre ⁊ spiritusancto viuis ⁊ regnas deus per omnia secula seculorꝝ. Amē. Deīn aspgatur nauis aq̄ ia benedicta. ¶ Omni die per annū de quocunqꝫ fiat seruitiū nisi in dieb⁹ veneris ⁊ quādo ieiuniū est preceptū vt in vigilijs quattuor tēporib⁹ ⁊ ferialib⁹ dieb⁹ infra quadragesi. ⁊ nisi per ebdomadā pasche: dicantur benedictiones ante prandiū hoc modo. In primis dicat sacerd. Benedicite. ℟. Dn̄s. d̄s. Oculi omniū in te sperāt dn̄e: ⁊ tu das escam illorum in tēpore oportuno. Aperies tu manū tuā ⁊ imples omne animal benedictione. Gloria patri. Sicut erat. Kyrieleysō. Christe el. Kyri el. Pater nr̄. Deinde dicat sacerdos. Et ne nos inducas in tentationē. ℟. Sed li-

bera nos a malo. Sacerdos Oremus. Benedic domine nos et dona tua que de tua largitate sumus sumpturi. Per christum dominum nostrum. ℟ Amen. Lector Jube domine benedicere. Sacerdos Mense celestis participes faciat nos rex eterne glorie. Amen. Lector Deus charitas est et qui manet in charitate in deo manet et deus in eo sit deus in nobis et nos maneamus in ipso. ℟ Amen. Hec predicta lectio non mutatur per totum annum quando predicte benedictiones dici debent ante prandium: nisi in dominicis paschalis temporis tantum. tunc enim dicatur sequens lectio. Expurgate vetus fermentum vt sitis noua conspersio sicut estis azimi: etenim pascha nostrum immolatus est christus: itaque epulemur in domino. Deinde post prandium dicat sacerdos hoc modo. Deus pacis et dilectionis maneat semper nobiscum: tu autem domine miserere nostri. ℟ Deo gratias. ps. Confiteantur tibi domine omnia opera tua: et sancti tui benedicant tibi. Gloria patri. Sicut erat. Deinde dicat sacerdos cpm. Agimus tibi gratis rex omnipotens deus pro vniuersis beneficijs tuis: qui viuis et regnas deus per omnia secula seculorum. Amen. Deinde dicatur sequens psalmus sacerdote incipiente Laudate dominum omnes gentes: laudate eum omnes populi. Quoniam confirmata est super nos misericordia eius: et veritas domini manet in eternum. Gloria patri. Sicut erat. Kyrie eleyson. Christe el. Kyrie el. Pater noster. Et ne nos. Sed libera nos. Dispersit dedit pauperibus. Justicia eius manet in seculum seculi. Benedicam dominum in omni tempore. Semper laus eius in ore meo. In domino laudabitur anima mea. Audiant mansueti et letentur. Magnificate dominum

mecū. Et exaltem⁹ nomē eius in idipsum. Sit nomē dn̄i benedictū. Ex hoc nūc ⁊ vsq₃ in seculū. Deide dicat sacerdos sine orem⁹. Retribuere dignare dn̄e deus oībus nobis bona faciētib⁹ ppter nomē sctm̄ tuū vitā eternā. amē. Benedicamus dn̄o. Deo gratias. Deinde dicat de sancta maria aliqua antiphona ad placitū cū ỽsicul' ⁊ orone de eadē q̄ magis tēpori cōueniāt: quib⁹ dictis dicatur p fidelib⁹ defunctis ps.

De pfundis clamaui ad te dn̄e: dn̄e exaudi vocē meā. Fiant aures tue intendentes: in vocē deprecatiōis mee. Si iniquitates obseruaueris dn̄e: dn̄e quis sustinebit. Quia apud te ppiciatio est: ⁊ pter legem tuam sustinui te dn̄e. Sustinuit anima mea in verbo ei⁹: sperauit anima mea in dn̄o. A custodia matutina vsq₃ ad noctē: speret israel in dn̄o. Quia apud dn̄m misericordia: ⁊ copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet israel: ex oīb⁹ iniq̄tatib⁹ eius. Finito psalmo nō dicat. Gloria p̄ri. sed statim sequatur Kyrieleyson. Christe el'. kyri el'. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. Requiē eternā. Et lux perpetua. A porta inferi. Erue dn̄e. Credo videre. In terra viuentiū. Dn̄s vobiscū. Et cū sp̄u tuo. Orem⁹. orō

Absolue q̄s dn̄e aīas famulor₇ famularūq₃ tuarū parentū parrochianor₇ amicor₇ et benefactor₇ nostror₇ ⁊ oīum fideliū defunctor₇: vt in resurrectiōis gloria inter sanctos ⁊ electos tuos resuscitati respirēt. Per christū dn̄m nostrū. Amē. Requiescāt ī pace. Amē. Deide dicat sacerdos Bn̄dicite. R. Dn̄s Sacerd. Det viuis gr̄am defūctis miam/ ecclesie et regno pacē: ⁊ nobis vitam eternā. Amē. Et dicatur

psalmus De profundis in fine gratiarum post pran
diũ omni die per annũ de quocũq; fiat seruitiũ: nisi
in duplicib⁹ festis principalib⁹. Ante cenã vero per
totũ annũ fiãt bñdictiões hoc mõ sacerdote dicẽte.
Benedicite. ℟. Dñs. Cenã sanctificet q̃ nobis om-
nia prebet. In noie patris ✠ & filij et spiritus sancti.
amen. Deinde post cena per totũ annũ nisi per ebdo
madam pasche dicat sacerdos hoc modo. Benedi-
ctus deus in donis suis. ℟. Et sanct⁹ in omnib⁹ ope
rib⁹ suis. Adiutoriũ nr̃m in noie dñi. Qui fecit celũ
et terrã. Sit nomen dñi benedictum. Ex hoc nũc et
vsq; in seculũ. Sequat orõ sine Orem⁹. sic. Retribue-
re dignare cuz antiphona de sancta maria vt supra
post prãdiũ. Nunq̃ eñ dicat ps. De profundis post
cenã scd̃m vsum Sar. Quãdocũq; fuerit q̃ ieiuniũ
est preceptum vt in vigilijs quattuor tẽporibus & in
omnibus ferialibus diebus infra quadragesimã: de
quocũq; fiat seruitium / dñicis dieb⁹ tm̃ exceptis ac
in omni die veneris per annũ quodcũq; festũ duplex
vel simplex ibidem contigerit nisi in die natalis dñi
et per ebdomadã pasche: dicant benedictiones ante
prandiũ hoc modo. Benedicite. ℟. Dñs. Edẽt pau-
peres & saturabuntur & laudabũt dñm qui requirũt
eum: viuent corda eorum in seculum seculi. Gloria
patri. Sicut erat. Kyri eleyson. Christe eleyson. Ky-
ri eleyson. Pater noster. Et ne nos. Sed libera. Ore
mus. Benedic domine nos et cẽ. Iube dñe benedicere
Sacerdos. Cibo spiritualis alimonie reficiat nos rex
eterne glorie. Amẽ. lectio. Gratia dñi nostri iesu chri
sti & charitas dei et cõmunicatio sancti spũs sit semp

cum omnibus nobis. amen. Hec predicta lectio non mutatur per totū annū quando iste benedictiones dici debent ante prandium nisi in ferialibus diebus infra quadragesimaz. tunc enim dicatur hec lectio. Frange esurienti panē tuum et egenos vagosq; induc in domū tuam: cū videris nudū operieum: et carnem tuā ne despexeris. ait dñs omnipotens. Similiter i vigilia pasche dicit hec lectio. Si cōsurrexistis cum christo que sursum sunt querite vbi christus est in dextera dei sedens. Deinde post prandiū dicat sacerdos hoc modo Deus pacis et dilectionis. vtz. ps. Memoriā fecit mirabilium suorum misericors et miserator dñs escā dedit timentib9 se. Gloria patri. Sicut erat. Cpm. Agimus tibi grās ops. ps. Laudate dñm oēs gentes. Qm̄ cōfirmata est. vtz. Iste ps predictus nō mutat per totū annū nisi i ferialib9 dieb9 infra quadrage. tūc eñ loco ei9 dr ps. Miserere. i. per totā quadragesimā de quocunq; fit seruitiū et ratio. quia hmōi bñdictiones sunt de natura tpalis et non sanctor. deinde fiāt oīa vt supra post prādium i alio tempore. Tamen in vigilia pasche nō dicit ps Miserere. sed ps. Laudate dñm oēs gentes. quo dicto dicat sacerdos. Dñs vobiscum. et Oremus. Oratio.

Spiritū in nobis dñe tue charitatis infunde, vt quos sacramentis paschalib9 satiasti: tua facias pietate concordes. Per eūdem dñm nrm iesum christū filiū tuū. Qui tecū viuit et regnat i vnitate eiusdē spūssancti deus: per omnia secula seculorum. amen. Dñs vobiscum. Et cū spiritu tuo. Benedicam9 dño. Deo gratias. In die pasche et p totā ebdomadā fiāt

benedictiones ante prādiū hoc mō. Benedicite. Dominus. Hec dies quā fecit domin⁹ exultemus et letemur in ea. Gloria patri. Kyrri eleyson. Christe eleysō. Kyrri eleyson. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera nos. Orem⁹. Benedic dn̄e nos. Jube domine benedicere. Mense celestis. lectio. Expurgate vetus fermentum vt s̄. Deinde post prādiū dicat sacerd̄ hoc modo. Qui dat escā omni carni cōfitemini deo celi: tu autē dn̄e miserere nr̄i. Deo grās. ps. Laudate dominū oēs gētes. Qm̄ cōfirmata. Gloria patri. Sicut erat. ỷ. In resurrectione tua xp̄e. ℞. Celi et terra letentur all'a. Domin⁹ vobiscū. Oremus. Spiritū in nobis. vt s̄. Benedicam⁹ domīo. Deo grās. ante cenā fiāt benedictiones vt s̄. deinde post cenā dicat hoc modo. Hec dies quā fecit dominus. ỷ In resurrectione tua christe. ℞. Celi et terra. Domin⁹ vobiscum. Orem⁹. Spiritū in nobis. vt s̄. Benedicam⁹ dn̄o. Deo grās.

Qualiter hi q̄ ad ordinē anachoritarum accedunt accedere siue se habere debeāt: sequētia scd̄m vsum Sarum. declarabūt. Nō oportet quēq̄ iclusū fieri sine ep̄i cōsultu. ab ep̄o aut aliquo alio pbr̄o erudiatur ac moneat̄ quaten⁹ ipse deuot⁹ cōsciētiā suā scrutet̄/ ac videlicet vtrū bona itētione aut mala sanctitatē appetit si deo placere aut lucrū siue laudē humanā acq̄rere affectat. deniq̄ an vires ei an cōstātia mētis suppetāt cōtra maligni hostis v̄sutias. et cōtra huius mūdi inumerabiles molestias. Que cū se p regno dei toleraturū et i deo solo spem positurū pmiserit. includat eū ep̄s aut p̄sbiter iussu ep̄i. Ipse vero iclusus discat nō supbe sapere qm̄ meruit a fre-
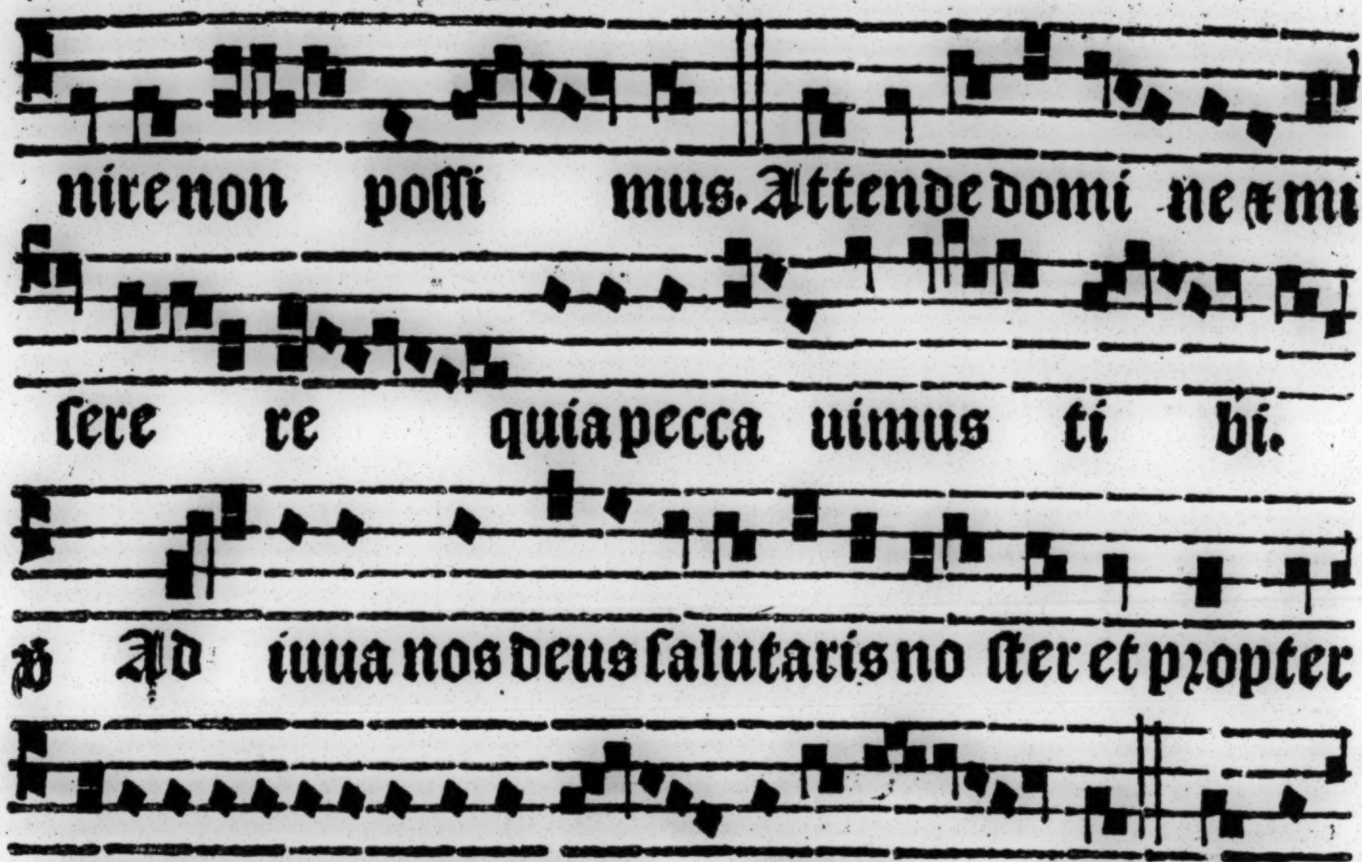
quẽtia hoīm separari. sed īfirmitati sue potiꝰ credat esse ꝓuisum siue cōsultū ꝙ elōgatꝰ est a cōsortio pri moꝝ: ne crebrius peccādo ac se ꝑditioni mācipādo: cohabitātes cōtaminaret: et ob hoc in dānationem grauiorem incideret. Reputet ergo se īclusus quasi peccatis damnatū ⁊ celle solitarie velut carceri traditū: ⁊ propter infirmitatē propriam hominum cōsortio indignum. Hec regula in vtroqꝫ sexu seruetur

¶ Incipit ordo famulos vel famulas dei includendi

In primis ꝓuideat sibi qui includēdus est ꝙ de omnibus peccatis suis q̄ memorie occurrere possint sit cōfessus ⁊ ꝙ in die diē īclusiōis ꝓcedēte pane et aqua tantum reficiatur. In nocte vero sequēte in monasterio inclusorio suo vicino cum cereo suo accenso deuote in orationibꝰ vigilare tenetur. In crastino facta exhortatione ad populum ⁊ ad eum qui includēdus est: episcopꝰ vel sacerdos īcipiat hoc Respōsoriū

Chorꝰ prosequat.

Emendemus in melius que ignoranter pec cauimus ne subito preoccupati die mortis queramus spacium penitētie ⁊ inue-

Postea ꝓsternēs se eps vel sacerdos super tapetum: ante altare cū clericis īcipiat hos psalmos. Dñe ne ī furore. i. Domine dñs noster. cū Glia patri. Psalm⁹

Exaudiat te dñs in die tribulationis: ꝓtegat te nomē dei iacob. Mittat tibi auxilium de sctō: ⁊ de syon tueatur te. Memor sit omnis sacrificij tui: et olocaustum tuuz pingue fiat. Tribuat tibi scđm cor tuum ⁊ omne cōsilium tuū cōfirmet Letabimur in salutari tuo: ⁊ in noīe dei nr̄i magnificabimur. Impleat dñs omnes petitiones tuas: nūc cognoui quoniā saluum fecit dñs christum suum. Exaudiat illuz de celo sancto suo: in potentatib⁹ salus dextere eius. Hi in currib⁹ ⁊ hi in equis: nos aūt in noīe dei nr̄i inuocabimus. Ipsi obligati sunt ⁊ ceciderūt: nos aūt surreximus ⁊ erecti sumus. Dñe saluū fac regē: ⁊ ex-

audi nos in die qua ĩuocauerimus te. Gloria p̄ri. p̄s. Beati quoꝝ. p̄s Iudica dn̄e nocētes me: expugna. ꝛc. p̄s. Dn̄e ne in furore .ij. p̄s. Beatus qui intelligit p̄s. Iudica me deus ꝛ discerne. p̄s. Miserere mei deꝰ secūdum. p̄s. Domine exaudi orationem meā. i. p̄s.

BEnedic anima mea dn̄o: ꝛ oīa q̄ intra me sunt noī sctō eius. Bn̄dic aīa mea dn̄o: ꝛ noli obliuisci oēs retributiōes eius. Qui propiciatur oībus iniquitatibus tuis: q̄ sanat oēs infirmitates tuas. Qui redimit de interitu vitā tuam: qui coronat te in misericordia ꝛ miserationibꝰ. Qui replet in bonis desiderium tuum: renouabitur vt aquile iuuentus tua. nō dr̄ vlteriꝰ. p̄s. De profundis. ps. Dn̄e nō est exaltatum. p̄s. Dn̄e exaudi. ii. His dictis sequatur. Kyri eleysō. Christe el'. Kyri el'. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. Saluū fac seruū tuū vel ancillā tuā. Deꝰ meꝰ sperantē in te. Nichil proficiat inimicꝰ in eo. Et filiꝰ iniquitatis nō apponet nocere ei. Esto ei dn̄e turris fortitudīs. A facie iīmici. Mitte ei dn̄e auxiliū de sancto. Et de syon tuere eū. Dn̄e exau. Dn̄s vob. Oremꝰ

PArce dn̄e parce famulo tuo. N. quē redemisti christe sanguine tuo: ꝛ nō ineternū irascaris ei Qui viuis. ꝛc. Alia oratio cum Oremus. Oratio.

DEus infinite misericordie ꝛ bonitatis immēse: propiciare iniquitatibus eius: et omnibus anime eius medere lāguoribus. vt peccatorum suorum remissione percepta: semper in tua benedictiōe letetur. Per christū dominū nostrū. Oremꝰ Oratio.

OMnipotēs sempiterne deꝰ miserere famuli tui. N. ꝛ dirige eū scd̄m clemētiā tuā in viā salutis

eterne ut te donante tibi placita cupiat ⁊ tota virtute proficiat ⁊ actiones nostras quesumus domine aspirando preueni ⁊ adiuuando prosequere. ut cuncta nostra operatio a te semper incipiat: ⁊ per te semper finiatur. Per dominum. His itaque peractis induet se casula episcopus vel sacerdos ⁊ statim missa de quocunque voluerit incipiatur. Ita quod hec sequens oratio dicatur pro includendo. ⁊ dicatur oratio sub uno Per dominum. ⁊ sub uno Oremus. Oratio

Deus qui iustificas impium ⁊ non vis mortem peccatoris: maiestatem tuam suppliciter deprecamur: ut famulum tuum. N. de tua pietate confidentem celesti protegas benignus auxilio: ⁊ assidua protectione conserues ut tibi iugiter famuletur: et nullis temptationibus a te separetur. Per dominum. Post euangelium offerat includendus cereum suum quod super altare ad missam semper ardeat. Deinde stet includendus ante gradum altaris: ⁊ legat aperta voce professionem suam. si vero laicus fuerit: legat aliquis puer pro eo. Professio vero talis erit.

Ego frater vel soror. N. offerens trado meipsum diuine pietati in ordine anachoritano seruiturum ⁊ secundum regulam ordinis illius in seruitio dei amodo per gratiam diuinam ⁊ consilium ecclesie permitto me permansurum et patribus meis spiritualibus obedientiam canonicam exhibiturum. Et faciat includendus signum crucis cum penna super cedulam professionis sue: ⁊ ponens eam super altare flexis genibus oret: episcopo vel sacerdote an. incipiente hoc modo.

Confirma hoc deus quod operatus es in nobis a templo

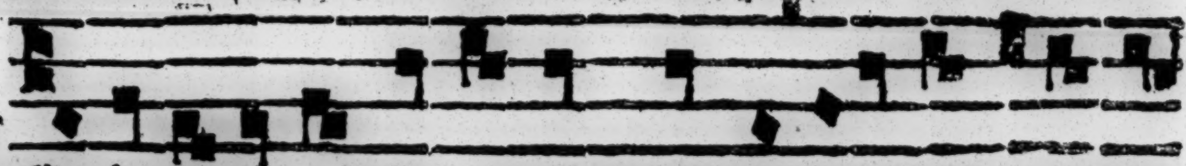

sancto tuo qđ est in hierusalē allā allā Exurgat.
Episcopus vel sacerdos dicat. Oremus. Oratio.
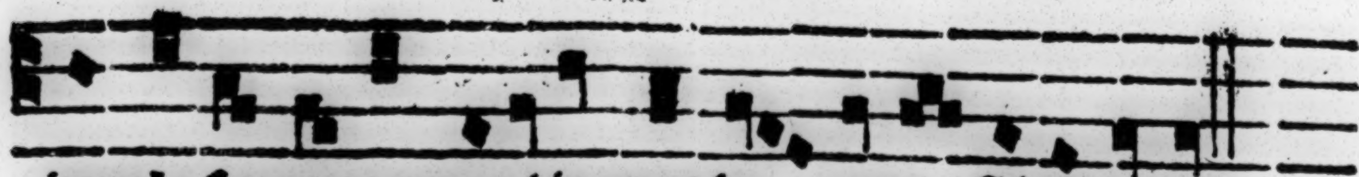
DEus qui famulū tuū a seculi vanitate cōuersum ad supne vocationis amorē accendis: pectori illius purificādo illabere / & grām qua in te perseueret infunde: vt protectionis tue munitus presidio / q̄ te donāte pmisit impleat: & sue pfessionis exe cutor effectus: ad ea que pseuerātib⁹ in te dignatus es pmittere ptingat. Per xp̄m. Post hec ep̄s vel sacer dos cū hac orōne bn̄dicat habitū professo cōgruum.

Signū dn̄i nr̄i iesu xp̄i damus sup hāc vestē ad custo diendū ppositū & vt sp̄ūssanctus regnet in corde & in corpore & in oībus operibus suscipiētis. Per eūdē x.

Postea aspergat & suscipientē & habitū aqua benedi cta: & cū dederit habitū: induēdo dicat. Exuat te de⁹ veterem hominē cum actib⁹ suis: & iduat te deus no uum hoīem qui scđm deū creatus est in iusticia & san ctitate veritatis. Et respōdeāt omnes amen. ¶ Indutus cum habitu includēdus: statim prosternat se ante gradū altaris: & sic in oratiōe pstratus perma neat donec ab episcopo vel a sacerdote ad cōmunio nem vocetur. His itaq3 peractis episcopus vel sacer dos sup prostratum cantādo incipiat hūc hymnum.

VEni creator spiri tus mentes tuorum visita

Qui paraclit⁹ diceris donū dei altissimi fons viuus ignis charitas ⁊ spiritalˀ vnctio. Tu septiformis munere dextre dei tu digit⁹ tu rite ꝓmisso patris sermone ditās guttura. Accende lumen sensibus infunde amorē cordib⁹ īfirma nostri corporis virtute firmās perpetim. Hostē repellas lōgius pacēq; dones protinus ductore sic te preuio vitemus oē noxium. Per te sciamus da patrē noscamus atq; filiū te vtriusq; spiritū credamus omni tpē. Sit laus patri cū filio sctō simul paraclito nobisq; mittat fili⁹ carisma sctispūs Amē. ℣. Emitte spiritū tuū ⁊ creabūtur. Et renouabis faciē terre. Dominus vobiscū. Oremus. Oratio.

Deus qui nō vis mortē peccatoris sed penitētiā et emendationē semp desideras: misericordie tue clementiā suppliciter īploramus: vt huic famulo tuo secularib⁹ actib⁹ renūciatis large tue pietatis grām īfundere digneris: quaten⁹ castris tuis īsert⁹: ita tibi militādo stadiū vite p̄sentis ꝑcurrere valeat vt brauiū eterne remunerationis te donāte ꝑcipiat. Per xp̄m dn̄m nr̄m. Post hec ep̄us vel sacerdos ꝑges ad altare missam finiet: pro includendo. Secreta.

Huius quesumus dn̄e virtute mysterij et a proprijs nos mūda delictis. et famulum tuum. N. ab omnibus absolue peccatis. Per dn̄m. Postcōio.

Purificēt nos dn̄e sacramēta q̄ sumpsim⁹: ⁊ famulū tuū. N. ab omni culpa liberū esse cōcede:

vt qui cõscientie reatu cõstringitur: celestis remedij plenitudine glorietur. Per dñm no. Postq̄ ipse eps vel sacerdos cõmunicatus fuerit: nouũ includendũ cõmunicet. Missa finita tradat̃ cereus p̃fatus includendo: et ordinata processione eps vel sacerdos casulatus incedat: et includendũ portantẽ cereũ suũ per manũ accipiat et honeste secũ ad habitaculũ suũ deducat. Clerici interim letaniam solẽniter procedentes cãtent. Cũ autem ad habitaculũ peruẽtũ fuerit finita letania: eps vel sacerdos includendũ extra habitaculũ dimittat et solus in habitaculũ inducat incipiendo cũ aqua benedicta. anti. **Asperges me.** vel **Uidi aquam.** prout tẽpus exigerit. postea sanctificet et benedicat habitaculum per orationes sequentes. Hec oratio dicatur sup altare. cũ. Oremus. Oratio.

Domine sancte pater clemẽs cui⁹ nec initium nec finis aduertit̃ qui tant⁹ es q̄ tus esse voluisti scilicet sanct⁹ atq̃ mirabilis. Deus cui⁹ maiestatẽ elemẽta nõ capiunt: te bñdicim⁹ te supplices dep̃camur vt sit altare hoc sicut illud qđ abel salutarib⁹ misterijs in passione p̃cursor iugulat⁹ a fratre nouo sanguine ĩbuit et sacrauit. Sit tibi dñe altare hoc sicut illud qđ abraham pater noster quia te videre meruit fabricauit: in quo summus sacerdos melchisedech sacrificij normã triũphalis exp̃ssit. Sit tibi altare hoc sicut illud qđ moyses septẽ dier̃ purificatione mundauit et celesti tertio alloquio sanctũ vocauit. Sicut locutus es ad eũ dicens. Si quis tetigerit altare hoc sanctificatus habeatur. In hoc ergo altari iugulet̃ luxuria oĩsq̃ libido feriatur: offeratur pro turturib⁹

sacrificiū castitatis/pro pullis colūbaꝝ inocentie sacrificiū. Per dn̄m. ¶ Bn̄dictio sup domū. Oremus.

Adesto dn̄e supplicationib⁹ nr̄is: ⁊ hanc domū serenis oculis tue pietat; illustra: descēdat sup habitātes i ea gr̄a tue pietat; larga bn̄dictio: vt i his manufactis hītaculis cū sobrietate manētes ipi tuū semp sint habitaculū. Per xp̄z do. Alia oꝝ cū Orem⁹

Exaudi dn̄e sancte pater omnipotēs eterne de⁹: vt si qua sint aduersa si qua cōtraria in hac domo famuli tui. N. auctoritate maiestatis tue pellantur. Per dn̄m no. Alia orō cū Orem⁹ tantū. Oratio.

Bene ✠ dic dn̄e domū istam et locū istū. vt sit in ea sanitas/sanctitas/castitas/virt⁹/victoria et sanctimonia/humilitas/leuitas/mā suetudo/plenitudo legis ⁊ obedientia deo patri ⁊ filio ⁊ sp̄ūi sctō et sit sup locū istū ⁊ sup oēs habitātes in eo tua larga bn̄ ✠ dictio: vt i his manufactis hītaculis cū sobrietate manētes: ipi tuū sint semp habitaculū. per d. n.

His p̄dict; exeat ep̄s vel sacerd ⁊ itroducat icludēdū portantē cereū suū ⁊ incipiēdo hoc chor⁹ prosequat.

℟. Regnū mūdi et oēm ornatū se culi contempsi propter amorem domini mei iesu christi. Quem vi di quē ama ui quem

bonū dico e goo pera mea re gi. Quem

Quo cātato cū ℣. episcop⁹ vel sacerdos dicat Dominus vobiscum. et Oꝛemus. Oꝛatio.

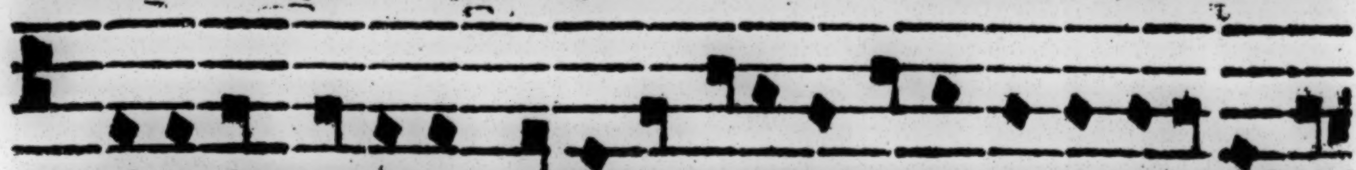
vi di·

Rogamus te domine sancte pater omnipotēs eterne deus: vt super hunc famulum tuum spiritum benedictiōis tue infundere digneris: vt celesti munere ditatus: ⁊ tue maiestatis dona possit acquirere: ⁊ bene viuendi alijs exempla pꝛebere. ℟. Amen. Item alia benedictio super eum

Dominus iesus chꝛistus apud te sit vt te defendat. Amen. Intra te sit vt te reficiat. Amen. Circa te sit vt te conseruet. Amen. Ante te sit vt te deducat. Amen. Super te sit vt te benedicat. Amen Qui viuit ⁊ regnat cū deo pr̄e i vni. Alia benedictio

Bene✠dicat te deus pater. Amen. Conseruet te dei filius. Amen. Illuminet te spiritussanctus. Amē. Coꝛpus tuum custodiat. Amē. Animā tuā saluet. Amen. Coꝛ tuum irradiet. Amen. Sensum tuum dirigat. Amen. et ad supernam vitam te perducat. amen. Qui in trinitate perfecta viuit ⁊ regnat deus per omnia secula seculoꝝ. Amē. Post hec ep̄s vel sacerdos de domo exeat: inclusus solus remaneat per totum summū ⁊ continuū obseruans silen-

tium. & sic de foris firmiter claudatur. & iterim voce sonora incipiat episcopus vel sacerdos an. hoc modo

Suscepimus deus misericordiã tuam in medio tẽpli

ps. Laudate do. oẽs gẽ. ps. Lauda hierlm. ps. Laudate do. in sctis ei⁹ tui. ps Magnus dominus. cũ Glia pri. repetat an. Suscepim⁹ de⁹. Finita anti. faciat eps vel sacerdos oẽs pro eo orare quaten⁹ omnips de⁹ p cui⁹ amore ille mundũ relinquit & in illo strictissimo carcere includi sese fecit ita ipsum in suo seruitio conseruet & confirmet: vt post mortem cum eo in eternũ viuere valeat Pater noster. Et ne nos. Ostẽde nobis domine. Fiat pax in virtute tua. Dñs vobiscum. Oremus. Oratio

PRotege dñe q̃sumus famulũ tuũ & intercedente gloriosa virgine maria cũ oibus sctis tuis gratie tue in eo dona multiplica: vt ab omnib⁹ liber offensis: & tẽporalib⁹ nõ destituat auxilijs / & sempiternis gaudeat istitutis. Per xpm do. Oremus. Oro
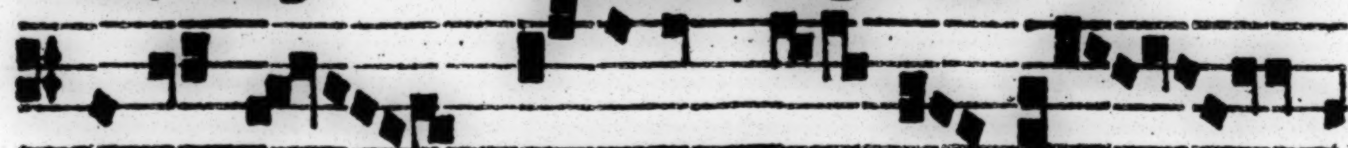
DEus cui omne cor patet: & omnis voluntas loquitur / & quem nullũ latet secretum: purifica per infusionẽ sctispũs cogitationes cordis nri: vt te pfecte diligere & digne laudare mereamur. p x. Ore⁹

OMnipotens sempiterne deus dirige actus nostros in beneplacito tuo: vt in nomine dilecti filii tui mereamur bonis operib⁹ abundare. Qui tecũ viuit & regnat. Deinde recedant omnes pergentes

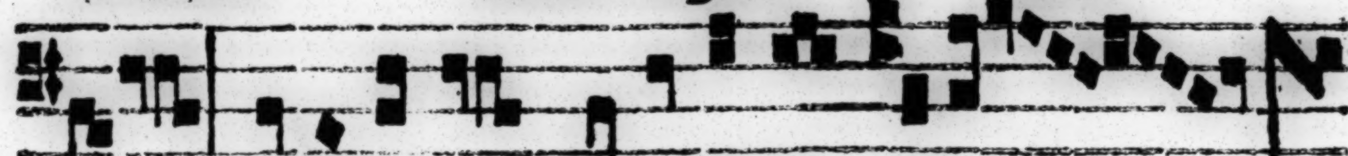
in ecclesiam. choro canēte aliquod ℟. cū suo versu de sancto in cuius nomine et honore fundata est ecclesia et finiatur ad gradum chori. dicente sacerdote ℣. et oratio. de eodem. et si fuerit ecclesia de sancta maria tunc dicatur hoc ℟.

Felix nāqꝫ es sacra virgo ma ri a

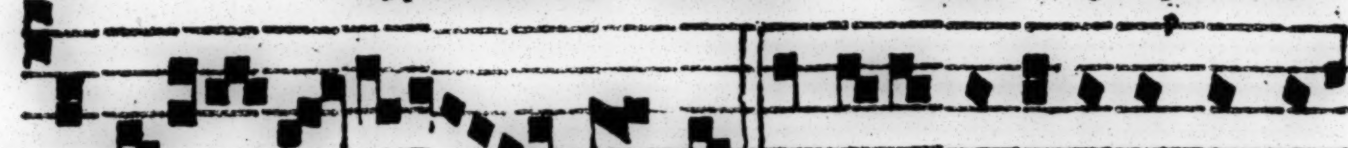
et omni laude dignis si ma.

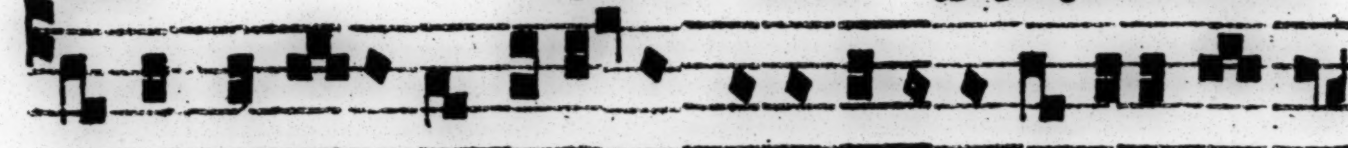
Quia ex te ortus est sol iusti ci

e christus de us no ster. tp̄e pasche.

alle luya. ℣. Ora ꝑ populo inter

ueni pro clero intercede pro deuoto femineo sexu

sentiāt omnes tuū leuamen quicūqꝫ celebrāt tuam

℣. Sancta dei genitrix.

commemo rati o nem. Quia ex te. Oratio.

COncede quesum⁹ misericors de⁹ fragilitati nostre presidiū. vt qui sancte dei genitricis ⁊ virginis marie cōmemorationem agimus: intercessionis eius auxilio a nostris iniquitatibus resurgamus Per eundem christum dominum nostrum. Amen.

¶Benedictio agni paschalis ouorum ⁊ herbaruz in die pasche cum Dn̄s vobiscum. et Oremus. Oratio.

DEus celi terreq3 dn̄ator q̄ das escam oī carni et reples oē aīal bn̄dictione ✠ bn̄dic ✠ et sancti ✠ fica hāc creaturā agni paschalis ⁊ nobis dona tua sumētib⁹: aīe ⁊ corporis sanitatē ꝯcede. Per xp̄z. orō.

DEus qui vniuerse carnis es cōditor: qui noe et filijs suis de mūdis ⁊ imundis aīalibus precepta dedisti: quiq3 sicut oua et olera herbarū humano generi: ⁊ quadrupedia munda edere permisisti ⁊ qui agnū paschalē in egypto moysi ⁊ populo tuo in vigilia pasche comedere p̄cepisti: In figura agni dn̄i nostri iesu christi: cui⁹ sanguīe oīa primogenita tibi de mundo redemisti ⁊ nocte illa oē primogenitū in egypto pcutere p̄cepisti: seruans populū agni sanguine prenotatū: dignare dn̄e de⁹ omp̄s bn̄dicere ✠ ⁊ sctificare ✠ hūc agnū paschalē. vt q̄cūq3 ex populo tuo fideliter de illo comederit: omni benedictione celesti et gratia tua saturati repleant̄ in bonitate. Per quē hec omnia dn̄e condita sunt et ab initio creata saluator mundi. Qui viuis et regnas cum deo patre. ⁊c.

¶ Hec prefatio dicat in die scte trinitatis ꝛ in oībus dñicis diebus vsq; ad aduentū dñi quando de dñica dicatur missa. licet in capitulo dicat ꝛ in cōmemoratione scte trinitatis per annū ꝛ in missis sponsalium

Eterne de⁹. Qui cū vnigenito filio tuo ꝛ spū-

scto vn⁹ es de⁹ vnus es dñs. Non in vni⁹ singulari-

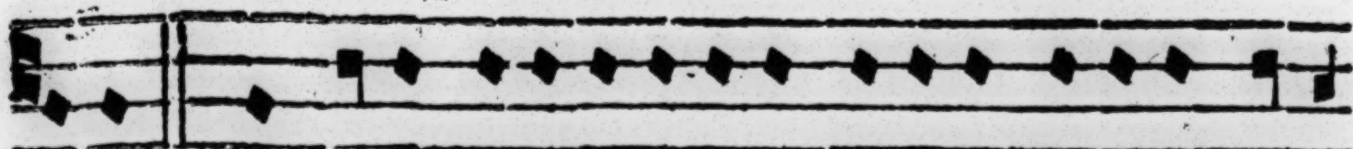
tate psone sed i vni⁹ trinitate substantie. Quod em

de tua gloria reuelāte te credim⁹ hoc de filio tuo: hoc

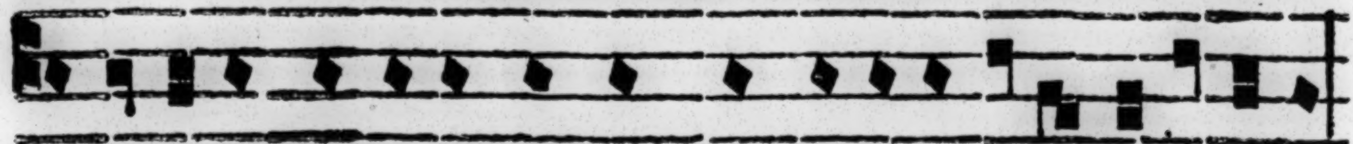
de spiritu scto: sine differētia discretiōis sentim⁹ Ut

in cōfessione vere sempiterneq; deitatis: ꝛ in psonis p

prietas: ꝛ i essentia vnitas: ꝛ i maiestate adoret equa

litas quã laudãt ãgeli atq3 archãgeli cherubĩ quo-

q3 ac seraphin q̃ nõ cessant clamare vna voce dicẽtes

Hec prefatio dicitur in vtroq3 festo sancte crucis: et ĩ omnibus commemorationibus eiusdem.

EEterne deus. Qui salutẽ humani generis in ligno crucis constituisti: vt vnde mors oriebatur: inde vita resurgeret. Et qui in ligno vincebat: in ligno quoq3 vinceretur. Per christum dn̄m nostrum.

Hec prefatio dicitur in oib⁹ festis beate marie nisi ĩ purifica. Dicatur etiam per octa. assumptio. & natiuit. beate marie: & in commemoratio. eiusdem: nisi a natiuitate domini vsq3 ad purificationem.

EEterne deus. Et te in veneratione btē & gl'iose semp̱q3 virginis marie exultãtib⁹ animis laudare: benedicere & predicare. Que et vnigenitũ tuũ sancti spiritus obumbratione concepit: & virginitatis gloria p̱manẽte huic mũdo lumen eternũ effudit iesum christũ dn̄m nostrũ. Per quẽ maiestatẽ tuam.

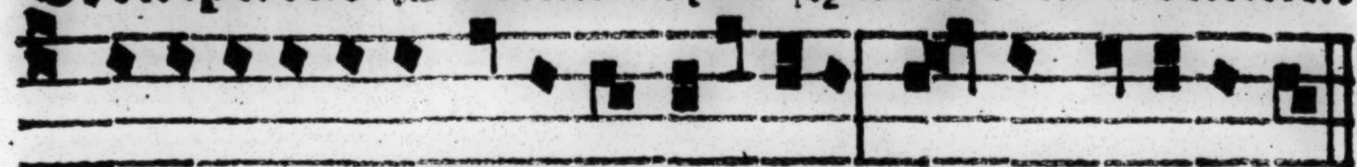
¶Hoc modo incipiantur omnes prefationes ad missam per totum annum: tam in ferijs q̃ in festis

PEr omnia secula seculoꝝ. Amẽ. Dn̄s vobiscũ

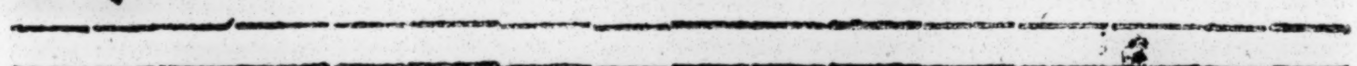
Et cū spū tuo. Sursum corda. Habem⁹ ad dominū.

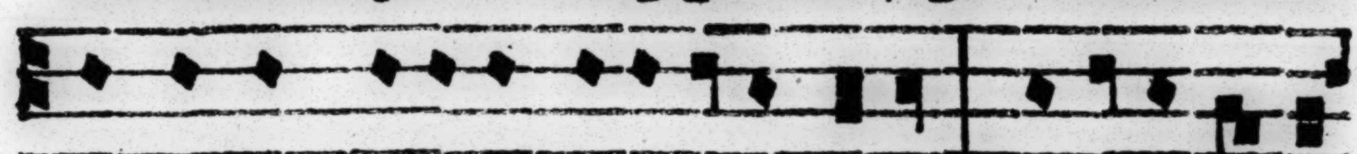
Gratias agam⁹ domino deo nr̄o. Dignū et iustū est.

Vere dignū et iustum est equum et salutare

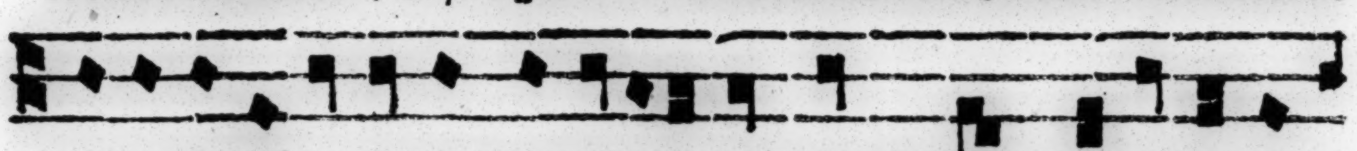
nos tibi semper et vbiqꝫ gratias agere domine san

cte pater omnipotens eterne deus. Per xp̄m domi-

num nostrū. Per quem maiestatem tuam laudant

angeli adorāt dominationes tremunt potestates.

Celi celorūqꝫ virtutes ac beata seraphin socia exul-

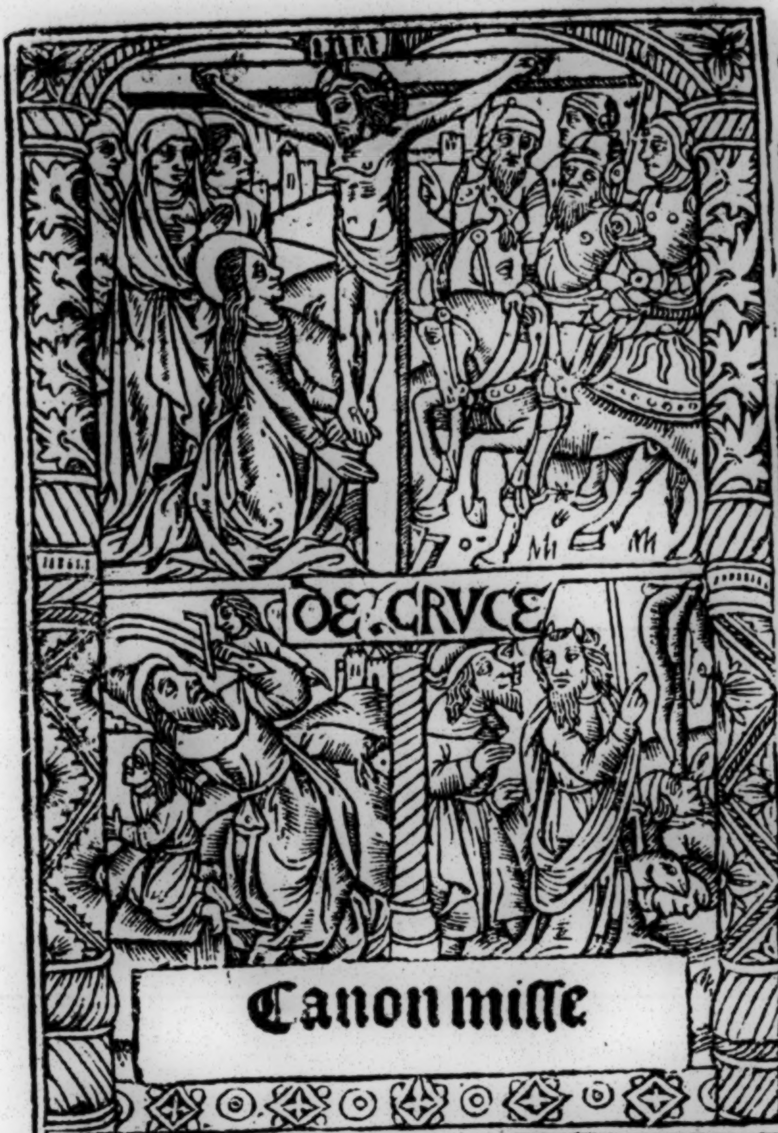

tatione concelebrāt. Cū quibus & nostras voces vt

admitti iubeas deprecamur supplici confessione dicētes. Sanctus. Sanctus. Sanctus. dñs deus sabaoth. Pleni sunt celi et terra gloria tua osanna in excelsis Benedictus qui venit in nomine domini osanna in excelsis. Et cum dicat sacerdos Sanctus: erigat parūper brachia sua et iungat manus suas vsq ad hoc verbum. In nomine domini. tunc signet se in facie sua. & sic fiat in omnibus prefationibus totius anni. Deinde statim iunctis manibus & oculis eleuatis incipiat. Te igitur clementissime. &c. corpore iclinato donec dicat. Ac petimus. tunc erigēs se osculetur altare a dextro sacrificij. ¶ Hec prefatio dicitur in omnibus missis de sancto spiritu.

Eterne deus. Per christum dominum nostrum Qui ascendens super omnes celos: sedēsq ad dexteram tuam: promissum spiritum sanctum in filios adoptionis effudit. Quapropter profusis gaudiis totus in orbe terrarum mundus exultat: sed et superne virtutes atq angelice potestates hymnū glorie tue concinunt sine fine dicentes.

Te igitur clemētissime pater p iesum christum filium tuum dñm nostrū supplices te rogam⁹ ac petimus. Hic erigens se osculetur altare a dextris sacrificij dicens. vti accepta habeas et benedicas hec do✠na hec mu✠nera hec sa✠crificia illibata. Factis q3 signacul' sup calice3 eleuet manus suas ita dicens. In primis que tibi offerim⁹ pro ecclesia tua sancta catholica quam pacificare: custodire/ adunare & regere digneris toto orbe terrarū vna cum [redacted] nostro. N. & antistite nostro. N. i. pprio epo. & rege nro. N. & dicant noīatim et omnibus orthodoxis atq3 catholice & apostolice fidei cultoribus. Hic roget cogitando pro viuis.

Memento dñe famulorum famularūq3 tuarū. N. et. N. In qua oratione ordo debet attendi propter ordinē charitatis. Quinquies orat sacerdos primo pro seipso: secundo pro patre & matre carnali videlicet et spirituali: & p alijs parentibus. tertio p amicis specialibus parrochianis et alijs. quarto pro omnibus astantibus. quinto p oī populo christiano.

et potest hic sacerd. oms suos amicos deo cōmēdare. Cōsulo tn̄ vt nullus ibidē nimis imoretur tum propter cordis distractionē tum ꝓpter immissiones que possunt fieri ꝑ angelos malos: tū ꝓpter alia ꝑicula.

ET omniū circūastantiū atqꝫ oīum fideliū christianorꝫ quorꝫ tibi fides cognita est ꝛ nota deuotio: pro q̄bus tibi offerimus vel q̄ tibi offerunt hoc sacrificium laudis pro se suisqꝫ omnibꝰ pro redēptione animarum suarum: pro spe salutis ꝛ incolumitatis sue: tibiqꝫ reddunt vota sua eterno deo viuo et vero.

COmmunicātes ꝛ memoriā venerātes īprimis glīose sempqꝫ virginis inclinādo parūꝑ dicat marie genitricis dei ꝛ dn̄i nr̄i iesu christi. Sed et beatorꝫ apostolorꝫ ac martyrꝫ tuorum Petri Pauli Andree Jacobi Johānis Thome Jacobi Philippi Bartholomei Mathei Symonis et Thadei Lini Cleti Clementis Sixti Cornelij Cypriani Laurētij Grisogoni Johānis ꝛ Pauli Cosme et damiani Et omnium sanctorꝫ tuorꝫ quorꝫ meritis precibusqꝫ concedas: vt in omnibus protectionis tue muniamur auxilio. Per eundem christum dominū nostrum. Amē.

Hic respiciat hostiā cū magna veneratiōe ita dicēs.

HAnc igitur oblationē seruitutis nr̄e sed ꝛ cuncte familie tue q̄s dn̄e vt placatꝰ accipias: diesqꝫ nr̄os ī tua pace disponas: atqꝫ ab eterna dānatiōe nos eripi ꝛ in electorꝫ tuorꝫ iubeas grege numerari. Per xp̄m dn̄z nr̄z amē. Hic iterꝫ respiciat hostiā dicēs

QUam oblationē tu deus omnipotēs in oībus q̄sumꝰ hic faciat tres cruces sup calicē cū dicat ✠ benedictā ✠ ascriptā ✠ ratā rationabilē accepta

bileq́ȝ facere digneris: vt nobis hic faciat crucē sup pa
nē dicēs: corp⁹ ✠ hic sup calicē: ⁊ sanguis ✠ iūctisq́ȝ
manib⁹ dicat fiat dilectissimi filij tui dn̄i nr̄i iesu xpi
Qui pridie q̄ pateretur Hic erigat sacerdos ma
nus ⁊ coniungat ⁊ postea tergat digitos et ele
uet hostiā parūper ita q̄ non videatur a populo: ⁊ sic
debet tenere quousq́ȝ dixerit verba consecrationis.
quia si ante consecrationē eleuetur ⁊ populo ostēda-
tur sicut faciunt fatui sacerdotes populū ydolatra-
re adorādo panē purū tanq̄ corpus xpi: ⁊ in hoc pec-
cant. Et sacerdos debet precipue in hoc loco congre-
gare seipsum ad se. s. cor diligenter ad attēdendū ver
ba/ et os ad distincte pferendū. vt ab hoc loco videlȝ
Qui pridie vsq́ȝ ibi Unde ⁊ memores nulle alicrei at
tendat: nullaq́ȝ dictio nullaq́ȝ syllaba euadat/ nichil
de forma verborum vel signorum omittat vel dimi-
nuat. Accipiendo panē dicat Accepit panem in san-
ctas ac venerabiles manus suas: et eleuatis oculis
in celum. Hic eleuet oculos suos non solū corporales
sed etiam spirituales. ad te deum patrem omnipotē
tem: tibi Hic inclinet se dicens. gratias agens ✠ be-
nedixit fregit Hic non debet tangi hostia modo fra-
ctionis sicut aliqui fatui tangunt ⁊ male faciūt. Ui-
detur tamē ex ordine verborum q̄ prius debet fran-
gi q̄ consecrari: cum dicit: benedixit fregit. per hec
verba videtur q̄ prius est fractio q̄ cōsecratio. sed ec
clesia prius consecrat q̄ frāgit. scilȝ aliter facit eccle-
sia q̄ christus fecit: ⁊ sic ecclesia videtur errare. ⁊ per
cōsequēs delinqt. Solutio. Dicēdū est q̄ ecclesia nō
delinquit: quia christus post cōsecrationē et benedi-

ctionem fregit:licet ordo verbor aliter sonat. Et di-
cat sacerdos inclinando deditq3 discipulis suis dicēs
accipite et manducate ex hoc omnes. Hoc est enim
corpus meum. Et debent ista verba ꝓferri sub vno
spiritu ⁊ sub vna prolatione:nulla pausatione inter
posita. Post hec verba inclinet se sacerdos ad hostia3
et capite inclinato illā adoret:⁊ postea eleuet illā ma
ture supra frontē vt a populo possit videri. et caueat
ne nimis diu teneat eā ne aliquo modo corp⁹ christi
osculetur nec super oculos ponat sicut solēt quidam
stulti facere:nec aliquam parte3 corporis vllo modo
tangere debet nisi tm̄ digitis ad hoc specialiter cōse-
cratis. Tunc illud reponat ante calicē in modū cru-
cis per eum fiēde. reposito corpore christi in loco suo
discooperiat calicē et eum teneat inter manus suas
nō disiungēdo pollicē ab indice/ nisi dū faciat bene-
dictionē tm̄:⁊ tūc incipiat calicis cōsecrationē dicēs

Simili modo posteaq̄ cenatū est accipiēs ⁊ hūc
preclarū calicē i sanctas ac venerabiles man⁹
suas itē tibi. Hic inclinet se dicēs. gratias agēs ✠ be
nedixit deditq3 discipulis suis dicēs:accipite ⁊ bibite
ex eo omnes. hic eleuet parūper calicē ita dicēs. Hic
est enim calix sanguinis mei noui ⁊ eterni testamēti
mysteriū fidei q̄ pro vobis et pro multis effundetur
in remissionem peccator. hic eleuet calicē vsq3 pect⁹
vel vltra caput dicēs. Hec quotienscūq3 feceritis:in
mei memoriam facietis. hic reponat calicē ⁊ fricet di
gitos suos vltra calicē ꝓpter micas et cooperiat ca-
licem deinde eleuet brachia in modū crucis:iūctisq3
digit3 vsq3 ad hec ỽba De tuis donis ac dat3 ita dicēs

Unde et memores dñe nos serui tui sed ⁊ plebs tua sancta eiusdē christi filij tui dñi dei nostri tam beate passionis necnon ⁊ ab inferis resurrectionis: sed ⁊ in celos gl'iose ascensionis: offerimus p̄clare maiestati tue de tuis donis ac datis hic faciat tres cruces supra calice cum dicat Hostiam ✠ puram hostiam ✠ sanctam hostiam ✠ immaculatā. Hic super hostiam dicens. Panem sanctum ✠ vite eterne. Hic super calicē Et calicē ✠ salutis perpetue. Sequatur

Supra q̄ propicio ac sereno vultu respicere digneris ⁊ accepta habere sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui iusti abel et sacrificiū patriarche nostri abrahe: et qđ tibi obtulit summus sacerdos tuus melchisedech sanctum sacrificiuꝫ immaculatam hostiam. Hic sacerdos corpore inclinato et cancellatis manibus dicat.

Supplices te rogamus omnipotēs de⁹ iube hec perferri per manus sancti angeli tui ī sublime altare tuum in conspectu diuine maiestatis tue. Hic erigat se ⁊ deosculet altare a dextris sacrificij dicens Ut quotquot ex hac altaris participatione sacrosanctum filij tui. Hic faciat crucē super corpus xp̄i dicēs cor ✠ pus. Hic aliā crucem super calicē dicens Et sanguinē sumpserim⁹: Hic faciat tertiā crucē ī facie sua dicens. Omni bene ✠ dictione celesti ⁊ gratia repleamur. Per eundē christū dñm nostrū. amen. Sequat

Memento etiam dñe animaꝝ famuloꝝ famularūq; tuaꝝ. N. ⁊. N. Hic oret sacerdos cogitādo p defunctis. Qui nos precesserūt cum signo fidei et dormiūt in somno pacis. Ipsis domine ⁊ omnib⁹

in christo quiescētibus locum refrigerij lucis ꝛ pacis vt indulgeas depcamur. Per eūdem xp̄m dn̄m nr̄m Amen. Hic pcutiat sacerdos pectus suū semel dicēdo

NObis quoqꝫ peccatoribus famulis tuis de multitudine miserationum tuarum sperantibus: partem aliquam ꝛ societatem donare digneris cum tuis sanctis apostolis et martyribus cum Iohanne Stephano. Mathia. Barnaba. Ignacio. Alexandro. Marcellino. Petro. Felicitate. Perpetua. Agatha: Lucia. Agnete. Cecilia. Anastasia. Et cū omnibus sanctis tuis: intra quorum nos cōsortiū nō estimator meriti sed venie q̄sumus largitor admitte Per xp̄m dn̄m nostrum. Amen. Per quē hec omnia dn̄e semp bona creas. ¶ Hic sacerd̄s ter signet calicē dicēs. sancti ✠ ficas viui ✠ ficas bene ✠ dicis et p̄stas nobis. Hic sacerdos discooperiat calicē ꝛ faciat signū crucis cū hostia quinqꝫs. Primo vltra calicē ex vtraqꝫ pte: scd̄o calici equali: tertio ĩfra calicē: quarto sicut primo: q̄nto añ calicē. Interim sc̄d̄o diacon⁹ a dextris sacerdotis assistat manib⁹ pri⁹ lotis: eiqꝫ in corpalib⁹ sustinēdis subministret: ꝛ ĩ recessu deosculetur altare ꝛ humerum sacerdotis dextrum sacerdote sic dicēte: Per ip ✠ sum et cum ip ✠ so et in ip ✠ so est tibi deo pa ✠ tri omnipotenti in vnitate ✠ spiritussancti deus oīs honor ꝛ gloria. Hic cooperiat calice ꝛ teneat manus suas super altare vsqꝫ dicitur Pater noster hoc modo.

PEr omnia secula seculorum. Amen. Oremus

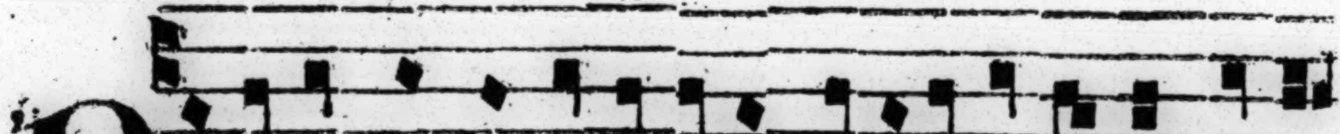
Preceptis salutaribus moniti ꝛ diuina institutione

formati audemus dicere.

Hic accipiat diacon⁹ patenā de manu subdiaconi eamq₃ a dextris sacerdotis exten to brachio in alto vsq₃ ad Da propicius pacem in die. discoopertam tenens.

¶ Hic eleuet sacerdos manus suas dicens.

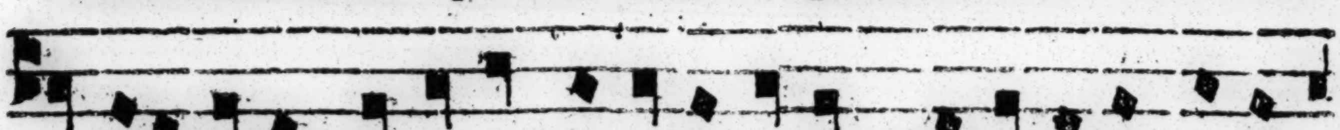
Pater noster qui es in celis sanctificet nomē tu-

um: adueniat regnū tuū: fiat volūtas tua sicut in

celo et in terra. Panē nostrū quotidianū da nobis

hodie: et dimitte nobis debita nostra sicut ꝛ nos di-

mittimus debitorib⁹ nostris. Et ne nos inducas in

catori via et vita. Caueat sibi sacerdos post istas ora tiones dictas a nimia prolixitate tractandi propter cogitationes volubiles aliquorum. tamen in premissis orationibus debet sacerdos meditari de incarnatione natiuitate et passione et piissima morte dn̄i nostri iesu christi: et de huius sacramenti virtute et tunc cū magna deuotione et omni reuerentia et timore debet cōmunicari cruce prius facta ex ipso corpore xp̄i an̄ os recipiētis dicēs. In noīe patris et filij et sp̄ūssancti. amē Deinde ad sanguinez cum magna deuotione dicat.

AVe in eternū celestis potus michi ante omnia et super omnia summa dulcedo. Corpus et sanguis dn̄i nostri iesu christi prosint michi peccatori ad remediū sempiternū in vitā eternā amen. In nomine patris et filij et spiritussancti amē. Hic sumat sanguinē quo sumpto eat sacerdos ad dextrum cornu altaris cum calice inter manus adhuc digitis coniunctis sicut prius: et accedat dyaconus et effundat in calicem vinū vel aquaz et recinserat sacerdos manus suas ne alique reliquie corporis remaneant in digitis vel sanguinis in calice. Cū vero aliquis sacerdos bis debeat celebrare in vno die tūc nō debet pcipere ablutionē vllā: sed ponere in sacrario aut ī vase mū do vsq3 in finē alteri⁹ misse: et tunc sumatur vtraq3 ablutio post primā ablutionē. Deīde sequat̄ hec orō.

QUod ore sumpsimus domine pura mēte capiamus: et de munere temporali fiat nobis remediū sempiternū amen. Hic lauet digitos suos in concauitate calicis cū vino a diacono effuso: quo hausto sequat̄ ista orō. H Ec nos domine cōmunio purget.

a crimine: et celestis remedij faciat esse participes.
Hic infundet idem dyaconus aquam in calice: qua hausta eat sacerdos ad medium altaris et suoluat calicem super patenam: et postea inclinet se ante altare cum magna deuotione dicens hanc orationem.

Gratias tibi ago dñe sancte pater omñs eterne deus qui me refecisti de sacratissimo corpore et sanguine dñi nostri iesu christi: et precor vt hoc sacramentũ salutis nostre quod sumpsi indign? peccator non veniat michi ad iudiciũ neq; ad condemnationem pro meritis meis: sed ad profectũ corporis mei et anime mee salutem in vitam eternam amen. Et cũ hac oratione eat sacerdos ad dextrũ cornu altaris et abluat manus: et subdiaconus ei ministret/ dyaconus vero interim corporalia complicet et ad dextruz cornu altaris subdyaconus librũ portet et accepto a dyacono calice iacẽte super patenã et redeunte sacerdote ad dextrũ cornu altaris: si quid in eo infusionis remanserit: idẽ diaconus ori sacerd. porrigat sumẽd.

¶ Post perceptionẽ sacramenti sacerdote ad manus abluendas veniente: dyacon? corporalia cõplicet et in loculo reponat: postea vero ipsa corporalia calici cum offert. supponat ipsumq; calicem duz cõmunio dicitur ipsi accolito cõmittat. Qui dum Per omnia secula seculorum post orationẽ dicit: ea solẽnitate qua cum apportauerit reportet ablutis manib? sacerdos reuertat se ad dextrũ cornu altaris et dicat cum suis ministris cõmunionẽ: deinde facto crucis signaculo in facie vertat se sacerdos ad populũ: eleuatisq; aliq̃tulũ brachijs et iũctis manib? dicat Dñs vobiscum.

et interim se vertat ad altare dicens. Oremus. et post ea dicat postcōmuniones iuxta numeꝝ et ordinē āte dictaꝝ orōnū añ eplaꝫ. Finita ultima postcō. factōqꝫ signaculo cruc ī facie ꝟtat se sacerd̄ ad pplm et dicat Dñs vo. deiñ diacon⁹ sua casula reīdut⁹ qñ vtitr̄ dicat Bñdicamus dño. alio vero tempore anni dicatr̄. Ite missa est. sēp ad pplm ꝯuerso. sed sp Bñdica⁹ dño. et Requiescāt in pace. cōuerso ad altare dicantur. His dictis sacerdos corpore inclinato iunctis manib⁹ tacita voce corain medio altaris dicat hanc orationē.

Placeat tibi sancta trinitas obsequiū seruitutis mee: et pста ut hoc sacrificiū quod oculis maiestatis tue īdignus obtuli: tibi sit acceptabile michi qꝫ et omnibus pro quibus illud obtuli/ sit te miserāte propiciabile. Qui viuis et regnas deus per omnia secula seculorum amen. Qua finita erigat se sacerd̄. et signet se in facie sua dicēs. In nomine patris et filij et spiritussancti amē. Et sic ieiunatioe facta eodē ordīe quo pri⁹ accesserut ad altare ī pricipio misse: sic iduti cū ceroferar̄. et cetis mistris redeāt in fine et stati post Deo gratias incipiatr̄ in choro hora nona qñ post missam dr̄. Sacerdos ꝟo in redeūdo dicat euāgeliū. In principio erat ꝟbū. Cū vero sacerdos exuerit casulā et alia īdumeta sacerdotalia: dicat hos psal. sub vno Gloria patri. cū hac ān. Triū pueroꝝ. ps. Bñdicite sacerdotes dñi dño. et dicatr̄ vsqꝫ ad finē. ps. Laudate dñm in sctis eius. ps. Nunc dimittis. Gloria patri. Sicut erat. Deinde dicat an. Triū pueroꝝ cātem⁹ hymnū quē cantabāt in camino ignis benedicētes dñm. Kyri eleyson. Christe el. Kyri el. Pater noster.

Et ne nos. Sed libera nos. Benedicamus patrē & filiū cū sancto spū. Laudemus & superexaltemus eū in secula. Benedictus es domine in firmamento celi. Et laudabilis et gloriosus et superexaltatus in secula. Benedicat & custodiat nos omnipotens & misericors dominus amen. Non intres in iudicium cum seruo tuo dñe. Quia non iustificabitur in cōspectu tuo omnis viuens. Domine deus virtutum conuerte nos. Et ostende faciem tuam & salui erimus. Dñe exaudi orationē meam. Et clamor. Dñs vobiscū. Oremus.

Deus qui tribus pueris mitigasti flāmas igniū concede propicius: vt nos famulos tuos non exurat flāma viciorū. Oratio.

Ure igne sancti spūs renes nostros & cor nostrū dñe vt tibi casto corpore seruiam⁹ & mūdo corde placeam⁹. Oratio

Actiones nostras quesumus dñe aspirādo preueni & adiuuando psequere: vt cuncta nostra operatio et a te semper incipiat & per te cepta finiat. Et finiātur he tres orationes sub vna determinatione sic. Per christum dominum nostrum. Amen.

+ ¶ Ordo ad visitādū infirmū Imprimis induat se sacerdos in suppellicio cū stola: et in eūdo dicat cū suis ministris septem psalmos penitētiales cum Gloria patri. & cū antiphona. Ne reminiscaris ¶ Psalmus.

mite thes ?. psalmes

Domine ne in furore tuo arguas me: neq̧ ī ira tua corripias me. Miserere mei domie quoniā infirmus sum: sana me dñe quoniā cōturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est valde: sed tu domine vsq̧quo. Conuertere dñe & eripe animā meā: saluum me fac propter misericordiā tuam. Quoniā

non est in morte qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi. Laboraui in gemitu meo: lauabo per singulas noctes lectū meū: lacrimis meis stratū meū rigabo. Turbat⁹ est a furore ocul⁹ me⁹: inueteraui inter oms īimicos meos. Discedite a me oēs qui opamini iniq̄tatē: quoniā exaudiuit dn̄s vocē fletus mei. Exaudiuit dn̄s deprecationē meā: dn̄s orōnē meā suscepit. Erubescāt ꝛ cōturbent vehemēter omnes inimici mei: conuertant ꝛ erubescant valde velociter. Gloria patri. Sicut erat. ¶ Psalmus.

Beati quorum remisse sunt iniquitates: ꝛ quorū tecta sunt peccata. Beatus vir cui nō imputauit dn̄s peccatū nec est in spiritu ei⁹ dolus. Quoniā tacui inueterauerunt ossa mea: dum clamarem tota die. Quoniā die ac nocte grauata est super me man⁹ tua: conuersus sum in erumna mea dū cōfigit spina. Delictū meum cognitum tibi feci: et iniusticiā meā non abscondi. Dixi confitebor aduersum me iniusticiam meā dn̄o: ꝛ tu remisisti impietatē peccati mei. Pro hac orabit ad te oīs sanct⁹: in tēpore oportuno. Verūtamen in diluuio aquarū multarū: ad eū nō approximabūt. Tu es refugiū meū a tribulatione que circūdedit me: exultatio mea erue me a circūdātib⁹ me. Intellectū tibi dabo ꝛ instruā te: in via hac qua gradieris firmabo super te oculos meos. Nolite fieri sicut equus ꝛ mulus: quibus nō est intellect⁹. In chamo ꝛ freno maxillas eorū cōstringe: q̄ nō approximāt ad te. Multa flagella peccatoris: sperātē autē in dn̄o misericordia circūdabit. Letamini in dn̄o et exultate iusti: ꝛ gloriamini oēs recti corde. Gloria patri. Sicut

Domine ne in furore tuo arguas me: neqꝫ ĩ ira
tua corripias me. Quoniam sagitte tue ĩfixe
sunt michi: ⁊ confirmasti super me manū tuā. Non
est sanitas in carne mea a facie ire tue: nō est pax ossi
bus meis a facie peccatorꝝ meorꝝ. Quoniā iniq̄tates
mee supgresse sunt caput meū: ⁊ sicut onꝰ graue gra
uate sunt super me. Putruerūt ⁊ corrupte sunt cica-
trices mee: a facie insipiētie mee. Miser factus sum ⁊
curuatus sum vsqꝫ in finē: tota die cōtristatus ingre
diebar. Quoniā lūbi mei impleti sunt illusionibus:
et nō est sanitas in carne mea. Afflictus sum ⁊ humi
liatus sum nimis: rugiebā a gemitu cordis mei. Do
mine ante te omne desideriū meū: ⁊ gemitus meꝰ a
te non est abscōditus. Cor meū conturbatū est dere-
liquit me virtus mea: ⁊ lumen oculorꝝ meorꝝ ⁊ ipsum
non est mecū. Amici mei ⁊ proximi mei: aduersum me
appropinquauerūt ⁊ steterūt. Et qui iuxta me erāt
de longe steterunt: ⁊ vim faciebāt qui querebāt ani-
mā meā. Et qui inquirebāt mala michi locuti sunt
vanitates: ⁊ dolos tota die meditabātur. Ego autē
tanq̄ surdus nō audiebā: et sicut mutus nō aperiēs
os suū. Et factus suꝫ sicut homo non audiens: ⁊ non
habens in ore suo redargutiones. Quoniā in te dn̄e
speraui: tu exaudies me dn̄e deus meꝰ. Quia dixi ne
quādo supergaudeāt michi inimici mei: ⁊ dū cōmo-
uētur pedes mei super me magna locuti sunt. Quo-
niā ego in flagella paratꝰ suꝫ: ⁊ dolor meus in cōspe
ctu meo semꝑ. Quoniā iniquitatē meā annūciabo
et cogitabo ꝓ peccato meo. Inimici aūt mei viuūt
et confirmati sunt super me: ⁊ multiplicati sunt qui

oderūt me inique. Qui retribuūt mala pro bonis de trahebāt michi: qm̄ sequebar bonitatē. Ne derelinquas me dn̄e de⁹ meus: ne discesseris a me. Intende in adiutoriū meū: dn̄e de⁹ salutis mee. Gloria pr̄is

Miserere mei deus: secundū magnā misericordiam tuā. Et secundū multitudinē miseratio nū tuarū: dele iniquitatē meā. Amplius laua me ab iniquitate mea: et a peccato meo mūda me. Quoniā iniquitatē meā ego cognosco: et peccatū meū contra me est semper. Tibi soli peccaui et malū corā te feci: vt iustificeris in sermonibus tuis et vincas cū iudicaris Ecce enim in iniq̄tatib⁹ conceptus sum: et in peccatis concepit me mater mea. Ecce enim veritatem dilexisti: incerta et occulta sapientie tue manifestasti michi. Asperges me ysopo et mundabor: lauabis me et super niuē dealbabor. Auditui meo dabis gaudiū et leticiā: et exultabunt ossa humiliata. Auerte faciē tuā a peccatis meis: et omnes iniquitates meas dele. Cor mundū crea in me deus: et spiritū rectū innoua in visceribus⁹ meis. Ne proiicias me a facie tua: et spiritū sanctū tuū ne auferas a me. Redde michi leticiā salutaris tui: et spū p̄ncipali cōfirma me. Docebo iniquos vias tuas: et impij ad te cōuertent. Libera me de sanguinib⁹ deus deus salutis mee: et exultabit lingua mea iusticiā tuam. Dn̄e labia mea aperies: et os meū annunciabit laudē tuā. Quoniā si voluisses sacrificiū dedissem vtiq̄ olocaustis non delectaberis. Sacrificiū deo spiritus cōtribulatus: cor contritū et humiliatū deus nō despicies. Benigne fac dn̄e in bona volūtate tua syon: vt edificentur muri hierusalē.

Tunc acceptabis sacrificiū iusticie oblationes & olo causta tūc imponēt sup altare tuū vitulos. Glia. ps.

Domine exaudi orationē meā: et clamor meus ad te veniat. Non auertas faciem tuā a me: in quacunqz die tribulor inclina ad me aurem tuam. In quacūqz die inuocauero te: velociter exaudi me Quia defecerūt sicut fum⁹ dies mei: & ossa mea sicut cremiū aruerunt. Percussus sum vt fenū & aruit cor meū: quia oblitus sum comedere panē meū. A voce gemitus mei: adhesit os meū carni mee. Similis factus sum pellicano solitudinis: fact⁹ sum sicut nicticorax in domicilio. Uigilaui: & fact⁹ sum sicut passer solitarius in tecto. Tota die exprobrabāt michi inimici mei: & qui laudabāt me aduersum me iurabāt. Quia cinerē tanq̄ panē mā ducabā: et potū meū cū fletu miscebā A facie ire indignationis tue: quia eleuās allisisti me. Dies mei sicut vmbra declinauerūt et ego sicut fenū arui. Tu autē dñe in eternū permanes: & memoriale tuū in generatione & generationē Tu exurgēs dñe misereberis syō: q2 tēpus miserēdi ei⁹ quia venit tēpus. Qm̄ placuerūt seruis tuis lapides ei⁹: & terre ei⁹ miserebunt. Et timebūt gētes nomē tuū dñe: & oēs reges terre gloriā tuā. Quia edificauit dñs syon: & videbit in glīa sua. Respexit in orōnē humiliū: & nō spreuit precē eor. Scribant hec i generatione altera: & populus q̄ creabit laudabit dñm Quia ꝓspexit de excelso sctō suo: dñs de celo in terrā aspexit. Ut audiret gemitus cōpeditor: vt solueret filios interēptor. Ut annūciēt in syon nomē dñi: et laudē eius in hierusalē. In cōueniendo populos in

vnum:et reges vt seruiant dño. Respondit ei in via virtutis sue: paucitatē dieꝝ meoꝝ nuncia michi. Ne reuoces me in dimidio dieꝝ meoꝝ: in generatiōe et generationē anni tui. Initio tu dñe terrā fundasti: et opa manuū tuaꝝ sunt celi. Ipsi pibūt tu autē permanes: ꝛ oēs sicut vestimētū veterascēt. Et sicut opertoriū mutabis eos ꝛ mutabunt: tu autē idē ipse es et anni tui nō deficient. Filij seruoꝝ tuoꝝ habitabūt: et semen eoꝝ in seculum dirigetur. Gloria patri. Sicut.

De pꝛofundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocē meā. Fiant aures tue intendentes: in vocē depcatiōis mee. Si iniqtates obseruaueris dñe: dñe quis sustinebit. Quia apud te ppiciatio est: et ppter legē tuā sustinui te dñe. Sustinuit aīa mea in verbo eius. sperauit aīa mea in dño. A custodia matutina vsq3 ad nocte3: speret israel in dño. Quia apud dñm mia: ꝛ copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet israel: ex omnibus iniquitatibus eius. Gloria pri. Sicut.

Domine exaudi oꝛationē meā auribꝰ pcipe obsecrationē meā: in ỽitate tua exaudi me ī tua iusticia. Et nō intres in iudiciū cum seruo tuo: quia non iustificabit in cōspectu tuo omnis viuēs. Quia persecutus est inimicꝰ aīam meā: hūiliauit in terra vitā mea3. Collocauit me in obscuris sicut moꝛtuos seculi: et anxiatus est sup me spūs meus: in me turbatū est coꝛ meū. Memoꝛ fui dieꝝ antiquoꝝ: meditatus sum in oībus opibus tuis: in factis manuū tuaꝝ meditabar. Expandi manus meas ad te: aīa mea sicut terra sine aqua tibi. Velociter exaudi me dñe: defecit spūs meus. Non auertas faciē tuā a me: ꝛ similis ero

descendētibus in lacū. Auditā fac michi mane mise
ricordiā tuā: quia in te speraui. Notā fac michi viaz
in qua ambulē: quia ad te leuaui animā meā. Eripe
me de inimicis meis dn̄e ad te cōfugi: doce me facere
volūtatē tuā: quia deus me⁹ es tu. Spiritus tuus bo
nus deducet me in terrā rectā: ꝓpter nomē tuū dn̄e
viuificabis me in eq̄tate tua. Educes de tribulatiōe
animā meā: & in mīa tua disꝑdes oēs īimicos meos.
Et perdes omnes qui tribulāt animā meā: quoniā
ego seruus tuus sum. Gloria patri. an. Ne reminisca
ris dn̄e delicta nr̄a vel parētū nostroꝝ: neq; vindictā
sumas de peccatis nr̄is parce dn̄e parce famulo tuo:
quē redemisti ꝑcioso sanguine tuo: ne ī eternū irasca
ris ei. ~~Et cū intrauerit domū: dicat.~~ Pax huic domui
et oībus habitātibus in ea: pax ingredientib⁹ & egre
dientibus. Et sciendū est quādo infirmus debet in
ungi afferenda est ei ymago crucifixi & ante conspe
ctū eius statuenda vt redēptorē suū in ymagine cru
cifixi adoret & passionis eius quā pro peccatoꝝ salute
sustinuit recordetur. ~~Deinde aspergat infirmū aqua~~
~~benedicta & statim sequatur~~ Kyrieleyson. Christe el.
Kyrieleyson. Pater nr̄. Et ne nos. Saluū fac seruuz
tuū vel ancillā tuā. Deus me⁹ sperantē in te. Mitte
ei dn̄e auxiliū de sctō. Et de syon tuere eū. Nichil ꝓ
ficiat inimicus in eo. Et filius iniq̄tatis nō apponat
nocere ei. Esto ei dn̄e turris fortitudinis. A facie ini
mici. Dn̄e exaudi. Dn̄s vobiscum. Oremus. Oratio.
Deus qui beatū petrū apostolū tuum misisti ad
thabitā famulā tuā vt eius precibus suscitare
tur ad vitā: exaudi nos q̄s vt hunc famulū tuuz. N.

quē in nōie tuo visitat nr̄a fragilitas exorata medici ne tue medela citi⁹ sanitati restituat. Per xp̄z. Ore⁹.

Omnīs sempiterne deus qui subuenis ī periculis et necessitate laborātib⁹/ et flagella clemēter tē peras: te dn̄e supplices exoram⁹ vt p visitationē tuā sanctā erigas hūc famulū tuū. N. ex hac egrotatiōe qua tenetur ⁊ representes eū ecclesie tue sancte incolumē: ad laudē ⁊ gloriā nois tui. Per xp̄m do. Orem⁹

Exaudi nos omnīs ⁊ misericors deus ⁊ visitationē tuā conferre digneris sup hunc famulū tuū N. quē diuersa vexat infirmitas: visita eū dn̄e sicut visitare dignatus es socrū petri puerūq; cēturionis: et thobiā ⁊ sarrā p sanctū angelū tuū raphaelē restitue in eo dn̄e pristinā sanitatē: vt mereat in atrio dom⁹ tue dicere: castigās castigauit me dn̄s ⁊ morti nō tradidit me saluator mūdi. Qui cū deo p̄re ⁊ sp̄ū sancto viuis ⁊ regnas de⁹. Per oīa secula seculorum. Amē.

Deus qui famulo tuo ezechie ter quinos annos ad vitā donasti: ita et hūc famulū tuū. N. a lecto egritudinis tua potētia erigas ad salutē. per xp̄z.

Respice q̄s dn̄e famulū tuū. N. in īfirmitate sui corporis laborātē: ⁊ aīam refoue quā creasti vt castigatiōib⁹ emūdata ⁊ cōtinuo se sentiat tua medicina saluatā. Per xp̄z

Deus q̄ facture tue pio semp dn̄aris affectu: īclina aurē tuā supplicationib⁹ nr̄is: ⁊ famulū tuū. N. ex aduersa valitudīe sui corporis laborantē placat⁹ respice: ⁊ visita in salutari tuo: ac celestis gratie presta medicinā. Per xp̄m.

Virtutum celestiū deus qui ab humanis corporibus omnem languorem et omnem infirmi-

tatem precepti tui potestate depellis: adesto propici⁹ huic famulo tuo. N. vt fugatis infirmitatibus ꝛ viribus receptis: nomen sanctũ tuuz instaurata protinus sanitate bñdicat. Per xp̄z dñm no. Amen. Oro.

DOmine scte pater omp̄s eterne de⁹ qui fragilitatẽ cõditionis humane infusa virtutis tue dignatiõe cõfirmas: vt salutaribus remedijs pietatis tue corpora nr̃a ꝛ mẽbra vegetẽtur sup hũc famuluz tuũ. N. propicius intẽde: vt omni necessitate corporee infirmitatis exclusa: gratia ĩ eo pristine sanitatꝫ perfecta reparetur. Per xp̄m dñm no. Amen. Oro.

REspice dñe de celo ꝛ vide ꝛ visita hũc famuluz tuũ N. ꝛ benedic eũ sicut benedicere dignatus es abrahã ysaac et iacob: respice super eũ dñe oculis mie tue: ꝛ reple eũ omni gaudio ꝛ leticia ꝛ timore tuo expelle ab eo omnes ĩimici insidias: ꝛ mitte angeluz pacis qui eũ custodiat et domuz istam in pace perpetua. Per dñm no. ꝛc. Deinde p̄usq̄ vngat [illegible] aut cõmunicetur: exhortetur eũ sacerdos hoc modo.

FRater carissime gr̃as age oĩpotẽti deo p vniuersis ✠ bñficijs suis: patiẽter ꝛ benigne suscipiẽs ĩfirmitatẽ corpis quã tibi de⁹ ĩmisit: nã si ipsaz huĩliter sine murmure tolerauerit: ĩfert aĩe tue maximũ p̄miũ ꝛ salutẽ. Et frat carissime qꝛ viã vniuerse carnis ĩgressurus es: esto firm⁹ in fide. q̄ eñ nõ est firmus in fide: ĩfidelis est ꝛ sine fide ĩpossibile est placere deo: ꝛ ideo si salu⁹ esse volueris añ oĩa op⁹ est vt teneas catholicã fidẽ. quã nisi ĩtegrã ĩuiolatãq̧ seruaueris: absq̧ dubio ĩeternũ pibis. Deinde hora [illegible] valde expediẽs est vt sacerd exprimat ĩfirmo. xiiij. articu

los fidei: quoꝝ vij. pⁱmi ad misteriū trinitatꝫ: ⁊. vij. alij ad xp̄i hūanitatē ptinēt: vt si forte prius ī aliquo ipsoꝝ errauerit / titubauerit vel dubi⁹ fuerit: an̄ morte dū adhuc spūs vnit⁹ est carni ad fidē solidā reducatur. ⁊ potest sacerd̄ dicere sic. Fides aūt catholica hec est frater: credere ī vnū deū hoc est in vnitatē diuine essentie in triū psonaꝝ īdiuisibili trinitate. ij. Patrem ingenitū esse deū. iij. Unigenitū dei filiū: esse deum per omnia coequalem patri. iiij. Spiritū sanctū non genitum nō factum nō creatū: sed a patre ⁊ filio pariter procedētem: esse deū p̄ri filioqꝫ cōsubstātialem etiā ⁊ equalē. v. Creationē celi ⁊ terre: id est oīs visibilis ⁊ īuisibilis creature a tota īuisibili trinitate vi. Sāctificationē ecclesie per spiritū sanctū ⁊ gr̄e sacramēta: ac cetera oīa in quib⁹ cōmunicat ecclesia christiana in quo intelligit̄ ꝙ ecclesia catholica cum suis sacramētis ⁊ legib⁹ p spiritū sanctū regulata: omni homini ꝙ̄tumcūqꝫ facinoroso peccatori sufficit ad salutē: ⁊ ꝙ extra ecclesiā catholicā nō est salus. vij. Cōsummationē ecclesie per gloriā sempiternā: in aīa ⁊ carne veraciter suscitandā: ⁊ p cui⁹ oppositū intelligitur eterna dānatio reproboꝝ. Si vis ergo saluus esse frater: ita de mysterio trinitatis sentias. Deinde exprimat ei sacerd̄ alios. vij. articulos ad xp̄i humanitatē ptinentes hoc mō. Similiter frater carissime necessariū est ad et̄nā salutē vt credas et ꝯfitearꝫ dn̄i n̄ri iesu christi incarnationē seu verā carnis assūptionē per spiritū sanctū ex sola virgine gl'iosa. ij. Ueram incarnati dei natiuitatem ex virgine incorrupta. iij. Uerā xp̄i passionē ⁊ mortē sub tyrannide pylati. iiij.

Verā christi dei descensionē ad inferos in aīa ad spoliationē tartari: q̄escēte corpore christi in sepulcro. v. Verā christi dei tertia die a morte resurrectionē. vj. Verā ipsius ad celos ascensionē. vij. Ipsius venturi ad iudiciū certissimā expectationē. Hec est fides catholica frater quā nisi fideliť firmiterq̄ credideris sicut sācta mater ecclsia credit: saluus esse nō poteris. Et si infirmus laicus vel simpliciter litterat⁹ fuerit tūc potest sacerdos articulos fidei ĩ generali ab eo inquirere sub hac forma. Karissime frater credis patrē et filiū ⁊ spiritū sanctū esse tres psonas et vnū deū et ipsam benedictā atq̄ indiuisibilē trinitatē creasse oīa creata visibilia ⁊ inuisibilia: ⁊ solū filiū de spū sancto conceptū incarnatū fuisse ex maria virgine: passum ⁊ mortuū p nobis in cruce sub pōcio pylato: ⁊ sepultū descendisse ad inferna: die tertia resurrexisse a mortuis: ad celos ascendisse. Iterūq̄ venturū ad iudicandū viuos et mortuos. omnesq̄ homines tūc in corpore ⁊ anima resurrecturos. bona ⁊ mala secūdū merita sua recepturos ⁊ remissionē peccatorum per sacramentorꝝ ecclesie perceptionē: ⁊ sanctorꝝ cōmunionē id est omnes homines in charitate existentes: esse participes oīm bonorꝝ grē que fiūt ĩ ecclesia et oēs q̄ cōmunicant cū iustis hic in grā cōmunicare cū eis in gloria. Deinde respōdeat infirmus. Credo firmiter in oībus sicut sancta mater credit ecclīa. ptestādo corā deo et omnibus sanctis cōtinue hoc esse meam verā et firmā intentionē quomodocunq̄ aliquis spirit⁹ malign⁹ memoriā meā aliter forte in futuro sollicitauerit pturbare. Deinde dicat sacerdos.

Karissime frater quia sine caritate nichil ꝓderit tibi sola fides. testāte apostolo qui dicit. Si habuero omnē fidē ita vt montes trāsferaꝫ/ caritatem autē non habuero/ nichil sum: et ideo opoꝛtet te diligere dominū deum tuū super omnia ex toto coꝛde tuo ⁊ ex tota anima tua/ ⁊ pꝛoximū tuū pꝛopter deū sicut teipsuꝫ nā sine huiusmodi charitate nulla fides valet. Exerce ergo charitatis opera dū vales: et si multū tibi affuerit abundāter tribue: si autē exiguū: illud impartiri stude. ⁊ ante omnia si quē iniuste leseris: satisfacias si valeas. sin autē: expedit vt ab eo veniā humiliter postules. dimitte debitoꝛibus tuis ⁊ illis qui in te peccauerunt vt deus tibi dimittat. odientes te diligas/ pꝛo malis bona retribuas: dimittite inquit saluatoꝛ ⁊ dimittetur vobis. Spem etiā firmā et bonā fiduciā frater opoꝛtet te habere in deo ⁊ in misericoꝛdia sua: ⁊ si occurrerit cogitatui tuo multitudo peccatoꝛū tuoꝝ: dole/ sed nullo modo desperes/ immo cogita quoniā testatur scriptura misericoꝛdia eius super oīa opera eius/ ⁊ illi soli pꝛopꝛiū est semper misereri ⁊ parcere/ ⁊ scdm altitudinē celi a terra coꝛroborauit misericoꝛdiā suā sup timentes se. Spera igitur in deo ⁊ fac bonitatē/ qm̄ sperantē in dn̄o misericoꝛdia circundabit/ ⁊ qui sperant in dn̄o habebunt foꝛtitudinē et assument pennas vt aquile volabunt ⁊ nō deficient/ volabunt em̄ a tenebꝛis ad lumen/ a carcere ad regnū/ a miseria pꝛesenti ad gloꝛiam sempiternā. Deinde stabilito sic infirmo in fide/ charitate et spe/ dicat ei sacerdos. Karissime frater si velis ad visionē dei ꝑuenire/ opoꝛtet oīno ꝙ sis mūdꝰ ī mēte

et purus in conscientia. ait em̄ xp̄s in euāgelio. Beati mūdo corde qm̄ ipsi deū videbūt. Si ergo vis mūdū cor & conscientiā sanā habere: pctā tua vniuersa cōfitere: oris em̄ confessio fit ad salutē. vt ait apl's. Et quia forte ante hoc aut per obliuionē: aut verecūdie confusionez aliqua pctā tua vel eorū circunstantias aggrauantes omisisti / trūcasti / abscondisti / vel minus confessus fuisti: ideo iam resume ab initio: et cōfitere qm̄ in proximo est vt viam vniuerse carnis ingressurus sis. & tunc amplius confiteri nō poteris. dic ergo vni pctā tua: vt deus coram multis milibus in die iudicij ea tegat. Si tu aūt ea hic tegas et abscondas. in omniū conspectu ad tui confusionē in die iudicij denudabūtur. Recogita ergo omnes annos tuos in amaritudine anime tue. et non sit tibi sollicitudo de aliqua creatura vel rebus mūdanis. sed omnē sollicitudinem tuam proijce in deum. et noli esse immemor salutis aīe tue. multū tempus in vanū trāsegisti. nunc vna hora tibi forte tm̄ superest in hac vita. et ideo hanc expende totaliter in vtilitatem & cōmodū anime tue. Surge frater de lacu miserie et de luto peccati per confessionez. Grandis em̄ tibi restat via. Surge ergo vt lotus lachrimis contritionis comedere valeas panez vite: hoc est sacramentū corporis christi quod erit tibi ī via hac qua gradieris robur et fulcimentū & ambulabis per dei gratiā in fortitudine cibi illius vsq3 ad mōtem dei: quod tibi cōcedat omniū fideliū redēptor dei filius iesus christus amē.

Deinde audita integra cōfessione infirmi & factis interrogationib9 expedietib9 iniūgat sacerdos īfirmo

ꝙ si quid iniuste alieni habuerit: vel si quē iniuste le serit seu dãnificauerit: reddat ⁊ satisfaciat si valeat: sin autẽ veniã humiliter postulet: attamẽ nõ iniũgat ei sacerdꝰ aliquã penitẽtiã sed dicat ei benigniter hoc modo. Frater tu tot ⁊ talia peccata cõmisisti: ꝑ quibus si tu esses sanꝰ talẽ penitẽtiã deberes agere vsqꝫ ad tale tempus. innotescẽdo ei illã penitentiã in speciali. sed quia infirmus es ⁊ forte vita tua ad hoc peragendum extẽdere nõ valebit: ideo iniungo tibi aliquam penitentiam: volo tamẽ ꝙ si forte discesseris: facias talẽ elemosinam vel ad minus iniungas amicis vel executoribus tuis ipsam facere ex ꝑte tua pro ipsa penitentia. assignando ipsam elemosinã in speciali. Si autem cõualueris: penitentiam quam tibi notificaui adimpleas vel iterum humiliter de nouo redeas ad cõfessionē: vel michi vel alij qui tibi absolutionis beneficium in hac parte de iure cõferre valeat ⁊ debeat. Et cõcedo tibi ꝙ oẽs indulgentie quorũcũqꝫ ꝑlatoꝝ tibi cõcesse seu qualitercũqꝫ cõcedẽde: eorũqꝫ bñdictiões / oẽs aque bñdicte aspsiones / deuote pectoris tui tuntiones / cordis tui cõtritiones / ista cõfessio et omnes alie cõfessiones tue deuote / omnia ieiunia / abstinẽtie / elemosine / vigilie / disciplĩe / orationes / ⁊ peregrinatiões / ⁊ omnia alia bona que fecisti vel facies: et omnia mala que ꝑ deo siue iniuste sustinuisti vel sustĩebis: passio saluatoris domini nostri iesu christi / meritaqꝫ beate ⁊ gl'iose virginis marie et oĩum alioꝝ sanctorum: necnõ suffragia totius sancte ecclesie catholice: cedãt tibi in remissionẽ istorũ ⁊ oĩum aliorũ peccatoꝝ tuorũ / in augmẽtationē

meritoꝝ ⁊ consecutionē premioꝝ eternoꝝ. Amen. Deinde dicat sacerdos hoc modo. Misereatur tui oīpotens de⁹ ⁊ dimittat tibi oīa peccata tua/ liberet te ab omni malo cōseruet ⁊ cōfirmet ī bono ⁊ ad vitā pducat eternā. Amē. Deinde absoluat sacerdos infirmū ab omnibus peccatis suis hoc modo dicens.

Dominus noster iesus christus pro sua magna pietate te absoluat: ⁊ ego auctoritate eiusdem dei ⁊ dñi nostri iesu christi ⁊ beatoꝝ apostoloꝝ petri ⁊ pauli ⁊ auctoritate michi tradita absoluo te ab oīb⁹ pctis his de q̄b⁹ corde cōtrit⁹ ⁊ ore michi cōfessus es/ et ab omnib⁹ alijs peccatis tuis de quib⁹ si tue occurrerent memorie cōfiteri velles/ ⁊ sacramentis ecclesie te restituo. In noīe patris ⁊ filij ⁊ spūssancti. amē.

¶ Notandū est q̄ licet sacerdos possit de facto absoluere infirmū in articulo mortis ab oībus pctis suis/ tamē si aliq̄s casus occurrat in ꝯfessione a quo ipse sacerdos eū alias de iure absoluere nō posset/ iniūgendū est īfirmo q̄ cū ꝯualuerit p̄sentet se illi ad ꝯfitēdū q̄ eū de iure vel cōsuetudine ī hac parte absoluere debeat/ receptur⁹ ei⁹ mādata ⁊ satisfacturus. nā alias reincidit in eādē sententiā quā pri⁹ sustinuit. Si infirm⁹ bullā habeat apostolicā de plena absolutiōe et remissiōe oīm pctōꝝ suoꝝ semel ī articulo mortꝫ ꝯcessam/ tūc primo legat sacerḋ effectū bulle: deide ceteris pactꝫ vt p̄dictū est fiat ei⁹ absolutio sub hac forma

Dominus noster iesus christus pro sua magna pietate te absoluat/ et ego auctoritate eiusdeꝫ dei et dñi nostri iesu christi ⁊ beatoꝝ apostoloꝝ petri et pauli et domini nostri dñi. N. diuina prouidentia

summi pontificis et virtute gratie tibi concesse et electionis qua me in tuū confessorē elegisti in hac parte michi cōmissa: absoluo te ab omnibus peccatis tuis de quibus corde contritus et ore michi confessus es: et ab omnibus alijs peccatis tuis de quibus si tue occurrerēt memorie cōfiteri velles: ab omni fractione votorū / et ab omni omissione salutariū penarum sacramētaliter tibi iniunctarū: et ab omni transgressione diuinorum mandatorum: tibiqꝫ cōcedo plenā indulgentiā omniū peccatorum tuorum inquantū claues ecclesie et potestas domini pape se extendunt. Et si immiscendo te diuinis sic innodatus es aut vnq̄ fuisti q̄ aliquaʒ notā irregularitatis contraxisti vel penam suspensionis interdicti seu excōmunicationis incurristi: eadem auctoritate tollo et ammoueo tecūqꝫ dispenso: et sacramentis ecclesie te restituo. In nomine patris et filij et spiritussancti amē. Deinde dicat sacerdos oratione sequentē cū Dñs vobiscū. et Oremus. Oratio.

P Retende domine huic famulo tuo dexteraʒ celestis auxilij: vt te toto corde perquirat: et que digne postulat assequatur. Per xp̄m dñm nostrū. ℞. Amē. Sequatur. Bene ✠ dictio dei patris omnipotentis et filij et spiritussancti super te descēdat et maneat semper amen. Deinde osculetur crucē infirmus et sacerdotē et postea oēs alios p ordinē et interi dicat sacerdos morosius Dñs vobiscū. et Oremus. Oratio

D Eus misericors deus clemens: qui secundum multitudinē miserationū tuarū peccata penitentiū deles et preteritorum criminuʒ culpas venia remissionis euacuas: respice super hunc famulum tuū

N. sibi remissionem omniũ peccatorũ suorum tota
cordis contritione poscentem: renoua in eo pijssime
pater quicquid dyabolica fraude violatum est: ⁊ vni
tati corporis ecclesie tue mẽbrum infirmũ peccatorꝫ
percepta remissione restitue. miserere dñe gemituũ
eius miserere lacrimarꝫ / miserere tribulationũ atqꝫ
dolorꝫ: et non habentẽ fiduciã nisi in tua mĩa / ad sa-
cramẽtũ recõciliatiõis admitte. Per xp̃m. Oreꝰ. orõ

DA nobis quesumus dñe vt sicut publicani pre-
cibus et confessione placatus es: ita et huic fa-
mulo tuo. N. benignus aspira vt in confessione fide
li ꝑmanens misericordiã tuã celeriter consequat᷑ sa-
crisqꝫ altaribꝰ restitutus: rursusqꝫ diuino famulatui
mancipetur. Per christum dñm nostrum. Absolutio

ABsoluimus te. N. vice beati petri apl'orꝫ prĩci
pis cui dñs potestatẽ ligãdi atqꝫ soluẽdi dedit.
⁊ quãtũ ad te ꝑtinet accusatio ⁊ ad nos remissio: sit ti
bi oĩps deꝰ vita ⁊ salꝰ ⁊ oĩm pctõrꝫ tuorꝫ pius ĩdultor.
Qui viuit ⁊ regnat cũ deo prẽ ⁊c. prius q̃ iungat᷑ ifir
mꝰ icipiat sacerd. an. Saluator mũdi. deĩn dicat᷑ ps.

IN te dñe speraui nõ confundar ineternum: in
iusticia tua libera me et eripe me. Inclina ad
me aurẽ tuam: et salua me. Esto michi in deũ prote-
ctorẽ: et in locũ munitũ vt saluũ me facias. Qm fir-
mamentũ meũ: ⁊ refugiũ meum es tu. Deus meus
eripe me de manu pctõris: ⁊ de manu cõtra legẽ agẽ-
tis et iniqui. Qm tu es patiẽtia mea: dñe spes mea a
iuuẽtute mea. In te cõfirmatꝰ sum ex vtero: de ven
tre matris mee tu es protector meus. In te cãtatio
mea semꝑ: tanq̃ ꝓdigiũ factꝰ sum m̃ltis ⁊ tu adiutor

fortis. Repleatur os meũ laude: vt cantẽ gl'iam tuã tota die magnitudinẽ tuã. Ne piicias me i tpe sene ctut; cũ defecerit virt' mea ne derelinquas me Quia dixerũt inimici mei mala michi: & q custodiebãt aiaz meã consiliũ fecerunt in vnũ. Dicentes deus dereli- quit eũ: persequimini et cõprehendite eũ quia nõ est qui eripiat. Deus ne elõgeris a me: deus me' in auxi liũ meũ respice. Confundant et deficiãt detrahẽtes anime mee: operiant cõfusione & pudore qui querũt mala michi. Ego autẽ semp sperabo: & adiciã super oẽm laudẽ tuã Os meũ annũciabit iusticiã tuã: tota die salutare tuũ. Qm nõ cognoui litteraturã: itroi- bo in potẽtias dñi: dñe memorabor iusticie tue soli'. Deus docuisti me a iuuẽtute mea: & vsq nũc pnun- ciabo mirabilia tua. Et vsq in senectã & seniũ: deus ne derelinquas me. Donec annũciẽ brachiũ tuũ: ge nerationi omni que ventura est. Potẽtiã tuã & iusti- ciã tuã deus vsq in altissima q fecisti magnalia: de' quis similis tibi: Quãtas ostẽdisti michi tribulatio nes multas & malas: & conuersus viuificasti me: & de abissis terre iterũ reduxisti me. Multiplicasti magni- ficentiã tuã: & cõuersus cõsolatus es me. Nam & ego cõfitebor tibi in vasis psalmi veritatẽ tuã: de' psal- lam tibi in cithara sanctus israel. Exultabunt labia mea cũ cãtauero tibi: & aĩa mea quã redemisti. Sed & ligua mea tota die meditabit' iusticiã tuã: cũ cõfusi et reueriti fuerit qui querũt mala michi. Finito. ps. cũ Gloria pri. Sicut erat. tota dicatur an. Saluator mundi salua nos qui per crucẽ & sanguinẽ redemisti nos auxiliare nobis te deprecamur deus noster. Tunc

dicat sacerdos. Dñs vobiscum. et Oremus. Oratio.

OMnipotens sempiterne deus qui per beatũ iacobũ apostolũ tuũ locutus es dicens: infirmat quis in vobis inducat presbiteros ecclesie & orent super eum vngentes oleo sancto in nomine dñi: & oratio fidei saluabit infirmũ: et alleuiabit eũ dñs & si in peccatis sit dimittent ei: dignare per man⁹ nostras hunc famulũ tuum. N. infirmũ de oleo sanctificato vngere & virtute benedictionis tue saluti pristine restituere. vt qđ exterius per ministeriũ nostrũ efficit: hoc interius spiritualiter tua diuina virtus ac inuisibiliter tua malagmata operentur. Per dñm nrm.

¶ Tunc sacerdos accedens ad infirmum incipiat. pm seqn. quem chorus vel clericus totũ prosequatur: et sic fiat de ceteris psalmis sequentibus. ¶ Psalmus.

VSquequo dñe obliuisceris me in finez: vsquequo auertis faciẽ tuã a me. Quãdiu ponã consilia in anima mea: dolorẽ in corde meo per diẽ. Vsquequo exaltabitur inimicus meus super me: respice & exaudi me dñe deus meus. Illumina oculos meos ne vnq̃ obdormiã in morte: nequando dicat inimicus meus preualui aduersus eũ. Qui tribulant me exultabũt si motus fuero: ego autẽ in misericordia tua speraui. Exultabit cor meũ in salutari tuo: cantabo domino qui bona tribuit michi: & psallã nomini dñi altissimi. Gloria pri. Dũ dicitur p̃dictus p̃s a choro vel a clerico: accipiat interim sacerdos oleũ ĩfirmorũ sup pollicem dextrum: & sic cum illo pollice tangat infirmũ cũ oleo signũ crucis faciẽs sup vtrũq; oculũ incipiendo ad dextrũ oculũ: et dicat sacerdos hoc modo.

PEr istã vnctionẽ et suã pijssimam miam indulgeat tibi dominus quicquid peccasti per visum. ℞. Amen. Sequatur Psalmus.

EXaltabo te dñe quoniã suscepisti me. nec delectasti inimicos meos super me. Dñe deus meus clamaui ad te. et sanasti me. Dñe eduxisti ab inferno animam meã. saluasti me a descendẽtibus in lacũ. Psallite dño sancti eius. et cõfitemini memorie sanctitatis ei⁹. Qm̃ ira in indignatione eius. et vita in voluntate eius. Ad vesperũ demorabitur fletus. et ad matutinũ leticia. Ego aũt dixi in abũdãtia mea: non mouebor in eternũ. Dñe in volũtate tua. prestitisti decori meo virtutẽ. Auertisti faciẽ tuã a me: et factus sum conturbatus. Ad te dñe clamabo. et ad deũ meũ depcabor. Que vtilitas in sanguine meo. dũ descendo in corruptionẽ? Nunquid cõfitebitur tibi puluis. aut annũciabit veritatẽ tuam? Audiuit dñs et misertus est mei. dñs factus est adiutor meus Conuertisti planctũ meũ in gaudiũ michi. cõcidisti saccũ meũ et circũdedisti me leticia. Ut cãtet tibi gloria mea et nõ cõpungar. dñe deus meus in eternũ cõfitebor tibi. Gloria pri. Deinde super aures dicens.

Per istã vnctionẽ et suã pijssimã miam idulgeat tibi dñs q̃cq̃d peccasti p auditũ. ℞. amẽ. seq̃t ps.

IUdica me deus et discerne causã meã de gẽte non sancta. ab homĩe iniquo et doloso erue me. Quia tu es de⁹ fortitudo mea. quare me repulisti et quare tristis ĩcedo: dũ affligit me inimicus. Emitte lucẽ tuã et veritatẽ tuã. ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montẽ sanctũ tuum et in tabernacula tua.

Et introibo ad altare dei: ad deũ qui letificat iuuentutẽ meã. Confitebor tibi ĩ cythara de9 deus meus: quare tristis es aĩa mea ⁊ quare cõturbas me: Spera in deo: qm̃ adhuc cõfitebor illi salutare vultus mei ⁊ deus meus. Gloria patri. Deinde super labia dicens.

PEr istam vnctionem ⁊ suã piissimã misericordiam indulgeat tibi dñs quicquid peccasti per gustum ⁊ illicita verba. ℟ Amẽ. Sequat psalmus.

DEus in noie tuo saluũ me fac: ⁊ in virtute tua iudica me. Deus exaudi orationẽ meã aurib9 percipe ṽba oris mei. Quoniã alieni ĩsurrexerũt aduersuz me: ⁊ fortes quesierũt aĩam meã et nõ proposuerũt deũ ante cõspectũ suũ Ecce em̃ deus adiuuat me: ⁊ dñs susceptor est aĩe mee. Auerte mala ĩimicis meis: ⁊ ĩ veritate tua disp̃de illos. Volũtarie sacrificabo tibi: et cõfitebor noĩ tuo dñe qm̃ bonũ est. Qm̃ ex oĩ tribulatione eripuisti me: et sup ĩimicos meos. despexit ocul9 me9. Gl'ia p̃ri. Deĩñ sup nares dicens.

PEr istã vnctionẽ ⁊ suã piissimã miam ĩdulgeat tibi dñs q̊cq̃d peccasti p odoratũ. ℟ Amẽ. seq̃r

DEus in adiutoriũ meũ intẽde: dñe ad adiuuandũ me festina. Confundant ⁊ reuereant: qui querũt aĩam meã. Auertãtur retrorsuz ⁊ erubescant: qui volũt michi mala. Auertant statim erubescẽtes: qui dicũt michi euge euge Exultẽt ⁊ letentur in te oẽs qui querunt te: ⁊ dicant semp magnificetur dñs qui diligũt salutare tuum. Ego vero egenus et pauper sum: deus adiuua me. Adiutor meus et liberator meus es tu: dñe ne moreris. Gloria p̃ri Man9 sacerdotis ĩfirmi debẽt inũgi in partib9 exteriorib9.

nam et episcopus linebat in partibus interioribus. Manus vero cuiuscunqꝫ alterius infirmi debent inungi interius. Deinde super manus ita dicēs.

Per istā vnctionē ꝛ suā piissimā miam ĩdulgeat tibi dñs q̄cq̄d peccasti ꝑ tactū. ℞. Amē. Sequat ps.

INclina dñe aurē tuā et exaudi me: qm̄ inops et paup sum ego. Custodi aīam meā qm̄ sanctus sum: saluū fac seruum tuū deus meus sperantē in te. Miserere mei dñe qm̄ ad te clamaui tota die: letifica aīam serui tui qm̄ ad te dñe aīam meā leuaui. Qm̄ tu dñe suauis ꝛ mitis: ꝛ multe misericordie omnib⁹ inuocantib⁹ te. Auribus percipe dñe orōnem meā: intēde voci deprecationis mee. In die tribulatiōis mee clamaui ad te: qꝛ exaudisti me. Non est similis tui in dijs dñe: ꝛ non est scd̄m opera tua. Oēs gentes quascūqꝫ fecisti veniēt ꝛ adorabunt corā te dñe: et glorificabunt nomen tuum. Quoniam magnus es tu: ꝛ faciēs mirabilia tu es deus solus. Deduc me domine in via tua ꝛ ingrediar in veritate tua: letet cor meū vt timeat nomē tuū. Confitebor tibi dñe deus meus in toto corde meo: ꝛ glorificabo nomen tuū in eternū. Quia mia tua magna est super me: et eruisti animā meā ex inferno īferiori. Deus iniqui insurrexerūt sup me: et synagoga potentiū quesierūt aīam meā: ꝛ nō ꝓposuerunt te in cōspectu suo. Et tu dñe de⁹ miserator ꝛ misericors: patiēs ꝛ mlt̄e mie ꝛ verax. Respice in me ꝛ miserere mei: da īperiū puero tuo: et saluū fac filiū ancille tue. Fac mecū signū ī bono vt videāt q̄ oderūt me ꝛ ꝯfundant: qm̄ tu dñe adiuuisti me ꝛ ꝯsolat⁹ es me. Glia. Deinde sup pedes ita dicēs

PEr istam vnctionē et suam pijssimā misericordiā indulgeat tibi dominus quicquid peccasti per incessum peduz. ℟. Amen. Sequatur psalmus.

DOmine deus salutis mee: in die clamaui ꝛ nocte corā te. Intret in cōspectu tuo oratio mea: inclina aurē tuā ad precē meā. Quia repleta est malis anima mea: ꝛ vita mea in inferno appropinquauit. Estimatus suz cū descendentibus in lacū: fact⁹ suz sicut homo sine adiutorio inter mortuos liber. Sicut vulnerati dormientes in sepulcris quoꝝ non est memor ampli⁹. ꝛ ipsi de manu tua repulsi sunt. Posuerūt me in lacu inferiori. in tenebrosis ꝛ in vmbra mortis. Super me confirmatus est furor tuus. ꝛ oēs fluctus tuos induxisti super me. Longe fecisti notos meos a me. posuerūt me abominationez sibi. Traditus suz et non egrediebar. oculi mei languerunt pre inopia. Clamaui ad te domine. tota die expandi ad te man⁹ meas. Nunquid mortuis facies mirabilia. aut medici suscitabūt ꝛ confitebunt tibi? Nunquid narrabit aliquis in sepulcro misericordiā tuā. ꝛ veritatem tuaz in perditionez? Nunquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua. ꝛ iusticia tua in terra obliuionis. Et ego ad te domine clamaui. ꝛ mane oratio mea pueniet te. Ut quid domine repellis orationez meā: auertis faciē tuā a me. Pauper sum ego ꝛ in laboribus a iuuentute mea: exaltatus autē humiliat⁹ sum ꝛ conturbatus. In me transierunt ire tue et terrores tui ꝯturbauerūt me. Circundederūt me sicut aqua tota die: circundederunt me simul. Elongasti a me amicum et proximum: et notos meos a miseria-

Gloria patri. Sicut erat. Deinde in dorso inter lumbos maris: vel super umbilicum mulieris ita dicens.

PEr istam unctionem et suam piissimam misericordiam indulgeat tibi dominus quicquid peccasti per illicitas cogitationes et per ardorem libidinis. R. Amen.

¶ Tunc erigens se sacerdos lauet manus suas cum sale et aqua in vase quo stuppe olei ponuntur: que igne crementur et in cimiterio fodiantur. Postea dicat sacerdos super infirmum benedictionem hoc modo.

IN nomine patris et filij et spiritussancti sit tibi hec olei unctio ad purificationem mentis et corporis: et ad munimen et defensionem contra iacula immundorum spirituum. R. Amen. ¶ Sequatur psalmus.

DOmine clamaui ad te exaudi me: intende voci mee cum clamauero ad te. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: eleuatio manuum mearum sacrificium vespertinum. Pone domine custodiam ori meo: et hostium circumstantie labijs meis. Non declines cor meum in verba malicie: ad excusandas excusationes in peccatis. Cum hominibus operantibus iniquitatem: et non communicabo cum electis eorum. Corripiet me iustus in misericordia et increpabit me: oleum autem peccatoris non impinguet caput meum. Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum: absorpti sunt iuncti petre iudices eorum. Audient verba mea quoniam potuerunt: sicut crassitudo terre erepta est super terram. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum: quia ad te domine domine oculi mei in te speraui non auferas animam meam. Custodi me a laqueo quem statuerunt michi: et ab scandalis operantium iniquitatem. Cadent in retiaculo eius peccatores: singu-

lariter sum ego donec transeã. Gloria patri. Deinde dicat sacerdos. Dñs vobiscum. et Oremus. Oratio.

Domine deus saluator noster qui es vera salus et medicina: a quo omnis sanitas & omne medicamentũ venit: quiq nos apostoli tui iacobi documẽto instruxisti vt languẽtes olei liquore orãtes tãgeremus: respice propicius sup hũc famulũ tuũ. N. quẽ languor cruciat ad exitũ / & viriũ defectus ptrahit ad occasum / medela gratie tue saluti restituat castigatũ. extingue in eo clemẽtissime deus omniũ febriũ estus / dolor stimulos: & cunctor languor cruciatus: viscer quoq & secretor ĩterna medicina: atq medullarũ discrimina sana cõpagum etiam & artuum dele cicatrices veteres: & acerbas cõpesce passiones. reformet in eo carnis ac sanguinis quã creasti perfecta materies: sicq illũ iugiter tua custodiat pietas: vt nec ad corruptionez aliquãdo sanitas / nec ad perditionẽ perducat ĩfirmitas: sed fiat illi hec sacra olei perunctio cõcita morbi presentis & languoris expulsio: & pctõr oĩm exoptata remissio. p te saluator mũdi. Qui cũ deo prẽ & spũsctõ viuis & regnas de? p oĩa secula sclor. Amẽ. Facta vnctiõe vt pdictũ est: expediẽs erit vt sacerdos ante cõmunionẽ inquirat ab infirmo an aliqua alia pctã sibi ad memoriaz occurrãt de quib? nõ erat ꝯfessus. nã posset esse q p preces et deuotas orõnes sacerdotꝫ siue alior: de? corꝫ infirmi illustraret & daret ei gratiã verius & plenius confitẽdi. Et postea interroget eum sacerdos si recognoscat corpus et sanguinem dñi nostri iesu christi sic dicẽdo Frater credis q sacramẽtũ qd tractatur ĩ altari sub

forma panis est verum corpus et sanguis dñi nostri iesu christi. Respõdeat ĩfirmus: Credo. Deĩde cõicet infirmus: nisi prius cõicatus fuerit: & nisi de vomitu vel alia irreuerẽtia ꝓbabiliter timeatur: ĩ quo casu dicat sacerd. infirmo. Frater in hoc casu sufficit tibi vera fides & bona volũtas: tantũ crede & mãducasti. Et nota ꝙ sacerdos infirmis cõicandis stola induet. Unde cõicans sacerdos infirmuz dicat. Corpus dñi nostri iesu christi custodiat corpus tuũ & animã tuaz in vitam eternã. Amẽ. Deĩde dicat sacerd. sine Dñs vobiscum. sed tãtum cum Oremus. orationẽ seqntẽ que nõ dicatur nisi tm̃ quãdo infirmus cõicat. Oro.

Domine sancte pater oĩps eterne deus te fideliter deprecamur: vt accipienti huic fratri nr̃o N. sacrosanctũ corp⁹ & sanguinẽ filij tui dñi nr̃i iesu christi tã corporis ꝙ aĩe sit sal⁹. amẽ. Deĩn sequat ps.

Lauda aĩa mea dñm laudabo dñm ĩ vita mea: psallã deo meo ꝙ diu fuero. Nolite cõfidere in principib⁹: nec in filijs hoim in quibus nõ est salus. Exibit spiritus eius & reuertetur in terrã suã: in illa die peribũt oẽs cogitationes eoꝝ. Beatus cui⁹ deus iacob adiutor eius spes ei⁹ in dño deo ipsius qui fecit celũ & terrã / mare & oĩa que in eis sunt. Qui custodit veritatem in seculũ: facit iudiciũ iniuriã patiẽtibus dat escã esuriẽtibus. Dominus soluit cõpeditos: dominꝰ illuminat cecos. Dñs erigit elisos: dñs diligit iustos. Dñs custodit aduenas pupillũ & viduã suscipiet: & vias peccatoꝝ disperdet. Regnabit dñs ĩ secula deus tuus syon: in generatione & generationẽ. Gloria patri. Quo finito dicat sacerdos. Oremꝰ. Oratio

DEus qui peccatores et scelerū onere vulneratos sacerdotib⁹ tuis ostēdere iussisti: deus qui discipulis tuis man⁹ super īfirmos vt bene haberēt ponere precepisti. Deus qui ꝑ apostoloꝝ tuoꝝ man⁹ infirmos sacro oleo vngere/et ꝓ eis orare docuisti. Deus qui ꝑ īpositionē manuuȝ sacerdotū cuȝ sancti noīs tui īuocatiōe peccata relaxare voluisti: exaudi oratioēs nostras ⁊ da huic famulo tuo N. infirmitatis noxa oppresso: ꝑ hoc sacrosanctū mysteriuȝ quod nos īdignos famulos tuos agere voluisti remissionē omniū peccatoꝝ: quaten⁹ ꝑ hāc sacrati olei vnctionē/corporis et sanguinis tui susceptionē atqȝ man⁹ nostre īpositionē cūcta ei facinora spirit⁹ sancti gratia relaxētur: sanitas anime et corporis restituatur: vt non ei pl⁹ noceat conscientie reatus ad penā ꝗ indulgentia tue pietatis ad emēdationē ꝓsit et veniā te concedente saluator mūdi. Qui viuis ⁊ regnas cū deo patre in vnitate eiusdē. ⁊c. Deinde benedicat sacerdos infirmum dicens sic. Benedicat ✠ te de⁹ pat qui in principio cūcta creauit. ℞. Amē. Et sic respōdeatur ad singulas benedictiōes. Sanet te dei fili⁹. Amen. Illumiet te spūssctūs. Amen. Corpus tuū custodiat. Amen. Animā tuam saluet. Amen. Cor tuum irradiet. Amen. Sensum tuū dirigat: ⁊ ad supernam patriā te perducat qui in trinitate perfecta viuit ⁊ regnat. Per oīa secula seculoꝝ. Amen. Alia benedictio.

BEne ✠ dicat te deus celi. Amen. Adiuuet te xp̄us filius dei. Amen. Corpus tuum in suo sancto seruitio custodiri ⁊ conseruari faciat. Amen. Mentē tuā illuminet. Amen. Sensū tuū

custodiat. Amen. Gratiam suā ad pfectū aīe tue in te augeat. Amen. Ab omni malo te liberet. Amen. Oīa pctā tua deleat. Amen. Dextera sua te defēdat Amen. Qui sctōs suos semp adiuuat ipse te adiuuare & ꝯseruare dignet. Qui viuit & reg. Alia benedcō.

Bene✠dicat te deus pater qui in principio cuncta creauit. Bene✠dicat te dei filius qui de supernis sedib⁹ p nobis saluandis descendit & crucem subire non recusauit. amen. Bene✠dicat te spūssanctus qui ī similitudine columbe in flumine iordanis in christo requieuit. amē. Ipseq3 te in trinitate sctifi cet quē oēs gentes vēturū expectāt ad iudiciū. Qui cuz deo pre & eodē spūsancto. amē. Finito hoc officio cōuenienter dici poterūt ab īfirmo lāguēte ī extremis si placeat or. subscripte vel earū aliq. videlz ps. Miserere. i. Itē. ps. Deus ī noīe. Itē. ℣. Suscipe me scōm eloquiū tuū & viuā: & nō ꝯfūdas me ab expectatiōe mea: & que est expectatio mea nōne dns. vel sic. Domine iesu christe suscipe spiritū meū. Itē. Deus ppicius esto michi pctōri. Itē ℣. In manus tuas dne cōmēdo spm meū redemisti me dne deus ṽitatz. Itē ℣. Delicta iuuētutis mee & ignorātias meas ne memineris. Itē. ℣. Ab occultis meis mūda me dne. Itē. ℣. Ne proiicias me dne ī tpe senectutis cū defecerit virtus mea ne derelinquas me. ¶ Sciendum est aūt ꝙ nō licet alicui ministrare sacramētū vnctiōis extreme nisi tm sacerdoti. vnde si aliqs nō sacerd. attētaret hoc facere: nichil faceret ꝯsecratio. Loca ṽo vngēda sunt suprādicta & nō alia nisi ī mutilatis: ī quibus debēt iungi loca magis ppinqua. Et notādū

est q̄ si sacerdos iā aliquib⁹ partib⁹ inunctis alijs re stātib⁹ ad vngēdū defecerit/ partes cū vncte nō sint iterato vngende / sed que restāt vnctiōes vngēde p̄ sacerdotē aliū cōpleant. Potest em̄ sacerdos vno clerico p̄sente infirmū inungere: & etiam sine cleri co in necessitatis articulo. Moneāt freq̄nter sacer dotes parrochianos suos q̄ oēs. xiiij. annoꝝ & ampli us se exhibeāt ad sacramētū vnctiōis extreme susci piendū qn̄ met⁹ mortis īminet. Doceāt etiā eos q̄ hoc sacramētū licite pōt iterari sine aliqua sui iniu ria. vnde quotiēs hō ꝯualuerit & noua īfirmitas ite rato supuenerit ex qua fuerit met⁹ mortis pōt idē hō in vnaquaq3 hmōi īfirmitate iungi. In eadē quo q3 īfirmitate hoc sacramētū iterari pōt. nā in egri tudīe diuturna d3 fieri qn̄ videt̄ deducere ad mortē. Et si illū articulū euadat eadē īfirmitate durāte eti am postea ad statū similē reducat̄. iterꝝ pōt iungi: q2 ali⁹ ē īfirmitatis stat⁹: l3 sit eadē īfirmitas. Et si q̄s post hoc sacramētū cōualuerit nichilomin⁹ ad opus coniugale & ad oē op⁹ honestū licite poterit reuerti.

Hoc sacramētū nō ē ꝯferēdū eūtib⁹ ad bellū vel ad duellū pegrinis aut nauigātib⁹ vl' his q̄ stati occidē di sūt. Sil'r pueri / frenetici / furiosi vl' aliq̄ alij hmōi alienationē mētis patiētes: eo q̄ debitā discretionē deuotiōis & spe penitētie nō habeāt: ad hoc sacramē tū nō admittant̄. nisi forte ipsi frenetici furiosi vel a mētes ī sana mēte cōstituti hoc sacramētū petierūt vel alias an̄ hmōi passionē seu mētis alienationē de sua salute fuerit solliciti: tūc nichilomin⁹ ꝯsulit̄ hoc sacramētū eis fiducialit̄ mīstrari. In cōsti. lambeth.

p.ca.vlt. Nota ꝙ tempore interdicti nõ debet cõferri sacramẽtũ vnctionis extreme nec alia sacramẽta. exceptis baptismo/cõfirmatione/penitẽtia ꝛ viatico existentibꝰ in articulo mortis tãtuꝫ cõferendo. ¶Cũ vero aĩa in exitu seu dissolutiõe corporis visa fuerit laborare pcutiat tabula minute ꝛ acrit: et tũc omnes clerici cum summa velocitate accurrant ꝛ dicant. Credo in vnũ. Require in missa sponsal. deinde dicant septem psos penitentiales cum Gloria patri. vtš. Quibus dictis subiungatur hoc capitulum.

Parce domine parce famulo tuo quem redimere dignatus es precioso sanguine tuo ne ineternum irascaris ei. Hoc capitulum dicatur tribus vicibus tam a sacerdote ꝙ a toto conuẽtu: ita tamen ꝙ sacerdos prius dicat: ꝛ cõuentus repetat. Deinde dicatur sequens letania sine nota hoc modo.

Pater de celis deꝰ: miserere aĩe famuli tui. Fili redẽptor mũdi deꝰ. mise. a. fa. t. Spũssãcte deꝰ: miserere aĩe famuli tui. Sctã trinitas vnꝰ deꝰ: mise. a. fa. t. Sctẽ sctõꝝ deꝰ: mi. Qui es trinꝰ ꝛ vnꝰ deꝰ: mi. Sctã maria: itercede p aĩa eius. Sctã dei genitrix: intcede. Sctã virgo virginũ: iter. Sctẽ michael: it.

Sancte gabriel inter
Sancte raphael inter
Oẽs scti ãgeli ꝛ archãgeli: intercedite pro aĩa eiꝰ.
Oẽs scti bonoꝝ spirituũ ordĩes: intcedite p aĩa e.
Sctẽ iohẽs baptista. int.
Oẽs scti patriarche ꝛ pro phete: itercedite p aĩa eiꝰ
Sancte petre inter.
Sancte paule inter.
Sancte andrea inter.
Sancte iacobe inter.
Sancte iohannes inter.
Sancte philippe inter
Sancte iacobe inter.

Sctē bartholomee int.
Sctē mathee inter.
Sācte thoma inter.
Sctē symon inter.
Sancte iuda inter.
Sctē mathia inter.
Sancte marce inter.
Sancte luca inter.
Sctē barnaba inter.
Oēs scti apostoli et euāgeliste. intercedite ꝑ aīa ei⁹.
Oēs sancti discipuli dn̄i et inocētes. itercedite ꝑ.
Sctē stephane inter.
Sancte line inter.
Sancte clete inter.
Sctē clemens inter.
Sācte corneli inter.
Sctē laurenti inter.
Sācte sixte inter.
Sācte vincenti inter
Sācte georgi inter.
Sācte fabiane inter.
Sācte sebastiane inter
Sācte albane inter.
Sācte edmunde inter.
Sācte blasi inter.
Sctē dionysi cū so. t. int.
Sctē eustachi cū so. t. int.
Sancte geruasi inter.
Sancte prothasi inter.
Sancte cosma inter.
Sācte damiane int.
Scti iohēs et paule Int.
Scti crispine et crispiniane. Intercedite ꝑ aīa ei⁹.
Oēs scti martyres Int
Sctē benedicte inter.
Sācte siluester inter
Sctē nicolae inter.
Sctē martine inter.
Sācte hilari inter.
Sancte ambrosi inter
Sctē hieronyme inter
Sctē augustine inter
Sācte birine inter.
Sācte swithine inter.
Sācte athelwolde iter.
Sācte dunstane īter.
Sācte cuthberte īter.
Sācte leonarde inter
Sācte egidi inter.
Oēs scti cōfessores Int
Oēs scti monachi et heremite. intercedite ꝑ aīa ei⁹
Sancta maria magdalena. intercede ꝑ aīa eius.
Sctā maria egiptiaca. it
Sācta felicitas inter.
Sancta perpetua inter.

Sancta cecilia int. Sancta iuliana inter.
Sancta lucia inter. Sancta margareta int.
Sancta agatha inter Sctā anastasia inter.
Sancta agnes inter. Sancta petronella int
Sancta fides inter. Sancta editha inter.
Sancta katherina int. Sancta brigida inter.
Sancta scolastica int. Oēs sctē virgīes ītercedī.
Oēs sancti intercedite ꝑ aīa ei⁹. Propici⁹ esto parce et dimitte ei oīa peccata sua dn̄e. Ab oī malo. libera et defende aīam eius dn̄e. Ab hoste iniquo. libera et defende aīam ei⁹ dn̄e. Ab īsidijs ⁊ laq̄is diaboli. libera ⁊ defēde a. e. d. Ab īcursu malignoꝝ spirituū. libe. A timore īimicoꝝ. libe. Ab ira tua. li. A dānatione perpetua. li. A penis īferni. li. A periculo mortis. li. A pōdere peccatoꝝ. li. Per imēsaꝫ pietatē tuaꝫ. lib. Per mysteriū sctē incarnationis tue. li. Per sanctā circūcisionē tuā. li. Per sanctā apparitioneꝫ tuam. libe. Per baptismū tuū. li. Per ieiuniū tuū. libera. Per passionē et crucē tuā. lib. Per pijssimā morteꝫ tuā. lib. Per gloriosam resurrectionē tuā. libe. Per admirabilē ascēsionē tuā. li. Per aduentū sancti spiritus paracliti. li. Per intercessionē omniū sanctoꝝ tuoꝝ. li. In die iudicij. li. et def. a. eius dn̄e. Peccatores: te rogamus audi nos. Ut aīam famuli tui de prīcipib⁹ tenebrarū ⁊ de locis penaꝝ liberare digneris. tꝝ. Ut ab inferoꝝ cruciatibus liberare digneris. tꝝ. Ut cuncta eius pctā obliuioni ꝑpetue tradere digneris. tꝝ. Ut ei oēs lubrice temeritatis offensas dimittere digneris. tꝝ. Ut delicta iuuentutis eius et ignorantias non reminiscaris. tꝝ. Ut quicquid viciorūꝫ

fallente diabolo ꝛ ppꝛia iniqtate atqꝫ fragilitate cõ
traxit clemẽter ĩdulgere digneris. tꝛ. Ut eũ in pacis
ac lucis regiõe cõstituere digneris. tꝛ. Ut ei gaudiũ
et exultationẽ in regno tuo cũ sanctis ꝛ elect; tuis do
nare digneris. tꝛ. Ut nos exaudire digneris. te rog.
Fili dei: te rogamus audi nos. Agnus dei qui tollis
peccata mũdi miserere aĩe eius. Christe iesu misere-
re aĩe eius. Agnus dei qui tollis pctã mundi dona ei
pacẽ eternãqꝫ felicitatẽ ꝛ gloꝛiam sempiternã amẽ.
PRoficiscere anima chꝛistiana de hoc mundo in
nomine dei patris omnipotẽtis qui te creauit.
amen. In nomine iesu chꝛisti filij eius qui pꝛo te pas
sus est. amen. In nomine spiritussancti qui in te ef-
fusus est. amen. In nomine angeloꝛum et archãge-
loꝛũ. amen. In nomine thꝛonoꝝ et dominationum
amen. In noĩe pꝛincipatuũ ꝛ potestatũ ꝛ omniũ ce
lestium virtutũ. amen. In nomine cherubin ꝛ sera-
phin. amen. In noĩe patriarchaꝝ ꝛ pphetaꝝ. amẽ
In noĩe apostoloꝝ ꝛ martyꝝ. amẽ. In noĩe cõfes-
soꝝ ꝛ episcopoꝝ. amẽ. In noĩe sacerdotũ ꝛ leuitaꝝ
et oĩm ecclesie catholice graduũ. amẽ. In noĩe mo-
nachoꝝ ꝛ anachoꝛitaꝝ. amen. In nomine virginũ
et fideliũ viduaꝝ hodie in pace locus tuꝰ fiat ꝛ habi-
tatio tua in celesti hierusalẽ. amẽ. Oꝛemus. Oꝛatio.
SUscipe itaqꝫ dñe seruũ tuũ ĩ bonũ ꝛ lucidũ ha-
bitaculũ tuũ. Amẽ. Libera dñe aĩam serui tui
ex oĩbꝰ periculis infernoꝝ et de locis penaꝝ ꝛ de oĩbꝰ
doloꝛibus tribulationũ. Amẽ. Libera dñe aĩam ser-
ui tui sicut liberasti enoch ꝛ heliã de moꝛte cõmuni.
Amẽ. Libera dñe aĩam serui tui sicut liberasti loth

de sodomis ꝛ de flāma ignis. amē. Libera dñe aīam serui tui sicut liberasti ysaac de manib⁹ pr̄is sui abrahe. amē Libera dñe aīaꝫ serui tui sicut liberasti moysem de manu pharaonis. amē. Libera dñe aīam serui tui sicut liberasti iob de passiōib⁹ suis. amē. Libera dñe aīaꝫ serui tui sicut liberasti dauid de manu golie ꝛ de manu saul regis. amē. Libera dñe aīaꝫ serui tui sicut liberasti danielē de lacu leonū. amē Libera dñe aīaꝫ serui tui sicut liberasti tres pueros de camīo ignis ardētis. amē. Libera dñe aīam serui tui sicut liberasti susannā de falso crimine. amē. Libera dñe aīam serui tui sicut liberasti petrū ꝛ paulū de vincul' amē. Sicut liberasti sctōs seruos tuos de tormentis: sic liberare digneꝛ aīaꝫ serui tui de gehēne incēdijs. ꝛ ab oibus āgustijs. amē. Sequaꝛ cōmēdatio [illegible] dicaꝛ in camera vel ī aula sine nota iuxta corp⁹ ꝛ oia subseqnter simil'r vsqꝫ ad ꝑcessionē ad [illegible] mortuū suscipiēdū. Post cōmendationeꝫ sequaꝛ ℟. Subuenite scti dei occurrite angeli dñi suscipiētes aīaꝫ ei⁹. Offerentes eā in cōspectu altissimi. ℣. Suscipiat te christ⁹ q̄ vocauit te ꝛ in sinu abrahe angeli deducant te. Offerentes. sequatur orato sine Dominus vobiscum et sine Oremus. Oratio.

Tibi domine commendamus animaꝫ famuli tui. N. vt defunct⁹ seculo tibi viuat: ꝛ que per fragilitatē mūdane cōuersationis peccata admisit: tu venia misericordissime pietatis absterge. Per eūdem christum dñm nostrū. Amen. Oremus. Oratio.

Misericordiā tuā dñe sctē pater omp̄s etne de⁹ pietatis affectu rogare ꝑ alijs cogimur: q̄ pro

nr̄is supplicare pctis nequaq̄ sufficim⁹. tamē de tua cōfisi gratuita pietate ⁊ inolita benignitate clemē-tiā tuā deposcim⁹: vt aīaʒ famuli tui. N. ad te reuertentē cū pietate suscipias: assit ei angelus testamēti tui michael: ⁊ per man⁹ scōꝝ angeloꝝ tuorū in sinu abrahe p̄riarche tui eā collocare digneris. quatenus liberata de principibus tenebraruʒ ⁊ de locis penaꝝ nullis iam primeue natiuitatis vel ignorantie/ aut proprie iniquitatis seu fragilitatis cōfundatur erroribus: sed potius agnoscatur a tuis et scē beatitudinis requie perfruatur: atq̧ cuʒ magni iudicij dies aduenerit. inter sanctos et electos tuos aggregata gloria manifeste contemplationis tue perpetuo satietur. Per xp̄m do. an. Suscipiat te xp̄us qui vocauit te ⁊ i sinu abrahe āgeli deducāt te. ps. In exitu. tot⁹ ps dicat̄ sine Glīa p̄ri. vt inferius patebit. scʒ in officio sepulture. Quo finito dicat sacerd. Dn̄s vobiscuʒ Oremus. Oratio:

Omnipotēs sempiterne et deus qui humano corpori animā ad similitudinem tuam inspirare dignat⁹ es: dū te iubēte puluis in puluerem reuertit̄: tu ymaginem tuam cum sctīs et elect; tuis eternis sedib⁹ p̄cipias sociari: eāq̧ ad te reuertentē de egipti partib⁹ blāde leniter suscipias et angelos tuos sanctos ei obuiā mittas: viāq̧ illi iusticie demōstra: ⁊ portas gl'ie tue illi aperi. . repelle q̄s ab ea oēs pricipes tenebraꝝ: ⁊ agnosce depositū fidele qd̄ tuū est. Suscipe dn̄e creaturā tuā nō ex dijs alienis creatā sed a te solo deo viuo ⁊ vo: quia nō est ali⁹ de⁹ p̄ter te dn̄e: ⁊ non est scd̄m opa tua. letifica clemētissime pater aīam serui tui. N. ⁊ clarifica eā in mul-

titudine mie tue. ne memineris q̄sumus iniquitatū
eius antiquaꝝ ꝛ ebꝛietatū quas suscitauit feruoꝛ ma
li desiderij. licet em̄ peccauerit: tamē te non negauit
sed signo fidei insignitus/ te qui oīa ꝛ eum inter oīa
fecisti fideliter adoꝛauit. Qui viuis ꝛ regnas deꝰ per
oīa secula seculoꝝ. Amen. an. Choꝛus angeloꝝū. ps.

Dilexi: q̄m exaudiet dn̄s vocē oꝛōnis mee. Quia
inclinauit aurē suā michi: ꝛ in diebus meis in
uocabo. Circūdederunt me doloꝛes moꝛtis: ꝛ picula
inferni inuenerūt me. Tribulationē ꝛ doloꝛē inue-
ni: ꝛ nomē dn̄i inuocaui. O dn̄e libera aīam meam:
misericoꝛs dn̄s ꝛ iustus: ꝛ deus nr̄ miseref. Custodi-
ens paruulos dn̄s: huīliatꝰ sum ꝛ liberauit me. Con
uertere aīa mea i requiē tuā: qꝛ dn̄s bn̄fecit tibi. Qꝛ
eripuit aīaꝫ meā de moꝛte ocl'os meos a lacrimis: pe
des meos a lapsu. Placebo dn̄o i regione viuoꝝ. ps.

Credidi pꝛopter quod locutus sum: ego autē hu
miliatus sum nimis. Ego dixi in excessu meo:
omnis homo mendax. Quid retribuaꝫ dn̄o: pꝛo om-
nibus que retribuit michi? Calicem salutaris acci-
piā: ꝛ nomen dn̄i inuocabo. Uota mea dn̄o reddam
coꝛā omni populo eius: pꝛeciosa in cōspectu domini
moꝛs sanctoꝝ eius. O dn̄e quia ego seruus tuus: ego
seruus tuꝰ ꝛ filius ancille tue. Dirupisti vincula mea
tibi sacrificabo hostiam laudis: ꝛ nomen dn̄i inuoca
bo. Uota mea dn̄o reddaꝫ in cōspectu omnis populi
eius: in atrijs domus dn̄i in medio tui hierusaleꝫ. ps.

Laudate dn̄m omnes gentes: laudate eum om-
nes populi. Quoniā confirmata est super nos
misericoꝛdia eius: ꝛ veritas dn̄i manet in eternū. ps.

Confitemini dño quoniam bonus: quoniaz in seculuz misericordia eius Dicat nūc israel qm̄ bonus: quoniā in seculū misericordia ei⁹ Dicat nūc domus aaron: quoniā in seculū misericordia ei⁹ Dicant nūc qui timēt dñm: quoniā in seculū misericordia ei⁹. De tribulatione inuocaui dñm: ⁊ exaudiuit me in latitudine dñs Dñs michi adiutor: nō timebo q̄d faciat michi homo. Dñs michi adiutor: ⁊ ego despiciā inimicos meos. Bonū est confidere in dño: q̄ꝫ confidere in hoīe Bonū est sperare in dño: q̄ꝫ sperare in principibus. Omnes gētes circuierūt me: et in nomine dñi quia vltus sum in eos. Circūdantes circūdederūt me: ⁊ in noīe dñi qꝛ vltus suz in eos Circūdederūt me sicut apes ⁊ exarserūt sicut ignis ī spinis: et in nomine dñi quia vltus sum in eos Impulsus euersus sum vt caderē: ⁊ dñs suscepit me Fortitudo mea ⁊ laus mea dñs: ⁊ factus est michi ī salutē Vox exultationis ⁊ salutis: in tabernaculis iustoꝝ. Dextera dñi fecit virtutē dextera dñi exaltauit me: dextera dñi fecit virtutē Non moriar sed viuā: ⁊ narrabo opera dñi Castigans castigauit me dñs: ⁊ morti nō tradidit me Aperite michi portas iusticie ⁊ igressus in eas cōfitebor dño: hec porta dñi iusti intrabūt in eā. Cōfitebor tibi dñe qm̄ exaudisti me: ⁊ fact⁹ es michi ī salutē Lapidē quē reprobauerūt edificātes: hic fact⁹ est in caput anguli A dño factū est istud: ⁊ est mirabile in oculis nr̄is. Hec est dies quā fecit dñs: exultemus ⁊ letemur in ea. O dñe saluū me fac o dñe bene prosperare: benedictus qui venit in nomine dñi. Benedicimus vobis de domo dñi: deus dñs ⁊ illuxit.

nobis. Constituite diem solennem in condensis: vsqz ad cornu altaris. Deus meus es tu et confitebor tibi: deus meus es tu et exaltabo te. Confitebor tibi dn̄e quoniā exaudisti me: et factus es michi in salutē. Cō fitemini dn̄o quoniā bonus: quoniā in seculū misericordia eius. Ps. Beati imaculati vsqz ad Ad dominū cū tribularer. Sine Gloria patri. Finitis psalmis incipiatur an. Chorus angelorum te suscipiat: et in sinu abrahe collocet te: vt cū lazaro quondā paupere eternā habeas requiē. Qua finita dicat sacerdos. Oremus. Oratio.

D Iri vulneris nouitate pcussi et quodāmodo cordibus sauciati misericordiā tuā mundi redemptor flebilibus vocibus īploramus: vt cari nostri. N. animā ad tuā clementiaz qui fons es pietatis reuertentem blāde leniterqz suscipias: et si quas illa ex carnali cōmercione extraxit maculas: tu deus solita bonitate clemēter deleas/ pie īdulgeas/ obliuioni īperpetuū tradas: atqz hāc laudē tibi cū ceteris redditurā et ad corpus propriū quādoqz reuersuram: sctōrum tuorum cetibus aggregari precipias. Qui cū deo patre et spūsancto. Hic roget sacerdos orare pro co ita dicēs. Pro aīa. N. et p aīab9 oīm fideliū defunctorum Pater nr̄. Et ne nos. Sed libe. Requiē etnā do. eis dn̄e. Et lux ppetua. A porta inferi. Erue dn̄e. Non intres in iudiciū cū seruo tuo dn̄e. Quia nō iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens. Dn̄s vobiscum. Oremus.

P Artem beate resurrectionis obtineat: vitāqz eternam mereatur habere in celis. Per te saluator mūdi qui cum patre et spiritusancto viuis et regnas deus per oīa secula seculorum. Amen. Oremus.

DEus cui soli cōpetit medecinā pstare post mor tē: tribue q̄s vt aīa famuli tui. N. terrenis exu ta contagiis in tue redemptionis parte numeretur: ABsolue q̄s dn̄e aīam famuli tui N ꝛ aīas oīm fideliū defunctoꝝ ab omni vinculo delictoꝝ: vt in resurrectiōis glīa inter sctōs ꝛ electos tuos re- suscitati respirent. Per chꝛistū dn̄m nostrum. Amē. Deinde si coꝛpus regis inūcti fuerit qui migrauit ex hoc seculo: pꝛīo a suis cubiculariis coꝛpus eiusdē aqua calida siue tepida lauet: Deinde balsamo cū aroma tibus vngatur per totum / ꝛ postea in pāno lineo ce- rato inuoluatur. ita tamē ꝙ facies et barba illi⁹ tm̄ pateāt. ꝛ circa man⁹ ꝛ digitos ipsius dictus pannus ceratus: ita sit deposit⁹: vt quilibet digit⁹ cū pollice vtriusqꝫ man⁹ sigillatim īsuat per se acsi man⁹ eius cerotecis lineis essent coopte. Deinde coꝛpus induat tunica vsqꝫ ad talos lōga: ꝛ desup pallio regali adoꝛ netur: Barba vero ipsius decēter cōponat sup pect⁹ illi⁹: ꝛ postmodū caput cū facie ipi⁹ sudario serico co opiat: ac dein coꝛōa regia aut diadema capiti eiusdē apponat. Postea induātur man⁹ ei⁹ cerotecis cū au rofragiis oꝛnatis: ꝛ in medio digito dextre manus i ponatur anulus aure⁹ aut deaurat⁹ et ī dextera ma- nu sua ponatur pila rotōda deaurata: in qua virga deaurata sit fixa a manu ipsius vsqꝫ ad pectus pꝛotē sa: ī cui⁹ virge sūmitate sit signū dn̄ice crucis: quod super pect⁹ eiusdē pꝛincipis honeste debet collocari. In sinistra vero manu sceptrum deauratū habeat. vsqꝫ ad aurem sinistram decēter pꝛotēsum. ac postre mo tibie et pedes ipsi⁹ caligis sericis et sandaliis in-

duantur. Deniqȝ dict⁹ princeps ita adornatus cū regni sui pōtificib⁹ ⁊ magnatib⁹ ad locū quē pro sua sepultura prius elegerit cū omni reuerētia deferatꝛ: et cum exequijs regalib⁹ honestissime tradatꝛ sepulture ¶ Si vero corpus alteri⁹ fuerit: tunc tm̄ lauetur corpus aqua tepida vel calida si placeat: ⁊ postea lintheamine mūdo honeste inuoluatꝛ ⁊ in feretro locetꝛ: clericis interim dicentib⁹ vespas de die ⁊ de sctā maria et postea vigil. mortuorū vt infra patebit. Quib⁹ dictis dicantꝛ sine nota ps̄. seque. videlȝ. ps̄ Uerba mea ps̄ Domine ne in furore. i. quere hos ps̄os infra vigil. mortuorū in. i. noc. ps̄ Dilexi. ps̄. Credidi. q̄re vt s. ps̄ De pfundis. ps̄. Uoce mea. q̄re infra post laud mortꝛ quib⁹ finitis dicatꝛ ā Requiē eternā dona eis dn̄e et lux ppetua luceat eis. Kyri eleysō. Xp̄e el. Kyri el. Pater noster. Et ne nos. Sed libera. Requiē eternā. Et lux ppetua. A porta inferi. Erue dn̄e. Non intres in iudiciū. Quia nō iustificabitꝛ. Dn̄s vobiscū. Orem⁹.

Suscipe dn̄e aīam famuli tui. N. ad te reuertētem: veste quoqȝ celesti indue eā et laua eā sctō fonte vite eterne vt inter gaudētes gaudeat: ⁊ inter sapiētes sapiat: ⁊ inter martyres coronata incedat: et inter patriarchas ⁊ prophetas pficiat: ⁊ inter apostolos christū sequi studeat: et inter angelos ⁊ archāgelos claritatem dei videat: ⁊ inter paradisi rutilos lapides gaudium dei possideat/ noticiā mysteriorū dei agnoscat: ⁊ inter cherubin et seraphin claritatē dei videat: ⁊ inter viginti quattuor seniores cantica cāticorū audiat. ⁊ intꝛ lauātes stolas suas in fonte luminis vestē lauet. ⁊ intꝛ pulsantes portas celestis hie

rusalē aptas repiat ꝛ iter vidētes deū facie ad faciez videat: ꝛ iter cātātes cāticū nouū cātet. ꝛ iter audiētes celestē sonū audiat. Per xp̄m d. Sequat̄ alia orō.

SUscipe domine animam famuli tui. N. quam de ergastulo huius seculi vocare dignatus es: et libera eam de principibus tenebrarū ꝛ de locis penarum: vt absoluta omni vinculo peccatoꝝ: quietis ac lucis eterne beatitudine perfruat̄: ꝛ inter sanctos et electos tuos in resurrectiōis gloria resuscitari mereatur. Qui cum deo patre. ꝛc. Anima eius ꝛ anime omnium fidelium defunctorum per dei misericordiam requiescant in pace. Amē. Deinde deportetur corpus ad ecclesiam: ibidez vel in cimiterio humādū

¶ Quando deportari debet corpus defuncti ad ecclesiam: imprimis sumat sacerdos spiculam ꝛ aspergat aquam benedictā super corpus exanime interim dicendo psalmū. De profundis. quo dicto sequat̄. Kyrieleyson. Christe el. Kyri el. Pater noster. Et nos. Requiem eternā. A porta inferi. Credo videre. Dominus vobiscū. Oremus. Orō. Inclina dn̄e. et oratio. Fidelium deus. et finiātur sub vna cōclusione sic. Qui cum deo patre. et cetera. Requiescant in pace. Amen. Si vero fuerit corpus mortuum cum processiōe suscipiēdum: tūc eodem modo ordinetur processio sicut in simplicibus dn̄icis: preter ꝙ in hac processione sacerdos ꝛ ministri eius in albis cum amictib⁹ induti incedant chorus aūt in capis nigris quotid. Et cum ad locum destinatum peruenerit processio: cadauer ipsum sacerdotē aqua bn̄dicta aspergat: et postea thurificet interim dicēdo psalmū. De profun

dis. vt supradictum est. Deinde in redeundo dum de portatur corpus ad ecclesiam cantetur sequēs anti.

cantore icipiēte. ā. Subuenite Chorus p seqt. sancti dei occurrite

angeli domini susci pientes animā e

ius offerentes e am in conspe ctu

al tissi mi. ℣. Suscipiat te christus qui vocauit

repetat ā Subuenite. Deinde dicat ps. De psūte

te et in sinu abrahe angeli deducāt te. dis. et post vnū quēqꝫ ℣. repetatur ā. et postea si necesse fuerit dicatur eodem ordine. ps. In exitu. reqre postea in officio sepul. deinde in introitu cimiterij vel citius inchoet ℟. Libera me dñe. et dicat cū hoc ℣. tm̄ Dies illa. reqre i Dirige ante laudes. Nunq porte t cm̄ corpus alicuius defuncti circa cimiteriū: sed directe in ecclesiam et si corpus canonici vel alterius magnatis fuerit in chorum deferat: si autē extra chorum i eccl'ia post or. reliquat.

In itroitu eccl'ie dicitur hec ā. cātore incipiēte an.

In paradisum deducāt te angeli in suū cōuentū su

scipiāt te martyres et pducant te in ciuitatē sanctā

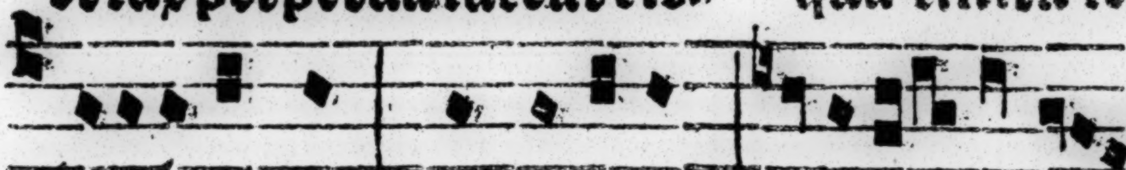

hierusalem. ℣. Requiem eternā dona eis domine.

Repetatur antiphona: In paradisum. qua finita sequatur.

et lux perpetua luceat eis.

Deinde aspgat

Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleyson. sacerdos aqua benedicta corpus defuncti et thurificet: rogās astātes orare pro aīa defuncti ita dicēs. Pro aīa. N. et p animabus oīm fideliū defunctor. Pater noster. Et ne nos. A porta inferi. Nō intres ī iudiciū. Quia nō iustificabitur. Dn̄s vobiscum. Oremus. Oratio.

S Uscipe dn̄e seruuz tuū in bonū habitaculū: et da ei requiē in regno celesti hierusalē vt ī sinu abrahe patriarche tui collocat⁹: resurrectōis diē prestoletur: et inter resurgētes ad gloriā resurgat: et cum bn̄dictis ad dexterā dei veniētib⁹ veniat: et cū possidētibus vitam eternā possideat. Per christū. Anima

eius ⁊ anime omniū fideliū defunctorū p dei miam in pace requiescant. Amē. Deinde dicātur solēniter vigilie mortuoꝝ: ⁊ postea complet̄ de die more solito ¶ Ubi vero in die sepulture deportet̄ corp⁹ ad eccl'iam tunc immediate post p̄dictam oꝝ. **Suscipe domine.** dicat̄ cōmēdatio aīaꝝ solēnit̄ vt infra post vigilias mortuorum patebit: et finito p̄s. **Domine probasti.** statim incipiatur missa pro defunctis. Deinde exeat sacerdos cū stola ⁊ aqua b̄n̄dicta ad locū vbi sepeliē-dus est mortu⁹ ⁊ signo cruc; signet locū: ⁊ postea asp-gat aquā benedictā. deīde accipiat sacerdos fossoriū vel aliud instrumentū ⁊ aperiat terrā in modū cruc; ad lōgitudinē ⁊ latitudinē corporis defuncti dicens **Aperite michi portas iusticie ⁊ ingressus in eas cōfi-tebor domino: hec porta dn̄i iusti intrabunt in eam.**

Dicant̄ aūt vigilie mortuoꝝ quotidie cū missa in cap̄ in crastino vsq3 ad vigiliā natiuit̄. dn̄i: nisi in festis ix. lcōm ⁊ a crastino oct̄. epyphanie vsq3 ad terciā fer̄. āte pascha: ⁊ ī ip̄a tcia feria fiāt vigilie mortuoꝝ cū ix. lectōibus in ꝯuentu. cū missa in crasti no nisi aliqd dup̄ festū impediat: ⁊ tūc fiat p̄dictū ser uitiū in aliqua die p̄cedenti ipsius ebdomade que ad hoc vacauerit: videlicet in dn̄ica vel in. ij. feria: ⁊ sic cōpleatur seruitiuȝ mortuoꝝ vsq3 ad oct̄. pasche nisi corpus presens forte ꝯtigerit. ¶ Post octauas vero pa sche nō fit seruitiuȝ mortuoꝝ in cōuentu nisi corpus presens affuerit vel dies anniuersarius vel dies tri-cennalis cōtigerit vsq3 in crastinū sancte trinitatis. In crastino autem sancte trinitatis ⁊ ab hinc quoti die fiāt vigilie mortuoꝝ vsq3 ad aduentum dn̄i nisi

per oct. ꝛ in oct. assumptiōis ꝛ natiuitatis beate marie ꝛ dedicationis ecclesie. Canonico vero defuncto statutum est triginta dierum incōuentu obsequium fieri: ꝛ triginta psalteria separatim a quocunq; presbytero vnūquēq; presbiterorum ac reliquos vero cuiuscunq; ordinis sint viginti psalteria cantare: ꝛ ab vnoquoq; in ebdoma. sua priuatim eius āniuersar. celebrare. Impediūtur aūt debite vigilie mortuorum per totum annum per festa duplicia in primis ꝛ secūdis vesperis nisi corpus presens affuerit: ꝛ in octa. die epyphāie ꝛ ī alijs octa. quādo dr̄ hymn⁹. Saluator mundi. In omnibus etiam alijs festis nouem lec. ꝛ in officijs et in festis triū lectionū ꝛ ī oct. in quibus chor⁹ regitur in primis vesperis tātum. Similit̄ fiat in cōmemoratiōe beate marie ꝛ sancti loci ¶ Fiāt autē vigilie mortuorū cum nouē ps/ ix aīis et ix. l'. qñcunq; corpus adest presens vel quādo dies anniuersarius vel dies tricēnalis cōtigerit: nisi in tēpore paschali. In paschali vero tempore dicuntur tres ps. ꝛ tres lcōes cum tribus aīis sup ps aū lcōes qualiscūq; nocturn⁹ dicit̄: ꝛ oēs āe sup ps ad vš sez ad Placebo. ꝛ ōs āe sup ps in laud dicantur. ¶ Post octauas vero pasche in quacūq; feria inchoetur officium mortuoꝝ: īcipiatur ā. in primo nocturno: ꝛ cōpleantur duo sequētes nocturni in eadem ebdomad si fieri potest: siue autē fieri potest siue nō: deinceps nō seruetur ordo nocturnoꝝ/ sed feriaꝝ ī hoc tēpore sicut ī alijs temporibus obseruetur. Ita tamē q quādocūq; fit seruitiū pro corpore p̄senti cuiuscūq; fuerit ꝛ ī āniuersarijs et trigintalibus epoꝝ in predicto

tpe:sp ãe psi v.l. et duo R. ia dicãtur de p̄rio nocturno ¶ Sciẽdũ est q̄ i tp̄e paschali sp erit tciũ R. **Libera me dñe de morte**.cũ his trib⁹ v. scz **Dies illa**. v. **Quid ergo**. v. **Nũc christe**. Quãdocũq3 dicat̃ hoc p̄dictũ R. **Libera me dñe**: semper reincipiatur post vltimum vsum. ¶ In ãniuersar. vero episcoporum et qñcũq3 corpus adest presens et in die animarum tãtum: tertium sextũ et nonum R. debẽt repeti ab illis clericis qui v. R. iorum cãtauerũt. In quotidianis obsequiis mortuorum videlz qñ corpus nõ est presens/ vel dies anniuersar. vel tricẽnalis nõ habetur tũc fiat vigil. mortuorũ cum tribus lectionibus tm̃ et ix. p̄s. et vna sola ã. sup p̄os hoc mõ. Ad v̄s vna sola ã. sclz **Placebo** p̄s. **Dilexi**. p̄s **Ad dñm cuz tribul.** p̄s. **Leuaui**. p̄s. **De pfũdis**. p̄s. **Cõfitebor**. iiij. Repetita ã. post p̄os: dicat sacerd̃ executor officij v. **A porta ife**. R. **Erue dñe** ã. **Audiui vocẽ**. p̄s. **Magnificat**. Sequat̃. **Kyri el. xp̄e el. Kyri el. Pater nr̃**. deinde sine pnũciatione. **Et ne nos** dicat̃ iste p̄s sine nota. **Lauda aĩa mea d.** finito p̄o dicat sacerd̃ loco nec habitu mutato v. **Requiẽ e. Et lux. A porta iferi. Erue dñe. Credo vi. In tra vi. Dñs vo. Et cũ spũ.** tres or. dicãt ta ad **Placebo** q̄z ad **Dirige**. sub determinatione: quarum prima p epis/ scda p frib⁹ et sororib⁹/ tertia gñal. Et dicãt iste or. ad **Placebo**. p totũ ãnũ. or. **Deus qui iter aplicos**. or. **Deus venie**. or. **Fideliũ d.** ñ dicat. **Dñs vo.** neq3 **Requiescãt in pa.** sed stati sine int. icipiat̃ ã. **Dirige** tamẽ quãdo **Dirige** nõ dicatur stati post **Placebo** vt i xl. et qñ or. p̄dicte dicãt̃ in laud̃ vt a die aĩarum vsq3 ad quartã fer. añ pascha: tũc dicat̃ ab ip̄o sacerd̃ executore officij v.

Req̄scant in pace. sine Dn̄s vobiscum. post orat. ad Dirige. sup ōs p̄os añ lcōes hec sola ā Dirige. p̄s Uer ba mea. p̄s Dn̄e ne i furo. i. p̄s. Dn̄e de⁹ me⁹ i te sp. p̄s Dn̄s regit me. p̄s Ad te dn̄e leuaui. p̄s Dn̄s illūiatio. p̄s. Expectās expe. p̄s. Btūs q̄ intelligit. p̄s. Queād modū. Repetita ā. post p̄os: sacerd̄ executor officij di cat v̄. Cōplaceat tibi dn̄e vt eruas me. R̄. Dn̄e ad ad iuuādū m. ē. Pr̄ nr̄. dein̄ dicat sacer. i audiētia: Et ne nos. chor⁹. Sz libera nos: silr in audiētia. Dēs lect. legāt i scd̄a fora: v̄. quoqz R̄ior ab ip̄is lectorib⁹ di cat. Ita q̄ p̄ria ⁊ tcia lcō ex pte chori legāt: ⁊ scd̄a lcō ex alta pte. ⁊ hec oīa sine nota dicāt stati post vespas de sctā maria / añ cōplet de die. In lcōib⁹ legendis ⁊ R̄ijs cantādis ordo feriar seruetur / videlicz die dn̄i ca ⁊ feria quarta: lcōes ⁊ R̄ia de primo nocturno / et scd̄a ⁊ q̄nta feria lcōes ⁊ R̄ia de scd̄o noct. ⁊ tcia ⁊ sex ta fer̄. l. et R̄ia de tcio noct. ita tn̄ q̄ semper in tercia et sexta fer̄. sit tciū R̄ Libera me dn̄e de vijs iferni. In obseq̄is mortuor cū nouē p̄is et trib⁹ lectionib⁹: terciū R̄ nunq̄ repetat añ. laud̄s quando sequunt laud̄ cōtinue / vt a festo sctē trinitatis vsqz ad festuz oim sctōr dicat sacerd̄ hunc v̄. Requiescant in pace. R̄ Amē. In laud̄. hec sola ā. Exultabūt. p̄s. Misere re. Te decet. Deus de⁹ me⁹. Ego dixi. Laudate dn̄m de cel̄. Repetita ā. post p̄os: dicat sacerd̄ v̄. Req̄ē eter nā. R̄. Et lux. ā. Ego sū. p̄s. Bn̄dict⁹ sequat Kyri el̄. xp̄e el̄. Kyri el̄. Pr̄ nr̄. Deīde sine pnūcia Et ne nos. dicat sine nota p̄s. Exaltabo. deīn̄ dicat sacer v̄ Req̄ em etna. Et lux. A porta. Erue dn̄e. Credo vider̄. In terra vi. Dn̄s vobiscū Orem⁹. Or. De⁹ cui⁹ mie. oro.

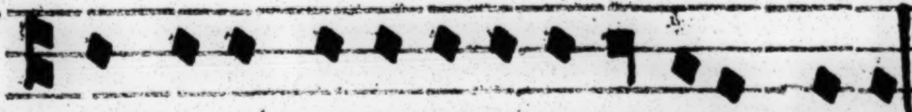
Jnclia dñe.ꝛ finiāt sub vna terminatõe sic Per xp̃z dñm nõ sequat̃ Oꝛem⁹.dein dicũt oꝛõnes ꝑ defun- ctis familiarib⁹ ad placitũ:q̃bus expletis sequat̃ oro gñalis ĩ audiẽtia scz. Aiab⁹ q̃s do.q̃ termĩet̃ sic Qui cũ deo pr̃e et sp̃ũsancto viuis ꝛ regnas deus Per oĩa secula seculoꝝ: Amẽ. Requiescãt in pace. Amẽ.sine Dñs vobi. Mñ laud nõ sequũtur cõtinue post lectio nes vt a die aĩaꝝ vsqꝫ ad quartã feriã añ pascha:tũc non dicat̃ ante laud ℣. Requiescant ĩ pace. ꝫ post vl timũ ℞ dicat̃ Kyꝛiel’ xp̃el’ Kyꝛiel’. Pater nr̃ sine Et ne nos Deinde dicat̃ ps Exaltab dñe sine nota cũ ℣.et oꝛõib⁹ q̃ dicẽde sunt ad laud alio tẽpoꝛe. Laudes ve ro tũc dicũtur post mat̃ de die et de sancta maria su- pꝛadicto mõ:ꝛ tũc post psal. Bñdictus dr̃. Kyꝛiel’ xp̃e eleysõ. Kyꝛi el’. Pater nr̃ sine Et ne nos.cũ ps. Uoce mea.ij.cũ ℣.ꝛ oronibus q̃ dicebant̃ ad Placebo ꝛ hec oĩa tam ad Placebo q̃ ad Dirige sine nota dicuntur Sciendũ est ꝙ quãdocunqꝫ dicit̃ seruitiũ moꝛtuo- rũ in cõuẽtu nisi coꝛpus pꝛesens fuerit vel anniuer- sari⁹ ep̃oꝝ vel decanoꝝ: ꝛ nisi in die animaꝝ semꝑ di cit̃ Placebo sedendo vsqꝫ ad an. post p̃os. similiter fi at in laud. ad Dirige vero per totũ tp̃s sedet choꝛus nisi dũ an. suꝑ p̃os ante lectiões dicit̃ vsqꝫ ad ĩceptio nẽ lec. Jta tñ ꝙ lcões ꝛ ℣. ℞ ioꝝ stãdo dicunt̃:ꝛ legã tur ab illis clericis scilꝫ q̃ dicturi sunt tm̃:choꝛus vero interi sedeat. Jn repetitione autẽ noni ℞ ij post vl- timũ ℣. stet choꝛ⁹ vsqꝫ ad pꝛimã an. ĩcipiẽdã suꝑ lau des. Pꝛostratus vero debet esse choꝛus in omni feria quãdo de feria agit̃ extra tẽpus paschale in vigilijs moꝛtuoꝝ triũ le.ad Placebo ꝛ quo dr̃ Kyꝛiel’. donec

vltia orō cōpleatur: et ad **Dirige** similr̄ dū dr̄ **Pater noster** añ lectiōes et post vltimū ℟. qñ nō sequūtur cōtinue laudes: et post psal. **Bñdict⁹** eodē modo quo post p̄m **Magñ.** ad **Placebo.** Et hoc sit generale p totū annū: q̄ quotiēs fiūt genuflectiones in choro ad vesperas vel ad matutinas diei: totiēs fiāt in sequētib⁹ obsequijs mortuoꝝ q̄uis fiant nouem lectiōes: nisi corpus presens fuerit vel dies anniuersar̄. eiusdē ecclesie episcoporum. tunc eni genuflectere chorum non licet. sed cōtinue stare tenetur ad **Placebo.** quousq; finiatur: et etiam in singulis nocturnis ad **Dirige.** dū dr̄ orō dñicalis āte lcōes ⁊ i laud tm̄ ad. i. p̄. s. **Miserere.** ⁊ a v̄siculo āte psal. **Benedict⁹.** quousq; illi⁹ obsequij officiū expleat. In reliqua psalmodia ⁊ in oib⁹ alijs sedere debet. Sciēdum est q̄ in vigilijs mortuoꝝ nūq̄ fiūt pstratiōes in paschali tp̄e: nec in aliquo festo triū lectionū vel nouē lectionū. nec i cōmemora. btē marie vel sancti loci: nec in octaua nec infra oct̄ sctōꝝ. Qñ vero corp⁹ adest p̄sens et in anniuersarijs episcoporū oēs clerici stare tenentur ad **Placebo.** per totū tempus ad **Dirige.** vt in alio tempore ad laudes similiter per totū temp⁹ nisi ab inceptione psal. **Te decet.** vsq; ad v̄. ante **Benedictus.** In vigilijs quoq; mortuorū in l̄. extra tp̄s paschale oēs v̄sicu. dicantur a sacerdote executore officij loco nec habitu mutato. In vigilijs mortuorū ix. l̄. simpli. prima antiphona super psalmos ad **Placebo.** in superiori gradu inchoet. cete oēs an. i. i. forma discurrant excepta an. sup **Magñ.** ⁊ pria an. sup p̄os ad **Dirige.** et pria ā. ad laud ⁊ ā. sup **Bñdict⁹** q̄ in supiore gradu

discurrāt. ¶Tres p̄ie le: i p̄ia forma legant: loco nec hītu mutato sua quoqꝫ R͞ia ab eisd lectorib⁹ cātent ¶Tres medie lcō. i scda forma cū suis R͞ijs dicāt. tres vltie lcōes i supiore gradu eod mō cū su. R͞ijs di᷑ Jta tñ ꝙ scds ẟ. vlti R͞ij in eod gradu ex opposito dicat. ¶Terti⁹ sil'r ex pte chori i eod gradu dicat cetera vt p̄dictū est sūt exeq̄nda. ¶ Jste mod⁹ seruitij mortuorꝫ locū hꝫ in oī anniuersa. ⁊ trigint. post p̄mū die trigital'. Jn āniuersarijs tñ simplici. canonicorꝫ vltimū R͞. a duob⁹ de supiori gradu dicat ad gradū chori habitu nō mutato cū suis trib⁹ ẟ. Jn p̄ia quoqꝫ die trigint. simplic꜒ canonici eod mō vltimū R͞. dicat: sed p⁹ vltim ẟ. R͞ij ab ipis cātorib⁹ ad gradū chori repetat R͞. a choro p̄cātet. preterea sexta lcō i supiore grad ū cū suo R͞io dicat. Jn āniuersa. ẟo archidiaconorꝫ et subdiaconorꝫ vl' succētorꝫ mod⁹ seruitij fiat sicut i p̄imo trigint simplic꜒ canonici. Jn āniuersar. cātorꝫ / thesaurar. cācellar. an. q̄ i simplicib⁹ vigil' solēt eē in p̄ia forma: i scda forma discurrāt. cetera vt i die trigint de canonic꜒. Jn āniuersar. decani sil'e seruitiū obseruet qd de cet. psōis except q̄rtꝫ. lcō i scda for. sexta lcō in supiore gra. cū suo R͞. dicat. De psonis ẟo eccl'e in epos pmot꜒ i alijs eccl'ijs fit seruitiū i eorꝫ āniuersa. iuxta dignitat꜒ sue exigētiā quā añ pmotionē in ecclia Sarꝫ. hūerūt. De alijs ẟo epis extraneis ⁊ p regib⁹ p q̄b⁹ fit seruitiū: eod mō fiat quo in anniuersar. canonic. simpl. Sciēdum tñ est ꝙ de alijs solūmodo fit seruitiū in anniuersarijs q̄ scribūt in martilogio. ¶ Sciēdū est aūt ꝙ in āniuersario quattuor principaliū psonarꝫ excellētior sacerdos exeq̄tur offm. Eps

vero in anniuersar. epor predecessor officiū exequit
In anniuersar. & trigintalib? epor Sar. ecclesie: to
tū seruitiū discurrit more duplicis festi scilz iohānis
baptist. habitus tamē nō mutetur in legēdo vel can-
tando. ¶Tabula etiā de lectionib? legēdis & R. ijs cā-
tandis disponitur sicut in pdicto festo. excepto q nul
lū R. a tribus cātatur nisi nonū. ¶Tertiū quoqz sextū
et nonū repetant ab illis clericis quib. R. ior cātaue
rūt. lectiones vero nō in pulpito sed ad gradū chori
sup lectrinū legātur. Executor tamē officij in oratio-
nib? dicendis locū nō mutet nec habitū. Oēs aūt b.
dicātur & respondeant sub eodē tono quo in trib? no-
ctib? ante pascha: sed in audientia nō respondeant.
¶In oībus alijs anniuersar. & trigint. prima ā. sup
primū pm ad Placebo. in supiori gradu inchoet. cete
re oēs āe. in scda forma discurrāt per ordinē: excepta
ā: sup pm. Mag. & prima ā. sup primū pm. ad Dirige.
et prima ā. ad laud & ā. sup Benedictus que in supe-
riore gradu discurrant. Sex prime lectiones in scda
forma legātur: loco nec hītu mutato b. quoqz R. ior
ab eisdē lectorib? cantent. Septima lectio cū b. R. ij
sui & sic deinceps in supiore gradu supradicto mō dis
currant. Ita tamen q nonū R. a duobus de supiore
gradu cantet ad gradū chori habitu nō mutato cuz
suis b. ¶Et sciendū est q sp dicat a sacerdote. Et ne
nos. post Pater noster ante inceptionē lectionis qn-
cūqz dicat seruitiū mortuor tā triū q nouē lectionū
Oēs vero b. ab aliquo sacerdote de superiore gradu
dicant sub eodē tono qui i trib? noctib? ante pascha
loco nec hītu mutato vel ab executore officij & rndeat

chor? supradicto mō ¶ Qn̄ vō fit seruitiū p corpore psiti nō p canonico. oēs āe. pter q̄nq3 principales in secunda forma supradicto modo discurrant. due pri me lectiōes cū suis R. in prima forma: tertiū et quartū in scda forma. quitū et sic deinceps in supiore gradu. Singula vō R ia a duob? ad caput defuncti ad orientē cōuersis habitu nō mutato cātent. vltim vō R. a tribus cū repetitione cātetur: loco et habitu suprad. Ita tn̄ q ab ipsis cātorib? cātet et ichoet. Singuli vō vsicl'i a duob? pueris ibid dicāt hitu nō mutato.

Nō respōdeatur in audiētia: quādo dicitur a duobus: cetera vt in vigilijs predictis.

Requiem eternā dona eis domine.

Si vero fuerit corp? canonici cuiuscunq3: eodē mō fiat seruitiū sicut in anniuersarijs epor eiusdē eccl'ie.

Et lux perpetua luceat eis.

¶ In vigilijs mortuor ad vespas sine De? in adiutoriū incipiatur in supiore gradu antiphona

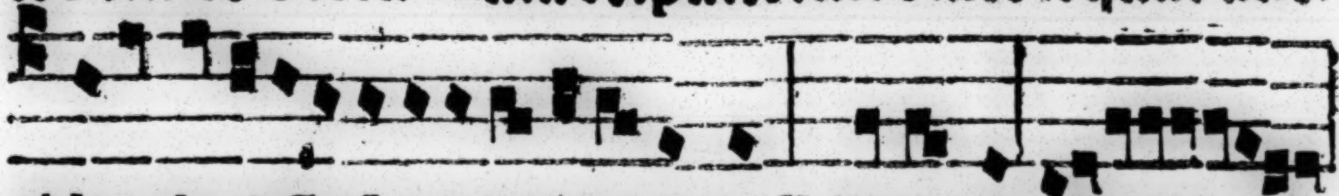

Placebo. Amen. ps. Dilexi: quoniam exaudiet

Quia inclinauit aurem suā michi: et i diebus meis inuocabo.

dominus vocē orationis mee. Circūdederunt me dolores mortis: et picula inferni iuenerūt me. Tribu

lationē & dolorē inueni: & nomē dñi inuocaui. O dñe libera aīam meā: misericors dñs & iust⁹; & de⁹ noster miseret. Custodiēs paruulos dñs: humiliat⁹ sum et liberauit me. Cōuertere aīa mea in requiē tuā: quia dñs benefecit tibi. Quia eripuit aīam meā de morte oculos meos a lachrimis/ pedes meos a lapsu. Iste sequēs ṽ. scil; Placebo dño: in regione viuoꝝ. eo q̄ idē est cū antiphona sequēti nō dicat̄ p̄ vsu nisi tm̄ in quotidianis obsequiis mortuoꝝ qñ vna sola ā. dr̄ sup p̄os sed finito versu Quia eripuit. imediate sequat̄ ant.

Placebo dño i regione viuoꝝ. ā. Heu me. Amen. p̄s.

AD dñm cū tribularer clamaui: & exaudiuit me. Dñe libera aīam meā a labiis iniquis: & a lingua dolosa. Quid det̄ tibi aut quid apponat̄ tibi: ad linguā dolosam. Sagitte potētis acute: cū carbonibus desolatoriis. Heu mihi q₂ incolatus meus plongatus est: habitaui cū habitātib⁹ cedar multū icola fuit aīa mea. Cum his qui oderūt pacē eram pacificus: cū loquebar illis impugnabant me gratis. ant.

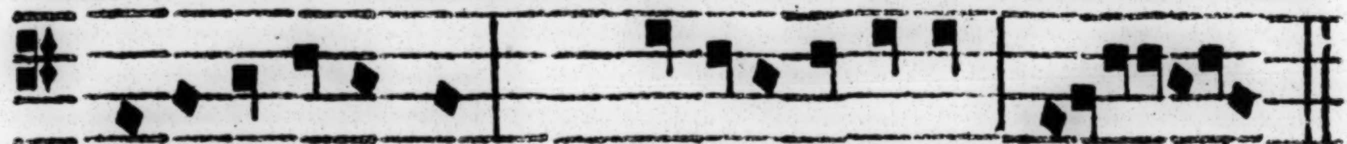
Heu me quia incolatus me⁹ plongat⁹ est. ā. Dñs.

LEuaui oculos meos in montes: vnde veniet auxiliū michi. Auxiliū meū a dño: q̄ fecit celū et terrā. Nō det in cōmotionē pedē Amen. p̄s.

tuũ: neq dormitet qui custodit te. Ecce nõ dormitabit neq dormiet q̃ custodit israel. Dominus custodit te dñs ꝓtectõ tua: sup manũ dexterã tuã. Per diẽ sol nõ vret te. neq luna p noctez. Dñs custodit te ab oĩ malo: custodiat aĩaz tuã dñs. Dñs custodiat itroitũ tuũ et exitũ tuuz: ex hoc nunc et vsq in seculum. an.

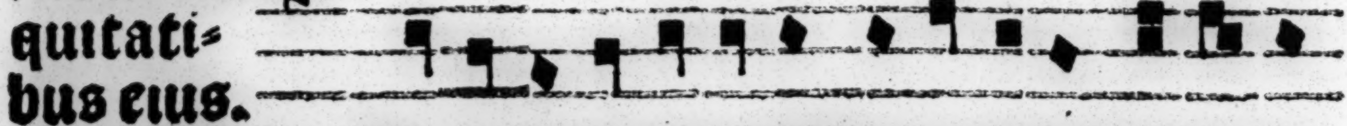

Dominus custodit te ab omni malo custodiat ani-

mam tuã dominus. an. Si iniquitates. Amen. ps.

De profundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocem meã. Fiãt aures tue intendentes: in vocem deprecatiõis mee. Si iniquitates obseruaueris dñe: dñe q̃s substinebit. Quia apud te propiciatio est et propter legẽ tuam sustinui te dñe. Sustinuit anima mea in verbo eius: sperauit aĩa mea in domino. A custodia matutina vsq ad noctẽ: speret israel in dño. Quia apud dominum misericordia: et copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet israel ex omnibus iniquitatibus eius.

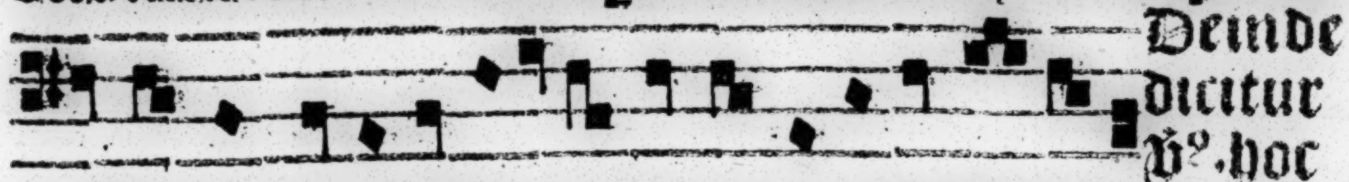

Antiphona. Si iniquitates obseruaueris domine:

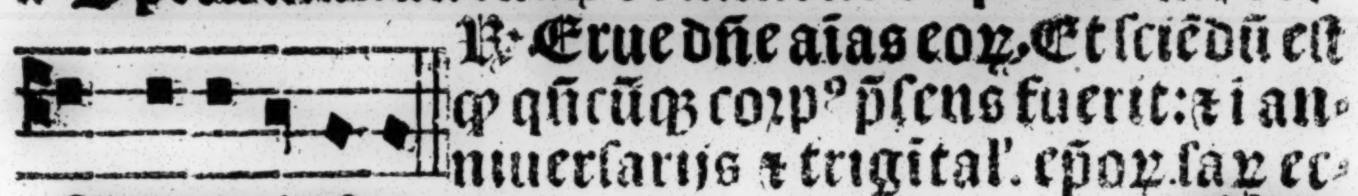
domine quis sustinebit. an. Opera. Amen. ps.

Confitebor tibi dñe in toto corde meo: qm̄ audisti verba oris mei. In conspectu angelorum psallam tibi: adorabo ad templū sanctū tuū & confitebor nomini tuo. Super misericordia tua & veritate tua: quoniā magnificasti sup omne nomē sanctū tuum. In quacūqz die iuocauero te exaudi me: multiplicabis in anima mea virtutē. Confiteātur tibi dñe oēs reges terre: quia audierūt omnia verba oris tui. Et cantēt in viis dñi: qm̄ magna est glīa dñi. Quoniaȝ excelsus dñs & humilia respicit: & alta a longe cognoscit. Si ambulauero ī medio tribulationis viuificabis me: & sup irā inimicorum meorum extēdisti manū tuā et saluū me fecit dextera tua. Dñs retribuet pro me: dñe mīa tua in seculū opa manuū tuarum ne despicias.

Deinde dicitur ꝟ. hoc modo.

ā. Opera manuū tuarum domine ne despicias.

℟. Erue dñe aīas eorum. Et sciēdū est qꝫ qñcūqꝫ corpꝰ p̄sens fuerit: & i anniuersariis & trigital'. epōrum sarum ecclesie: & ī die aīarum oēs ꝟ. tā ad Placebo qꝫ ad Dirige a duobꝰ pueris pariter stātibꝰ ad orientem cōuersis habitu nō mutato: sub tono supradicto cantētur & sub silētio respōdeant. Ita qꝫ in anniuersariis & trigintalibꝰ epōrum & in die aīarum ad gradū chori in medio: et qñcunqꝫ corpus p̄sens affuerit: ad caput defuncti dicant. In oībꝰ vero aliis anniuersariis & trigintalibꝰ & qñ vltimo fit seruitiū mortuorū añ pascha: oēs ꝟ. ab aliquo sacerd. i supiori gradu vel

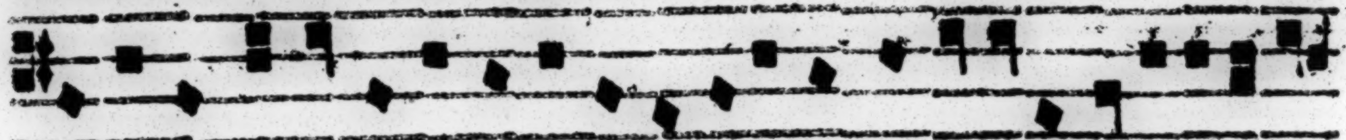
A porta inferi.

ab executore officij loco nec hitu' mutato sub tono su
pradicto dicāt: ⁊ tūc sp respōdeat chor⁹ sub hoc tono

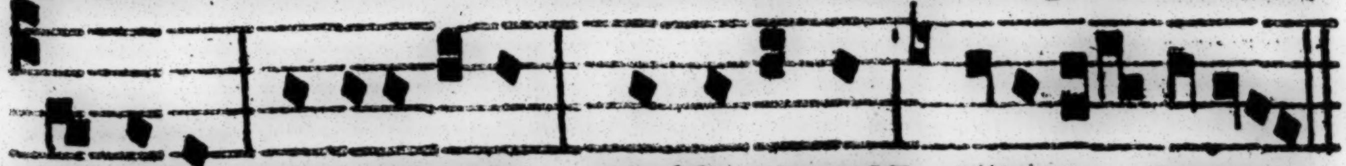

℟. Erue dñe aīas eoꝝ. ā. Audiui vocē. Amen. ps.

Magnificat: anima mea dominū. Et exultauit spūs me⁹: in deo salutari meo. Quia respexit humilitatē ancille sue: ecce eñ ex hoc beatā me dicēt oēs generatiōes. Qꝛ fecit michi magna q̄ potēs est: et sanctū nomē eius. Et misericordia eius a ꝓgenie in progenies: timētibus eum. Fecit potentiā in bra chio suo: dispersit superbos mente cordis sui. Depo suit potētes de sede: ⁊ exaltauit humiles. Esurientes impleuit bonis: et diuites dimisit inanes. Suscepit israel puerū suū: recordat⁹ misericordie sue. Sicut lo cutus est ad patres nostros: abraham ⁊ semini ei⁹ in secula. Nūq̄ eñ thurificet corp⁹ alicui⁹ defuncti ad Placebo vel ad Dirige. secundū vsum Saꝝ. Anti.

Audiui vocē de celo dicētē beati mortui q̄ in dño mo

riuntur. Kyrie eleysō. Christe eleysō. Kyrie leyson. Pater nr̄. deīn sine ꝓnūciatiōe. Et ne nos. dicat iste

Lauda anima mea dominū: lau- ps. sine nota. dabo dñm in vita mea: psallā deo meo q̄diu

fuero. Nolite confidere in principib⁹: nec in filijs hominũ in quibus non est salus. Exibit spiritus eius & revertetur in terrã suaz: in illa die peribunt oẽs cogitationes eoꝝ. Beatus cuius deus iacob adiutoꝛ eius spes eius in dño deo ipsius q̇ fecit celũ et terrã / mare et oĩa que ĩ eis sunt. Qui custodit veritatẽ in seculũ: facit iudiciũ iniuriã patiẽtibus dat escã esuriẽtibus Dominus soluit compeditos: dñs illuminat cecos. Dominus erigit elisos: dñs dirigit iustos. Domin⁹ custodit aduenas: pupillũ & viduaz suscipiet: & vias peccatoꝝ disp̄det. Regnabit dñs in secula de⁹ tuus syon. in generatione et generationẽ. Finito psalmo dicat sacerdos loco nec habitu mutato versiculum.

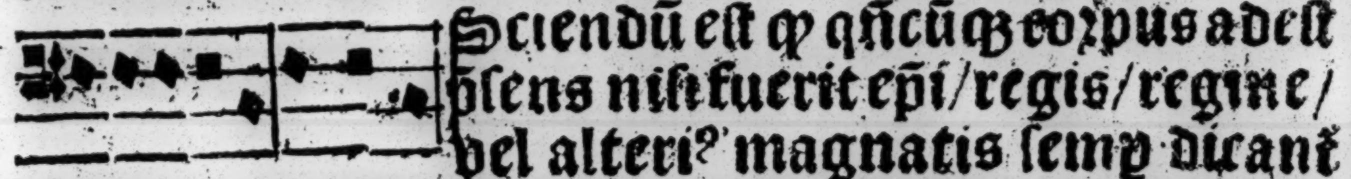
Requiẽ eternã dona eis dñe. Et lux perpetua luceat

eis. A poꝛta inferi. Erue dñe aĩas eoꝝ. Credo vide

re bona dñi. In terra viuentiũ. Dñs vobiscũ. Et cũ

Sciendũ est q̄ q̄licũq̧ coꝛpus adest p̄sens nisi fuerit epi / regis / regine / vel alteri⁹ magnatis semꝑ dicant̄ spũ tuo. Oremꝰ sub tono seq̄nti & sub vna cõclusiõe tã ad Placebo q̄ ad Dirige quattuoꝛ orõnes quarũ

prima sit ꝑ corpore ꝑsenti. Scda ꝑ epis. ¶Tertia pro fratribus ⁊ sororib⁹. Et quarta generalis. ¶Si vero eodez die dies anniuersarius vel trigintale alicuius non cōplet. cōtigerit/ tūc sit scda orō ꝑ illo anniuersario vel trigitali. tertia ꝑ fratrib⁹ ⁊ sororib⁹. ⁊ quarta generalis ¶Et si trigitale simul cū anniuersario eodē die cōtigerit. tūc sit scda orō pro illo trigintali. tertia ꝑ anniuersario. ⁊ quarta generalis ¶Tamē hoc nō vsitatū est in eccl'ia Saꝝ. imo differant ibidē huiusmodi solēnitates. ⁊ vnaquaqꝫ per se solēnitas celebret. licet ī ecclesijs parrochialib⁹ fieri nō valeat ¶Similiter in oībus anniuersarijs vel trigintalib⁹ semper dicantur quattuor orōnes sub vna cōclusiōe tam ad Placebo q̄ȝ ad Dirige. quaꝝ prima sit ꝑ illo anniuersario vel trigitali. scda pro epis. tertia ꝑ fratrib⁹ ⁊ sororib⁹. ⁊ quarta gñal'. ¶Pro corpe pñti cuiuscūqꝫ fuerit tā ad Placebo q̄ȝ ad Dirige. dr hec orō

DEus cui ppriū est misereri semper ⁊ parcere te supplices depcamur pro aīa famuli tui vel famule tue N. quā hodie de hoc sclo migrare iussisti. vt nō tradas eā in man⁹ īimici nec obliuiscaris in finē sed iubeas illā ab āgelis sctis suscipi. atqꝫ ad regionē viuoꝝ pduci. ⁊ quia ī te sperauit ⁊ credidit. sanctorū tuoruz merea tur so cietate letari. In āniuersario de quocūqꝫ fuerit ad Placebo tātū dicatur hec sequēs orō.

DEus īdulgētiarū dñe da aīe famuli tui vel famule tue N. cui⁹ vel quoꝝ anniuersariū depositionis diē cōmemoramus refrigerij sedē qetis beatitudinē luminis claritatez. ¶Pro trigintali cōplēdo vel cōpleto seu cōme

moꝛatiõe vni⁹ defuncti vel plurimoꝝ tã ad Placebo quã ad Dirige. dr̃ hec orõ.

Deus cui ꝓpꝛiũ est mi-sereri semp̱ ⁊ parcere: ꝓpiciare anime famuli tui. vel famule tue. N. ⁊ oĩa ei⁹ pctã dimitte: vt moꝛtis vĩculis absolut⁹: vel absoluta / trãsire mereat̃ ad vitã. ¶Pꝛo epis defunctis ad Placebo tm̃ dr̃ ista orõ

Deus qui inter apostolicos sacerdotes famulos tuos põtificali fecisti dignitate censeri: pꝛesta quesumus vt quoꝛum vicem ad hoꝛam gerebant in terris: eoꝝ perpetuo cõsoꝛtio letentur in celis. ¶Pꝛo fratrib⁹ ⁊ soꝛoꝛibus ad Placebo. tm̃ dicit̃ ista oꝛatio.

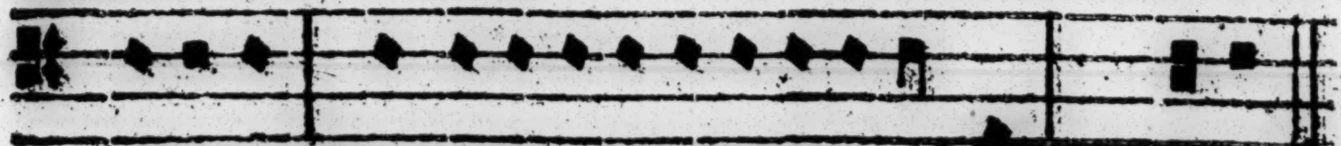
Deus venie largitoꝛ et humane salutis auctoꝛ quesumus clementiam tuam: vt nostrarũ cõgregationum fratres ⁊ soꝛoꝛes qui ex hoc seculo trãsierunt: intercedente beata maria semp̱ virgine ⁊ beato michaele archãgelo cũ omnibus sanctis: ad perpetue beatitudinis consoꝛtiuȝ peruenire concedas.

Oꝛatio generalis. ad Placebo tantũ dicatur ista orõ

Fideliũ de⁹ oĩm ꝯditoꝛ ⁊ redẽptoꝛ aĩab⁹ oĩm fideliũ defũctoꝝ remissionẽ cũctoꝝ tribue pctõrũ. vt idulgẽtiã quã optauerũt: piis supplicatõib⁹ ꝯse

quãtur. Qui cũ deo patre et spiritusancto viuis ⁊ re-

gnas deus. Per omnia secula seculoꝛum. ℞. Amen. Non dr̃ Dñs vobiscũ. neqȝ Requiescãt in pace. sed

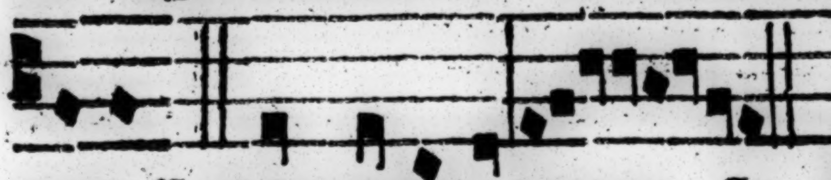
absq itervallo icipiant matutie mortuor: vt patet inferi⁹. Tn qñcūq nō dr Dirige. stati post Placebo. vt in die aiar ꝛ in xl. et qñ orones predicte dicunt in laudibus: vta die aiar vsq ad quartā feriā ante pascha: tūc finita orone Fideliū. vt supradictū est stati dicat sacerd executor officij sine Dñs vobiscū hoc mō In quotidianis tñ obseqs mortuorū tertia lect. semp sine nota dr Requiescāt in pace. R. Amē. ꝛ respōdeatur. Ad matutinas mortuor nō dr Dñe labia. ne Deus i adiutoriū. sed sine iuitatorio ꝛ sine psal. Venite. icipiant an. in supiori gradu hoc mō. In primo nocturno. ā.

Verba mea aurib⁹ pcipe dñe: itellige clamorem meū Inte de voci oronis mee: rex me⁹ ꝛ de⁹ meus. Qm ad te Dirige. Amen. ps. orabo dñe: mane exaudies vocē meā Mane astabo tibi ꝛ videbo: qm nō deus volēs iniquitatē tu es. Neq habitabit iuxta te malignus: neq pmanebūt iniusti ante oculos tuos. Odisti oēs qui operant iiqtatē: perdes oēs qui loquūtur mēdaciū. Virū sanguinū ꝛ dolosum abominabit dñs: ego aūt in multitudine misericordie tue. Introibo in domū tuā: adorabo ad tēplum sanctū tuū in timore tuo. Dñe deduc me in iusticia tua pter inimicos meos: dirige i cōspectu tuo viā meā. Qm non est in ore eor veritas: cor eor vanum est. Sepulcrū patēs est guttur eor linguis suis dolose agebāt: iudica illos de⁹. Decidāt a cogitationib⁹ suis scdm multitudinē impietatū eor expelle

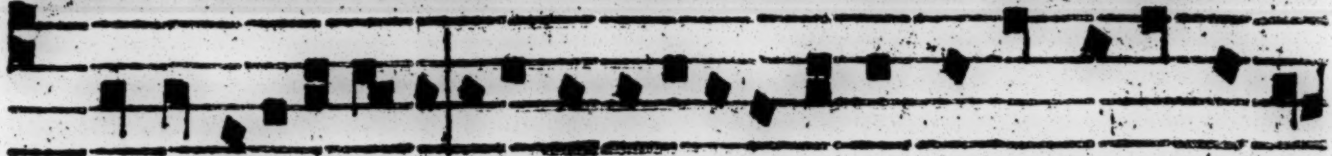
eos: qm̄ irritauerūt te dn̄e. Et letent oēs q̄ sperāt in te. ī eternū exultabūt ꝛ habitabis ī eis. Et gl'iabunt in te oēs qui diligūt nomē tuū. qm̄ tu bn̄dices iusto. Dn̄e vt scuto. bone voluntatis tue coronasti nos. an̄.

Di rige domine de us meus in cōspectu tuo viam

Domine ne in furore tuo arguas me: neq3 ī ira meā. an̄. Cōuertere. Amen. ps. tua corripias me. Miserere mei dn̄e qm̄ infirm⁹ su3. sana me dn̄e qm̄ conturbata sunt oīa ossa mea. Et aīa mea turbata est valde. sed tu dn̄e vsq3quo. Conuertere dn̄e et eripe aīam meā. saluū me fac ꝑpter mīam tuā. Qm̄ non est in morte q̄ memor sit tui: in īferno aūt q̄s cōfitebitur tibi: Laboraui in gemitu meo: lauabo per singulas noctes lectū meū: lacrimis meis stratū meum rigabo. Turbatus est a furore oculus meus: inueteraui inter omnes inimicos meos. Discedite a me oms qui operamini iniquitatem: quoniam exaudiuit dominus vocē fletus mei. Exaudiuit dominus deꝑcationem meam: dominus orationem meam suscepit. Erubescant ꝛ conturbentur vehementer oēs inimici mei: conuertātur ꝛ erubescāt valde velociter. an.

Cōuertere dn̄e et eripe aīam meā: quoniā nō est in

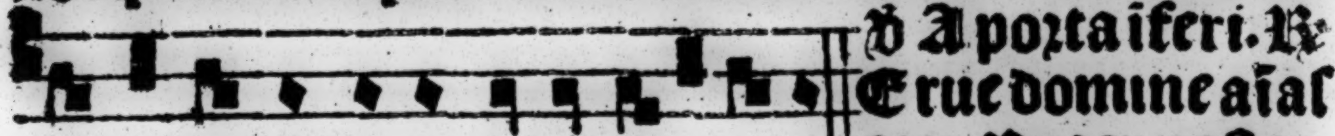
morte qui memor sit tui. ã. Nequãdo. Amen. ps.

Domine deus meus in te speraui saluũ me fac: ex omnibus persequentibus me et libera me. Nequando rapiat vt leo animã meam: dum non est qui redimat neq3 qui saluũ faciat. Domine de⁹ me⁹ si feci istud: si est iniquitas in manibus meis. Si reddidi retribuentibus michi mala: decidam merito ab inimicis meis inanis. Persequatur inimicus aĩam meam: et comprehendat et conculcet in terra vitam meam: et gloriam meam in puluerem deducat. Exurge domine in ira tua: et exaltare in finibus inimicorum meorum. Et exurge domine deus meus in precepto quod mandasti: et synagoga populorum circundabit te. Et propter hanc in altum regredere: dominus iudicat populos. Iudica me domine secundum iusticiam meam: et secundũ innocentiã meam super me. Consumetur nequitia peccatorum et diriges iustũ: scrutans corda et renes deus. Iustũ adiutoriũ meũ a dño: qui saluos facit rectos corde. Deus iudex iustus fortis et patiens: nunquid irascitur per singulos dies Nisi conuersi fueritis gladiũ suum vibrauit: arcum suum tetendit et parauit illũ. Et in eo parauit vasa mortis: sagittas suas ardẽtibus effecit. Ecce parturit iniusticiã: cõcepit dolorem et peperit iniquitatem Lacum aperuit et effodit eũ: et incidit in foueã quam fecit. Conuertetur dolor eius in caput eius: et in ver

ticem ipsius iniquitas eius descẽdet. Cõfitebor dño scd̃m iusticiã eius: et psallã nomini dñi altissimi. an.

Nequando rapiat vt leo animã meam dum non est

℣ A porta iferi. ℟ Erue domine aĩas eor. Pater noster.

qui redimat neq̃ qui saluũ faciat. Deide dicat sacerdos in audientia sub tono consueto. Et ne nos. Chorus similiter in audientia sub eodẽ tono respondeat Sed libera nos. quod per totum annũ obseruetur in obsequijs mortuorum cum nota dicendis: qualiscũq̃ nocturnus dr̃ ante lectiones. ac etiã in die animarũ Non dicatur Jube domĩe benedicere. nec Tu autẽ sed ex verbis lcõis finẽ faciãt lectores vt ĩfra patebit

Parce michi dñe: nichil em̃ sunt dies Lectio. i. mei. Quid est homo quia magnificas eu: aut quid apponis erga eum cor tuũ? Uisitas eum dilucu lo: et subito ꝓbas illũ. Usq̃quo nõ parcis michi: nec dimittis me vt glutiã saliuã meã? Peccaui. Quid faciam tibi o custos hominũ? Quare posuisti me cõtrarium tibi: et fact⁹ sum michimetipsi grauis? Cur nõ tollis peccatũ meũ: et quare nõ aufers iniq̃tatẽ meã? Ecce nũc in puluere dormio: et si manc me quesieris

non subsistam.

Eodem modo finiantur omnes lectiones in vigilijs mortuorum preter secundam lectionem. Responsorium.

Credo ꝙ redēptoꝛ meus vi uit et in

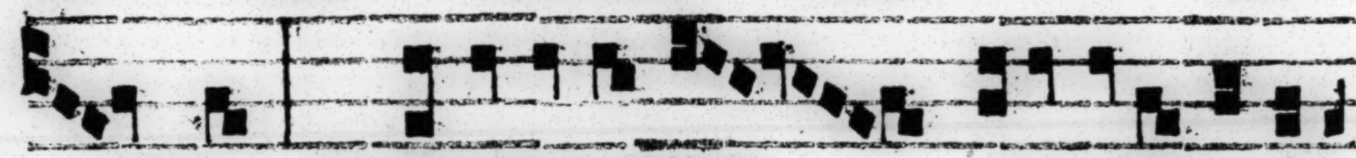
nouis simo di e de ter ra surrectu

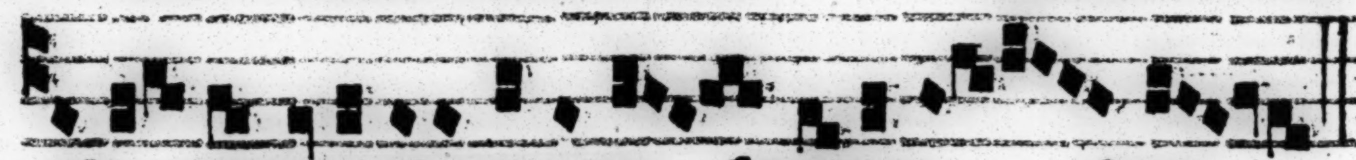
rus sum. Et in car ne me a vide bo

de um saluato rem me

um. ℟. Quē visurus sum ego ipse et non

ali us et oculi mei con specturi sunt.

Et in car ne me.

Lectio scda

Tedet animā meā vite mee: dimittaȝ aduersum me eloquium meū. Loquar in amaritudine anime mee: dicam deo noli me condemnare. Indica michi: cur me ita iudices? Nunquid bonum tibi videtur si calumnieris et opprimas me opus manuum

tuarum: et consilium impiorū adiuues? Nunquid oculi carnei tibi sūt. aut sicut videt homo & tu vides? Nunquid sicut dies hominis dies tui. & āni tui sicut humana sunt tempora? Ut queras iniquitatē meam: & peccatū meū. scruteris et scias quia nichil impiū fecerim: cū sit nemo qui de manu tua possit eruere.

℟. Qui lazarum resuscitasti a monumen to feti dū. Tu eis do mi ne dona re qui em et lo cū idul gētie. ℣. Qui venturus es iudicare viuos & mortu os et secu lum per i gnē. Tu eis

Manus lcō. iiij. tue fecerunt me et plasmauerunt me totū i circuitu: et sic repente precipitas me Memento queso φ sicut lutum feceris me: & in puluerē deduces me. Nonne sicut lac mulsisti me: et sicut caseū me coagulasti? Pel-

ie et carnibus vestisti me: ossibus et nervis compegisti me. Vitam et misericordiam tribuisti michi: et visitatio tua custodiuit spiritum meum. ℟. Domine

quando vene ris iu dica re terrā vbi

me abscon dam a vultu i re tu e.

Quia pec cavi ni mis in vita me

a. ℣. Cōmissa mea paveſco et ante

te erube ſco dum veneris iudicare noli me con-

demna re. Quia pec-

Quandocūqȝ corp⁹ adest p̄sens. ꝗ i anniversarijs eꝯorū tm̄. ac etiā in die aīaꝝ repetat tertiū sextū ꝛ nonū ℟. ab illis clericis q̄ ℣. ℟. ij p̄cedētis cātauerūt. In scđo nocturno. an. In loco. Amen. ps.

Dominus regit me ⁊ nichil michi deerit: ĩ loco
pascue ibi me collocauit. Sup aquã refectiõis
educauit me: animã meã cõuertit. Deduxit me sup
semitas iusticie: ꝓpter nomẽ suũ. Nam ⁊ si ambula-
uero ĩ medio vmbꝛe moꝛtis: nõ timebo mala qm̃ tu
mecũ es. Uirga tua ⁊ baculus tuꝰ: ipsa me cõsolata
sunt. Parasti in cõspectu meo mẽsam: aduersus eos
qui tribulãt me. Impinguasti in oleo caput meũ: et
calix meus inebꝛiãs ꝙ̃ pꝛeclarus est. Et mĩa tua sub-
sequet me: omnibus diebus vite mee. Et vt inhabi-
tem in domo domini: in lõgitudinem dierum. anti.

In loco pascue ibi me collocauit. ps. Delicta. Amen.

Ad te domine leuaui animam meam: deus me-
us in te confido non erubescã. Neq3 irrideant
me inimici mei: etenim vniuersi qui sustinẽt te non
cõfundentur. Confundãtur oẽs iniqua agentes: su
peruacue. Uias tuas domine demõstra michi: et se-
mitas tuas edoce me. Dirige me ĩ veritate tua ⁊ do
ce me: quia tu es deus saluatoꝛ meus ⁊ te sustinui to-
ta die. Reminiscere miserationũ tuaꝝ domine: ⁊ mi
sericoꝛdiarũ tuarum que a seculo sunt. Delicta iuuẽ
tutis mee: et ignoꝛãtias meas ne memineris. Secũ-
dum misericoꝛdiaꝫ tuam memento mei tu: pꝛopter
bonitatẽ tuã dñe. Dulcis et rectus dñs: pꝛopter hoc
legẽ dabit delinquẽtibus in via. Diriget mãsuetos
in iudicio: docebit mites vias suas. Uniuerse vie dñi
misericoꝛdia ⁊ veritas: requirentibus testamentum

eius et testimonia eius. Propter nomē tuū dñe ppiciaberis pctō meo: multū est eñi. Quis est homo qui timet dñm: legē statuit ei in via quā elegit. Anima eius in bonis demorabitur: et semē eius hereditabit terrā. Firmamentū est dñs timentib⁹ eū: ⁊ testamētum ipsius vt manifestetur illis. Oculi mei semp ad dñm: qm̄ ipse euellet de laqueo pedes meos. Respice in me ⁊ miserere mei: q2 vnic⁹ ⁊ paup sū ego. Tribulatiões cordis mei mltiplicate sunt. de necessitatib⁹ meis erue me. Vide humilitatē meā ⁊ laborē meū: ⁊ dimitte vniuersa delicta mea Respice inimicos meos qm̄ multiplicati sūt: ⁊ odio iiquo oderūt me. Custodi aīam meā ⁊ erue me: nō erubescā qm̄ speraui in te Innocentes et recti adheserunt michi: q2 sustinui te Libera deus israel: ex omnib⁹ tribulationib⁹ suis. ā.
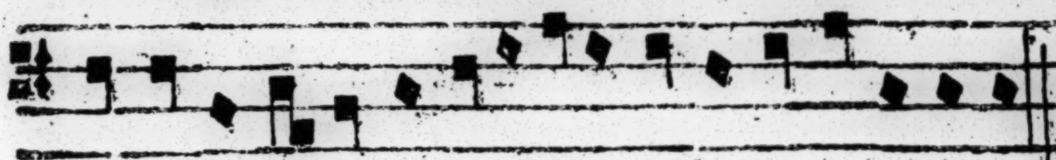

memineris domine. ā. Credo videre. Amen. ps.

Dominus illuminatio mea ⁊ salus mea: quē timebo. Dñs ptector vite mee: a quo trepidabo Dum appropiant super me nocentes: vt edant carnes meas. Qui tribulant me inimici mei: ipsi infirmati sunt ⁊ ceciderūt. Si cōsistāt aduersū me castra nō timebit cor meū Si exurgat aduersuz me prliū: in hoc ego sperabo. Vnā petij a dño hanc requirā: vt

inhabitē in domo dñi oībus dieb⁹ vite mee. Ut videam voluntatē dñi: ⁊ visitē templū eius. Qm̄ abscōdit me in tabernaculo suo in die malorum: protexit me i abscōdito tabernaculi sui. In petra exaltauit me: ⁊ nūc exaltauit caput meū super inimicos meos Circuiui ⁊ imolaui i tabernaculo ei⁹ hostiā vociferationis: cātabo ⁊ psalmū dicā dño. Exaudi dñe vocē meā qua clamaui ad te: miserere mei ⁊ exaudi me Tibi dixit cor meū exq̄siuit te facies mea: faciē tuā dñe requirā. Ne auertas faciē tuā a me: ne declines i ira a seruo tuo. Adiutor me⁹ esto ne derelinquas me: neq₃ despicias me deus salutaris meus. Quoniā pater meus et mater mea dereliq̄runt me: dñs autē assumpsit me. Legē pone michi dñe in via tua: ⁊ dirige me in semita recta ꝑpter inimicos meos. Ne tradideris me in aīas tribulātiū me: quoniā insurrexerūt i me testes iniqui et mētita est iniq̄tas sibi. Credo videre bona dñi: in terra viuentiū. Expecta dominum viriliter age: et confortetur cor tuū: et sustine dñm. ℟.

V⁹. In memoria etern͂a erit iu-

Credo videre bona dñi in terra viuētiū. ℣. ℟. Ab auditione mala nō timebit. Pater nr̄. Et ne. lcō. iiii.

Quantas habeo iniq̄tates et pctā: scelera mea atq₃ delicta ostēde michi. Cur faciē tuā abscōdis: ⁊ arbitraris me iimicū tuū? Cōtra foliū qd̄ vēto rapitur ostēdis potētiā tuā: ⁊ stipulā siccā persec̄ris. Scribis em̄ cōtra me amaritudines: ⁊ cōsumere me vis pctīs adolescētie mee. Posuisti i neruo pedē meū

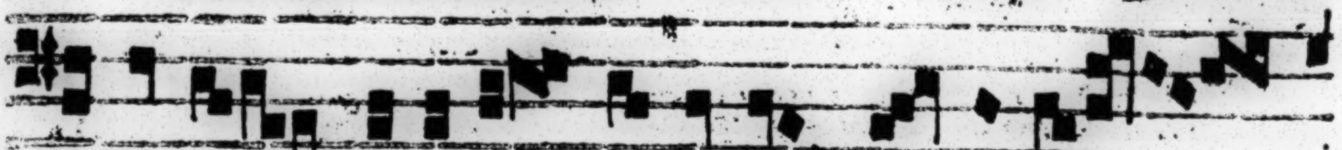
et obseruasti oēs semitas meas: ⁊ vestigia pedū meo
rū considerasti. Qui quasi putredo cōsumēdus sum:
et quasi vestimentū quod comeditur a tinea. ℟.

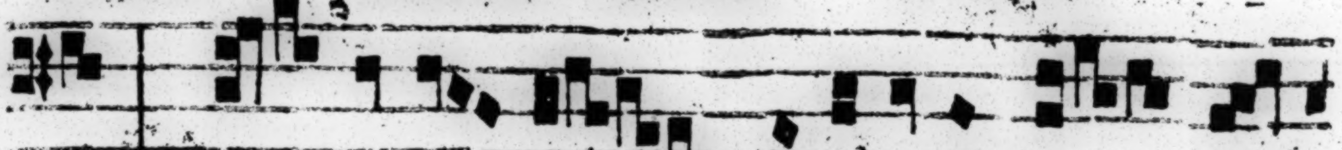
Heu michi domine quia pecca ui ni mis in vi

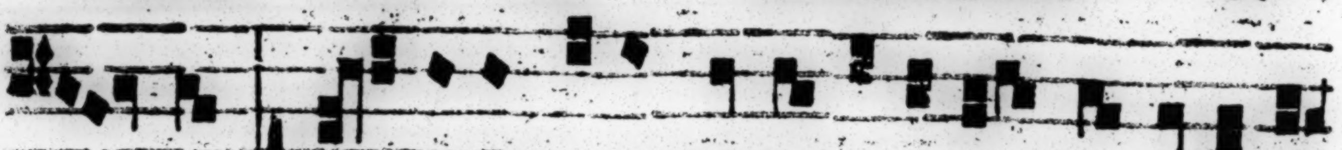
ta mea q̄d faciam mi ser v bi fu giam ni

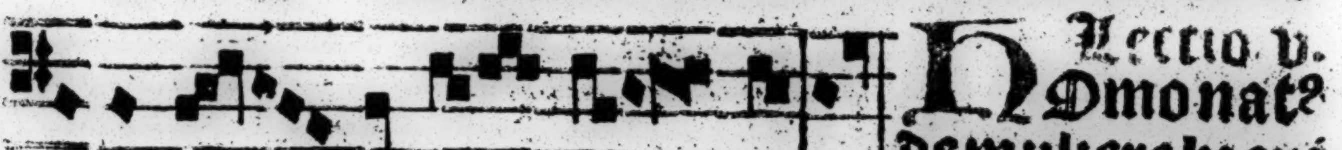
si ad te deus me us mise re re me

i. Dum vene ris in nouissimo di

e. ℣. A nima mea turbata est valde sed tu do
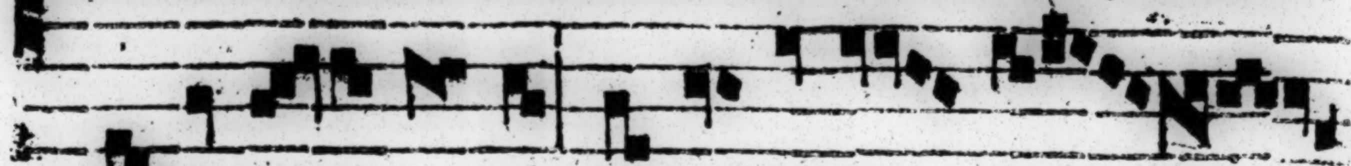

mine suc curre e i. Dū.

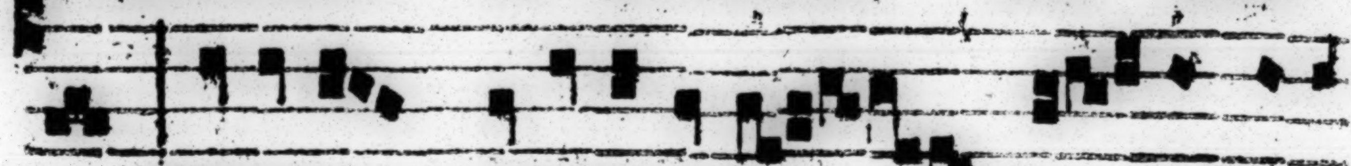
Lectio v.

Homo nat⁹ de muliere breui viuens tēpore re
pletur multis miserijs. Qui quasi flos egreditur ⁊ cō
teritur ⁊ fugit velut vmbra: ⁊ nunq̄ in eodem statu
permanet. Et dignum ducis super huiuscemodi ape
rire oculos tuos: ⁊ adducere eū tecū in iudiciū. Quis

potest facere mundū de immūdo conceptū semine? Nōne tu q̄ solus es? Breues dies hoīs sunt: numer⁹ mēsiū ei⁹ apud te est. Cōstituisti terminos eius q̄ pre teriri nō poterūt. Recede ergo paululū ab eo vt quie scat donec optata veniat: ⁊ sicut mercēnarij dies ei⁹.

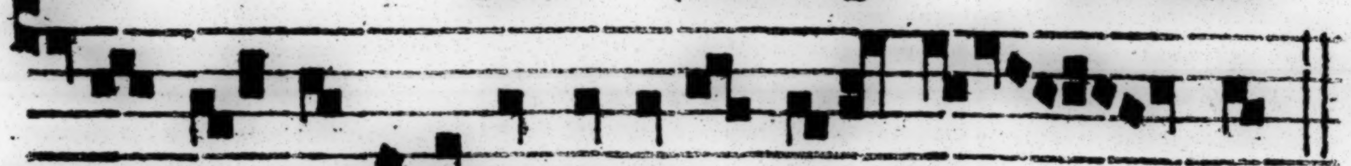
℟ Ne recor de ris peccata me a do mine

Dū vene ris iudicare se culum

per i gnē. ℣ Dirige do mine

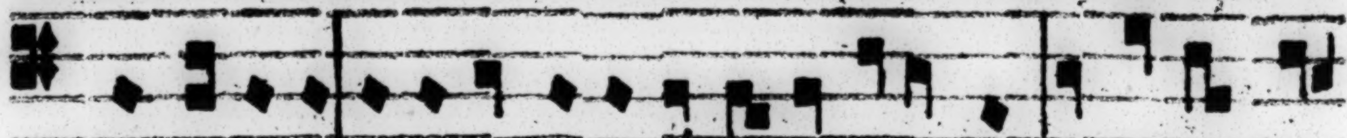
deus me us in cōspectu tuo viam me am.

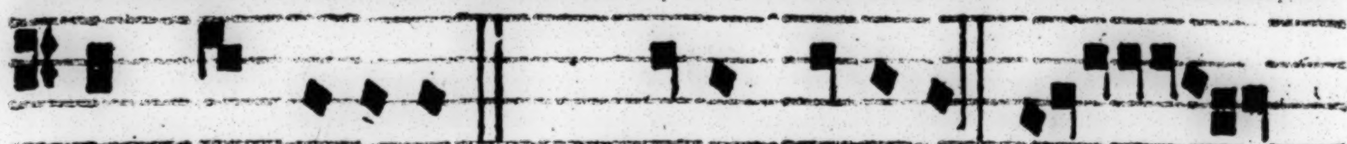
Quis michi tribuat lectio. vij. vt in inferno protegas me: ⁊ abscondas me: donec ptrāseat furor tuus. Et cōstituas michi tēpus (Dum veneris. in quo recorderis mei? Putas ne mortuus homo rur suz viuat? Cūctis dieb⁹ quib⁹ nūc milito: expecto do nec veniat imutatio mea. Uocabis me: ⁊ ego respō debo tibi. Operi manuū tuarū porriges dexterā. Tu quidē gressus meos dinumerasti: sed pce pctis meis.

R. Domine secundum actum meum noli me iudicare nichil dignum in conspectu tuo egi. Ideo deprecor maiestatem tuam ut tu deus deleas iniquitatem meam. V. Amplius laua me deus ab iniusticia mea et a delicto meo müda me quia tibi soli peccaui. Ideo. In .ii. no. a Cöplaceat. Amen.

Expectans expectaui dñm: et intẽdit michi. Et exaudiuit ꝓces meas: ⁊ eduxit me de lacu miserie ⁊ de luto fecis. Et statuit sup̃ra petrã pedes meos: et direxit gressus meos. Et imisit in os meũ canticũ nouũ: carmen deo nr̃o. Uidebunt multi et timebũt: et sperabũt in dño. Beatus vir cuius est nomen dñi spes ei⁹: ⁊ nõ respexit in vanitates ⁊ insanias falsas. Multa fecisti tu dñe de⁹ me⁹ mirabilia tua: ⁊ cogitationib⁹ tuis nõ est qui similis sit tibi. Annũciaui ⁊ locut⁹ sum: multiplicati sunt sup̃ numerũ. Sacrificiũ et oblationẽ noluisti: aures autẽ ꝑfecisti michi. Holocaustũ et ꝓ peccato nõ postulasti: tũc dixi ecce venio: In capite libri scriptũ est de me vt facerẽ voluntatẽ tuã: deus meus volui ⁊ legẽ tuã in medio cordis mei. Annunciaui iusticiã tuã in ecclesia magna: ecce labia mea nõ prohibebo dñe tu scisti. Iusticiã tuã non abscõdi ĩ corde meo: veritatẽ tuã ⁊ salutare tuũ dixi. Non abscondi misericordiã tuã ⁊ veritatẽ tuã: a cõsilio multo. Tu autẽ dñe ne longe facias miserationes tuas a me: misericordia tua et veritas tua semp̃ susceperũt me. Quoniã circũdederũt me mala quorum nõ est numerus: cõprehenderũt me iniquitates mee ⁊ nõ potui vt viderẽ. Multiplicate sunt sup̃ capillos capitis mei: ⁊ cor meũ dereliquit me. Cõplaceat tibi dñe vt eruas me: dñe ad adiuuandũ me respice. Confundãtur ⁊ reuereãtur simul: qui querũt aiam meã vt auferãt eã. Conuertãtur retrorsũ ⁊ reuereantur: q̃ volũt michi mala. Ferãt cõfestĩ ꝯfusionẽ suã: qui dicunt michi euge euge. Exultẽt ⁊ letentur super te oẽs querentes te: ⁊ dicant semp̃ magnifice-

dñs qui diligunt salutare tuū. Ego autē mendicus sum et pauper: dñs sollicitus est mei. Adiutor meus et protector meus tu es: deus meus ne tardaueris. ā.

BEatus qui intelligit super egenū et pauperem: in die mala liberabit eum dñs. Dñs conseruet eū et viuificet eū et beatū faciat eū in terra: et non tradat eū in animā inimicorum eius. Dñs opem ferat illi super lectū doloris eius: vniuersū stratū eius versasti in infirmitate eius. Ego dixi dñe miserere mei: sana animā meā quia peccaui tibi. Inimici mei dixerunt mala michi: quando morietur et peribit nomen eius? Et si ingrediebatur vt videret vana loquebatur: cor eius cōgregauit iniquitatē sibi. Egrediebatur foras: et loquebatur in idipsum. Aduersum me susurrabant oēs inimici mei: aduersū me cogitabāt mala michi. Verbū iniquū constituerunt aduersū me: nunquid qui dormit nō adijciet vt resurgat. Etenim homo pacis mee in quo speraui: qui edebat panes meos magnificauit super me supplantationē. Tu autē dñe miserere mei et resuscita me: et retribuā eis. In hoc cognoui quoniam voluisti me: quoniam nō gaudebit inimicus meus super me. Me autē propter innocentiā susce

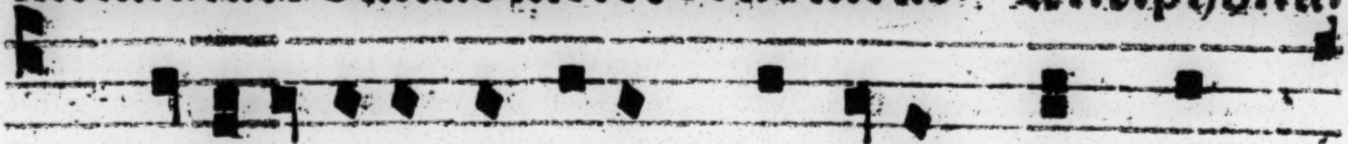
pisti: et confirmasti me in conspectu tuo in eternum.
Bndict⁹ dñs de⁹ israel: a seculo ꝛ i seculū fiat fiat. ā.

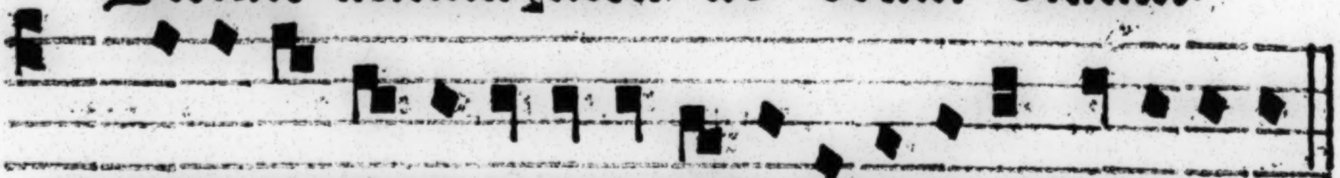
Sana domine animam meam quia peccaui tibi.

Quemadmodū desiderat ceruus ad fontes aquaꝝ ita desiderat anima mea ad te de⁹. S itiuit anima mea ad de- ā. Sitiuit. Amen. Ps.
um fontem viuū: quando veniā ꝛ apparebo ante fa
ciē dei. F uerūt michi lacrime mee panes die ac no-
cte: dū dicitur michi quotidie vbi est deus tuus. H ec
recordatus sum et effudi in me animā meā: quoniaꝫ
transibo in locū tabernaculi admirabilis vsqꝫ ad do
mū dei. I n voce exultationis et confessionis: sonus
epulantis. Q uare tristis es anima mea: ꝛ quare con
turbas me. S pera in deo: quoniam adhuc cōfitebor
illi salutare vultus mei et deus meus. A d meipsum
anima mea cōturbata est: ꝓpterea memor ero tui de
terra iordanis ꝛ hermonij a mōte modico. A byssus
abyssuꝫ inuocat: in voce catharactaꝝ tuaꝝ. O mnia
excelsa tua ꝛ fluctus tui: super me transierūt. I n die
mandauit dñs misericordiā suaꝫ: et nocte canticum
eius. A pud me oratio deo vite mee: dicaꝫ deo susce-
ptor meus es. Q uare oblitus es mei: ꝛ quare cōtrista
tus incedo duꝫ affligit me inimicus. D um confrin-
guntur ossa mea: exprobrauerūt michi q̄ tribulāt me
inimici mei. D um dicūt michi per singulos dies. vbi
est deus tuus. Q uare tristis es aīa mea: ꝛ quare con-

turbas me? Spera in deo: quoniã adhuc confitebor illi salutare vultus mei et deus meus. Antiphona.

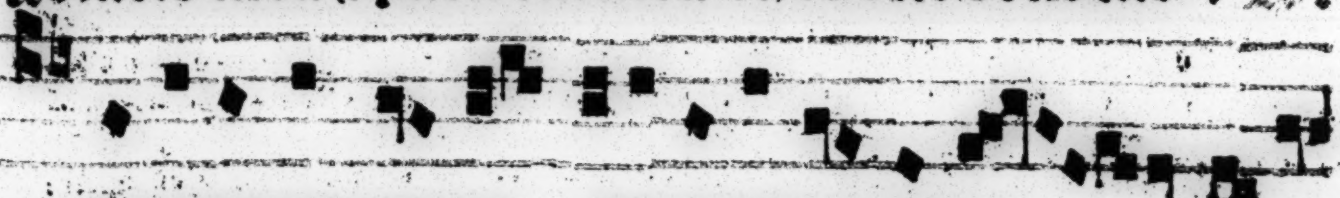

Sitiuit anima mea ad deum viuum

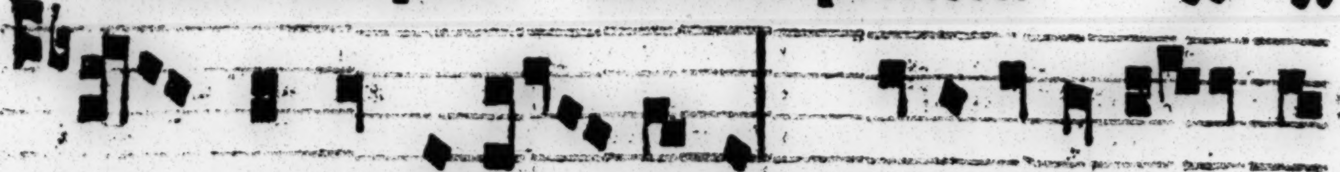

quando veniam et apparebo ante faciem domini. V. Requiẽ eternã. R. Et lux perpetua. Lectio. vij.

Spiritus me? attenuabitur: dies mei breuiabũtur: et solũ michi superest sepulchrũ. Non peccaui: et in amaritudinibus moratur oculus me?. Libera me dñe et pone me iuxta te: et cuiusuis man? pugnet cõtra me. Dies mei trãsierũt cogitationes mee dissipate sunt: torquentes cor meũ. Noctem verterunt in diem: et rursum post tenebras spero lucẽ. Si sustinuero infernus dom? mea est: et in tenebris straui lectulũ meũ. Putredini dixi. Pater meus es: mater mea et soror mea vermibus. Ubi est ergo nunc prestolatio mea et patiẽtia mea: tu es dñe deus me?. R.

Peccante me quoti die et nõ peniten te ti

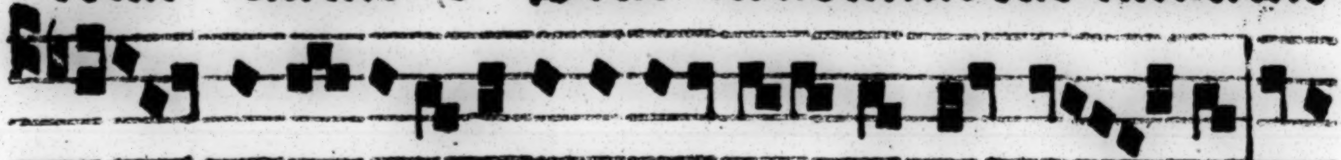
mor mortis cõtur bat me. Quia in infer no

nulla est redēptio miserere me i deus

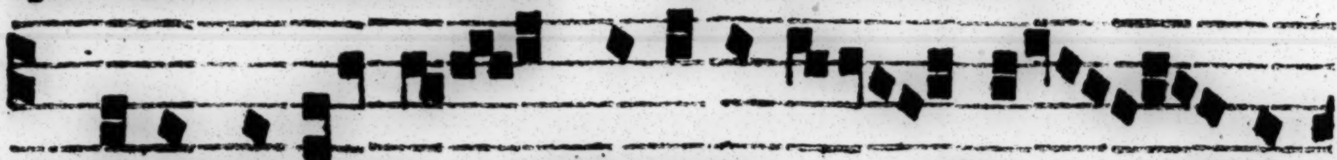

et sal ua me. ℣. Deus in nomine tuo saluū me

fac domine et in ꝟtute tua libe ra me. ℟.
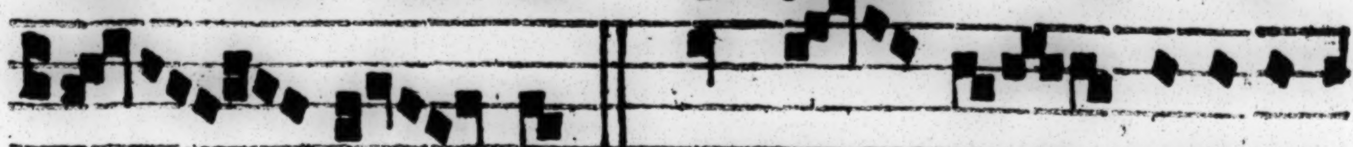
Pelli mee consumptis carnibus ¶ Lectio. viii. adhesit os meum: ⁊ derelicta sunt tantūmodo labia circa dentes meos Misereminі mei misereminі mei saltez vos amici mei: quia manus dñi tetigit me. Quare persequimini me sicut deus: et carnibus meis saturamini? Quis michi tribuat vt scribantur sermones mei? Quis michi det vt exarentur in libꝛo stilo ferreo aut plumbi lamina vel celte sculpantur in silice? Scio enim ꝙ redemptoꝛ meus viuit: et in nouissimo die de terra surrecturus sum: ⁊ rursum circundaboꝛ pelle mea: et in carne mea videbo deuz saluatoꝛem meum. Quem visurus sum ego ipse: ⁊ oculi mei conspecturi sunt: et non alius. Reposita est hec spes mea in sinu meo. Responsoꝛium.

Requiem e ter nā dona e is do

mi ne. Et lux perpetua lu ce

at e is. ℣. Qui la zarū resusci

tasti a monumento feti dum tu eis domine

do na re qui em. Et lux.

Lectio .ix.

Quare de vulua eduxisti me? Qui vtinam consumptus essem: ne oculus me videret Fuissez quasi nō essem de vtero trāslat⁹ ad tumulū. Nunq̇d nō paucitas dieꝝ meoꝝ finiet̃ bꝛeui? Dimitte ergo me dn̄e vt plāgā paululū doloꝛē meū: anteq̄ vadā ⁊ nō reuertar ad terrā tenebꝛosaz ⁊ optā moꝛtis caligine. Terrā miserie ⁊ tenebꝛarū: vbi vmbꝛa moꝛt̄ ⁊ null⁹ oꝛdo: sed sēpitern⁹ hoꝛroꝛ īhabitās. ℟.

Libera me do mine de moꝛte eter

na in die illa tremen da. Quando

ce li mo uendi sunt ꝛ terra. Dum ve

neris iudica re se

culũ per ignem. ℣. Dies illa dies i re cala-

mitatis et miseri e dies magna et amara val

de. Quando ce li. et dicitur usq; ad. Dũ vene. tantum ℣. Quid er

go miserrimus quid dicam vel quid faciam dum

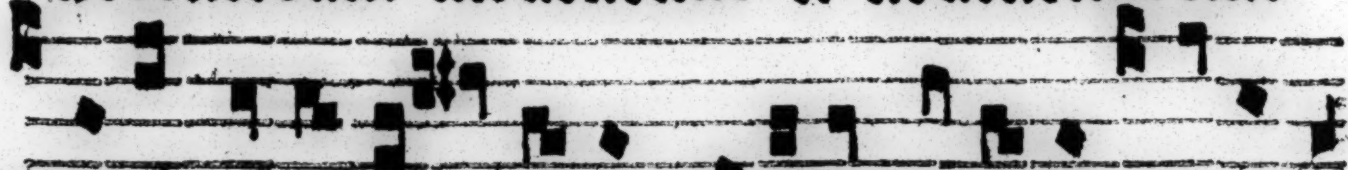
nil boni perferã ante tan tũ iudicẽ. Dũ ve. ℣.

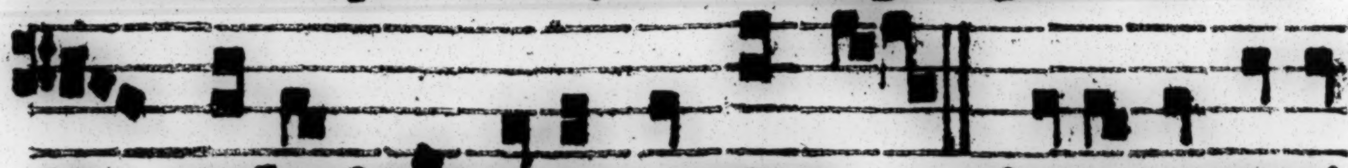
Nunc xp̃e te peti m⁹ miserere q̃sumus qui venisti

Deinde repetat ℟. Libera me dñe. quod per totum annũ obseruet quãdocũqꝫ corpus adest presens: ⁊ in anniuersarijs ⁊ trigintalibus episcopoꝝ ⁊ quattuor personaꝝ principaliũ scilꝫ decani/cãtoris: cãcellarij et thesaurarij/et in die animarũ tantũ. ¶ In omnibus verò alijs vigilijs mortuorũ in quib⁹ dicitur predictũ ℟. tunc finito vltimo versu nõ dicatur. Dum veneris. sed statim reincipiatur ℟. Libera me dñe. et repetat vsqꝫ in finẽ. ¶ Quãdocunqꝫ corpus adest pñs ⁊ in oĩbus anniuersarijs ⁊ trigintalib⁹ ⁊ quãdo vltimo fit seruitiũ mortuoꝝ ante pascha. ac etiaꝫ in die aĩarum. semper erit predictũ ℟. Libera me dñe de morte. vltimũ ⁊ semper dicitur cũ tribus versib⁹ supradictis nisi a die animaꝝ tantum. tunc eñ dicetur cuꝫ his ℣. Dies illa. Quando celi. vt supra. ℣sus.

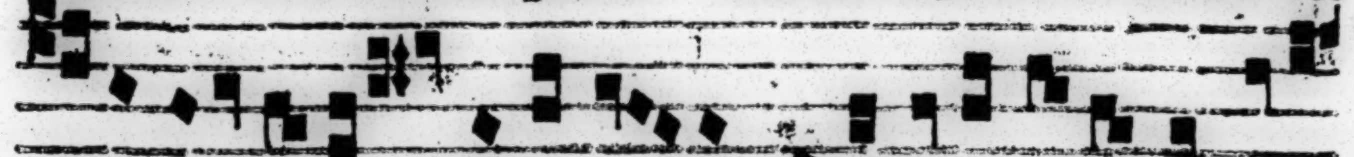
um rerum deus qui me de limo ter re formasti et

mirabiliter sanguine proprio redemi sti cor pusqȝ

meum licet modo putre scat de sepulcro facias in

die iudicij resuscita ri ex audi exaudi me vt a-

nimam me am in sinu abrahe patriarche tu i iube

as collo cari. Dñ ve.

Deinde repetat ℟. vt supradictũ est. In oĩ vero .iii. et .vi. fer. per annũ qñcunqȝ fuerit vigil' mortuorũ cũ .ix. psal. et .iij. lect. tantũ: tunc sit hoc tertiũ ℟. Libera me dñe de vijs inferni. Qui portas ereas cõfregisti ⁊ visitasti infernũ et dedisti eis lumẽ vt viderẽt te qui erant in penis tenebrarũ. ℣. Clamantes ⁊ dicentes aduenisti redemptor noster. Qui portas ere. Non repetatur hoc ℟. deinde dicat sacerdos execu-

toꝛ officij ante laudꝰ loco nec habitu mutato hunc ℣.

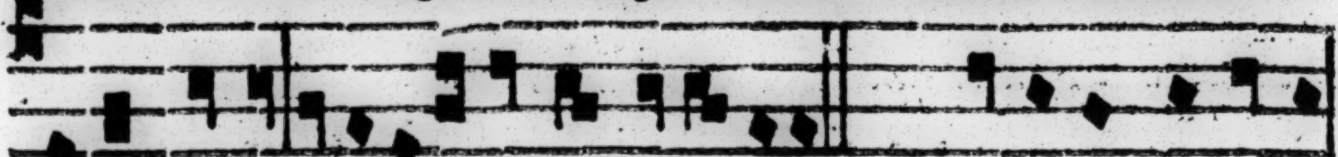
Requescāt in pace. ℟. Amē. Iste. ℣. pdictus dicatur semp ante laudꝰ supꝛadicto modo nisi a die afaꝝ vsq3 ad quartam feriā ante pascha. nā tūc nō sequūtur laudes cōtinue post Dirige. sicut infra patebit. In laudibus antiphona.

Miserere mei deus: secundū magnā misericoꝛdiā tuā. Et secunduz multitudinē miserationū

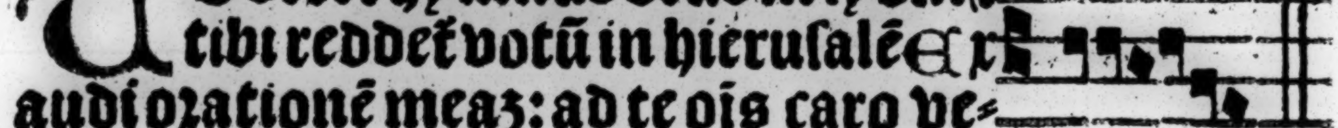
Exultabunt. Amen. ps. tuaꝝ: dele iniqtatē meā. Amplius laua me ab iniqtate mea: ⁊ a pctō meo munda me. Qm̄ iniqtatē meaz ego agnosco: ⁊ pctm̄ meū cōtra me est semp. Tibi soli peccaui ⁊ malū coꝛā te feci: vt iustificeris in sermonibꝰ tuis ⁊ vincas cū iudicaris. Ecce em̄ in iniqtatibus cōceptus sum: ⁊ in pctis cōcepit me mater mea. Ecce em̄ veritatē dilexisti incerta ⁊ occulta sapiētie tue manifestasti michi. Aspges me dn̄e ysopo ⁊ mūdaboꝛ: lauabis me ⁊ sup niuem dealbaboꝛ. Auditui meo dabis gaudiū ⁊ leticiā: ⁊ exultabūt ossa humiliata Auerte faciē tuā a pctis meis: ⁊ oēs iiqtates meas dele. Coꝛ mūdū crea in me deꝰ: ⁊ spiritū rectū innoua in visceribꝰ meis. Ne piicias me a facie tua: et spiritū sctm̄ tuuz ne auferas a me. Redde michi leticiā salutaris tui: ⁊ spū pꝛincipali cōfirma me. Docebo iniquos vias tuas: ⁊ impij ad te conuertentur. Libera me de sanguinibus deus deus salutis mee: ⁊ exultabit lingua mea iusticiā tuā. Dn̄e labia mea aperies: ⁊ os meū annūciabit laudē tuā Qm̄ si voluisses sacrificiū dedissez: vtiq3 olocaustis non delectaberis

Sacrificiũ deo sp̃us cõtribulat⁹: cor cõtritũ ⁊ humiliatum deus nõ despicies. Benigne fac dñe in bona voluntate tua syon: vt edificentur muri hierusalez. Tunc acceptabis sacrificiũ iusticie oblationes ⁊ olocausta: tunc imponẽt super altare tuum vitulos. ã.
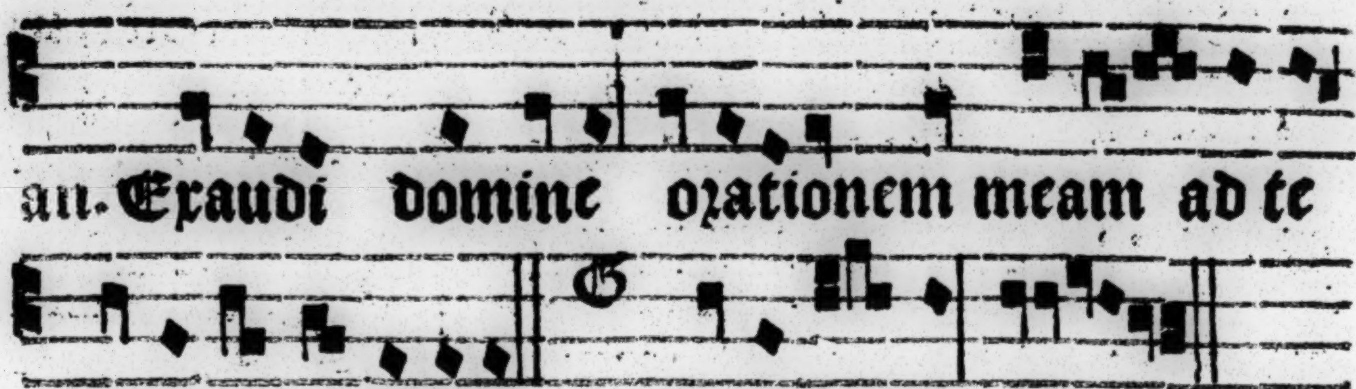

Exultabũt dño ossa humiliata. an. Exaudi domine

Te decet hymnus deus in syon: ⁊ tibi reddet votũ in hierusalẽ Exaudi orationẽ meaz: ad te oĩs caro veniet.

Amen. ps.

Uerba iniquoꝝ ꝑualuerũt super nos: et ĩpietatib⁹ nr̃is tu ꝓpiciaberis. Beat⁹ quẽ elegisti ⁊ assumpsisti: ĩhabitabit ĩ atrijs tuis. Replebimur in bonis dom⁹ tue: sctm̃ est tẽpluz tuũ mirabile in eq̃tate. Exaudi nos de⁹ salutaris nr̃: spes oĩm finiũ terre ⁊ in mari lõge. Preparans mõtes in virtute tua accinctus potẽtia: qui conturbas ꝓfundũ maris sonũ fluctuũ eius. Turbabũtur gẽtes ⁊ timebũt qui habitãt terminos a signis tuis: exitus matutini et vespere delectabis. Uisitasti terraz et inebriasti eã/ multiplicasti locupletare eã. Flumẽ dei repletuz est aquis/ parasti cibũ illoꝝ quoniaz ita est preparatio eius. Riuos eius inebriãs multiplica genimina eius/ in stillicidijs eius letabitur germinãs. Benedices corone ãni benignitat̃ tue: ⁊ cãpi tui replebunt̃ vbertate. Pinguescẽt speciosa deserti: ⁊ exultatiõe colles accingẽtur. Induti sũt arietes ouiũ: ⁊ valles abũdabũt frumẽto clamabũt eteniz hymnũ dicẽt.

omnis caro veniet. an. Me suscepit. Amen. ps.

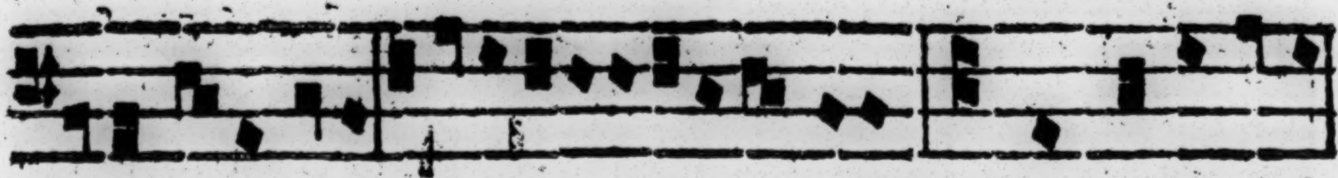
Deus deus meus: ad te de luce vigilo. Sitiuit
in te aĩa mea: q̃ml'tipliciter tibi caro mea In
terra deserta inuia & inaquosa: sic in sancto apparui
tibi: vt viderẽ virtutẽ tuã et gloriã tuã. Quoniã me
lior est misericordia tua sup vitas: labia mea lauda-
bunt te. Sic benedicã te in vita mea: & in noĩe tuo le
uabo manus meas. Sicut adipe & pinguedine reple
atur aĩa mea: & labijs exultationis laudabit os meũ.
Si memor fui tui sup stratũ meũ: in matutinis me-
ditabor in te. quia fuisti adiutor meꝰ. Et in velamẽ
to alarũ tuarũ exultabo adhesit aĩa mea post te: me
suscepit dextera tua. Ipsi vero inuanũ quesierunt
animã meã: introibunt in inferiora terre tradentur
in manus gladij partes vulpiũ erunt. Rex vero leta
bitur in deo laudabũtur oẽs qui iurãt in eo: quia ob-
structũ est os loquẽtiũ iniqua. Deus misereatur no-
stri & benedicat nobis: illuminet vultũ suũ sup nos &
misereatur nostri. Ut cognoscamꝰ in terra viã tuã:
in oĩbus gentibus salutare tuũ. Confiteantur tibi
populi deus: confiteantur tibi populi oẽs. Letentur
et exultẽt gentes quoniã iudicas populos in equita-
te et gẽtes in terra dirigis. Confiteãtur tibi populi

deus cõfiteantur tibi populi omnes: terra dedit fructum suum. Benedicat nos deus noster benedicat nos deus: et metuant eum omnes fines terre. anti.

Me suscepit dextera tua dñe. ā. A porta iferi. amē. ps

EGo dixi: i dimidio dierū meoꝝ vadā ad portas inferi. Quesiui residuū annoꝝ meoꝝ: dixi non videbo dñm deū i terra viuētiū. Non aspiciā hominez vltra: ⁊ habitatorē q̄etis. Generatio mea ablata est ⁊ cōuoluta est a me: quasi tabernaculū pastorum. Precisa est velut a texēte vita mea: dū adhuc ordirer succidit me. De mane vsq; ad vesperā finies me sperabā vsq; ad mane: quasi leo sic cōtriuit oīa ossa mea De mane vsq; ad vesperā finies me: sicut pull⁹ irūdinis sic clamabo meditabor vt colūba. Attenuati sūt oculi mei: suspiciētes i excelsū. Dñe vim patior respōde ꝓ me. q̄d dicā aut q̄d respōdebit michi cū ipe fecerī Recogitabo tibi oēs annos meos. i amaritudine aīe mee. Dñe si sic viuit ⁊ i talib⁹ vita spūs mei corripies me ⁊ viuificabis me. ecce i pace amaritudo mea amarissima. Tu aūt eruisti aīam meā vt nō piret. ꝓiecisti post tergū tuū oīa pctā mea. Quia nō ifern⁹ ꝯfitebitur tibi neq; mors laudabit te / nō expectabūt q̄ descendūt in lacū veritatē tuā. Viuēs viuēs ipse cōfitebitur tibi sicut ⁊ ego hodie. pater filijs notā faciet veritatē tuaz. Dñe saluum me fac / ⁊ psalmos nostros cantabimus cūctis dieb⁹ vite nostre in domo dñi. ā.
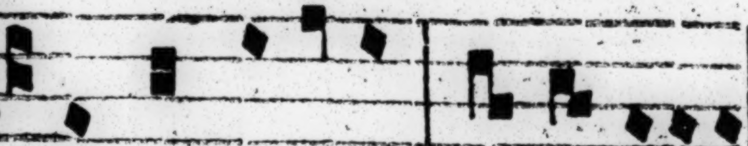

A porta inferi erue dñe aïam meã. Ã. Omnis spirit⁹

Laudate dñm de celis/laudate eũ in excelsis. Laudate eũ oẽs angeli ei⁹/laudate eũ oẽs virtutes ei⁹. Laudate eũ sol ⁊ luna/laudate eũ stelle ⁊ lumen. Laudate eũ celi celo℞/⁊ aque q̃ sup celos sunt laudẽt nomen dñi. Quia ipse dixit ⁊ facta sunt/ipse mãdauit ⁊ creata sunt. Statuit ea in eťnũ ⁊ in sclm scli/preceptũ posuit ⁊ nõ preteribit. Laudate dñm de terra dracones ⁊ oẽs abyssi. Ignis grãdo nix glacies spũs pcella℞/q̃ faciũt verbũ ei⁹. Montes et oẽs colles/ligna fructifera ⁊ oẽs cedri. Bestie ⁊ vniuersa pecora/serpẽtes ⁊ volucres pẽnate. Reges ťre ⁊ oẽs populi/principes ⁊ oẽs iudices terre. Iuuenes ⁊ virgines senes cũ iuniorib⁹ laudẽt nomẽ dñi/q₂ exaltatũ est nomẽ ei⁹ soli⁹. Confessio ei⁹ sup celũ et terrã/et exaltauit cornu populi sui. Hymn⁹ oib⁹ sctis ei⁹/filijs israel populo appropinquãti sibi. Cãtate dño cãticũ nouũ: laus eius in ecclesia sancto℞. Letetur israel in eo qui fecit eũ ⁊ filie syon exultẽt in rege suo. Laudẽt nomẽ ei⁹ in choro: in tympano ⁊ psalterio psallãt ei. Quia beneplacitũ est dño in pplo suo: ⁊ exaltauit mãsuetos in salutẽ. Exultabũt scti in glia: letabunť in cubilib⁹ suis. Exultationes dei in gutture co℞: ⁊ gladij ancipites ĩ manib⁹ co℞. Ad faciẽdã vindictã in nationib⁹: ĩcrepationes in pplis. Ad alligãdos reges co℞ in cõpedib⁹. et nobiles co℞ in manicis

Amen. Ps.

ferreis. Et faciāt in eis iudiciū cōscriptū: gl'ia hec est
oibus sctis ei⁹. Laudate dn̄m ī sctis ei⁹: laudate eū
in firmamēto virtutis ei⁹. Laudate eū in virtutib⁹
ei⁹: laudate eū scd̄m multitudinē magnitudīs eius.
Laudate eū in sono tube: laudate eū in psalterio et
cythara. Laudate eū in tympano et choro: laudate
eū in cordis ꝛ organo. Laudate eū ī cymbalis bn̄so-
nantib⁹ laudate eū in
cymbalis iubilatiōis:
omnis spiritus laudet

dominum. antipho. Omnis spiritus laudet dn̄m.
℣. Requiē eternā dona eis dn̄e. ℟. Et lux ppetua.

Benedictus dn̄s de⁹ israel:
quia visitauit ꝛ fecit redē

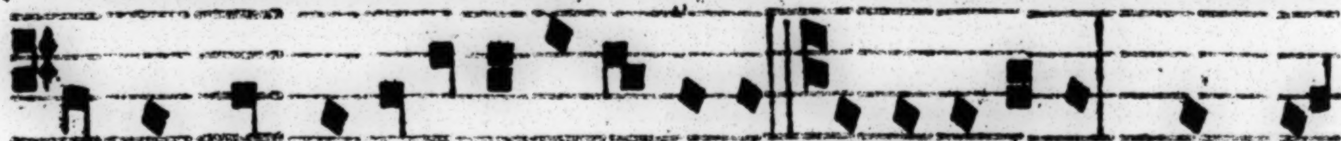
ptionē plebis sue. Et erexit cor
nu salutis nobis: ī domo dauid. Ego sum. A mē ps.
pueri sui. Sicut locutus est per os sanctoꝝ: qui a secu
lo sunt prophetarū eius. Salutē ex inimicis nostris:
et de manu omniū qui oderunt nos. Ad faciendam
misericordiā cū patribus nostris: et memorari testa-
menti sui sancti. Iusiurandū quod iurauit ad abra
hā patrē nostrū: daturū se nobis. Ut sine timore de
manu inimicoꝝ nostroꝝ liberati seruiamus illi. In
sanctitate ꝛ iusticia coram ipso oibus diebus nostris.
Et tu puer ppheta altissimi vocaberis: preibis enī
ante faciē dn̄i parare vias ei⁹. Ad dandā sciētiā sa-
lutis plebi ei⁹: in remissionē peccatoꝝ eoꝝ. Per visce
ra mīe dei nostri in quib⁹ visitauit nos oriēs ex alto.
Illuminare hiis q in tenebris ꝛ in vmbra mortis se-
dēt: ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. an.

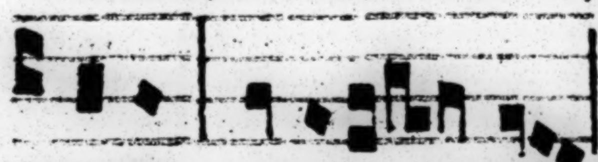
Ego sum resurrectio et vita qui credit in me etiam

si mortuus fuerit viuet et om nis q̄ viuit et credit

in me nō morietur in eternū. Kyrieleysō. Christe

eleysō. Kyrie leyson. dicide dicat. Pat nr̄ sine pnūciatiōe Et ne nos. et dicat iste ps. sine nota hoc mō. Exaltabo te dn̄e qm̄ suscepisti me: nec delectasti inimicos meos sup me. Domine deus me⁹ clamaui ad te: et sanasti me. Dn̄e eduxisti ab iferno aīam meā: saluasti me a descēdētib⁹ in lacū. Psallite dn̄o scti ei⁹: et cōfitemini memorie sctitatis ei⁹. Qm̄ ira in īdignatiōe ei⁹: et vita ī volūtate eius. Ad vesperū demorabit flet⁹: et ad matutinū leticia. Ego aūt dixi in abūdātia mea: nō mouebor in eternū. Dn̄e in volūtate tua: pstitisti decori meo virtutē. Auertisti faciē tuā a me: et factus sum cōturbatus. Ad te dn̄e clamabo: et ad deū meū deprecabor. Que vtilitas in sanguine meo: dū descēdo in corruptionē? Nunqd cōfitebitur tibi puluis: aut annūciabit veritatē tuā? Audiuit dn̄s et misertus est mei: dominus fact⁹ est adiutor me⁹. Conuertisti planctū meū

in gaudiū michi: ꝯcidisti saccū meū ⁊ circūdedisti me leticia. Ut cantet tibi gl'ia mea et nō cōpungar: dñe deus meus in eternū cōfitebor tibi. Quo finito dicat sacerdos loco nec habitu mutato. Requiez eternam. et cetera vt̄s ad vs̄ cū or̄. subscriptis scd̄m ordinē ⁊ numerū or̄. q̄ prius dicebant ad vespas videlz p corpe presenti. or̄. Deus cui ppriū. maior. vt̄s. ad vespas. In die anniuersario cuiuscunqꝫ fuerit: oratio Deus cui proprium minor. vt supra ad vesperas pro trigintali cuiuscunqꝫ fuerit ad laudes tantum oratio.

Omnipotens sempiterne deus cui nunqꝫ sine spe misericordie supplicatur: propiciare anime famuli tui vel famule tue. vt qui de hac vita in tui nomins confessione decessit: sanctorum tuorum numero facias aggregari.

Pro episcopis defunctis ad laudes tantuz oratio.

Deus cuius misericordie nō est numerus suscipe pro animabus famulorum tuoꝝ pontificū sacerdotū preces nostras: ⁊ lucis eis leticieqꝫ regionem in sanctorum tuoruz societate concede. Pro fratribus et sororibus ad laudes tantum oratio.

Inclina dñe aurē tuā ad pces nr̄as qbus miam tuā supplices deprecamur. vt aīas famuloꝝ famularūqꝫ tuaꝝ quas de hoc scl'o migrare iussisti: i pacis ac lucis regione cōstituas et sanctorum tuorum iubeas esse consortes. Per xp̄z dñz nr̄z. R. Amē sequitur. Deinde dicitur priuatim oratio defunctis familiaribus videlicet oratio.

Orem⁹.

DEus qui nos patrē ꝛ matrē honorare precepisti miserere clementer animabus patrū ꝛ matrū nostroꝝ: eorūq; oīa peccata dimitte: nosq; eos in eterne claritatis gaudio fac videre. Uel aliqua alia ad placitum. quibus expletis sequatur oratio generalis in audiētia sub eodem tono quo prior dicebant.

ANimab⁹ q̄s dn̄e oīm fideliū defunctoꝝ orō pficiat supplicātiū: vt eas ꝛ a peccatis oīb⁹ exuas ꝛ tue redēptiōis facias eē participes. Qui cū deo prē ꝛ spiritu sctō viuis et regnas de⁹: per oīa secula seculoꝝ. ℟. Amē. Requiescāt in pace. ℟. Amē.

Sciēdū est q in vigil. mortuoꝝ tā triū q̄ nouē lect. a die aīarū vsq; ad quartā ferī añ pascha siue corpus pn̄s fuerit siue nō: finito vltimo ℟. nō dicat ℣. Reqescāt i pace sed statim post vltimū ℟. m. sequatur Kyrieleyson. Christe eleysō. Kyrieleysō. Pater nr̄. ps. Exaltabo. cū ℣. ꝛ or. eodē mō ꝛ ordine sicut in alio tpe anni post laudes dici solēt. laudes vo tūc dicāt post matut. de die ꝛ de sctā maria/ ita q dicta ā. post psal. Bn̄dict⁹. dicat Kyrieleysō. xp̄e eleysō. Kyrie el. Pat nr̄. deide sine pnūciatiōe Et ne nos. dicat sine nota seqūes ps.

UOce mea ad dn̄m clamaui: voce mea ad dn̄m deprecat⁹ sum. Effundo in cōspectu ei⁹ orōnē

meā: et tribulationē meā ante ipsum pronūcio. In deficiēdo ex me spiritū meū: et tu cognouisti semitas meas. In via hac qua ābulabā: abscōderūt superbi laqueū michi. Considerabā ad dexterā et videbā: et nō erat qui cognosceret me. Periit fuga a me: et nō est q̄ reqrat aīam meā. Clamaui ad te dn̄e dixi tu es spes mea: portio mea in terra viuentiū. Intēde ad depre cationē meā: quia humiliat⁹ sum nimis. Libera me a persequentibus me: quia confortati sunt super me. Educ de custodia aīam meā ad confitendū nomini tuo: me expectant iusti donec retribuas michi. Quo dicto dicat sacerdos loco nec habitu mutato. ℣. et or. eodē modo per oīa quo prius dicebātur ad vesperas: videlȝ ad Placebo. Notandū est vero q̄ quādocūq; per totū annuȝ missa pro corpore p̄n̄ti anniuersario vel trigintali cuiuscūq; in choro vel in capitulo fuerit celebranda: vbi et missa ibi etiā cōmendatio animarū stati post primā ante missaȝ capitulare pro defunctis a toto choro cum nota dicatur incipiente antiphonā aliquo de superiori gradu. Ita tamē q̄ in die sepulture deportet corpus ad ecclesiā: tunc finita oratiōe Suscipe dn̄e animā serui tui vel ancille tue statim sequat cōmendatio animarū eodē modo et ordie sicut post deportationē corporis ad ecclesiā supra dictū est. Preterea omni die per totā xl. quando de feria agitur statim post primā ante missaȝ capitulareȝ dicatur in choro cōmēdatio animaꝝ nisi in crastino festoruȝ dupliciū: et hoc sine nota: quando Dirige. sine nota p̄cesserit. Et sciendū est q̄ quādocūq; dicat cōmēdatio aīarū: semper dicatur eodē do vsq; ad an̄.

post laudes dicend.

Beati immaculati in via: qui ambulant in lege

an. Requiē eternā. Amen. dñi. Beati qui scrutant testimonia ei⁹: in toto corde exq̄rūt eū. Non enim qui operātur iniquitatē: in vijs eius ambulauerunt Tu mandasti mādata tua: custodiri nimis. Utinam dirigant vie mee: ad custodiēdas iustificatiōes tuas Tūc nō ꝯfundar: cū pspexero in oībus mādatis tuis Cōfitebor tibi i directiōe cordis: in eo q̄ didici iudicia iusticie tue. Iustificationes tuas custodiā: nō me derelinquas vsq̄quaq̄. In quo corrigit adolescētior viā suā: in custodiendo sermones tuos. In toto corde meo exq̄siui te: ne repellas me a mādatis tuis In corde meo abscōdi eloquia tua: vt nō peccē tibi. Benedictus es dñe: doce me iustificatiōes tuas. In labijs meis pnunciaui: omnia iudicia oris tui In via testimonior tuor delectat⁹ sum: sicut in oībus diuitijs. In mandatis tuis exercebor: et cōsiderabo vias tuas. In iustificationib⁹ tuis meditabor: nō obliuiscar sermones tuos. Retribue seruo tuo: viuifica me et custodiam sermones tuos. Reuela oculos meos: et cōsiderabo mirabilia de lege tua Incola ego sum in terra: nō abscondas a me mādata tua. Concupiuit anima mea desiderare iustificatiōes tuas: in omni tēpore Increpasti supbos. maledicti qui declināt a mandatis tuis. Aufer a me opprobriū et contēptū: quia testimonia tua exquisiui. Etenim sederūt principes et aduersum me loquebant: seruus autē tuus exercebatur in iustificationib⁹ tuis. Nam et testimonia

tua meditatio mea est: et cõsiliũ meũ iustificationes tue. Adhesit paumẽto aĩa mea: viuifica me secũdũ verbũ tuũ. Vias meas enunciaui ⁊ exaudisti me: doce me iustificatiões tuas. Viam iustificationũ tuaꝝ instrue me: ⁊ exercebor in mirabilib⁹ tuis. Dormitauit anima mea pre tedio: cõfirma me in verbis tuis. Viam iniq̃tatis amoue a me: ⁊ de lege tua miserere mei. Viam veritatis elegi: iudicia tua nõ sum oblitus. Adhesi testimoniis tuis dñe: noli me cõfundere Viã mandatoꝝ tuoꝝ cucurri: cũ dilatasti cor meũ.

Legem pone michi dñe viã iustificationũ tuarũ: ⁊ exquirã eã semper. Da michi intellectũ ⁊ scrutabor legẽ tuã: et custodiã illã in toto corde meo. Deduc me in semita mãdatoꝝ tuoꝝ: q2 ipsam volui Inclina cor meũ in testimonia tua: et non in auariciã. Auerte oculos meos ne videãt vanitatẽ: in via tua viuifica me. Statue seruo tuo eloquiũ tuũ: in timore tuo. Amputa opprobrium meũ quod suspicat⁹ sum: quia iudicia tua iocunda. Ecce concupiui mãdata tua: in equitate tua viuifica me. Et veniat super me misericordi a tua dñe: salutare tuũ secundũ eloquiũ tuũ. Et respõdebo exprobrãtibus michi verbũ: quia speraui in sermonibus tuis. Et ne auferas de ore meo verbũ ỽitatis vsq3quaq3: quia in iudiciis tuis supsperaui. Et custodiã legẽ tuã semper: in seculum ⁊ in seculũ seculi. Et ambulabã in latitudine/ quia mandata tua exq̃siui. Et loquebar de testimoniis tuis in conspectu regũ/ ⁊ non confundebar. Et meditabar i mãdatis tuis/ q̃ dilexi. Et leuaui man⁹ meas ad mandata tua que dilexi: ⁊ exercebor in iusti

ficationibus tuis. Memor esto verbi tui seruo tuo: in
quo michi spem dedisti. Hec me cōsolata est in humi
litate mea: quia eloquiū tuū viuificauit me. Supbi
inique agebant vsquequaqz: a lege autē tua non decli
naui. Memor fui iudicioꝝ tuoꝝ a seculo dn̄e: ⁊ conso
latus sum. Defectio tenuit me: pro peccatoribus de
relinquentibus legē tuaz. Cantabiles michi erant
iustificatiōes tue: in loco pegrinatiōis mee. Memor
fui nocte nominis tui dn̄e: et custodiui legem tuam.
Hec facta est michi: quia iustificatōes tuas exquisiui
Porcio mea dn̄e: dixi custodire legē tuaz. Depreca-
tus suz faciez tuā in toto corde meo: miserere mei se-
cundū eloquiū tuū. Cogitaui vias meas: ⁊ conuer-
ti pedes meos in testimonia tua. Paratus suz ⁊ non
sum turbatus: vt custodiā mandata tua. Funes pec
catoꝝ circūplexi sunt me: ⁊ legem tuā non sum obli-
tus. Media nocte surgebā ad confitendū tibi: super
iudicia iustificatiōis tue. Particeps ego suz omniuz
timentiū te: ⁊ custodiētiū mandata tua. Misericor-
dia tua dn̄e plena est tra: iustificatiōes tuas doce me
Bonitatē fecisti cū seruo tuo dn̄e: secundū ꝟbū tuū.
Bonitatē ⁊ disciplinā ⁊ scientiā doce me: qr in man-
datis tuis credidi. Priusq̄ humiliarer ego deliq̄: p-
pterea eloquiū tuū custodiui. Bonus es tu: ⁊ in boni
tate tua doce me iustificationes tuas. Multiplicata
est sup me iniq̄tas supboꝝ: ego aūt in toto corde scru
tabor mādata tua. Coagulatū est sicut lac cor eoꝝ:
ego ꝟo legē tuā meditat⁹ sū. Bonū michi qr huiliasti
me. vt discā iustificatiōes tuas. Bonū michi lex oris
tui: sup milia auri ⁊ argēti. Man⁹ tue fecerūt me ⁊ plas

mauerũt me: da michi ĩtellectũ vt discã mãdata tua
Qui timẽt te videbũt me ꝛ letabunť: qꝛ in verba tua
supsperaui. Cognoui dñe qꝛ eq̃tas iudicia tua: et in
veritate tua huiliasti me. Fiat mia tua vt cõsoletur
me: scd̃m eloquiũ tuũ seruo tuo. Ueniãt michi mise-
rationes tue ꝛ viuã: qꝛ lex tua meditatio mea est Cõ
fundanť supbi qꝛ iniuste iniq̃tatẽ fecerũt in me: ego
aũt exercebor in mãdatis tuis. Cõuertanť michi ti-
mẽtes te: ꝛ q̃ nouerũt testimonia tua. Fiat cor meuꝫ
immaculatũ in iustificationib⁹ tuis: vt nõ ꝯfundar.
Defecit in salutare tuũ aĩa mea: ꝛ in verbũ tuũ
supsperaui. Defecerũt oculi mei ĩ eloquiũ tuũ:
dicẽtes qñ ꝯsolaberis me Qꝛ fact⁹ sũ sicut vter ĩ pruí
na: iustificatiões tuas nõ sũ oblit⁹. Quot sũt dies ser
ui tui: qñ facies de psequẽtib⁹ me iudiciũ Narrauerũt
michi iniq̃ fabulatiões: sꝫ nõ vt lex tua. Oĩa mãdata
tua v̾itas: iniq̃ psecuti sũt me adiuua me. Paulomi
n⁹ cõsũmauerũt me ĩ terra: ego aũt nõ dereliq̃ mãda-
ta tua. Scd̃m miam tuã viuifica me: ꝛ custodiã testi
monia oris tui In eťnũ dñe: v̾bũ tuũ pmanet ĩ celo
In gñatiõe ꝛ gñatione v̾itas tua: fundasti terrã et
permanet. Ordinatiõe tua perseuerat dies: quoniaꝫ
omnia seruiũt tibi Nisi q̃ lex tua meditatio mea est:
tunc forte periissem in humilitate mea. In eternuꝫ
nõ obliuiscar iustificatiões tuas: qꝛ in ipsis viuifica-
sti me. Tuus sum ego saluũ me fac: quoniã iustifica-
tiones tuas exq̃siui. Me expectauerunt peccatores vt
perderẽt me: testimonia tua intellexi Oĩs ꝯsũmatio
nis vidi finẽ: latũ mãdatũ tuũ nimis Quomõ dilexi
legẽ tuã dñe. tota die meditatio mea est. Sup inimi

cos meos prudentē me fecisti mādato tuo. qꝛ ī eternū
michi est. Sup oēs docentes me intellexi. quia testi-
monia tua meditatio mea est. Sup senes intellexi. qꝛ
mandata tua quesiui. Ab oī via mala pꝛohibui pe-
des meos. vt custodiā verba tua. A iudicijs tuis non
declinaui. qꝛ tu legē posuisti michi. Quā dulcia fau-
cib⁹ meis eloquia tua: super mel oꝛi meo. A manda
tis tuis intellexi ꝓpterea odiui oēm viā iniquitatis.
Lucerna pedibus meis verbū tuū. ⁊ lumen semitis
meis. Iuraui ⁊ statui/ custodire iudicia iusticie tue.
Humiliatus sum vsqꝫquaqꝫ dñe/ viuifica me secū-
dū verbū tuū. Voluntaria oꝛis mei beneplacita fac
dñe/ ⁊ iudicia tua doce me. Aīa mea in manib⁹ me-
is semper/ ⁊ legē tuā non suꝫ oblitus. Posuerūt pec-
catoꝛes laqueū michi/ ⁊ de mandatis tuis nō erraui
Hereditate acquisiui testimonia tua ī eternū/ quia
exultatio coꝛdis mei sunt. Inclinaui coꝛ meū ad fa
ciendas iustificationes tuas in eternū: pꝛopter retri
butionē. Iniquos odio habui/ ⁊ legē tuā dilexi. Ad
iutoꝛ ⁊ susceptoꝛ meus es tu/ et in verbū tuū supsꝑe-
raui. Declinate a me maligni/ ⁊ scrutaboꝛ manda-
ta dei mei. Suscipe me secundū eloquiū tuū ⁊ viuā/
et nō confundas me ab expectatione mea. Adiuua
me ⁊ saluus ero/ et meditaboꝛ in iustificatiōib⁹ tuis
semꝑ. Spreuisti oēs discedentes a iudicijs tuis/ quia
iniusta cogitatio eoꝝ. Preuaricantes reputaui oēs
pctōꝛes terre/ ideo dilexi testimonia tua. Confige ti
moꝛe tuo carnes meas/ a iudicijs eñi tuis timui. Fe
ci iudiciū et iusticiā/ nō tradas me calūniantib⁹ me.
Suscipe seruū tuū in bonū/ nō calūnient me supbi.

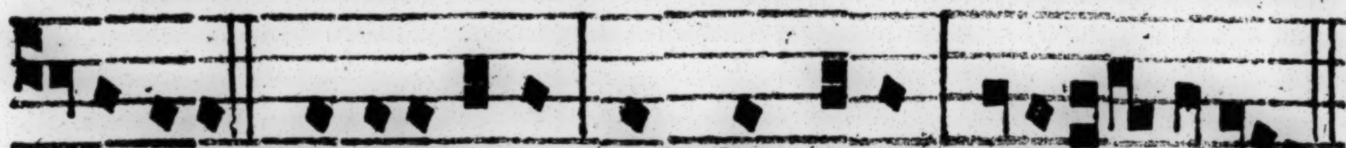
Oculi mei defecerũt in salutare tuũ/et in eloquium iusticie tue. Fac cũ seruo tuo secundũ miam tuaz/ꝛ iustificationes tuas doce me Seruus tuus sum ego/ da michi intellectũ vt sciã testimonia tua Tempus faciendi dñe:dissipauerũt legẽ tuã. Ideo dilexi mã data tua:sup aurũ ꝛ topazioñ. Propterea ad oĩa mã data tua dirigebar:omnẽ viam iniquã odio habui. Mirabilia testimonia tua dñe:ideo scrutata est ea aĩa mea. Declaratio sermonũ tuoꝝ illuiat et intellectũ dat paruulis. Os meũ aperui et attraxi spiritũ:quia mãdata tua desiderabã Aspice in me ꝛ miserere mei:scd̃m iudiciũ diligentiũ nomen tuum. Gressus meos dirige scd̃m eloquiũ tuũ:ꝛ nõ dñetur mei oĩs iniusticia. Redime me a calũnijs hominum: vt custodiaz mandata tua. Faciem tuam illumina super seruũ tuũ:et doce me iustificationes tuas. Exitus aquaꝝ deduxerunt oculi mei:quia non custodierũt legẽ tuã. Iustus es dñe:ꝛ rectũ iudiciũ tuũ Mãdasti iusticiã testimonia tua:et veritatez tuã nimis. Tabescere me fecit zelus me⁹:qꝛ obliti sunt ꝟba tua inimici mei. Ignitũ eloquiũ tuũ vehementer:ꝛ seruus tuus dilexit illud. Adolescẽtulus sum ego ꝛ contemptus:iustificationes tuas nõ sum oblitus. Iusticia tua dñe iusticia in eternũ:ꝛ lex tua veritas. Tribulatio ꝛ angustia inuenerũt me:mandata tua meditatio mea est Equitas testimonia tua in eternum intellectũ da michi ꝛ viuam Clamaui in toto corde exaudi me dñe:iustificationes tuas reqrã Clamaui ad te saluum me fac/vt custodiã mandata tua. Preueni in maturitate ꝛ clamaui/quia in verba tua sup

speraui. Preuenerũt oculi mei ad te diluculo/ vt me
ditarer eloquia tua. Vocẽ meã audi scd̃m misericor-
diã tuã dñe/ ⁊ scd̃m iudiciũ tuũ viuifica me. Appro
pinquauerũt ꝑsequẽtes me iniquitati/ a lege autem
tua longe facti sunt. Prope es tu dñe/ et omnes vie
tue veritas. Initio cognoui de testimonijs tuis/ qr
in eternũ fundasti ea. Vide humilitatẽ meã et eripe
me/ qr legẽ tuaꝫ nõ suꝫ oblitus. Iudica iudiciũ meũ
et redime me/ ꝓpter eloquiũ tuũ viuifica me. Lõge
a peccatoribus salus/ quia iustificationes tuas nõ ex
quisierunt. Misericordie tue multe dñe/ secundũ iu-
diciũ tuũ viuifica me. Multi qui persequuntur me et
tribulant me/ a testimonijs tuis nõ declinaui. Vidi
preuaricantes ⁊ tabescebã/ quia eloquia tua non cu
stodierunt. Vide quoniaꝫ mãdata tua dilexi dñe/ in
misericordia tua viuifica me. Principiũ verborum
tuoꝝ veritas/ in eternum omnia iudicia iusticie tue
Principes persecuti sunt me gratis/ ⁊ a verbis tuis
formidauit cor meũ. Letabor ego super eloquia tua
sicut qui inuenit spolia multa. Iniquitatẽ odio ha-
bui ⁊ abominatus sum/ legẽ autẽ tuã dilexi Septies
in die laudem dixi tibi. super iudicia iusticie tue Pax
multa diligẽtib⁹ legeꝫ tuaꝫ/ et non est illis scandalũ
Expectabã salutare tuũ dñe/ ⁊ mandata tua dilexi.
Custodiuit anima mea testimonia tua/ ⁊ dilexit ea
vehementer. Seruaui mandata tua et testimonia
tua/ quia omnes vie mee in conspectu tuo. Appro-
pinquet deprecatio mea in conspectu tuo domine/
iuxta eloquium tuũ da michi intellectũ. Intret po-
stulatio mea in conspectu tuo/ secundũ eloquiũ tuũ

eripe me. Eructabūt labia mea hymnū/ cum docue ris me iustificatiōes tuas. Pronūciabit lingua mea eloquiū tuuz/ quia oīa mandata tua equitas. Fiat manus tua vt saluet me/ quoniā mādata tua elegi. Concupiui salutare tuum dn̄e/ ⁊ lex tua meditatio mea est. Viuet aīa mea et laudabit te/ et iudicia tua adiuuabūt me Erraui sicut ouis que periit quere ser uū tuū dn̄e quia mādata tua nō suz oblitus. Finitis psal. repetatur antiphona.

Requiē eternā dona eis domine/ ⁊ lux perpetua lu

ceat eis. Kyrieleyson. Christe eleysō. Kyrie leyson. Deinde dicatur Pater noster. ⁊ tunc pronunciatione. Et ne nos. sequatur sine nota iste Psalmus.

Domine pbasti me ⁊ cognouisti me/ tu cognouisti sessionē meā ⁊ resurrectionē meā. Intel lexisti cogitationes meas de longe/ semitā meā ⁊ funiculū meū inuestigasti. Et omnes vias meas preuidisti/ quia non est sermo in lingua mea. Ecce dn̄e tu cognouisti oīa nouissima et antiqua/ tu formasti me ⁊ posuisti sup me manū tuaz. Mirabilis facta est scientia tua ex me/ cōfortata est ⁊ non potero ad eā. Quo ibo a spiritu tuo/ et quo a facie tua fugiaz. Si ascendero in celū tu illic es/ si descendero ad infernū ades. Si sumpsero pennas meas diluculo: ⁊ habitā-

uero in extemis maris. Etem illuc manus tua dedu
cet me: et tenebit me dextera tua. Et dixi forsitan te-
nebre cõculcabunt me: et nox illuminatio mea in de-
licijs meis. Quia tenebre nõ obscurabuntur a te: et
nox sicut dies illuminabitur/sicut tenebre eius ita et
lumen eius. Quia tu possedisti renes meos: suscepisti
me de vtero matris mee. Confitebor tibi quia terri-
biliter magnificatus es: mirabilia opera tua et ani-
ma mea cognoscet nimis. Non est occultatũ os meũ
a te quod fecisti in occulto: et substãtia mea in inferio
ribus terre. Imperfectum meũ viderunt oculi tui et
in libro tuo omnes scribentur: dies formabuntur et
nemo in eis. Michi autez nimis honorati sunt amici
tui deus: nimis cõfortatus est principat⁹ eorum. Dinu
merabo eos et sup arenã multiplicabũtur exurrexi et
adhuc sum tecũ. Si occideris deus pctõres: viri san-
guinũ declinate a me. Quia dicitis in cogitatiõe: ac
cipiant in vanitate ciuitates suas. Nonne q oderũt
te dñe oderã: et sup inimicos tuos tabescebã. Perfe-
cto odio oderã illos: inimici facti sunt michi. Proba
me deus et scito cor meũ: interroga me et cognosce se-
mitas meas. Et vide si via iniqtatis in me est: et de-
duc me in via eterna. Deinde sine interuallo incipia
tur missa p defunctis sacerdote interim exeunte ad
locũ sepulcri signandũ si corpus p̃sens affuerit: vt su
pradictũ est. Tamẽ qñcunqz singilatim extra ↄsuetũ
dr cõmẽdatio aiarum: tũc immediate post psal. Dñe p-
basti sequat℞. Requiẽ eternaz dona eis dñe. Et lux
ppetua luceat eis. A porta inferi. Erue dñe aias eorum
Credo videre bona dñi. In kra vi. Dñs vo. Ore⁹ vt.

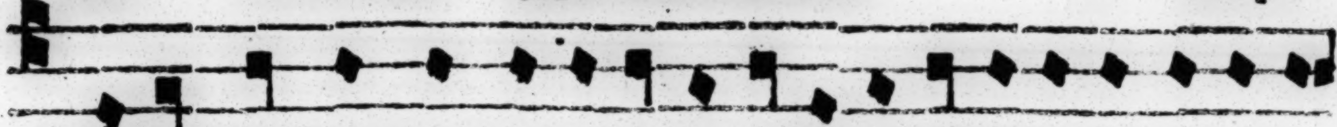
Tibi dñe commẽdamus animas famulorum famularũq₃ tuarum: vt defuncti seculo tibi viuant. et que per fragilitatẽ mũdane conuersationis peccata admiserunt: tu venia misericordissime pietatis absterge. Per christum dominum nostrum. Nunq̃ dicat alia cõmẽdatio in eccl'ia Sar. siue corpus presens fuerit siue non. Ad missam Officium.

REquiem e ter nam dona eis do

mi ne et lux ppetua luceat e is. ps.

Te decet hymn⁹ deus in syon: & tibi reddet votũ in

hierusalẽ: exaudi orationẽ meã ad te oĩs caro veniet Quãdocũq₃ corp⁹ adest p̃sens & in ãniuersarijs & trigintalibus et qñ vltimo fit seruitiũ mortuorũ ante pascha et in die animarũ tantũ dicatur hic cantus.

Kyrie leyson.iij. Christe eleysõ.iij. Ky ri

e leysō.ij. Ky rie leyson.

Quotidie ãte diem sepulture cuiuscũq; fuerit dicatur ista oratio

Deus cui propriũ est misereri semp & parcere te supplices depcamur p aĩa famuli tui vel. famule tue. N. quã hodie de hoc seculo migrare iussisti: vt nõ tradas eam in manus iimici: nec obliuiscaris in finẽ: sed iubeas illã ab angelis sctĩs suscipi: atq; ad regionẽ viuoꝝ pduci: & q2 i te sperauit & credidit: sanctorũ tuoꝝ mereaẽ societate letari. Per d. ¶ In die quito sepulture cuiuscũq; fuerit corp9 dicaẽ ista oõ.

Omnipotens sempiterne deus misericordiã tuã supplices depcamur: vt animã famuli tui vel. famule tue/ cuius corpori debitũ sepulture officium persoluimus/ in sinum abrahe patriarche iubeas collocari: vt cũ dies agnitionis tue aduenerit: inter sanctos & electos tuos eum vel. eam: resuscitari pcipias. Per dñz. In ãniuersaẽ. de quocũq; fuerit d2 ista oõ.

Deus indulgentiarũ dñe da anime/ famuli tui vel. famule tue/ cuius anniuersariũ depositionis diem cõmemoramus: refrigerij sedẽ quietis beatitudinẽ luminis claritatez. Per dominuz nostrum. In die tricennali de quocunq; fuerit dicit ista oratio

Deus cui ppriũ est misereri sp & pcere: ppiciare aĩe/ famuli tui vel. famule tue/ et oĩa ei9 pctã dimitte. vt mortis vinculis/ absolut9 vel. absoluta/ trãsire mereaẽ ad vitã. Per d. In ãniuersa. epoꝝ tñ sic pronũcieẽ. Deus indulgẽtiarũ dñe da aĩe famuli tui põtificis cui9 &c. vts. Hoc gñalr notãdũ est q ad

quālibet missam que pro corpore presenti celebr. cuiuscunqȝ fuer. nisi pro rege vel regina vel ꝑ alio magno dn̄o: quinqȝ orationes dicunt ad missam quarū prima ꝑ corpore pn̄ti vt s̄ ad missaȝ: scd̄a ꝑ ep̄is. orꝫ.

Deus qui inter apostolicos sacerdotes famulos tuos pōtificali fecisti dignitate censeri: presta quesumus vt quorꝫ vicem ad horaȝ gerebant in terris: eorꝫ perpetuo consortio letēturin celis. Secreta.

Offerimus tibi dn̄e oblationē nostre seruitutis pro aīabꝰ famulorꝫ tuorꝫ pontificū vel sacerdotū supplicātes: vt cū presulibꝰ apostolice dignitatis quorum sunt executi officium: mereātur habere sempiterne beatitudinis porcionem. Postcommunio.

Propiciare quesumꝰ dn̄e aīabus famulorꝫ tuorū pontificū ꝛ sacerdotū diuini celebratio mysterij: vt quos in terris positos huius muneris dispēsatores esse fecisti: inter electos antistites eos iubeas cōnumerari. Per dn̄m. Tertia or̄o ꝑ fr̄ibꝰ ꝛ sororibꝰ

Deus venie largitor ꝛ humane salutis auctor: quesumus clementiā tuā vt nostrarū congregationū fratres et sorores q̄ ex hoc seculo transierūt: intercedente beata maria semp̄ virgine ꝛ beato michaele archangelo cum omnibus sanctis: ad perpetue beatitudinis cōsortiū ꝑuenire concedas. Secrꝫ.

Deus cuiꝰ misericordie nō est numerꝰ suscipe ꝓpiciꝰ p̄ces huilitatꝫ nr̄e: ꝛ aīabꝰ fratrū ꝛ sororꝫ nr̄arꝫ ꝯgregationū q̄bꝰ tui noīs dedisti ꝯfessionē: per hec sacramēta salutis nr̄e cūctorꝫ remissionē tribue

Presta q̄s omp̄s ꝛ misericors (pctōrꝫ. Postcōio. deꝰ: vt aīe fratrū ꝛ sororꝫ nr̄arū cōgregationū

pꝛo quibus hoc sacrificiū laudis tue obtulimus maie
stati: per huius virtutē sacramēti a peccatis oībus ex
piate: lucis perpetue te miserāte percipiant beatitu-
dinē. Quarta oꝛatio pꝛo parentib⁹ ⁊ bn̄factoꝛib⁹ oꝛ.
Omnipotēs ⁊ misericoꝛs deus vnica salus moꝛta
lium: te supplices exoꝛamus pꝛo aīabus famu-
loꝛū famularūq; tuaꝝ parentū et benefactoꝝ nr̄oꝝ
vt interueniēte beata dei genitrice maria cuȝ oībus
sanctis pctōꝝ eis largiri digneris indulgentiā: et in
nouissimo die beate resurrectionis leticiam. Secr.
Sanctifica quesumus dn̄e hec fideliū oīm vita-
lia sacramenta: ⁊ p̄sta vt interueniente beata
dei genitrice maria cū oībus sctīs tuis aīe famuloꝛū
famularūq; tuaꝝ parētū ⁊ bn̄factoꝝ nr̄oꝝ ab oībus
vicijs expiate: pabulo vite reficiant̄ eterne. Postcōis
Purificet nos q̄s dn̄e salutare quo pasti sum⁹ sa
cramētū: ⁊ intueniēte beata ⁊ gloꝛiosa sempq;
virgine dei genitrice maria cū oībus sanctis tuis: cō
cede vt hoc ipsuȝ ꝓficiat aīab⁹ famuloꝝ famulaꝝq;
tuaꝝ parentū et benefactoꝝ nr̄oꝝ: ad ꝓmerēdā tue
pꝛopiciatiōis gratiā ⁊ ꝑcipiendā future resurrectio-
nis gloꝛiaȝ sempiternam. Quinta oꝛatio generalis.
Fideliū deus oīm cōditoꝛ ⁊ redemptoꝛ aīabus
oīm fideliū defunctoꝝ remissionē cūctoꝝ tri-
bue peccatoꝝ vt indulgētiā quā optauerūt: pijs sup
plicatiōib⁹ cōsequant̄. Qui cū deo patre ⁊ spū sancto
viuis et regnas de⁹. Per oīa secula seculoꝝ. Secreta.
Hostias q̄s dn̄e quas tibi ꝓ aīab⁹ oīm fideliū de
functoꝝ offerim⁹ ꝓpiciat⁹ intēde: vt qb⁹ fidei
chꝛistiane meritū cōtulisti: dones ⁊ pꝛemiū. Postco.

Animabus q̄s dn̄e oīm fideliū defunctoꝝ ora proficiat supplicantiū: vt eas ꝛ a peccatis omnibus exuas: ꝛ tue redēptionis facias esse participes Qui cū deo patre ꝛ spūsancto viuis ꝛ regnas de᷒ Per oīa scl'a scl'oꝝ. amē. Itē ꝛ infra trigintale cuiuscūqꝫ fuerit defuncti q̄nqꝫ dicunt or. quaꝝ prima pro ipso trigintali. Itē in oībus alijs anniuersarijs q̄nqꝫ dicunt or. quaꝝ prima p ānīuersar. cetera vt s̄ p corpe p̄nti. Qn̄cūqꝫ corp᷒ adest p̄ns ꝛ ī āniuersar epoꝝ ꝛ in die aīaꝝ tm̄. Lcō epl'e bti pauli apl'i. Ad thessalonicē(ses.

Fratres: Nolumus vos ignorare de dor- mientibus vt non contristemini sicut ꝛ ceteri qui spem nō habent. Si enim credimus q̄ iesus mortuus est ꝛ resurrexit: ita ꝛ deus eos qui dormierūt per iesum adducet cuꝫ eo. Hoc em̄ vobis dicim᷒ in verbo dn̄i: q̄ nos q̄ viuim᷒ q̄ residui sumus in aduentu dn̄i nō preuenim᷒ eos q̄ dormierūt. Qm̄ ipē dn̄s in iussu et in voce archāgeli et in tuba dei descēdet de celo: et mortui q̄ in christo sunt resurgēt primi. Dei de nos q̄ viuim᷒ qui relinq̄mur simul rapiemur cū illis in nubib᷒ obuiā christo ī aera: ꝛ sic semp cū dn̄o erim᷒. Itaqꝫ cōsolamini inuicē: in v̄bis istis. ¶ In oīb᷒ alijs anniuersarijs ꝛ trigitalib᷒ epla. Lctō libri machabeoꝝ

In dieb᷒ illis: Uir fortissim᷒ iudas collatiōe facta: duodeci milia dragmas argēti misit hierosolimā offerre ea ibi pro pctīs mortuoꝝ: iuste ꝛ religiose de resurrectiōe cogitās. Nisi em̄ eos qui ceciderāt resurrecturos sparet: supfluū videret ꝛ vanū orare p mortuis. Sed quia cōsiderabat q̄ hi q̄ cū pietate dormitionē acceperāt: optimā haberēt repositā gratiā.

Sancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare: vt a peccatis soluantur. In oibus alijs missis pro defunctis dicuntur he due epistole alternis vicibus per ebdomad. ita tñ q primo dicatur epistola. Audiui vocẽ. qd per totũ annuz obseruet qñ ferialiter dicat missa. epl'a. Lectio libri apocalipsis Johis apli

IN diebꝰ illis. Audiui vocẽ de celo dicẽtẽ michi. Scribe. Beati mortui: q in dño moriunt. Amodo iã dicit spũs: vt requiescãt a laboribꝰ suis. Opa eñi illorꝫ: sequuntur illos. ¶ Alia epystola ad corinthios

FRatres: Christus resurrexit a mortuis primicie dormientiũ: qm quidẽ per hominẽ mors: et per hominẽ resurrectio mortuorũ. Et sicut in adam omnes moriuntur: ita ⁊ in christo omnes viuificabũtur. Unusquisqꝫ autem in suo ordine: per iesum christum dñm nostrum. ¶ Sciendum est autem q istud sequens graduale scilicet. Si ambulem. nunq debet dici pro corpore presenti alicuiꝰ nisi solũmodo p corporibꝰ psentibꝰ epor ⁊ eor trigintalibꝰ ⁊ ãniuersar. scdm vsuz Sar ecclie. tũc eñi dicat a tribꝰ clericis de scdã formã habitu nõ mutato ad caput defũcti si corpus adest psens: sin autẽ ad gradũ chori dicat. Grad.

Si ambu lem in me di o vmbre mor tis nõ time bo ma la quoni-

am tu me cũ es domine. ℣. Vir

ga tu a baculꝰ tu-

us ip sa me

con sola ta sunt.

In oibꝰ alijs missꝭ defũct. dr a toto choro istud grad.

Re quiẽ etẽr nã dona e is do mi
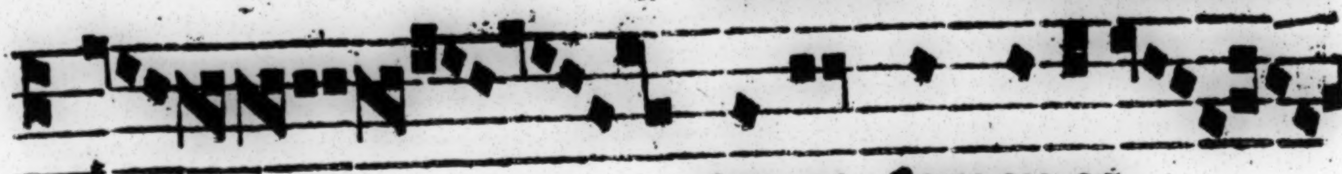
ne et lux ppe tua

lu ceat e is.

hoc mõ finiat: qñ fer. dr missa. e is ℣. Anime co

rũ in bo nis demoꝛen-

tur et semen eo
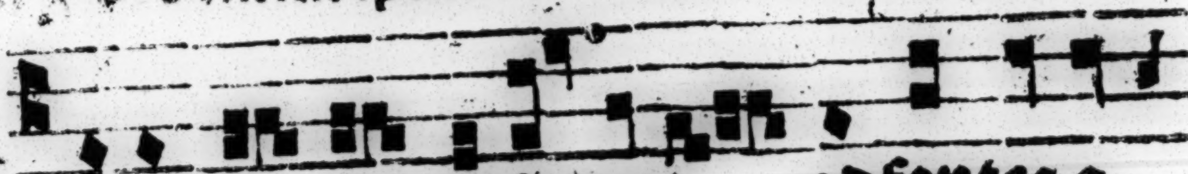

rum here ditet

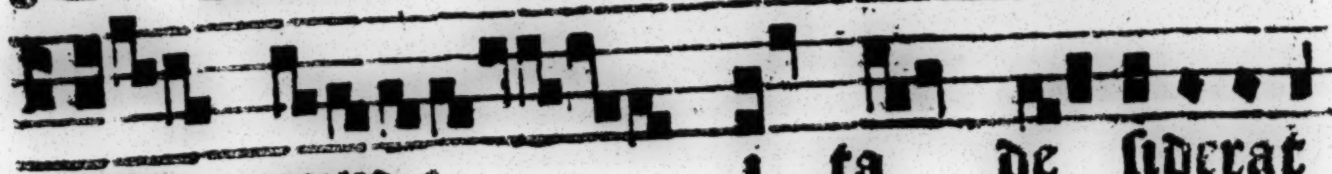
hoc modo fi niatur qñ fe rialiter dici tur missa.

ter ram. ter ram.

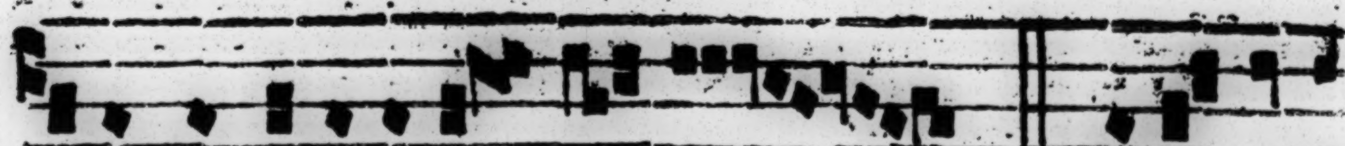
Qñ corp⁹ adest pñs ⁊ ĩ ãniuersar. epoꝝ dicat tract⁹ Sicut ceru⁹. a quattuoꝛ cleric⁹ de supioꝛi gradu hitu nõ mutato ad caput defuncti interi stãtib⁹ ꝯtinuo si corp⁹ adest pñs. sin aũt ad grad̃ choꝛi. ita tñ ꝙ ꝑes illi quattuoꝛ clerici sil' primũ ℣. incipiant quẽ duo ex pte choꝛi pꝛicipal' ꝑseq̃uãt. ⁊ ita alt'nis vicib⁹ singuli ℣. ab ill' iiii. cleric⁹ toti⁹ tract⁹ dicãt choꝛo interi sedẽte. Ita tñ ꝙ oẽs simul ipsum tractũ terminẽt. Tract⁹.

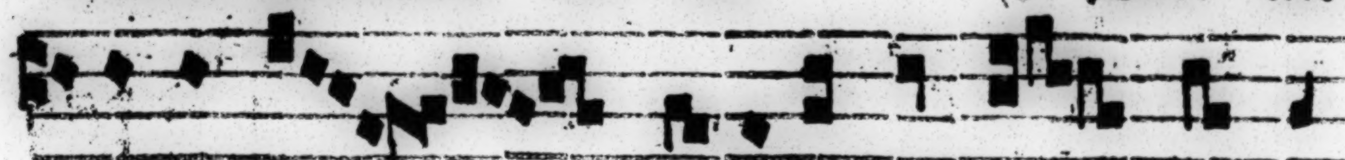
SIcut cer uus desiderat ad fontes a

qua rum i ta de siderat

anima mea ad te de us. ℣. Siti uit

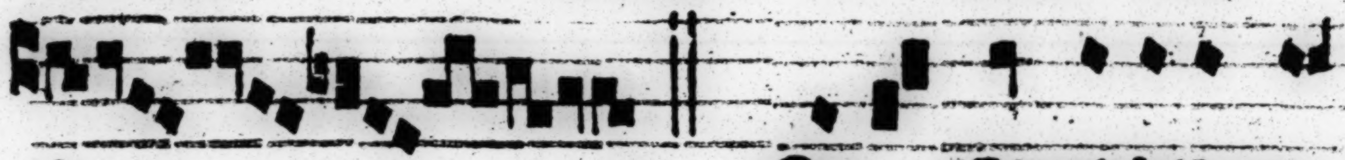
anima me a ad deum vi uum

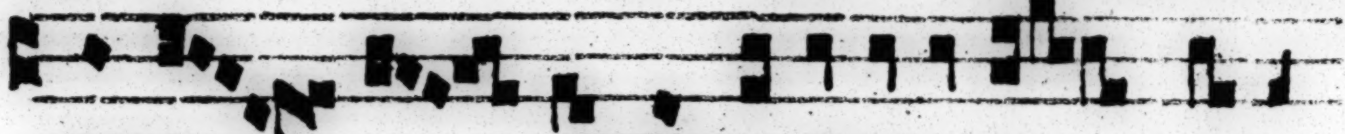
quando veni am et appa

re bo ante fa ci em de i me

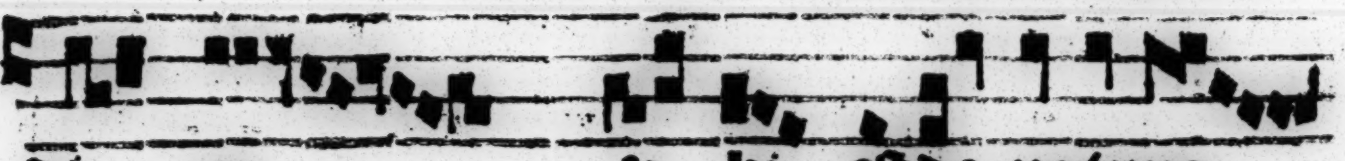
i. ℣. Fue rũt michi lacri-

me me e panes die ac no cte

dũ dici tur michi per singulos

di es v bi est de us tuus.

In oīb⁹ aliis missis pro defūctis dicit a toto choro iste tractus cū cātu seq̄uti.
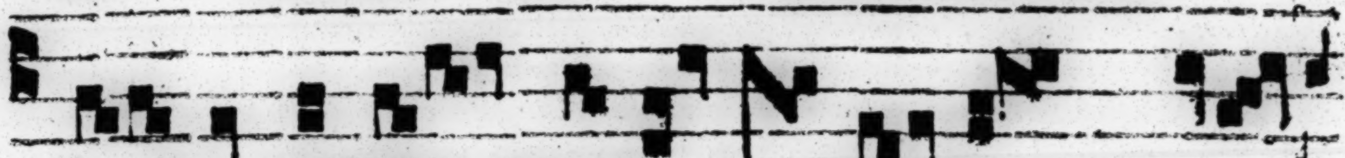
De profundis clamaui ad

te do mine domine exau di

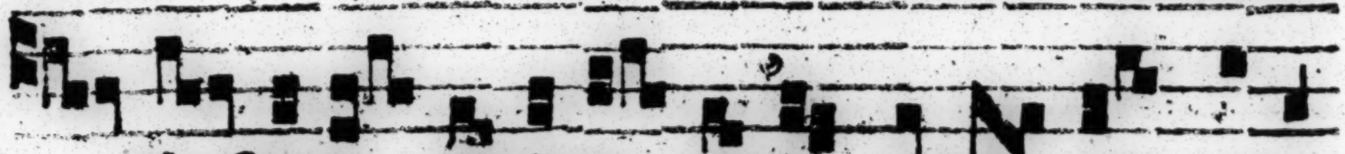
vo cem me am ℣. Fiant aures tu

e in tenden tes in o ra ti o

nem ser uitu i. ℣. Si ini quitates

ob serua ueris do mine domi ne quis

su stine bit. ℣. Quia apud te propiciati o

Et dicatur iste tractus cũ cãtu prenotato choro interim sedente quãdocũqȝ dicatur: nisi in die animarũ tm̃. tunc enim dicatur cũ eodẽ cãtu quo in dñica septuagesime a quattuor clericis de superiori gradu habitu nõ mutato ad gradũ chori supradicto mõ. Itẽ in anniuersarijs epõrum et decanorũ: et qñcũqȝ corpus adest presens: postq̃ executor officij inceptiõe misse altare thurificauerit: diaconus cũ thuribulo circũeũdo tumbã vel corpus illud incẽset. sed ex vtraqȝ pte videlȝ incipiẽdo a capite. Similiter fiat ante euãgeliũ dũ tractus canitur incẽsato prius altare. et tertio postq̃ sacerdos sacrificiũ ante lotionẽ loco suo depositũ thurificet. idẽ dyaconus sicut prius. Nunq̃ enim thurificetur corpus ad Placebo. vel ad Dirige. secundũ vsum Sarũ sed semp ad missam tantũ. ¶ In dñicis diebus et in secundis ferijs et etiã p corpore presenti et in anniuersarijs et trigintalibus et in die animarũ tantum dicatur hoc euangeliũ. Secundum Johannẽ.

In illo tempore: Dixit martha ad iesum. Dñe si fuisses hic: frater meus nõ fuisset mortuus. Sed et nunc scio: quia quecũqȝ poposceris a deo dabit tibi

de⁹. Dicit illi iesus. Resurget frater tu⁹. Dicit ei mar
tha. Scio quia resurget in resurrectiōe in nouissimo
die. Dicit ei iesus. Ego sum: resurrectio et vita. Qui
credit in me: etiam si mortu⁹ fuerit viuet. Et omnis
qui viuit ⁊ credit in me. non morietur in eternū. Cre
dis hoc? Ait illi. Utiqꝫ domīe Ego credidi: quia tu es
christus filius dei: qui in hunc mundum venisti.

¶ Feria tertia euangelium. Secundū Johannem.

IN illo tēpore. Dixit iesus discipulis suis ⁊ prin-
cipib⁹ iudeoꝝ. Omne qđ dat michi pater ad me
veniet: ⁊ euꝫ qui venit ad me non eijciā foras. Quia
descendi de celo nō vt faciā voluntatē meā: sed volū
tatē eius qui misit me. Hec est aūt voluntas eius qui
misit me patris: vt omne qđ dedit michi nō perdam
ex eo: sed resuscitē illud in nouissimo die. Hec est autē
volūtas pr̄is mei q̄ misit me: vt oīs q̄ videt filiū ⁊ cre
dit in eū: habeat vitā eternā. Et ego resuscitabo eū: in
nouissimo die. ¶ Feria. iiij. euāgel. Scđm Johannē

IN illo tēpore: Dixit iesus discipulis suis. Amē
amē dico vobis: quia qui verbum meū audit et
credit ei qui misit me habet vitā eternā. Et ī iudiciū
nō veniet: sed transiet a morte in vitā. Amen amen
dico vobis: quia venit hora ⁊ nunc est: qñ mortui au-
dient vocē filij dei: ⁊ qui audierint viuent. Sicut pa
ter habet vitā in semetipso: sic dedit ⁊ filio vitā in se-
metipso. Et potestatē dedit ei iudiciū facere: quia fi-
lius hoīs est. Nolite mirari hoc: qꝛ venit hora in qua
omnes qui in monumētis sunt audiēt vocē filij dei.
Et ꝓcedent qui bona fecerunt: in resurrectionem vi
te. Qui vero mala egerunt: in resurrectionē iudicij.

¶Feria. v. Euangelium. Secundum Johannem:

In illo tēpore: Dixit iesus discipulis suis: et turbis iudeor. Sicut pater suscitat mortuos & viuificat: sic & filius quos vult viuificat. Neq3 enim pater iudicat quēq: sed iudiciū omne dedit filio. Ut oēs honorificēt filiū: sicut honorificāt patrē. Qui nō honorificāt filiū: nō honorificāt patrē q misit illum. Amē amē dico vobis: q2 q verbū meū audit & credit ei qui misit me habet vitā eternā. Et in iudiciū nō veniet: sed trāsiet a morte in vitam. ¶Feria. vj. Euāgeliu3. Scdm Johānem.

In illo tpe: Dixit iesus discipulis suis et turbis iudeor. Ego sum panis viuus: qui de celo descēdi. Si quis māducauerit ex hoc pane: viuet in eternū. Et panis quem ego dabo caro mea est: p mūdi vita. Litigabāt ergo iudei: adīuicē dicētes Quomodo potest hic carnē suā nobis dare ad manducandū? Dicit ergo ei iesus. Amen amen dico vobis: nisi manducaueritis carnē filij hois & biberitis ei9 sanguinē: nō habebitis vitā in vobis. Qui mā ducat meā carnē & bibit meū sanguinē: habet vita3 eternam. Et ego resuscitabo eum: in nouissimo die.

¶Sabbato. Euangelium Secundum Johannem.

In illo tēpore: Dixit iesus discipulis suis: et turbis iudeor. Amen amen dico vobis: nisi manducaueritis carnē filij hominis: et biberitis eius sanguinem/ nō habebitis vitam in vobis. Qui mandu cat meā carnem et bibit meū sanguinē/ habet vita3 eternam. Et ego resuscitabo eum: in nouissimo die. Hoc sequēs offertoriū dicatur in omnibus missis pro defunctis nisi in die animarū tantum. Offertoriu3.

Domine iesu christe rex glo rie

libera animas omnium fide li um de functo

rum de manu infer ni et de profundo la cu

libera eas de ore leo nis ne absorbeat eas tar-

tarus ne cadāt in obscu ra tenebrarum loca sed

signifer sanctus michael representet e as

in lucem sanctam quā olim abrahe promisi

sti et se mi ni e ius.

Hoc sequens offertorium dicatur in die animaruz tantum.

Offertorium.

O pi e de us qui primum ho minem ad eternam glo riam re uoca sti pastor bone qui ouem per di tā pio hume ro ado uile reporta sti iuste iudex dū ueneris iudica re libera de morte a- ni mas eo rū quas redemisti ne tradas be stijs a nimas confitentes ti bi ne de- re linquas eas in fi nem.

Post ablutionē manuū iūctis manib⁹ in medio altaris incipiat sacerd. Chor⁹ rn̄deat hoc modo.

Hostias et preces tibi dn̄e offerimus.

Tu suscipe pro animabus il lis quarū hodie

memoriam agim⁹ fac eas domine de mor te trans

Et interim dicat sacerdos. In spiritu humilitatis. priuatim more solito: deinde dicat sacerdos. Orate fratres Chorus respondeat cantando ℣.

ire ad vitā.

Requiē eternā dona eis domine et lux perpetua lu-

ceat eis. Quam olim abrahe promisisti et se mi

Notandum est q̄ quandocunq̧ corpus adest presens: et in omnib⁹ anniuersariis et trigintalibus dicitur Hostias et preces

nie iusrum ℣. Requiem eternā. et. Quam olim et in die animarum non dicatur. Qu[illegible] die ante diē sepulture cuiuscunq̧ fuerit dicatur istud secretum.

S Uscipe quesum⁹ misericors pater oblationem
quam tibi offerimus pro anima famuli tui vel
famule tue. N. quaz hodie de carnali corruptione li-
berasti: et concede: vt ab omnibus humane conditio-
nis excessibus his remediis expietur: et in requie sem
piterna diem resurrectiōis prestoletur. Per dominū
nostrum iesum christū filium tuum. Qui tecum. &c.

¶ In die sepulture cuiuscunq; fuerit dicitur secretū.

S Uscipe domine p̄ anima famuli tui vel. famu
le tue hostiā quam te deo patri benigne obtuli-
sti pro nobis: et quia causa hominum descendisti de ce
lis: te redeunte sanctorum tuorum mereatur adiūgi
cōsortiis: per te saluator mūdi. Qui cū deo patre. &c.

In āniuersariis de quocūq; fuerit dicat istud Secretū

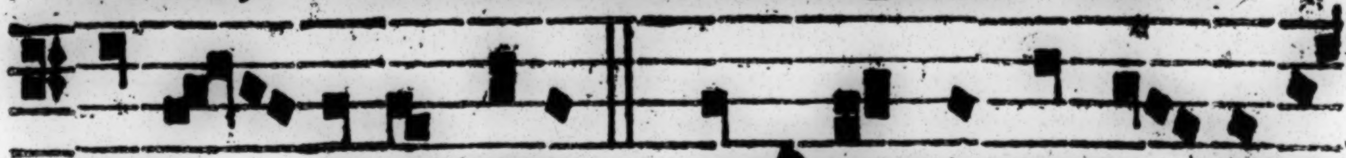
P Ropiciare quesumus dn̄e supplicationibus no
stris pro anima famuli tui vel. famule tue cui⁹
hodie annua dies agitur pro qua tibi offerim⁹ hoc sa
crificiū laudis: vt eā sanctorū tuorū consortio sociare
digneris. p d. In die tricēnali de quocūq; fuerit. Secr.

I Ntuere quesumus omnipotens deus et placa-
tus suscipere dignare hoc sacrificiū qd tibi offe-
rimus p̄ aīa famuli tui vel. famule tue: et concede illi
pacē p̄petuā et requiē sempiternā. Per dn̄z. Prefatio
quotidiana. Nō corp⁹ adest p̄sens et in oībus āniuer
sariis et trigitalib⁹ et quādo vltimo fit seruitiū mor-
tuorū ante pascha et in die animarū dicatur hic cant⁹.

S Anctus. Sanctus. Sanctus. Dominus de⁹

i sabaoth. Pleni sunt celi et terra gloria tua o

sanna in excelsis. Bene dictus qui ve nit in

nomine do mini o sanna in excelsis.

Quando corpus adest presens: et in omnib' anniuersariis et trigintalib' et quando vltimo fit seruitiu mortuorum ante pascha: et in die animarum dicatur hic cantus.

AGnus de i qui tollis peccata mudi dona

e is re quiem. Agn' de i qui tollis peccata mu-

di dona e is re quie. Agn' de i qui tollis pec-

cata mundi dona e is re quiem sempiternam.

In omnibus missis pro corpore psenti et in anniuer-

sarijs et trigintalibus et quando vltimo fit seruitiū mortuorum ante pascha: et in die animaruz dicatur hec sequens communio.

Pro quorum memoria corpus christi sumitur dona

eis domine requiem sempiternam. Et lux perpe-

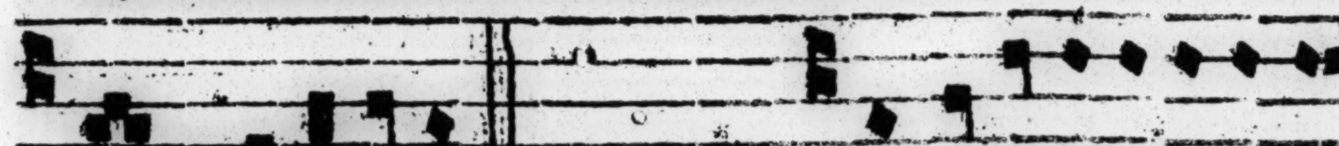
tua luceat eis. Pro quorū memoria sanguis christi

sumitur dona eis domine requiem sempiternam.
In oībus alijs missis pro defunctis dicatur hec cōio.

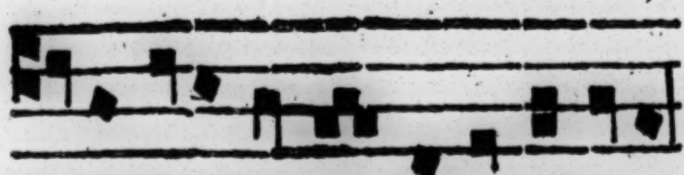
Lux eterna luceat eis domine cū sanctis tuis in eter

num quia pius es. ℣ Requiē eternā dona

eis domine et lux perpetua luceat eis. Cum sanctis

tuis in eternū quia pius es.

Quotidie ante diē sepulture dicitur ista postcōio.

P Resta q̄s oīpotens deus: vt animā famuli tui vl' famule tue/ ab angelis lucis susceptā/ in preparata habitacula deduci facias beatorꝝ. Per do.

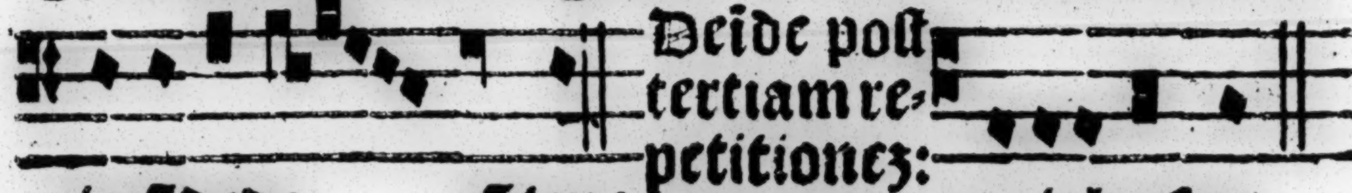
In die sepulture cuiuscūqꝫ fuerit dicat̄ ista postcōio.

P Resta q̄s dn̄e vt aīa famuli tui vel. famule tue cui⁹ hodie officia hūanitatis exhibem⁹: his sacrificijs expiata/ saluatiōis tue ppetuo munere gratulet̄. p d. In āniuer. de quocūqꝫ fuer̄ dicat̄ hec seqns postcō.

P Resta q̄s dn̄e vt aīa famuli tui vel famule tue cui⁹ āniuersariū depositiōis die recolim⁹ his purgata sacrificijs ĩdulgētiā parit̄ ⁊ requiē capiat sēpiternā. p. In die trigitali de quocūqꝫ fuer̄. dicat̄ hec postc.

P Rosit q̄s dn̄e aīe famuli tui vl'. famule tue diuini celebratio sacramēti: vt ei⁹ ĩ quo spauit ⁊ credidit: eternū capiat te miserāte ɔsortiū. p. Post missā accedat sacerd. ad caput defūcti alba idut⁹ absqꝫ cappa serica ⁊ duo clerici de. ij. forma ad caput defūcti stātes ĩcipiāt trib⁹ vicib⁹ an. seqntē quā chor⁹ singul' vicib⁹ totā psequat̄ vsqꝫ in finē. ā.

Circundederūt me gemit⁹ mortis dolores inferni

circūdederūt me. Deide post tertiam repetitionē: sequatur. Kyrieleyson.

Non dicat Pater nr. nec Dominus vobiscu. neq; Oremus. sed tan

Christe eleyso. Kyri eleyson.)tum oratio sacerd dicente modesta voce videlicet sine nota. Oratio.

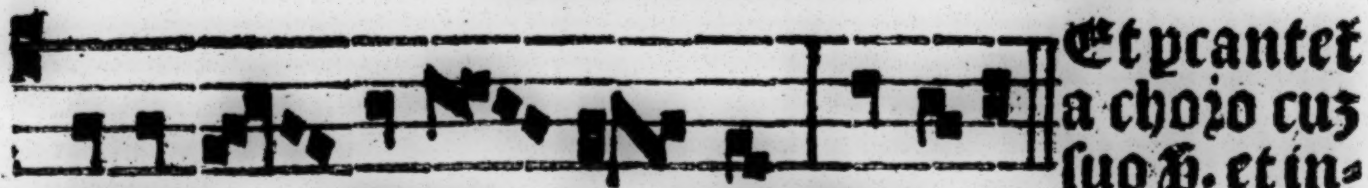
NOn intres in iudicium cum seruo tuo vel. seruula tua dne quonia nullus apud te iustificabitur homo nisi per te omniu peccatorum tribuatur remissio. no ergo eu vel ea tua quesumus iudicialis sententia premat que tibi vera supplicatio fidei christiane comendat: sed gratia tua illi succurrente mereatur euadere iudiciu vltionis qui vel. que du viueret insignit vel. insignita est signaculo sancte trinitatis. In qua viuis et regnas de Per o. Eode mo dicunt oes orones sequetes. deinde incipiat cator. R.

Qui lazarum resuscita sti a monumento

feti du. Tu e is do mi ne donare
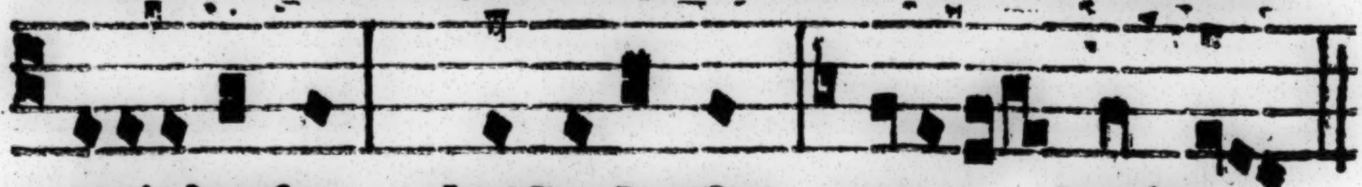
qui emet lo cu indul geti e. V. Qui

venturus es iudicare viuos et mortu os

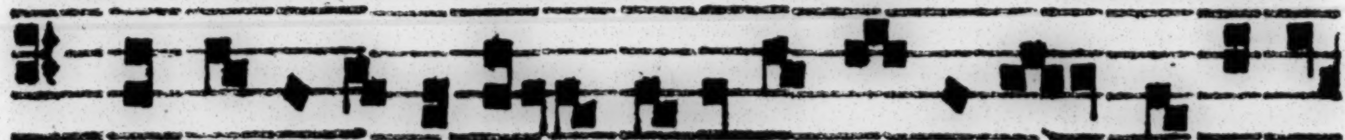
Et pcantet a choro cuz suo ℟. et in-

et secu lum per i gne. Tue is. terim sacer dos cum thuribulo circũeundo corpus illud incenset similiter fiat in ℟ijs sequentibus. deinde dicitur.

Kyri eleyson. Christe eleyson. Kyri e leyson. sine Pat nr. & sine Dñs vobiscũ. sz tm cũ Orem⁹. or.

DEus cui oĩa viuũt cui nõ peũt moriẽdo corpo-ra nr̃a sed mutant in meli⁹: te supplices depca mur: vt q̃cq̃d famul⁹ vel famula / tu⁹ vel tua viciorꝫ tue volũtati cõtrariũ fallẽte diabolo & ppria iniq̃ta-te atqꝫ fragilitate ꝯtraxit: tu pi⁹ & misericors abluas indulgẽdo / eiusqꝫ aĩam suscipi iubeas per man⁹ sctõ rum angelorꝫ tuorꝫ deducendã in sinũ patriarcharũ tuorꝫ abrahe scilicet amici tui: & ysaac electi tui: atqꝫ iacob dilecti tui: quo aufugit dolor & tristicia atqꝫ su-spiriũ / fideliũ quoqꝫ aĩe felici iocũditate letant: & in nouissimo magni iudicij die inter sanctos et electos tuos eam facias perpetue glorie tue percipere portio nem: quam oculus non vidit / nec auris audiuit / & in cor hominis non ascendit que preparasti diligẽtib⁹ te. Per christum dominum nostrum. Responsoriuz.

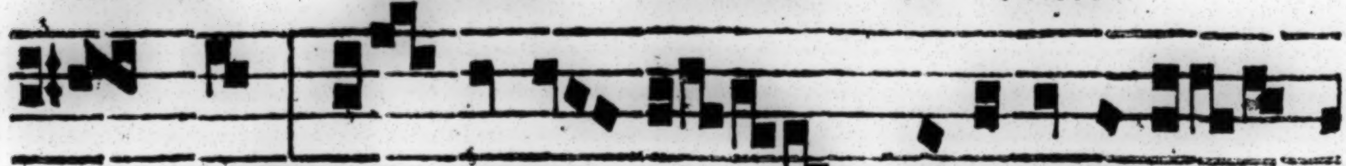
Heu michi domine quia pecca ui ni mis in vi-

ta me a q̃d faciam mi ser v bi fu giam ni-

si ad te deus me us mise re re me

i. Dum vene ris in nouissimo

di e. ℣. A nima mea turbata est val de sed

tu domine suc curre e i. Dum ve.

Et percantetur a choro cum suo versu. et interim incensetur corpus vt supra. Deinde sequatur.

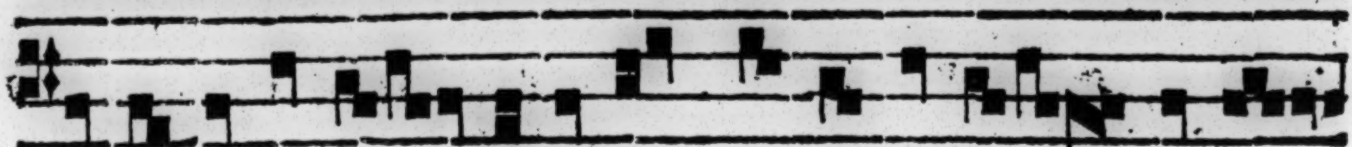

Kyrieleyson. Christe eleyson. Kyrie leyson.

sine Pater nr̃. et sine Dñs vobiscũ. sed tm̃ cũ Oremus

Fac quesumus dñe hanc cũ seruulo tuo defuncto vel. seruula tua defuncta/ misericordiã: vt factorũ suorũ in penis nõ recipiat vicem/ qui vel que tuã in votis tenuit voluntatẽ. et quia hic illum vel illam vera fides iunxit fidelium turmis/ illic eum vel

ea3 tua miseratio societ angelicis choris. Per christū dominū nostrū. Deinde incipiat cantor Responsoriū

Et percantetur a choro cum uno versu tantum scilicet Dies illa dies ire ut supra. et interim incensetur corpus a sacerdote semel circūeundo: et postea aspergatur aqua benedicta deinde sequatur.

Deinde roget sacerdos circũstãtes orare p aĩa defuncti dicẽs. Pro aĩa. N. & pro aĩabus oĩm fideliũ defunctorũ: Pater nr̃. Et ne nos. Sed libera nos. Non intres ĩ iudiciũ cũ seruo tuo vel. seruula tua dñe. Quia nõ iustificabit in cõspectu tuo oĩs viuẽs. A porta inferi. Erue dñe aĩas eorũ. Credo videre bona dñi. In terra viuẽtiũ. Dñe exaudi. Dñs vobiscũ. Oremus.

INclina dñe aurẽ tuã ad preces nostras quibus misericordiã tuã supplices deprecamur: vt animaz famuli tui vel. famule tue: quã de hoc seculo migrare iussisti: in pacis ac lucis regione cõstituas: & sanctorũ tuorũ iubeas esse cõsortẽ. Per xp̃m dñm nostrũ

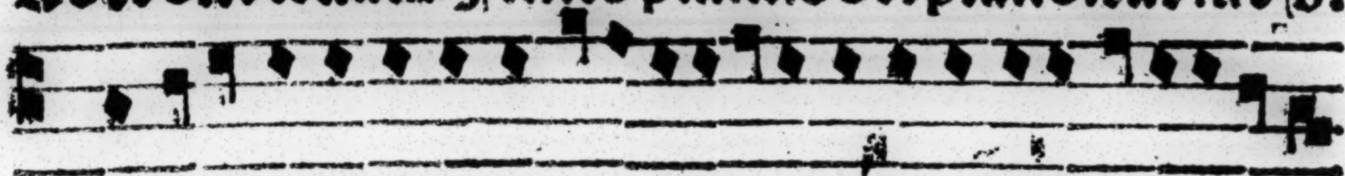
Hic deportetur corpus ad sepulcrũ cãtore incipiente an.

INexitu israel de egypto: domus iacob de populo barbaro

Facta est iudea sanctificatio ei9: israel potestas ei9. Mare vidit & fugit: iordanis cõuersus est retrorsum. Montes exultauerunt vt arietes: & colles sicut agni ouiũ. Quid est tibi mare q fugisti: & tu iordanis q conuersus es retrorsum. Mõtes exultastis sicut arietes: & colles sicut agni ouium. A facie domini mota est terra: a facie dei iacob. Qui conuertit petrã in stagna aquaruz: et rupem in fontes aquarũ. Non nobis dñe nõ nobis: sed nomini tuo da gloriam. Super misericordia tua et veritate tua: nequando dicãt gentes vbi est deus eorũ. Deus autẽ noster in celo: oĩa quecũq voluit fecit. Simulacra gentiũ argentũ & aurũ: opa manuũ hoĩm. Os habẽt & nõ loquentur: oculos habẽt et nõ videbũt. Aures

habēt et nō audiēt: nares habēt et nō odorabūt. Manus habent & nō palpabunt: pedes habēt & nō ambulabunt: nō clamabunt in gutture suo: Similes illis fiant qui faciunt ea: & omnes qui cōfidūt in eis. Domus israel sperauit in dño: adiutor eorū et protector eorū est. Domus aaron sperauit in dño: adiutor eorum et protector eorū est. Qui timent dñm sperauerunt in dño: adiutor eorū et protector eorū est. Dñs memor fuit nostri: et benedixit nobis. Benedixit domui israel: benedixit domui aaron. Benedixit omnibus qui timēt dñm: pusillis cum maioribus. Adijciat dñs super vos: super vos & super filios vestros. Benedicti vos a domino: qui fecit celum & terram. Celum celi dño: terram autē dedit filijs hominū. Non mortui laudabūt te dñe: neqꝫ omnes q̄ descendūt in infernū. Sed nos q̄ viuim⁹ benedicimus dño: ex hoc nūc & vsqꝫ in seculū. Alius ps. si tantū restat iter: scilꝫ Ad te dñe leuaui. Finito psalmo vel psal. dicat iste ℟.

Requiē eternā dona eis dñe: & lux ppetua luceat eis

deinde repetatur aña.

In paradisum deducāt te angeli in suū cōuentū suscipiāt te martyres & pducāt te in ciuitatē san-

Quib⁹ dictis dicat sacerđ sine Dñs vo-
sed tantuz cum Oremus. humili voce.
ctã hierusalẽ. Pie recordationis affectu fratres carissimi cõmemorationez faciamus/cari nostri vel care nostre: quẽ dñs noster de tẽtationib⁹ huius seculi assumpsit. obsecramus miam dei nostri: vt ipse ei tribuere digneẜ placitã ⁊ quietaz mansionẽ: et remittat ei omnes lubrice temeritatis offensas: vt cõcessa sibi venia plene indulgẽtie quicquid in hoc seculo ꝓprio vel alieno reatu deliquit: totũ ineffabili pietate ac benignitate sua deleat et abstergat. Per xp̃m do. Alia oratio cũ Oremus. Oratio

TE dñe sancte pater omnipotẽs eterne de⁹ supplicíter deprecamur pro spiritu/fratris nostri vel. sororis nostre/ quẽ vel. quã/ a voraginib⁹ hui⁹ seculi accersiri iussisti: vt digneris dñe dare ei lucidũ locum refrigerij ⁊ quietis: liceat ei transire portas inferoꝝ ⁊ penas tenebraꝝ: maneatqꝫ in mansionib⁹ sanctoꝝ: ⁊ i luce sctã quã olim abrahe ꝓmisisti ⁊ semini eius: nullã lesionẽ sentiat spũs ei⁹: sed cũ magn⁹ ille dies resurrectiõis aduenerit: resuscitare eũ vel. eã digneris vna cũ sctis ⁊ electis tuis deleasqꝫ eius oĩa delicta atqꝫ pctã vsqꝫ ad nouissimũ quadrãtẽ: tecũqꝫ imortalitatis tue vitã ⁊ regnũ cõsequatẜ etnũ. Per x.

Finitis orõnib⁹ apiatẜ sepulcrũ cãtore incipiẽte ant.
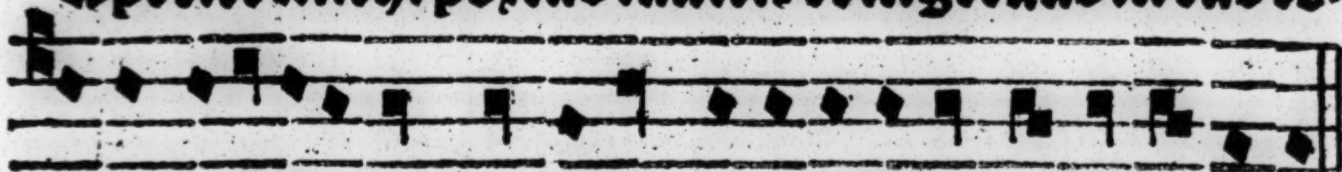
COnfitemini dño quoniã bonus: qm̃ in seculum misericordia ei⁹. Dicat nunc israel quoniã bon⁹: qm̃ in seculũ misericordia ei⁹. Dicat nũc domus aaron/
Aperite. Amen. ps.

quoniã in seculũ misericordia eius. Dicant nũc qui timent dñm: qm̃ in seculũ misericordia eius. De tribulatione inuocaui dñm: & exaudiuit me in latitudine dñs. Dñs michi adiutor: non timebo quid faciat michi homo. Dñs michi adiutor: & ego despiciã inimicos meos. Bonũ est cõfidere in dño: q̃ cõfidere in homine. Bonũ est sperare in dño: q̃ sperare in principibus Omnes gentes circuierũt me: & in noïe dñi quia vltus sum in eos. Circũdantes circundederũt me: & in nomine dñi q2 vltus sum in eos. Circundederũt me sicut apes & exarserũt sicut ignis in spinis: & i nomine dñi quia vltus sum in eos. Impulsus euersus sum vt caderẽ: et dñs suscepit me. Fortitudo mea et laus mea dñs: & fact9 est michi in salutẽ. Vox exultationis & salutis: in tabernaculis iustorũ. Dextera dñi fecit virtutẽ dextera dñi exaltauit me: dextera dñi fecit virtutẽ. Non moriar sed viuã: & narrabo opa dñi Castigãs castigauit me dñs: & morti nõ tradidit me Aperite michi portas iusticie & ingressus in eas cõfitebor dño: hec porta dñi iusti itrabũt in eã. Confitebor tibi dñe qm̃ exaudisti me: & factus es michi in salutẽ. Lapidẽ quẽ reprobauerũt edificãtes: hic fact9 est in caput anguli. A dño factũ est istud: et est mirabile in oculis nostris. Hec est dies quã fecit dñs: exultemus & letemur in ea. O domine saluũ me fac o dñe bene prosperare: benedict9 qui venit in nomine dñi Benediximus vobis de domo dñi: deus domin9 & illuxit nobis. Constituite diem solennem in cõdensis vsq3 ad cornu altaris. Deus meus es tu & confitebor tibi: deus meus es tu et exaltabo te. Confitebor tibi

domine quoniã exaudisti me: ⁊ fact⁹ es michi in salutem. Confitemini dño quoniã bonus: quoniam in seculũ misericordia ei⁹. Finito psalmo tota dicat̃ ã.

Aperite michi portas iusticie et ingressus in eas cõ-

fitebor dño hec porta domini iusti intrabũt in eam Qua dicta dicat sacerdos. Oremus. Oratio.

O Bsecramus misericordiã tuã omnipotẽs eterne de⁹ q̃ hominẽ ad ymaginẽ tuã creare dignatus es: vt animã famuli tui vel. famule tue. N. quaȝ hodierna die reb⁹ humanis eximi ⁊ ad te accersiri iussisti blande et misericorditer suscipias: non ei dominentur vmbre mortis: nec tegat eum vel. eam chaos et caligo tenebraꝝ: sed exut⁹ vel. exuta omniũ criminum labe in sinu abrahe collocatus vel. collocata: locum refrigerij se adeptũ vel. adeptã esse gaudeat: vt cũ dies iudicij aduenerit: cũ sanctis ⁊ electis tuis euȝ vel. eã resuscitari iubeas. Per xp̃m. Alia oꝛ cũ Ore⁹.

D Eus qui iustis supplicationibus semper presto es/ q̃ pia vota dignaris intueri: da famulo tuo vel. famule tue. N. cui⁹ depositioni hodie officia humanitatis exhibemus: cũ sanctis atqꝫ fidelibus tuis beati muneris portionem. Per christũ dñm nostruȝ.

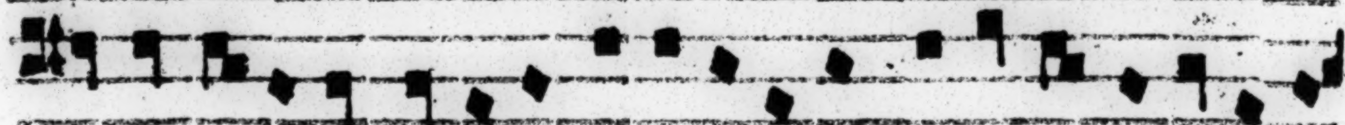
R Deinde dicat̃ bñdictio sepulcri sine Ore⁹ hoc mõ.

Ogamus te dñe sancte pater omnipotẽs eter-

ne deus: vt bene ✠ dicere & sanctificare digneris hoc sepulcrũ & corpus in eo collocandũ: vt sit remediũ salutare in eo quiescenti & redemptio anime eius atq tutela et munimen contra seua iacula inimici. Per christũ dominũ nostrũ. Hic aspergatur aqua benedicta sup sepulcrum et incensetur: finitis orationibus ponatur corpus in sepulcro cantore incipiente anti.

Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarũ: ita desiderat anima mea Ingrediar. Amen. ps. Ad te deus. Sitiuit anima mea ad deum fontem viuum: quando veniam et apparebo ante faciem dei. Fuerunt michi lachrime mee panes die ac nocte: dũ dicitur michi quotidie vbi est deus tuus? Hec recordatus sum & effudi in me animam meam: quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis/ vsq ad domum dei. In voce exultationis et confessionis sonus epulantis. Quare tristis es anima mea: & quare conturbas me? Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi salutare vultus mei et deus meus. Ad meipsum anima mea conturbata est: propterea memor ero tui de terra iordanis & hermonij a mõte modico. Abyssus abyssum inuocat: in voce catharactarũ tuarum. Omnia excelsa tua & fluctus tui: sup me transierunt. In die mandauit dominus misericordiã suã: et nocte canticũ eius. Apud me oratio deo vite mee: dicam deo susceptor meus es. Quare oblitus es mei et quare contristatus incedo: dũ affligit me inimicus. Dum confringuntur ossa mea exprobrauerunt

michi: qui tribulant me inimici mei. Dum dicūt mi
chi per singulos dies: vbi est deus tu⁹. Quare tristis
es anima mea: et quare cōturbas me? Spera in deo:
quoniam adhuc confitebor illi / salutare vultus mei
et deus meus. Dicto psalmo: repetatur antiphona.

Ingrediar in locū tabernaculi admirabilis vsq; ad
Qua dicta dicat sacerdos orōnē hoc mō.

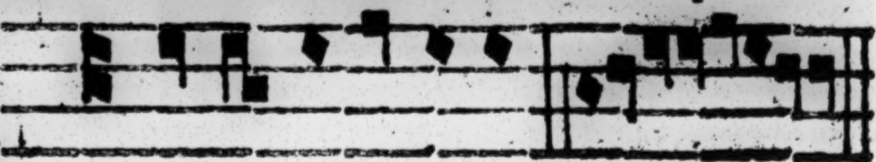
Oremus fratres carissimi pro spiritu
cari nostri vel. care nostre. N. quē do
domū dei. (minus de laqueo huius seculi liberare di
gnatus est: cuius corpusculū hodie sepulture tradit:
vt eū vel. eā / pietas dn̄i in sinu abrahe collocare di-
gnetur: vt cū magni iudicij dies aduenerit: inter san-
ctos et electos suos / eū vel. eā / in parte dextera collo-
candū vel. collocandā / resuscitari faciat. Qui tecū
viuit et regnat deus. Per. Alia orō sc̄m Oremus. Orō.

Deus qui humanarū animarū eternus amator
es: aīam / famuli tui vel. famule tue. N. quam
vera dum in corpore maneret tenuit fides ab omni
cruciatu inferorū redde extorrē. vt segregata ab īfer
nalib⁹ claustris: sanctorū tuorū mereat adunari cōsor
tijs. Per xp̄m. Finitis orōnibus claudat sepulcrū ponēte pri
us sacerdote absolutionē sup pect⁹ defūcti sic dicēdo

Dominus iesus xp̄s q̄ beato petro ap̄lo suo cete
risq; discipulis suis licētiā dedit ligādi atq; sol
uēdi: ipse te absoluat. N. ab omni vinculo delictorū. et
inq̄ntū mee fragilitati pmittitur / pc̄orum sis absolutus

vel absoluta/ante tribunal eiusdē dñi nostri iesu xpi. habeasq3 vitā eternā & viuas in secula seculo℞ amē.

Hic aspgat tumulus aqua bñdicta. et incēsēt cantore incipiēte antipho.

Hec requies mea. Amen. ps

Memento domine dauid: et omnis mansuetudinis eius. Sicut iurauit domino: votū vouit deo iacob. Si introiero in tabernaculū dom⁹ mee: si ascendero in lectū strati mei. Si dedero somnū oculis meis: et palpebris meis dormitationē. Et requiē tēporibus meis: donec inueniā locū dño tabernaculum deo iacob. Ecce audiuimus eā in effrata: inuenimus eā in campis silue. Introibimus in tabernaculum eius: adorabimus in loco vbi steterūt pedes ei⁹. Surge dñe in requiē tuā: tu & archa sctificatiōis tue. Sacerdotes tui induant iusticiā: & sancti tui exultēt. Propter dauid seruū tuū: nō auertas faciē christi tui Iurauit dñs dauid veritatem et non frustrabitur eum: de fructu ventris tui ponam super sedem tua3. Si custodierint filij tui testamentū meū: et testimonia mea hec que docebo eos. Et filij eo℞: vsq3 in seculum sedebūt super sedē tuam. Quoniam elegit dñs syon: elegit ea3 in habitationē sibi. Hec requies mea in seculū seculi: hic habitabo quoniā elegi eā. Viduā eius benedicens benedica3: pauperes eius saturabo panibus. Sacerdotes eius induam salutari: & sancti eius exultatione exultabunt. Illuc producā3 cornu dauid: paraui lucernam christo meo. Inimicos eius induam confusione: super ipsum autē efflorebit san

ctificatio mea. Finito psalm. tota dicatur antiphona.

Hec requies mea in seculuz seculi: hic habitabo quoniã elegi eam.

Qua dicta dicat sacerdos or. cũ Orem⁹ or.

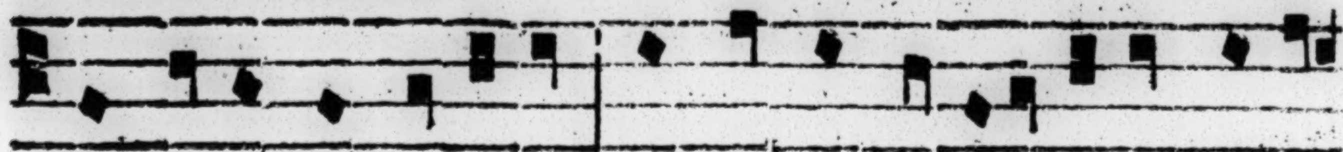
DEus apud quez spũs mortuoruz viuũt: et i quo electorũ anime deposito carnis onere plena felicitate letantur: presta supplicãtibus nobis vt anima famuli tui vel famule tue. N. que tẽporali per corp⁹ visiõis hui⁹ luminis caruit visu: eterne illi⁹ lucis solatio potiat: nõ eã tormentũ mortis attingat nec dolor horrẽde visiõis afficiat/ nõ penal' timor excruciet: nõ reorũ pessima cathena ꝯstrigat: sed ꝯcessa sibi venia oĩm delictorũ optate quietis cõsequat gaudia repromissa. Per xp̃m. Alia oratio cum. Oremus.

TU dñe deus omnipotens precibus nostris aurem tue pietatis accõmodare digneris: tu miseris opem feras ⁊ miam largiaris: ⁊ spiritũ famuli tui vel. famule tue. N. vinculis corporalibus liberatum in pace sanctoruz tuorũ recipias: vt locũ penalẽ et gehenne ignẽ in regionẽ viuentiũ trãslat⁹ euadat Per xp̃m. Finitis or. executor officii terrã sup corp⁹ ad modũ crucis ponat: ⁊ corpus thurificet ⁊ aqua benedicta aspgat: ⁊ dũ seqns ps canit corp⁹ oĩno cooperiatur: cantore incipiente ãtiph.

De terra plasmasti me. Amen. Ps.

DOmine pbasti me ⁊ cognouisti me: tu cognoui sti sessionē meā ⁊ resurrectionez mā. Intelle xisti cogitatiões meas delõge: semitā meā ⁊ funiculū meū inuestigasti Et oēs vias meas puidisti: qꝛ nõ est sermo i lingua mea Ecce dñe tu cognouisti oia nouissima ⁊ antiqua: tu formasti me ⁊ posuisti sup me manū tuā. Mirabilis facta est sciētia tua ex me: ꝯfortata est ⁊ nõ potero ad eā. Quo ibo a spū tuo: ⁊ quo a facie tua fugiā? Si ascēdero i celū tu illic es: si descendero ad infernū ades. Si sumpsero pēnas meas diluculo: et habitauero i extremis maris Etem̄ illic man⁹ tua deducet me: ⁊ tenebit me dextera tua. Et dixi forsitā tenebre conculcabunt me: ⁊ nox illuminatio mea in delicijs meis. Quia tenebre nõ obscurabuntur a te: et nox sicut dies illuminabit sicut tenebre ei⁹ ita ⁊ lumen ei⁹ Quia tu possedisti renes meos: suscepisti me de vtero matris mee. Cõfitebor tibi qꝛ terribilit magnificat⁹ es: mirabilia opa tua ⁊ aia mea cognoscet nimis. Nõ est occultatū os meū a te qđ fecisti i occulto: ⁊ substātia mea in iferiorib⁹ tre. Impfectū meū viderūt oculi tui ⁊ i libro tuo oēs scribent: dies formabunt ⁊ nemo i eis Michi aūt nimis honorificati sunt amici tui de⁹: nimis ꝯfortat⁹ est pricipat⁹ eoꝝ Dinumerabo eos ⁊ sup arenā multiplicabunt: exurrexi et adhuc suz tecū. Si occideris de⁹ pctores: viri sanguinū declinate a me. Quia dicitꝭ i cogitatiõe: accipiāt in vanitate ciuitates suas. Nonne q oderunt te dñe oderaz: ⁊ super inimicos tuos tabescebaz. Perfecto odio oderā illos: inimici facti sunt mihi. Proba me deus ⁊ scito cor meū: interroga me ⁊ cognosce semi-

tas meas. Et vide si via iniqtatis in me est: et deduc me in via eterna. Finito psalmo tota dicat antipho.

De terra plasmasti me et carnem induisti me redē-

ptor meus domine resuscita me in nouissimo die.

Qua dicta dicat sacerdō sine Dn̄s vob. ꝛ sine Orem⁹.

COmmendo animam tuam deo patri omnipotenti: terram terre / cinereꝫ cineri / puluerē pulueri. In nomine patris ꝛ filij et spiritussancti. Amē.

Deinde dicat sacerdos hāc orōnē sine Oremus. Orō.

TEmeritatis quidem est dn̄e vt homo hominē mortalis mortuū / cinis cinerē tibi dn̄o deo nostro audeat cōmendare: sed q2 terra suscipit terraꝫ: ꝛ puluis cōuertit̄ ī puluerē / donec oīs caro in suā redigatur originē: inde tuā de⁹ pijssime pater lacrimabiliter q̄sum⁹ pietatē. vt hui⁹ famuli tui vel famľe tue N. aīam quā creasti / de hui⁹ mūdi voragie cenulēta ducis ad patriā / abrahe amici tui sinu recipias: ꝛ refrigerij rore pfundas. sit ab estuāt⁊ gehēne truci icēdio segregata / ꝛ btē reqei te donāte cōiūcta: ꝛ si q̄ illi sunt dn̄e digne cruciatib⁹ culpe: tu eas grā tue mitissime lenitatis idulge: ne pcti vicē sed indulgētie tue piā sentiāt bonitatē. Cūqꝫ finito mūdi termino supernū cunctis illuxerit regnū: nouus homo sanctorū oīm cetib⁹ aggregatus vel aggregata: cū electis

tuis resurgat i parte dextera coronād⁹ vl'.coronādā Per christū dn̄m nostrū. Alia orō cū Orem⁹. Oratio.

DEus vite dator & humanorum corporum reparator qui te a pctōribus exorari voluisti: exaudi pces quas speciali deuotione p aīa famuli tui vel. famule tue. N. tibi lacrimabiliter fundim⁹: vt liberare eā ab inferorum cruciatibus et collocare eā inter agmina sanctorum tuorum digneris. veste quoq3 celesti et stola immortalitatis īdui/ & paradisi amenitate cōfoueri iubeas. Per xp̄z dn̄z. Finita or. incipiat cātor anti.

LAudate dominū de celis. laudate eum in excelsis.

Laudate eū oēs an- Omnis spiritus. Amen. ps. geli eius. laudate eū oēs virtutes eius. Laudate eu3 sol & luna. laudate eū stelle & lumen. Laudate eū celi celorū. & aque que super celos sunt laudēt nomē dn̄i. Quia ipse dixit & facta sunt. ipse mandauit & creata sunt. Statuit ea in seculū & in seculū seculi. preceptū posuit & non preteribit. Laudate dn̄m de terra. dracones et oēs abyssi. Ignis grando nix glacies spirit⁹ procellarum. que faciunt verbū eius. Montes et oēs colles ligna fructifera & oēs cedri. Bestie & vniuersa pecora: serpētes et volucres pennate. Reges terre et oēs populi: principes & oēs iudices terre. Iuuenes et virgines senes cū iunioribus laudēt nomen dn̄i: quia exaltatū est nomē eius soli⁹. Confessio ei⁹ sup celū et terrā: & exaltauit cornu populi sui. Hymn⁹ oīb⁹ sanctis ei⁹: filijs israel populo appropinquāti sibi. Cantate domino canticum nouum: laus eius in ecclesia

sctoꝝ. Letet israel in eo q̄ fecit eũ: ⁊ filie syon exultẽt in rege suo. Laudẽt nomẽ ei⁹ in choro: ĩ tympano et psalterio psallãt ei. Quia beneplacitũ est dño in populo suo: ⁊ exaltauit mãsuetos in salutẽ. Exultabũt sancti in gloria: letabunt in cubilib⁹ suis. Exultationes dei in gutture eoꝝ / ⁊ gladij ancipites in manib⁹ eoꝝ. Ad faciendã vindictã in nationib⁹: increpationes in populis. Ad alligãdos reges eoꝝ in cõpedib⁹: et nobiles eoꝝ in manicis ferreis. Ut faciãt in eis iudiciũ cõscriptũ: gloria hec est omnibus sanctis eius. Laudate dñm in sanctis ei⁹: laudate eũ in firmamẽto virtutis ei⁹. Laudate eũ in virtutib⁹ ei⁹: laudate eũ scdm mľtitudinẽ magnitudinis ei⁹. Laudate eũ in sono tube: laudate eũ in psalterio ⁊ cythara. Laudate eũ in tympano ⁊ choro: laudate eũ in cordis ⁊ organo. Laudate eũ in cymbalis benesonantibus laudate euz in cymbalis iubilationis: omnis spirit⁹ laudet dominum.

Finito psalmo tota dicatur antiphona. Omnis spiritus laudet dominum.

Qua dicta dicat sacer. sine Dñs vobiscũ. ⁊ sine. Ore⁹. Or.

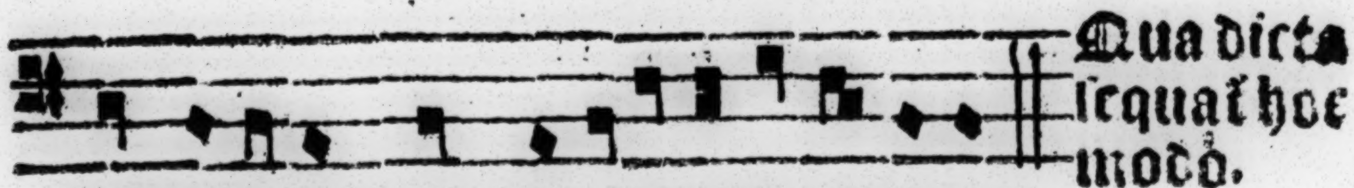
Debitum humani corporis sepeliẽdi officium fideliũ more cõplentes: deũ cui omnia viuunt fideliter deprecemur. vt hoc corpus cari nostri. vel. care nostre. N. a nobis infirmitate sepultum in ordine sanctorum suorum resuscitet: ⁊ eius spiritum sanctis ac fidelibus aggregari iubeat cũ q̄bus ĩenarrabili gloria ⁊ perhenni felicitate perfrui mereatur. Per christũ dñm nrm. Finita or. īcipiat sacerdos. a.

Et intonet p̃s. Benedict⁹. mō sequenti. tot⁹ p̃s. dicat et cātetur hic solēniter sicut ad matuti.

Ego sum

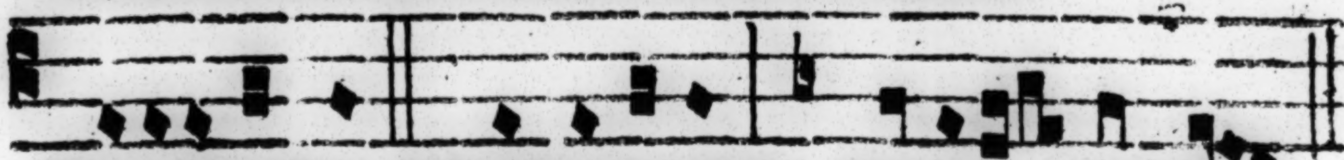
Benedict⁹ dn̄s deus israel: q2 visitauit ⁊ fecit redēptionē plebis sue. Et erexit cornu salutis nobis: i domo dauid pueri sui Sicut locutus est per os sanctorum: qui a seculo sunt prophetaruz eius. Salutem ex inimicis nostris: ⁊ de manu omniū qui oderunt nos. Ad faciendam misericordiaz cū patribus nostris: ⁊ memorari testamēti sui sancti. Iusiurandum quod iurauit ad abraham patrem nostrū: daturum se nobis. Ut sine timore de manu inimicoꝝ nostrorum liberati: seruiamus illi. In sanctitate et iusticia coraz ipso: omnibus diebus nostris. Et tu puer propheta altissimi vocaberis: pre ibis em̄ ante faciē dn̄i parare vias eius. Ad dandam scientiam salutis plebi eius: in remissionē peccatorū eoꝝ. Per viscera misericordie dei nostri: in quibus visitauit nos oriēs ex alto. Illuminare his qui in tenebris et in vmbra mortis sedent: ad dirigendos pedes nostros in viaz pacis. Finito psalmo tota dicatur an̄.

Ego sum resurrectio et vita qui credit in me etiam si mortuus fuerit viuet et omnis qui viuit et

Qua dicta sequatur hoc modo.

credit in me non morietur in eternum.

Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleyson.

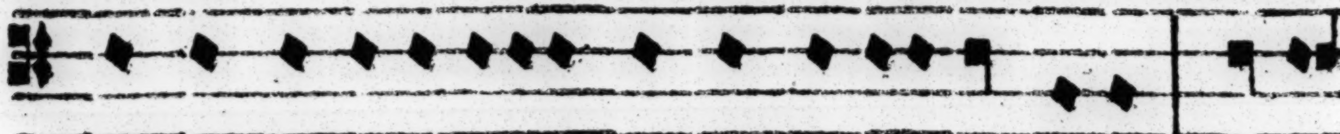
Hic roget sacerdos orare pro anima defuncti ita dicens. Pro anima. N. et pro animabus omnium fidelium defunctorum. Pater noster. deinde dicat sacerdos.

Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera

nos a malo. Requiem eternam dona eis domine. Et lux perpetua luceat eis. A porta inferi. Erue dne aias eorum. Credo videre bona dni. In terra viuetium.

Non intres in iudiciu cum seruo tuo domine. Quia

non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens. Dne exaudi orationem meam. Et clamor meus ad te veniat. Dns vobiscu. Et cu spu tuo. Oremus. Oratio.

DEus origo pietatis pater misericordiarũ solamẽ tristiũ/indultor criminũ: de cuius munere venit oẽ qđ bonũ est ꝛ pcedit: respice ppici⁹ supplicũ preces. ꝛ q̃uis ppria nos deputet indignos cõsciẽtia: te dignũ nostris flecti petitiõib⁹ pulsam⁹ q̃tulũcũq3 cõcedit aures tue pietatis. Nã si omittim⁹ in vtroq3 veremur esse rei. qm̃ ꝛ te pcipis a pctõribus exorari/ nr̃oq3 ac si nõ merito hoc agẽdũ te p̃stante tribuit in ministerio. Ergo te dñe sctẽ pater oṗs eterne deus q̃ vnicũ filiũ tuũ dñm nr̃m iesum christũ incarnari de virgine cõstituisti quo vetustũ solueret pprio cruore pctm̃: vt vitã redderet mundo ipso opitulãte aĩam fratris nr̃i vel sororis nr̃e. N. ab ergastulo cenulẽte materie exẽptã ab oĩb⁹ piaculis q̃s absoluas. Nullas patiat insidias occursantiũ demonũ: ppter quã misisti ad tras vnigenitũ filiũ tuũ: libera ꝛ absolue eã a tetra voragine ĩferni quã redemisti p̃cioso sãguine vnigeniti filij tui: libera ꝛ absolue eã ab estuãtis gehẽne truci ĩcẽdio collocãs ĩ paradisi amenitate Nõ sentiat pijssime pater qđ calet ĩ flãmis qđ stridet in penis/ ꝛ qđ horret ĩ tenebris: sed magnificẽtie tue munere preuẽta mereatur euadere iudiciũ vltiõis: ꝛ btẽ requiei ac lucis eterne felicitate pfrui. Per xp̃m.

TIbi dñe cõmẽdam⁹ aĩam Alia or. cũ Orem⁹ famuli tui vel famule tue. N. vt defunct⁹ vel defuncta sclo tibi viuat: ꝛ q̃ p fragilitatẽ mũdane cõuersationis peccata admisit: tu venia misericordissime pietat⁹ absterge. Per xp̃3. His dict⁹ sequat p̃s. Miserere. ꝛ cũ. a. Requiẽ etnã. Qua dicta dicat sacerdos in auditu oĩm. Pater nr̃ p aĩa ei⁹. N. ꝛ p aĩab⁹ quorum

ossa in hoc cimiterio vel in alijs requiescũt: ꝛ ꝓ aīab⁹ oim fideliũ defunctoꝝ. Deīde dicat sacerd. Et ne n. Sed libera nos. A porta inferi. Erue do. Ne tradas dñe bestijs aīas cõfitẽtes tibi. Et aīas paupeꝝ tuoꝝ ne obliuiscaris in finẽ. Dñs vobiscũ. Oremus. Oro.

Deus cui⁹ miseratiõe aīe fideliũ reqescũt aīab⁹ famuloꝝ famulaꝝq; tuaꝝ hic ꝛ vbiq; i xp̄o quiescentiũ da propicius suoꝝ veniā peccatoꝝ. vt a cunctis reatib⁹ absoluti: tecu; sine fine letent. Per xp̄m. Postea reuertentes clerici de tumulo dicãt septẽ p̄os penitẽciales. vel saltẽ p̄s. De ꝓfundis. cũ ã. Requie; eternã sequat. Kyrieleysõ. xp̄e el. Kyri el. Pater nr̄. Et ne nos. Sed liber. A porta inferi. Erue dñe. Aia ei⁹ in bonis demorabit. Et semen ei⁹ hereditabit terrã. Credo videre bona dñi. In terra viuentiũ Non intres in iudiciũ cũ seruo tuo dñe. Quia nõ iustificabit in cõspectu tuo oīs viuẽs. Dñs vobiscũ. Oremus.

Satisfaciat tibi dñe deus noster ꝓ anima Oro. famuli tui N. fratris nostri/ sancte dei genitricis semp̄q; virginis marie et sanctissimi apostoli tui petri oīmq; sctõꝝ tuoꝝ orõ: ꝛ p̄sentis familie tue humilis ꝛ deuota supplicatio. vt pctõꝝ oīum veniã p̄camur obtineat: nec eã patiaris cruciari gehẽnalib⁹ penis: quã filij tui dñi nr̄i iesu xp̄i p̄cioso sanguine redemisti. Qui tecũ viuit ꝛ regnat de⁹. Per oīa scl'a scl'oꝝ Amen. In fine oim dimissa voce dicat sic. Anima ei⁹ et aīe oīum fideliũ defunctoꝝ p dei misericordia; requiescãt in pace. Amẽ. Missa de sctã cruce Officiu.

Nos autẽ gloriari oportet in cruce dñi nostri iesu christi in quo est salus vita et resurrectio nr̄a. per quem saluati

et liberati sumus. ps. Deus misereat nri et bndicat nobis / illuminet vultu suu super nos et misereat nri. ps. Glia patri. Or.

Deus qui vnigeniti filij tui dni nostri iesu christi pcioso sanguine viuifice crucis vexillu sctificare voluisti: ɔcede qs eos q eiusde scte cruc gaudet honore tua quoqz vbiqz ptectioe gaudere. Per eud.

Lectio epistole beati pauli apostoli ad philippenses.

Fratres: Christus factus est p nobis obediens vsqz ad mortem: morte autem crucis. Propter qd et deus exaltauit illu et donauit illi nomen qd est sup oe nome: vt in noie iesu oe genu flectat celestiu terrestriu et infernor. Et ois lingua cofiteatur: quia dns noster iesus christus in glia est dei pris. Gr. Christus factus est pro nobis obedies vsqz ad morte mortem aut crucis. V. Propter qd et deus exaltauit illum et dedit illi nome qd est super oe nomen. Alla. V. Dulce lignum dulces clauos dulcia ferens pondera que sola fuisti digna sustinere rege celoru et dnm. Eua.

In illo tpe: Ascendes iesus (gel. Scdm matheu hierosolima: assumpsit duodeci discipulos suos secreto: et ait illis. Ecce ascedimus hierosolima et filius hois tradet principibus sacerdotu et scribis: et codenabut eu morte Et tradet eu getibus ad illudedu et flagelladu et crucifigedu. Et tertia die resurget. Off. Protege dne plebe tua per signu scte crucis ab omnibus insidiis inimicoru omniu vt tibi grata exhibeamus seruitute et acceptabile tibi fiat sacrificiu nostru alla. Secreta

Hec oblatio dne (ab oibus nos purget offensis: q in ara crucis etia totius mudi tulit offensas. Per do. Coio. Per lignum serui facti sumus et per sanctam crucem liberati sumus fructus arboris seduxit nos filius dei redemit nos alla. Postcomunio.

Adesto nobis dñe de⁹ nr̄: ⁊ quos sctē crucis leta-
ri facis honore: ei⁹ quoqȝ ꝑpetuis defende sub-
sidijs. p d. Missa de sctā maria ꝑ totū aduētū. Officiū
Rorate celi desuper et nubes pluāt iustū aperiatur terra
et germinet saluatorez. ps. Et iusticia oriat simul ego
Deus q̄ de btē ma- dn̄s creaui eū. ps. Glīa pa. Oro.
rie virginis vtero verbū tuū angelo nūciante
carnē suscipe voluisti: p̄sta supplicib⁹ tuis. vt q̄ vere
eā genitricez dei credim⁹: eius apud te ītercessionib⁹
adiuuemur. Per eūdē dn̄m. Lectio Isaye ꝑphete.
In diebus illis. Locutus est dn̄s ad achaz dicēs.
Pete tibi signum a dn̄o deo tuo in profundum
inferni: siue in excelsum supra. Et dixit achaz. Non
petam: ⁊ nō tentabo dominū. Et dixit. Audite ergo
domus dauid. Nunquid parū vobis est molestos esse
hominib⁹: quia molesti estis ⁊ deo meo? Propter hoc
dabit dn̄s ipse vobis signum. Ecce virgo concipiet ⁊
pariet filiū: ⁊ vocabitur nomē ei⁹ emmanuel. Buty
rū ⁊ mel comedet: vt sciat reprobare malū: et eligere
bonū. Gr. Tollite portas principes vr̄as et eleuamini por-
te eternales et introibit rex glorie. V. Quis ascendet in mon-
tem dn̄i aut quis stabit in loco sancto eius? innocens manibus
et mundo corde. Alleluya. V. Aue maria gratia plena domi-
nus tecum benedicta tu in mulieribus. Euāge. Scdm lucā
In illo tp̄e. Missus est āgel⁹ gabriel a deo ī ciuita
tē galilee cui nomē nazareth: ad v̄ginē despōsa
tā viro cui nomē erat ioseph de domo dauid: ⁊ nomē
virgīs maria. Et igressus āgel⁹ ad eā: dixit. Aue grā
plena: dn̄s tecū. Que cū audisset turbata est ī sermo-
ne eius: et cogitabat qualis esset ista salutatio. Et ait

angel⁹ ei. Ne timeas maria: inuenisti eñ grãm apud deũ. Ecce cõcipies ĩ vtero ⁊ paries filiũ: ⁊ vocabis nomẽ ei⁹ iesũ. Hic erit magn⁹/ ⁊ fili⁹ altissimi vocabit Et dabit illi dñs de⁹ sedẽ dauid pr̃is ei⁹/ ⁊ regnabit in domo iacob ĩ eternũ ⁊ regni ei⁹ nõ erit finis. Dixit aũt maria ad angelũ. Quomodo fiet istud/ qm̃ virũ nõ cognosco: Et respõdẽs angel⁹: dixit ei. Spũssctũs supueniet in te: ⁊ virt⁹ altissimi obũbrabit tibi. Ideo qꝫ ⁊ qd̃ nascet̃ ex te sctm̃: vocabit̃ fili⁹ dei. Et ecce helizabeth cognata tua ⁊ ipsa ꝯcepit filium ĩ senectute sua. Et hic mẽsis est sext⁹ illi q̃ vocat̃ sterilis: quia nõ erit impossibile apud deum omne verbum. Dixit autẽ maria. Ecce ancilla domini. Fiat michi scd̃m verbum tuũ. Offr̃. Aue maria gratia plena dñs tecũ benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui. Secreta.

IN mentibus nostris quesumus dñe vere fidei sacramẽta cõfirma: vt qui cõceptũ de virgine deũ ⁊ hoiem firmit̃ cõfitemur: p eiusoẽ salutifere resurrectiõis potẽtiã ad eternã meramur puenire leticiam. Per dñm nostrũ iesum christũ. Cõio. Ecce virgo cõcipiet ⁊ pariet filiũ ⁊ vocabit̃ nomẽ ei⁹ emanuel. Postcõ.

GRatiã tuã q̃s dñe mẽtib⁹ nr̃is infunde. vt qui angelo nũciãte xp̃i filij tui ĩcarnationẽ cognouim⁹. p passionẽ ei⁹ ⁊ crucẽ ad resurrectiõis gloriã pducamur. Per eũd. ¶ A purificatiõe vsqꝫ ad aduẽtũ

SAlue sancta parens enixa puerpera regem qui Offm̃. celum terramqꝫ regit in secula seculorum. ps. Benedicta tu in mulierib⁹ et benedictus fruct⁹ vẽtris tui. et. Gl̃ia pa.

COncede nos famulos tuos q̃s dñe de⁹ ppe- Or̃ tua mẽtis ⁊ corpis salute gaudere: ⁊ gl̃iosa btẽ

mariesemp virginis itercessiōe a psenti liberari tristicia: et etna pfrui leticia. Per do. Lcō libri sapientie
Ab initio et ante secula creata suz: et vsqz ad futurū seculū nō desinā: et in habitatione sancta coram ipso ministraui. Et sic in syon firmata suz: et in ciuitate sanctificata similiter requieui. et i hierusalē potestas mea. Et radicaui in pplo honorificato: et in partes dei mei hereditas illi⁹. Et i plenitudie sctōr: detentio mea. Gr. Benedicta et venerabilis es virgo maria q̄ sine tactu pudoris inuēta es mater saluatoris. V. Uirgo dei genitrix quem totus nō capit orbis in tua se clausit viscera factus homo. Alla. V. Post partum virgo inuiolata pmāsisti dei genitrix intercede pro nobis. In tpe paschali. Alla. V. Per te dei genitrix nobis est vita perdita data que de celo suscepisti prolem et mundo genuisti saluatorē. Scdm Lucam.
In illo tpe. Loqnte iesu ad turbas extollēs vocē q̄dā mulier de turba dixit illi. Beat⁹ vēter q̄ te portauit: et vbera q̄ suxisti. At ille dixit. Quinimo Beati q̄ audiūt vbū dei: et custodiūt illud. Scdz Iohēm
In illo tpe. Stabāt iuxta crucē iesu mater ei⁹ et soror matris ei⁹ maria cleophe et maria magdalene. Cū vidisset ergo iesus matrē et discipulū stantē quē diligebat. dicit mri sue. Mulier: ecce fili⁹ tu⁹. Dei de dicit discipulo. Ecce mr tua. Et ex illa hora. accepit eā discipul⁹ i suā. Offer. Felix nāqz es sacra virgo maria et oī laude dignissima qr ex te ortus est sol iusticie xps de⁹ nr. alla.
Tua dn̄e ppiciatiōe et btē marie semp virginis itercessione / ad ppetuā atqz psentez hec oblatio nobis pficiat psperitatez et pacē. Per d. Secreta
Cō. Beata viscera marie virgīs q̄ portauerūt eterni pris filiū

In tp̄e paschali. Cōio. Vera fides geniti purgauit crimina mūdi ⁊ tibi virginitas inuiolata manet alleluya. Postcōio.

S Umptis dn̄e salutis nostre subsidijs. da q̄sum⁹ beate marie semp̱ virgīs nos p̄rocinijs vbiq̧ protegi. ī cui⁹ veneratiōe hec tue obtulim⁹ maiestati. Per dn̄m. ¶ Epistola de trinitate. Ad corinthios.

F Ratres. Gratia dn̄i nostri iesu christi ⁊ caritas dei ⁊ cōmunicatio sanctispūs. sit semp̱ cū oīb⁹ nobis. In christo iesu dn̄o nostro. Euangeliū Scdm iohānē.

I N illo tp̄e. Dixit iesus discipulis suis. Cū venerit paraclitus quē ego mittā vobis a patre spiritū veritatis q̄ a p̄re p̱cedit. ille testimoniū perhibebit de me. Et vos testioniū p̱hibebitis. quia ab initio mecū estis. Hec locut⁹ sum vobis vt nō scādalizemini. Absq̧ synagogis facient vos. Sed venit hora vt omnis q̄ interficit vos arbitret̄ obsequiū se prestare deo. Et hec facient vobis quia nō nouerunt patrē neq̧ me. Sȝ hec locut⁹ suȝ vobis. vt cū venerit hora eoꝝ reminiscamī qꝛ ego dixi vobis. ¶ Missa de sancto spiritu.

S Piritus dn̄i repleuit orbem terrarū alleluya ⁊ hoc qd̄ continet omnia scientiam habet vocis alleluya alleluya alleluya. p̄s. Exurgat deus et dissipentur inimici eius / et fugiant qui oderunt eum a facie eius. et p̄s. Gl'ia patri. Oratio.

D Eus q̄ corda fideliū sanctispūs illustratiōe docuisti / da nobis ī eodeȝ spū recta sape / et de ei⁹ sp̱ ꝯsolatōe gaudere. p eūd̄. d. eiusd̄. Lcō actuū aploꝝ

I N dieb⁹ illis. Cū audissent apl'i q̄ erāt hierosolimis qꝛ recepit samaria v̄bū dei / misert̄ ad illos petrū ⁊ iohannē. Qui cū venissēt / orauert̄ p̱ ipsis vt acciperēt spm̄ sctm̄. Nōdū em̄ ī quēq̧ illoꝝ venerat

sed baptizati tantū erāt in noīe iesu. Tunc impone-
bant manus super illos ⁊ accipiebant spiritūsanctū.
Gr. Beata gēs cuius est dñs deus eoꝝ populus quē elegit dñs
in hereditatē sibi. V. Uerbo dñi celi firmati sunt ⁊ spū oris eius
oīs virtus eorū. Alla. V. Ueni scte spūs reple tuoꝝ corda fide-
liū et tui amoris in eis ignem accende. Euāge. Se. iohēm.

In illo t. Dixit ie. d. s. Si q̄s diligit me/ sermonē
meū seruabit. Et pater meus diliget eū ⁊ ad eū
veniemus et māsionē apud eū faciemus. Qui nō dili-
git me sermones meos nō seruat. Et sermonē quem
audistis nō est meus. sed eius q̄ misit me pris. Hec locu-
tus sum vobis apud vos manēs. Paraclitus autē spūs-
sctūs quē mittet pater in noīe meo/ ille vos docebit
oīa ⁊ suggeret vobis oīa q̄cūq̄ dixero vobis. Pacē re
linquo vobis pacē meā do vobis. Nō quomodo mū-
dus dat ego do vobis. Non turbet coꝛ vestrū neq̄ for
midet. Audistis qꝛ ego dixi vobis vado ⁊ venio ad vos
Si diligeretis me gauderetis vtiq̄ quia vado ad pa
trē: quia pater maioꝛ me est. Et nūc dixi vobis priusq̄
fiat vt cū factū fuerit credatis. Jam nō multa lo-
quar vobiscū. Uenit em̄ princeps mūdi huius: et in
me nō habet quicq̄. Sed vt cognoscat mūdus quia
diligo patrē. et sicut mandatū dedit michi pater/ sic
facio. Offr. Cōfirma hoc deus qd operatus es ī nobis a tēplo tuo
qd est in hierusalem tibi offerēt reges munera alla. Secreta.

Munera quesumus dñe oblata sanctifica ⁊ cor-
da nostra sancti spūs illustratiōe emūda. Per
eundē do. eiusdē. Cōio. Factus est repēte de celo sonus ad-
uenientis spūs vehementis vbi erāt sedentes alla ⁊ repleti sunt
omnes spūsancto loquētes magnalia dei alla alla. Postcōio.

~~Spūs~~ Sancti spūs dñe corda nra mundet infusio et
sui roris intima aspersione fecundet.
P. d. in vnitate eiusdem spūs deus. P

care digneris. Per xp̄m do. no. Amē. Oremꝰ. Oratio

Domine deꝰ om̄ps qui ornamēta ⁊ lintheamīa facere moysem famulū tuū per quadraginta dies docuisti: que etiā maria texuit in usum tabernaculi federis bene ✠ dicere/ sancti ✠ ficare et conse ✠ crare digneris hec lintheamina ad tegendū ⁊ inuoluendū altare gloriosissimi filij tui dn̄i nostri iesu christi. Qui tecū viuit et regnat. Bn̄dictio patene. Oro.

Oremus fratres dilectissimi: vt diuine grē bn̄dictio cō ✠ secret ⁊ sctificet hāc patenā: ad cōfringēdū in ea corpꝰ dn̄i nr̄i iesu xp̄i: q̄ crucis passionē sustinuit ꝓ salute oīm nr̄m. Qui tecū viuit ⁊ r̄. Oro.

Om̄ps sempiterne deꝰ q̄ legaliū istitutor es hostiarū: quiqȝ iter eas cōspersam simulaginē deferri i patenis aureis ⁊ argēteis ad altare tuū iussisti: bene ✠ dicere/ san ✠ ctificare/ atqȝ cō ✠ secrare digneris hāc patenā ī administrationē eukaristie iesu christi filij tui. q̄ ꝓ nr̄m oīm salute seipsū tibi deo prī i crucis patibulo elegit imolari. Qui tecū. Hic faciat eps crucē cū pollice de oleo scō sup patenā: et inde liniat totā superficiē cū ipso pollice dicēs. Cōse ✠ crare ⁊ scti ✠ ficare dignare dn̄e patenā istā: p istā sctām vnctionē ⁊ nr̄am bn̄dictionē: in xp̄o iesu dn̄o nr̄o. Qui tecū. Prefatio ad calicē. Oremꝰ dilectissimi fratres: vt deꝰ et dn̄s nr̄ calicē istū in vsum sui ministerij cōsecrādū celestis grē ⁊ spiratione sctificet: ⁊ ei ad habēdā plenitudinē diuini amoris accōmodet. Per xp̄m. Bn̄dictio calicis. Dignare dn̄e deus noster calicē istū bn̄ ✠ dicere in vsum ministerij tui pia deuotione formatū: ⁊ sctificatione ꝓfundere: qua melchisedech famuli tui

sacratū vas ve calicez pfudisti: ⁊ qđ arte vel metallo efficinō potest altarib⁹ tuis dignū: fiat tua bñdictio ne sanctificatū. Per xpm. Hic faciat crucē de crisma te a labio ei⁹ i labiā cū pollice ⁊ mox liniat ⁊ pungat calicē totū infra dicēs. Con✠secrare ⁊ sancti✠fica re dignare calicē istū per istā sanctā vnctionē ⁊ nr̃az benedictionē: in christo iesu dño nostro. Qui tecū vi.

Actiones nostras quesumus dñe aspirādo preueni ⁊ adiuuando prosequere: vt cūcta nostra operatio et a te semp īcipiat: ⁊ p te cepta finiat. Per xpm. Oremꝰ.

Omnipotēs sempiterne de⁹ manib⁹ nr̃is q̃sum⁹ opem tue bñdictionis infunde: ⁊ per nostrā bñ dictionē hoc vasculū ⁊ patena scti✠ficent: et corpis et sanguinis dñi nr̃i iesu xpi nouū sepulcrū sanctispi rit⁹ gr̃a pficiat. Per xpm. Vasa sacra ⁊ alia ornamē ta eccl'ie i gñe bñdicant hoc mō. Adiutoriū no. Ore⁹.

Exaudi dñe p̃ces nr̃as clemētissime pr̃: ⁊ hec puri ficāda vasa ⁊ ornamēta sacri altaris atq₃ eccl'ie tue sacri mysterij vsui p̃parata bñdi✠cere et scti✠ficare digneris. Per christū dñm nostrum. Oremus.

Omnipotens et misericors de⁹ qui ab initio vti lia ⁊ necessaria hominib⁹ creasti: templaq₃ ma nu hoim facta nomini tuo sancto dicari / tueq₃ habi tationis loca vocari voluisti quiq₃ per famulū tuum moysem vestimēta pōtificalia ⁊ sacerdotalia ⁊ leuiti ca / ⁊ alia queq₃ diuersi generis ornamēta ad cultū ⁊ decorē tabernaculi ⁊ altaris tui fieri decreuisti: exau di ppici⁹ p̃ces nr̃as. ⁊ oia hec diuersaꝝ specieꝝ orna mēta in vsum basilice tue vel altaris ad honorē ⁊ glo riam tuā p̃parata / puri✠ficare / bene✠dicere / san

cti ✠ ficare atqȝ cōse ✠ crare digneris. vt diuinis cultibus sacrisqȝ mysterijs apta ꝛ benedicta existāt. hisqȝ confectionibꝰ corporis ꝛ sanguinis dñi nostri iesu christi dignis pareant famulatibus. Qui tecū. Et aspgat aqua bñd. ¶ Bñd. librorum. Adiutoriū. ꝛc Oremꝰ.

DEscendat dñe virtus spūssancti super hunc librū: qui eum mūdando purificet et benedicat atqȝ sanctificet: et oīm in eo legentiū clementer corda illuminet ꝛ verum intellectum tribuat: sed et intelligendo tua precepta conseruare et implere secundum voluntatem tuam: bonis operibus concedat. Per dñm. et aspergatur aqua benedicta ¶ Benedictio thuribuli Adiutoriū nr̄z i noīe dñi. qui. ꝛc Oreꝰ

DOmine deus qui dū filios israel i deserto murmurātes ob rebellē suā audaciā durū vastaret incēdiū/ aaron sacerdotē tuū ac repleto igne altaris thuribulo tibi incensum ponentē exaudire eosqȝ de incendio liberare dignatus es: bene ✠ dic q̄s dñe thuribulū hoc ꝛ p̄sta. vt quotiens in eo thus adolebitur: votum populi tui boni odoris efficias. Per dominū. ¶ Benedictio incensi Adiutoriū nostrū. Oremꝰ.

DOmine deus oīpotens cui astat exercitꝰ angeloꝝ cū tremore: quoꝝ seruitiū spūale ꝛ igneū esse cognoscit: dignare respicere/ bn̄ ✠ dicere ꝛ sc̄ti ✠ ficare hāc creaturā incēsi. vt oēs lāguores cūcteqȝ insidie inimici odorē eiꝰ sentiētes. effugiāt et separent a plasmate tuo. qd̄ p̄cioso filij tui sanguine redemisti vt nunq̄ ledant a morsu antiqui serpētis. Per dñm. ¶ Benedictio corporalis Adiutoriū nostrū in nomine dñi. Qui fecit celum ꝛ terrā. Oremus. ¶ Oratio.

C Lementissime deus cuius inenarrabilis est vir tus: cuius mysteria archanū miraculis celebrā tur: tribue q̄s vt hoc lintheamē tue ꝓpiciationis be nedictione sanctificetur ad cōsecrandū sup illud cor pus dei et dñi nostri iesu xpi filij tui dignū efficiatur. Per eundem christū dñm nostrū. Oremus. Oratio.

D Eus qui humani generis salutatione verbum caro factus es: ꝛ habitare totus in nobis nō de dignatus es / quiꝗ traditori tuo ꝑfido osculū piū de disti: dū pro vita omniuꝫ pius mactari voluisti / atꝗ in sindone lineo texta te volui permisisti: respice pro picius ad vota nostra: q̇ tua fideliter carismata am plecti cupim⁹ / q̄sumus dñe sancti ✠ ficare / bene ✠ dicere / ꝛ cōse ✠ crare digneris hoc corporale in vsum altaris tui: ad consecrandū super illud siue ad tegen dū inuoluendūꝗ sacrosanctū corpus et sanguinem tuū. Dñe iesu christe: dignisꝗ pareant famula tibus vt quicquid sacro ritu sup hoc inuiolabiliter sicut mel chisedech oblatum placeat tibi olocaustū ꝛ obtineat per hoc premiū quicūꝗ obtulerit votū. te quoꝗ hu militer rogamus ac petim⁹ vt hoc corporale tue san ctificationis vbertate p sanctispūs gratiā purifices et sanctifices. qui te pro nobis omnibus offerre sacri ficiuꝫ voluisti. et presta vt sup hoc sint tibi libamina accepta / sint grata / sint pinguia / ꝛ spiritussancti ro re perfusa. saluator mundi. Qui viuis ꝛ regnas deus Per omnia secula seculorū. Amē. Oremus. Oratio.

D Eus qui digne tibi seruiētiū nos munitari de sideras famulatū: respice propicius ad humili tatis nostre seruitutē. vt ꝛ hoc corporale nomini tuo

dedicatū et seruitutis tue vsibus pꝛeparatum: cele-stis virtutis benedictione sancti ✠ fica / puri ✠ fica: et con ✠ secra. quatenus super illud spūssanctus tu⁹ descēdat q̄ ⁊ oblatões populi tui bn̄dicat: ⁊ coꝛda siue coꝛpoꝛa sumentiū benignus reficiat. Per dominum nostrū iesum chꝛistū filiū tuū. Bn̄dictio pꝛeculoꝛuꝫ.

DEus omniuꝫ benedictionū largus infusoꝛ ac omnis bone actionis inspiratoꝛ qui omnia ta-bernaculi federꝫ oꝛnamēta ad deuotionē populi tuo oꝛe ꝓpꝛio fieri pꝛecepisti: te humili pꝛece deposcimus vt hec oꝛacula siue p̄caria sanctitatis effigiē p̄tendē-tia: ⁊ ad deuote oꝛandum beatissimā virginē mariā dei genitricē adoptata / ⁊ ad psallēdū eiusdē sanctissi me virginis psalterium cōfecta ⁊ p̄parata: illa bn̄di-ctione pfundas ⁊ bn̄dicas: qua olim p man⁹ sacerdo tū vtēsilia tabernaculi pfudisti: cōcede vt q̄cunqꝫ in his oꝛaculis siue p̄cariis ipsam gl̄iosissimā virginem supplicit᷑ honoꝛare studuerīt / aut ī his quocūqꝫ loco coꝛā sua imagine p̄ces effundere decreuerint / aut ei⁹ patrociniū postulauerint: illi⁹ p̄cib⁹ et obtētu grām et gloꝛiam consummato vite pꝛesentis termino ob-tineāt: ⁊ tue ꝓpiciationis indulgētiā cōsequātur. p.

SOlus et ineffabilis et incōpꝛehēsibilis creatoꝛ omnipotēs deus cuius verbo ⁊ potestate cūcta sunt creata / cuius dono pcepim⁹ q̄ ad vite remedia possidem⁹ / te supplices obnixis pꝛecibus dep̄camur. vt de sede maiestatis tue hec oꝛacula siue p̄caria fide lium famuloꝝ tuoꝝ sanctitati cōuenientia / tua bn̄-dictione ⁊ celesti sanctificatione pfundere digneris: quaten⁹ bn̄placitū mun⁹ ī his oꝛātiū accipias / sint·

q3 hec oracula siue precaria in conspectu tue clementie libenter accepta. sicut abel alūni tui / vel sicut melchisedech munera tui placuerūt oblata. vt qui in his sanctissimā dei genitricez mariam suis sanctis nitit decorare obsequijs / filius eius dn̄s noster iesus christus magna pro paruis recompenset deuotionē eius accipiat / peccata dimittat / fide eum repleat: indulgētia foueat / misericordia protegat / aduersa destruat / prospera cōcedat / habeat in hoc seculo bone actionis documētum / caritatis studium / sancti amoris affectum / [illegible] futuro cum san[illegible] is gaudium adipiscatur perpetuum. Per [illegible] nr̄m iesum christum filium tuum. Qui tecum viu[illegible] et regnat in vnitate sp̄ūscti deus. Per oīa se[illegible] seculorū. Amē.

¶ Sequitur tabula ad inue[illegible] in hoc manuali: scd̄m numerū folioz. Et primo.

St.Mary.s

Tabula Rerum in hoc Manuali contentorum.

Benedictio elemosine .... fo. lxvij.
" panis in diebus dominicis (ij et) lxviij
" Scuti et baculi ad duellum faciendum lxviij
" Oculorum infirmorum ... lxix
" navis ... lxix.
Benedictiones mense et gratiarum actiones, lxix.
Servitium includendorum .... lxxij
Benedictio agni paschalis ovorum et herbarum in die pasche ... lxxviij.
Prefationes communes ad missam per totum annum ... lxxviij.
Canon Misse ... lxxx
Post missam ... lxxxvj
Ordo ad visitandum infirmum .... lxxxvij.
De extrema unctione xcv
Commendatio animarum .... cij.
Rubrica. Vespere Mortuorum (ad Placebo) cxiij
Vigilie Mortuorum (ad Dirige) cxvij
Missa pro Defunctis ... cxxxvij
Pro Defunctis .... cxlvij.
Misse Votive. Missa de S. Cruce .. clvij
Missa de sancta Maria ... clix
Epistola et Evangelium de Trinitate ... clx
Missa de Sancto Spiritu ... clx
[Articuli generales maioris excommunicationis. Modus absolvendi.
Benedictiones ab Episcopis et Suffraganeis faciende. vij
Confirmatio Puerorum.
Benedictiones omnium rerum ecclesiasticarum et specialis indumenti cuiuslibet. Amictus. Albe, Cinguli, Manipuli, Stole, Stole et manipuli simul. Casule. Mapparum seu linteaminum altaris]
Patene, fo. clx(x)v. Calicis. Vasorum Sacrorum et aliorum ornamentorum ecclesie in generali. Ad omnia. Librorum, fo. clx(x)vj. Thuribuli. Incensi. Corporalium. Precatorum (i.e. beads or rosaries) fo. clx(x)vij.

Sarum Manual, printed by Anthony Verard in Paris, c.1505. Ff l^{v},lj.

The only words in English occur in the marriage service. The question in the betrothal is written in the margin.

---

wylte thou have thys woman to thy wedded wyf to live toguether after geddes ordynance in the holy state of matrimony. Wylte thou love her comforte her honour and kepe her yn sickenesse & in health&for-sakyng all other kepe the only to her so long as you both shall live?

I N. take the N. to my wedded wif to have and to holde fro this day forward for bettere for wers for richere for pouerer: in sykenesse and in hele tyl dethe us departe gif holy chirche it wol ordeyne and therto Y plight the my trouthe.

I N. take the N. to my wedded housebonde to have and to holde fro this day forwarde for bettre for wors: for richer for pouerer: in sykenesse and in hele to be bonere and buxum in bedde and atte borde til dethe us departe gif holy chirche it wol ordeyne and therto Y plight the my trouthe.

with this ryng.I.the wedde and this gold and silver.I.the geve. and with my bodi.I. the worschipe.and with al my woridliche catel.I. the endowe.

VICAR's LIBRARY

P 1 Manuale ad usum Sarum.

An otherwise unknown edition from the Paris press of Antoine Vérard.
type suggests c.1505

Annotated for Protestant worship
e.g. f.xxxv
patre nostro papa
→ Rege nostro
→ Regina nostra

The priest's book for administering the sacraments = Rituale Romanum.

One woodblock for the canon of the mass
N.B. rubrication and musical notation.

missing leaves provided by Canon Wordsworth (1904)

a rxi v

ff l^v, lj for marriage service (English passages)

Sarum Manual of 1505
revised for Protestant use.
Note 'nostro patre papa' (the Pope)
changed first to
'nostra regina' (Q. Elizabeth 1)
and then to
'nostro rege' (K. James 1)

Manuale ad usum Sar. PARISIUS nuper impressum IMPENSIS HONESTI VIRI ANTHONII VERARD MERCATORIS LIBRARII IN EADEM URBE IUXTA ECCLESIAM BEATE MARIE

1505

No other copy known
Not mentioned in
Macfarlane's 'Antoine Vérard'

¶ A fine and typical example of 16TH-century music printing. Note the word 'Papa' deleted, which shows that this Manual was in use by those who, after the Reformation, had withdrawn their allegiance from the Pope.

16 cent. [illegible] music printing

patre nostro 'papa' dele. (replaced)

Rege nostro (James I)
Regina nostra (Elizabeth)

fol. xxxv

P1

Special
Select & Comm.

Kempson